

การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
สำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
กรกฎาคม 2560

การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
สำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

กรกฎาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
สำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
กรกฎาคม 2560

ปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์. (2560). การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (สุขศึกษาและพลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี่.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา แบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม

การดำเนินการใน 2 ขั้นตอนแรกทำให้สามารถสร้างและพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม และคู่มือการใช้โปรแกรมฝึกอบรมที่ผ่านการพิจารณาด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า โปรแกรมฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่เหมาะสมและสอดคล้องกัน โดยโปรแกรมฝึกอบรมที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้และประเมินผลโปรแกรมฝึกอบรมกับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน ใช้ระยะเวลาการฝึกอบรมจำนวน 3 วัน โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบหนึ่งกลุ่ม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า

การประเมินผลความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีการประเมินทั้งหมด 8 รายการ พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

การประเมินผลความสอดคล้องของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าในทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) มีค่า = 0.8

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมมาก

DEVELOPMENT OF PHYSICAL EDUCATION TRAINING PROGRAM: INTEGRATING
ASEAN KNOWLEDGE FOR ELEMENTARY PHYSICAL EDUCATION TEACHERS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Education Program in Health Education and Physical Education
at Srinakharinwirot University

July 2017

Preeyaporn Gulsirirat. (2017). *Development of Physical Education Training Program: Integrating ASEAN Knowledge for Elementary Physical Education Teachers*. Dissertation, Ed.D. (Health Education and Physical Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Supranee Kwanboonchan, Asst. Prof. Dr. Songpol Tornee.

The purposes of this study were 1) to develop a physical education training program: integrating ASEAN knowledge, for elementary physical education teachers 2) to study the implementation efficiencies of the developed a physical education training program: integrating ASEAN knowledge, for elementary physical education teachers. There were four phase of the study. The first phase was to review the contents of appropriate documents. The second phase was the development of a training program. The third phase was to implicate of a training program. The fourth phase was to evaluate of a training program.

The implementation of the first two steps gave rise to a construction of a training program with its guidebook which was approved for its appropriateness and index of item objective congruency by five experts. The approved a training program was experimented with 40 physical education teachers that taught in elementary school in Srakaew region for three days. The one-group pretest-posttest design was utilized. The results revealed that:

Evaluation by experts on the suitability of the physical education training program: integrating ASEAN knowledge, for elementary physical education teachers was at the highest level on all 8 catalogues. The mean was 4.65 with a 0.54 standard deviation.

Evaluation by experts on the conformance of the physical education training program: integrating ASEAN knowledge, for elementary physical education teachers revealed an index of item objective congruence of 0.8

The posttest mean score of knowledge of the physical education training program: integrating ASEAN knowledge of the trainees was significantly higher than pretest at .05 level.

The trainees' opinion in the appropriateness to the physical education training program: integrating ASEAN knowledge, for elementary physical education teachers were the more appropriate.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ท่านทุ่มเทเสียสละเวลาและเมตตาในการให้คำปรึกษาคอยให้กำลังใจในการทำงานวิจัยฉบับนี้ทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สาลี สุภาภรณ์ และ ดร.ศกลวรรณ เปลี่ยนขำ ประธานและกรรมการในการสอบปากเปล่า ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณาจารย์คณะพลศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ คุณงามความดีในวิชาชีพพลศึกษาให้แก่ผู้วิจัยตลอดมาจนถึงระดับปริญญาเอก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วัฒนา สุทธิพันธ์ ที่ท่านให้ความเมตตาและกรุณาในการให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุน คอยให้กำลังใจ ตลอดจนให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ว่าที่ ร.ท.วีรศักดิ์ มลิजार ศึกษาในเทศน์ในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ความอนุเคราะห์ และความสะดวกกับผู้วิจัยอย่างยิ่งในการดำเนินงานวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนรักอาจารย์จิรนนท์ เจริญชัยภินันท์ ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ รวมทั้งนักกีฬาเนตบอลทีมชาติไทยชุดซีเกมส์ ครั้งที่ 29 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่บูรพคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดความรู้ต่างๆ แก่ผู้วิจัย ตลอดจนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้าจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอรำลึกถึงพระคุณท่านตลอดไป

ท้ายสุด ผู้วิจัยขอมอบความสำเร็จและความภาคภูมิใจให้กับพ่อ แม่ พี่ น้อง และครอบครัวที่ได้มอบความรัก ความเมตตาปราณี เป็นกำลังใจสำคัญคอยสนับสนุน อยู่เบื้องหลังความสำเร็จแก่ผู้วิจัยทั้งเป็นผู้เฝ้ารอคอยความสำเร็จมาโดยตลอด

ปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
สมมติฐานในการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การฝึกอบรม	7
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	34
แนวคิดและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา	37
ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน	44
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา	47
ประชาคมอาเซียน	60
แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน	66
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
3 วิธีดำเนินการวิจัย	86
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง	88
ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม	89
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม	94
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม	95
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	96
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง	96
ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม	100

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม	103
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม	103
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
สังเขปการวิจัย	108
สรุปผลการวิจัย	111
อภิปรายผลการวิจัย	112
ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	117
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก	121
ภาคผนวก ข	124
ภาคผนวก ค	154
ภาคผนวก ง	159
ประวัติย่อผู้วิจัย	227

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	98
2 ค่าร้อยละของสภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานพลศึกษาในโรงเรียน ด้านการสอนพลศึกษา	99
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของโครงร่างโปรแกรม ฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครู พลศึกษาระดับประถมศึกษา	102
4 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนก่อนและหลังการฝึกอบรม	104
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	105
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของโครงร่างโปรแกรม ฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครู พลศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ	155
7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงร่างโปรแกรมฝึกอบรมการสอน พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับ ประถมศึกษา	156
8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	157
9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ อาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา	158

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 รูปแบบการดำเนินการฝึกอบรมโดยใช้ความต้องการของผู้เข้าอบรมเป็นสำคัญ ..	15
3 รูปแบบการพัฒนาการฝึกอบรมแบบ High-IMPACT	16
4 รูปแบบการพัฒนาการฝึกอบรมแบบ Critical Event Model ของ Nadler	18
5 รูปแบบการฝึกอบรมแบบ SIM ของ Milano และ Ullius	19
6 กระบวนการฝึกอบรมตามรูปแบบ 6 ขั้นตอน	21
7 ลักษณะครูยุคใหม่ที่คาดหวัง	25
8 รูปแบบในการพัฒนาครูในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ใน อนาคต	26
9 สัญลักษณ์ประชาคมอาเซียน	61
10 ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ อาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา	87

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ครูพลศึกษาถือว่าเป็นหัวใจและองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการเรียนการสอน วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527: 47) กล่าวว่าครูพลศึกษาที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่และภารกิจทางพลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพควรเป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งในด้านวิชาการพลศึกษาทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาพลศึกษา เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระตือรือร้น อีกทั้งครูพลศึกษายังต้องเป็นผู้ใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลาพร้อมทั้งเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในด้านพลศึกษาอีกด้วย ดังนั้นครูพลศึกษาที่มีความรู้ควรมีพื้นฐานทางวิชาพลศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ดี มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีทักษะในการใช้วิธีสอนที่หลากหลายและสามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการสอน มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรม พลศึกษา มีความคิดริเริ่มและสามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของชาติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต...” และกระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เส้นทางสู่ความสำเร็จการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยขับเคลื่อนกลไกอันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของประชาชนในภูมิภาคให้สามารถก้าวสู่เป้าหมายการสร้างประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษา ในกรอบอาเซียน ได้ระบุไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบด้วย การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การส่งเสริมทุนอาเซียนและเครือข่ายการศึกษา การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และการพัฒนาเยาวชนอาเซียน มีความชัดเจนในเป้าหมายของการให้ประชากรอาเซียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงในปี พ.ศ. 2558 การแลกเปลี่ยนการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของนักศึกษาในกลุ่มอาเซียนเป็นเวลา 1 ภาคเรียน หรือ 1 ปี การส่งเสริมความร่วมมือและการดำเนินงานเครือข่ายรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การพัฒนาผู้นำเยาวชนอาเซียนอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการแข่งขันระดับเยาวชนด้านต่างๆ เป็นต้น (การนวัช หอมสะอาด. 2554: 3) นอกจากนี้ผลการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 6 (ASEAN Education Ministers Meeting (ASED)) ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศบรูไนดารุสซาลาม เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2554 ภายหลังจากเสร็จสิ้นการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 46 ที่ประชุมได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ 9 ประการ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 ประกอบด้วยสาระต่อไปนี้ 1) การสร้างความตระหนักรู้ของประชากรในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน 2)

ความร่วมมือในการพัฒนาภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง 3) การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน 4) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน 5) การส่งเสริมความเป็นเลิศของบุคลากรประเทศภาคีในกลุ่มอาเซียน เพื่อการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกันในการพัฒนาศักยภาพของประชาคมอาเซียนให้สามารถแข่งขันกับประชาคมโลกต่อไปได้ 6) การธำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชากรในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะการดูแลภาษาแม่ของแต่ละประเทศให้มีความเข้มแข็งถึงแม้ว่าจะใช้ภาษาอังกฤษก็ตาม 7) การเชื่อมโยงด้านวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน 8) การร่วมมือแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาในแต่ละระดับ และ 9) การเชื่อมโยงการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนและรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทุก 2 ปี (สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ. 2554: 2)

การจัดการศึกษากับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้กำหนดให้เปิดเสรีการค้าด้านการศึกษาและการบูรณาการ การเป็นประชาคมอาเซียนเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดทำกรอบแผนการศึกษาระยะยาว เพื่อให้ระบบการศึกษาเตรียมพร้อมในการรองรับให้ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ โดยสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องเสริมหลักสูตรในทุกสาขาวิชา ให้นักเรียนตระหนักในเรื่องของอาเซียน มากขึ้นทั้งรายวิชาอาเซียนทั่วไป รายวิชาที่เปรียบเทียบมิติต่าง ๆ ในอาเซียน รายวิชาที่เจาะลึกเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน การเตรียมความพร้อมในเรื่องของภาษา ทั้งภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาในการทำงานของอาเซียนและภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ได้มีการสร้างความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบุคลากรไปยังประเทศเพื่อนบ้านในระยะเริ่มต้นและขยายวงให้กว้างขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนพัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาในอาเซียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างประชาคมอาเซียน

สำหรับเรื่องความต้องการจำเป็นนั้นผู้วิจัยได้ทำการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียน จากครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ที่ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน หัวข้อ “การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน” โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นครูพลศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ พบปัญหาดังนี้ 1) ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนเนื่องจากภาระงานที่มากเกินไป 2) วิชาสอนที่ไม่ตรงกับวุฒิการศึกษาที่จบมา 3) พื้นที่ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสม และ 4) ขาดการสอนพลศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื่องจากครูพลศึกษา เองขาดการพัฒนาตนเองในเรื่องของการสอนพลศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ครูพลศึกษาที่เข้าร่วมโครงการต้องการให้มีการพัฒนาครูเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาที่หลากหลายและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ กาทองทุ่ง (2557: 149-150) พบว่าครูพลศึกษาควรจะมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีการปรับปรุงความรู้ใหม่ๆ มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ควรส่งเสริมจัดการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญในการรวมกลุ่ม ในสมาชิกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดอบรมพัฒนาความสามารถในการบูรณาการความรู้

ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ไปใช้ในการสอนวิชาพลศึกษาและกีฬา โดยการ ให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ครูพลศึกษาสามารถนำหลักการต่าง ๆ ไปใช้ได้จริง

พินสุดา สิริวัชรศรี (2557: 11) กล่าวว่าคุณลักษณะครูที่มีคุณภาพ คือ 1) เป็นผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้ให้ 2) มีความรู้ ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนรู้ 3) มีทักษะการสื่อสาร 4) อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 5) ตื่นรู้ ทันสมัยทันเหตุการณ์ 6) ตามทันเทคโนโลยี และข่าวสาร ความก้าวหน้าทางวิทยาการและความรู้ 7) สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน 8) ใฝ่คว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง 9) เป็นแบบอย่างทางคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม 10) รู้และเข้าใจในอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติไทยที่หลากหลาย 11) ภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก 12) ยอมรับและเป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลง และ 13) มีความพร้อมและปรับเปลี่ยนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ประชาชน และการพัฒนาประเทศในที่สุด ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาจึงควรจัดให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรให้สอดคล้องกับลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมสากล และสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 กล่าวว่า การพัฒนาครูและผู้สอนพลศึกษาในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้รู้จักคิดเป็นทำเป็นด้วยตนเอง โดยมุ่งพัฒนาความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปพร้อมๆ กัน จากเหตุผลและข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ความจำเป็นในการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และเพื่อให้การเตรียมตัวดังกล่าวเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมมากที่สุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำกระบวนการฝึกอบรม มาเป็นวิธีการในการพัฒนาครูพลศึกษาให้สามารถดำเนินการจัดการสอนพลศึกษาในประชาคมอาเซียนได้ ทั้งนี้ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากพอที่จะส่งผลถึงผู้เรียนโดยตรง โดยมีความสอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา มีความมุ่งหมายย่อย เพื่อศึกษา

1. ผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

1.2 ความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมที่เป็นระบบ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของครู เป็นผลผลิตที่เกิดจากความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีต่อการสอนพลศึกษาในประชาคมอาเซียน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาผู้เรียนได้อีกทั้งเป็นการสร้างความตระหนักให้ครูผู้สอน ปรับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม หลากหลาย ทั้งถึงและต่อเนื่อง ใช้สื่อการเรียนรู้ทันสมัย โดยเฉพาะกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล อันจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ เป็นพลโลก พร้อมสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้หลักสูตรการฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าว ขยายผลในการฝึกอบรมกับครูทั้งโรงเรียนได้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ การพัฒนาครู การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมครู หลักการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และสำรวจสภาพปัจจุบัน ความต้องการพัฒนาครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากเอกสาร งานวิจัย จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม เป็นการกำหนดและจัดทำโครงร่าง โปรแกรม กำหนดองค์ประกอบของโปรแกรม เขียนโครงร่างโปรแกรม และประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องของโครงร่างโปรแกรมและนำมาปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม โดยการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมกับครูพลศึกษา ระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจาก กระบวนการพัฒนาโปรแกรมทุกขั้นตอน ทั้งก่อนใช้โปรแกรมและหลังใช้โปรแกรม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นพร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาครูต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ ครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 113 คน จาก 268 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน จาก 40 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา

2. ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

2.1 ผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย

2.1.1 ความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

2.1.2 ความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอน พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน หมายถึง โปรแกรมฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในโปรแกรมฝึกอบรมเป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ระหว่าง 2 วิชา คือ วิชาพลศึกษาและวิชาอาเซียนศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทศนคติ ที่เหมาะสมในการพัฒนาครูอย่างมีขั้นตอน โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ทดลองใช้ โปรแกรมเป็นเวลา 3 วัน ทั้งนี้เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

1.2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

2. การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม หมายถึง การออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรมให้กับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา เพื่อพัฒนาครูทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และความสามารถในการนำความรู้ เรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่ได้ไปใช้ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง 2) การออกแบบและสร้างโปรแกรม 3) การทดลองใช้โปรแกรม และ 4) การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรม

3. การบูรณาการ หมายถึง การนำศาสตร์หรือความรู้วิชาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันนำมาเข้าด้วยกันหรือผสมผสานได้อย่างกลมกลืน เพื่อนำมาจัดเป็นการเรียนการสอนภายใต้หัวข้อเดียวกัน

เชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเน้นองค์รวมของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา และเน้นการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่มากกว่า การให้เนื้อหาโดยครูเป็นผู้กำหนด

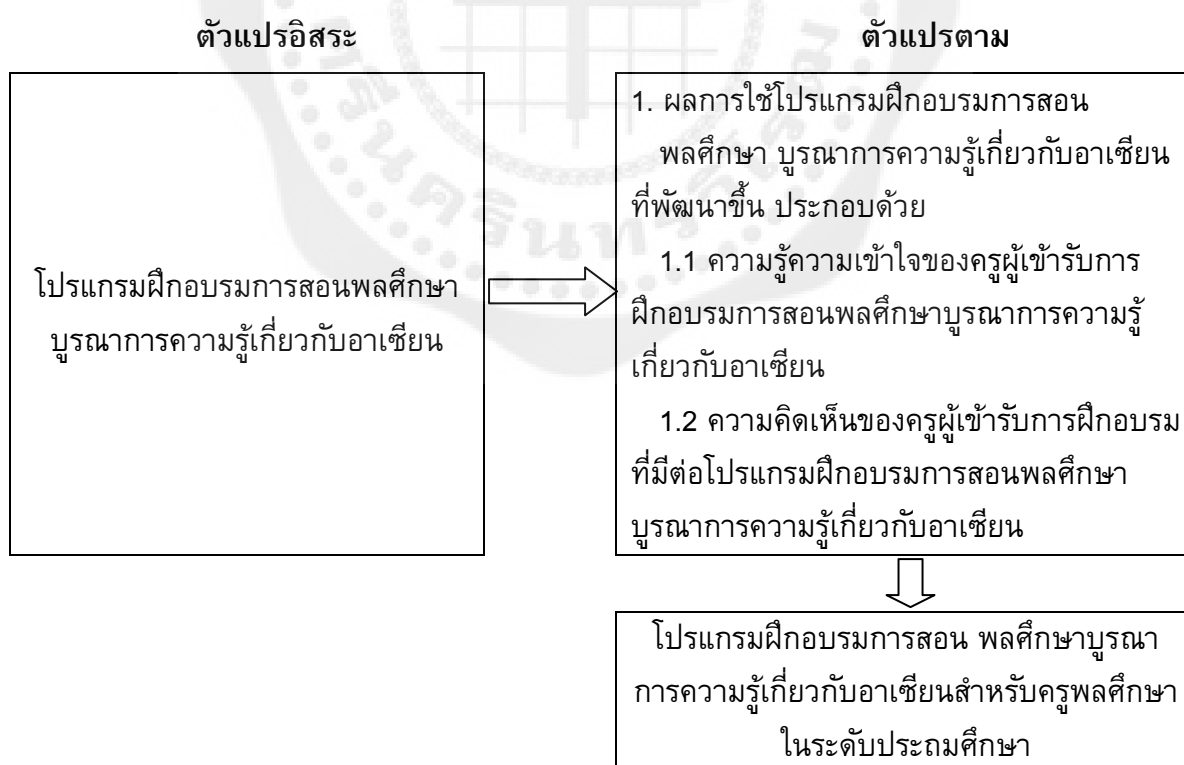
4. ประชาคมอาเซียน หมายถึง การรวมตัวของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา บรูไน และไทย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมืออาเซียนกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

5. ครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา หมายถึง ครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม
2. ครูมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การฝึกอบรม
2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
3. แนวคิดและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา
4. ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา
6. ประชาคมอาเซียน
7. แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยในประเทศ

การฝึกอบรม

ความหมายของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ของการบริหารงานในองค์กร (เริงลักษณ์ โรจนพันธ์. 2539: 1; สมคิด บางโม. 2539: 14) เป็นกระบวนการในการพัฒนาบุคคลอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคล โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และเจตคติ (Attitude) ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยผ่านการจัดการ ที่เป็นรูปแบบอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดความรู้สึกที่ต้องการเสริมสร้างเชื่อมต่อช่องว่างของการปฏิบัติงานที่เกิดจากการขาดความรู้หรือทักษะ (Silberman. 1998: 1) จนสามารถก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเจตคติ เพื่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ (Specific knowledge) สามารถนำความรู้ในเรื่องนั้นไปปฏิบัติภาระหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างได้ผลเป็นนออย่างดี อันจะนำไปสู่การยกมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น ทำให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2537: 2; อรพรรณ พรสีมา. 2537: 3; สมชาติ กิจยรรยง. 2537: 10; เริงลักษณ์ โรจนพันธ์. 2539: 1; สมคิด บางโม. 2539: 14; เจริญ แสนภักดี. 2541: 101; กฤษณี อุทุมพร. 2541: 30; สุภาพร พิศาลบุตร; และ ยงยุทธ เกษสาคร. 2543: 71; อำนวย แสงสว่าง. 2544: 276; Pramley. 1991: 15; Byars; & Rue. 1996: 216; Mello. 2002: 272; Beebe; Mottet; &

Roach. 2004: 5) ซึ่งมีผลทำให้หน่วยงานที่ผู้เข้าอบรมปฏิบัติงานอยู่มีประสิทธิภาพตามไปด้วย (เรื่อง เวทย์ แสงรัตน. 2542: 57) นอกจากนั้นยังเป็นการช่วยให้บุคคลมีความสามารถไปปฏิบัติงานในปัจจุบันและในอนาคตได้อย่างสัมฤทธิ์ผล โดยอาศัยการพัฒนานิสัยในการใช้ความคิด การกระทำ ทักษะ ความรู้ และเจตคติที่เหมาะสม (วิจิต ชีธีญ. 2536: 47) นอกจากนั้น ซิลเบอร์แมน ยังเห็นว่าการฝึกอบรมเป็นวิธีการที่จะช่วยให้เกิดการเสริมสร้างสมรรถนะของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงานถูกจำกัดทางด้านความรู้หรือทักษะ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ต้องการเสริมสร้างเชื่อมต่อช่องว่างของการปฏิบัติงานที่เกิดจากการขาดความรู้หรือทักษะดังกล่าว

สรุปได้ว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ อย่างเป็นระบบ ที่มุ่งให้เกิดผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคลากร ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ทำให้เกิดความสามารถสูงขึ้นและมีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับงานของบุคลากรในหน่วยงานนั้น อันจะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานบรรลุจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคลากร แต่ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีใดหรือรูปแบบใดก็ตามย่อมมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานฝึกอบรมเฉพาะเจาะจงลงไปในแต่ละโครงการ แต่จุดมุ่งหมายโดยรวมๆ ย่อมมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เรืองลักษณ์ โรจนพันธ์ (2539: 2-3) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. เพื่อฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับระบบบริหารด้านปฏิบัติการ ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการสร้าง อันจะทำให้สามารถลงมือปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อมีเครื่องมือพร้อม
3. เพื่อสนองต่อความยากและการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของงาน
4. เพื่อให้ทราบนโยบาย หน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงาน ให้เข้าใจกฎ ข้อบังคับระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน สายการบังคับบัญชา สิทธิประโยชน์ที่แต่ละคนจะได้รับจากหน่วยงานนั้นๆ
5. เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ความรู้ต่างๆ ที่ได้รับการฝึกอบรม เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้กว้างขวางและทันเหตุการณ์
6. เพื่อให้มีเจตคติและกำลังขวัญที่ดี เกิดความเชื่อมั่นในตนเองที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง

นอกจากนั้นยังมีนักวิชาการด้านการฝึกอบรม ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับเรื่องจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมไว้ ดังนี้

กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2537: 8-9) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมไว้ 4 ประการคือ

1. พัฒนาคอน ให้เป็นไปตามความต้องการขององค์กร ทั้งในด้านการพัฒนาคอน ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของคนสูงขึ้น

2. พัฒนางาน เนื่องจากกลไกในการทำงานขององค์กร ต้องอาศัยความสามารถของคนเป็นพื้นฐาน การส่งเสริมความรู้และทักษะให้กับคนทุกระดับขององค์กรและสามารถเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ได้ ช่วยให้ทุกคนในองค์กรสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น จึงมีผลทำให้งานที่ทำอยู่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นไปด้วย

3. พัฒนาองค์กร เป็นการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรใหม่ทั้งระบบ เพื่อประสิทธิภาพขององค์กร ซึ่งการฝึกอบรมจะเป็นกลวิธีหนึ่งที่น่าสนใจเพื่อการพัฒนาองค์กร โดยจะมีผลต่อการพัฒนาดังนี้

3.1 เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งมีหลายปัจจัยที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน โดยจะมีผลคือ

3.1.1 เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ หรือเจตคติ ให้แก่ผู้ปฏิบัติ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามลักษณะที่เปลี่ยนแปลงหรือก้าวหน้าไปได้โดยคล่องตัว

3.1.2 เป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ทำงาน ได้เปลี่ยนบรรยากาศจากการทำงานไปเป็น การศึกษาอบรม ทำให้เกิดความกระปรี้กระเปร่าและกระตือรือร้นต่อการทำงาน

3.1.3 พัฒนาองค์กรหรือลดข้อขัดแย้งระหว่างผู้ปฏิบัติด้วยกัน เช่น การฝึกอบรม เพื่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน เป็นต้น

3.2 เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการในการทำงาน

3.3 ขยายหน่วยงาน การพัฒนาบุคลากรด้านความรู้ความสามารถเป็นความจำเป็นเบื้องต้นของหน่วยงานขยายกว้างออก ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการปฐมนิเทศแล้ว ยังเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อนโยบายและแนวทางของการขยายและพัฒนาหน่วยงานด้วย

3.4 เพิ่มวิทยฐานะแก่ผู้ปฏิบัติงาน การจัดการฝึกอบรมตามความต้องการนี้ เป็นการจัดอย่างมีเงื่อนไข ผู้เข้าอบรมสามารถใช้ผลจากการฝึกอบรมเพื่อการขอผลงาน ขอตำแหน่ง เลื่อนตำแหน่ง หรือเปลี่ยนบทบาทของตนเองไปในทางที่มีการยอมรับกันมากขึ้น

4. พัฒนาสังคม การจัดฝึกอบรมตามความต้องการนี้ เป็นภารกิจโดยตรงของหน่วยงานที่จะต้องจัด แต่บางครั้งก็เป็นการจัดอบรมเพื่อเป็นการเสริมนโยบายการบริการทางวิชาการแก่สังคมก็ได้ หรือเป็นการจัดกระทำขึ้นเพื่อขยายบริการสู่สังคม เป้าหมายของการจัดอบรมจะเป็นดังนี้

4.1 ขยายบริการเพื่อการพัฒนาชุมชน

4.2 เผยแพร่วิชาการแก่สังคม เป็นการจัดบริการทางวิชาการให้แก่ผู้สนใจโดยทั่วไป การฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่วิชาการจะขึ้นอยู่กับนโยบายและขอบข่ายหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ มากกว่าการจัดประจำโดยเป็นความจำเป็น

นอกจากนี้ แวด เลย์ และลาทัม (สุภาพร พิศาลบุตร; และ ยงยุทธ เกษสาคร. 2543: 72-73; อ้างอิงจาก Wexley & Latham. 1981: 4-5) สมคิด บางโม (2539: 15) สำเนียง สร้อยนาคพงษ์ (2538: 14) และสุเทพ สังข์เพชร (2536: 15) ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมไว้ทำนองเดียวกัน และมีแนวโน้มของจุดมุ่งหมายคล้ายกับ 2 ท่านที่กล่าวมาแล้ว โดยแบ่งจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมไว้เป็น 3 ข้อดังนี้

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความรู้เป็นพื้นฐานในการนำไปสู่ความเข้าใจเพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างหนึ่งโดยเฉพาะได้ดี
2. เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญหรือทักษะในการทำงานคือความคล่องแคล่วในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งได้โดยอัตโนมัติ
3. เพื่อเปลี่ยนแปลงเจตคติ การฝึกอบรมสามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทางที่ดีที่พึงปรารถนา ซึ่งเป็นพื้นฐานทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ เกิดความภาคภูมิใจในสถาบัน

สรุปได้ว่า การจัดการฝึกอบรมโดยทั่วไป มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคน ทั้งด้านความรู้ ทักษะในการทำงาน และทำให้บุคลากรในองค์กรมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ช่วยปรับปรุงและพัฒนาหน่วยงาน เพิ่มสมรรถภาพ (Capability) การปฏิบัติงานของหน่วยงาน อันจะช่วยให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของหน่วยงานสูงขึ้น นอกจากนี้ยังจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมที่มีความสัมพันธ์กับองค์กรนั้นด้วย ซึ่งการฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบบทปฏิบัติการที่สอดคล้องกับปัญหาท้องถิ่น ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 ให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับครู ในการจัดการเรียนรู้ที่สนองต่อแนวทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการปฏิบัติการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่มีลักษณะสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมของนักเรียน

ประเภทของการฝึกอบรม

การจำแนกประเภทของการฝึกอบรมกระทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่กำหนด บีช (รวิวัตร ศิริภูบาล. 2543: 29; อ้างอิงจาก Beach. 1980: 78-79) จากแนวคิดของอรพรรณ พรสีมา (2537: 6-8) และบายอาร์และรู (Byars; & Rue. 1994: 219-222) ได้แบ่งประเภทของการฝึกอบรมโดยใช้ระยะเวลาเป็นเกณฑ์ได้ดังนี้

1. การฝึกอบรมก่อนประจำการ (Pre-service training) เป็นการฝึกอบรมบุคลากรก่อนจะเริ่มทำงานประจำในหน่วยงาน เพื่อเตรียมตัวบุคลากรให้มีคุณสมบัติตามที่หน่วยงานต้องการ เป็นการเตรียมตัวให้กับผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากหน่วยงานแล้ว การฝึกอบรมประเภทนี้ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยการฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยให้บุคคลพร้อมที่จะทำงานและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมประเภทนี้แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1.1 การปฐมนิเทศ (Orientation) การฝึกอบรมก่อนประจำการในลักษณะนี้มีวัตถุประสงค์หลักของการฝึกอบรมประเภทนี้คือ (เริงลักษณ์ โรจนพันธ์. 2539: 2)

- 1.1.1 เพื่อให้พนักงานใหม่ได้ทราบถึงนโยบายและหน้าที่ของหน่วยงานโดยละเอียด

1.1.2 เพื่อให้เข้าใจกฎข้อบังคับระเบียบแบบแผน สิทธิหน้าที่ ประโยชน์ที่พึงจะได้รับ และวิธีปฏิบัติงานของข้าราชการหรือพนักงาน

1.1.3 เพื่อให้มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานในหน่วยงานนั้น และเข้าใจในงานในหน้าที่รับผิดชอบของตน

1.1.4 เพื่อให้พนักงานได้รู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกัน

1.1.5 เพื่อส่งเสริมสามัคคีธรรมระหว่างกัน

1.1.6 เพื่อให้ทราบถึงอนาคต และโอกาสก้าวหน้าของตน

การปฐมนิเทศเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ จึงควรมีการฝึกอบรมในลักษณะการแนะนำงานด้วย

1.2 การแนะนำงาน เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีวิธีการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน การฝึกอบรมก่อนประจำการจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น การแนะนำงานใหม่ที่บุคลากรต้องปฏิบัติ จะช่วยให้บุคลากรเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานที่ทำและต่อเพื่อนร่วมงาน นอกจากนั้นจะช่วยให้รู้จักวิธีที่ถูกต้อง ในการทำงาน การฝึกอบรมลักษณะนี้อาจใช้เวลามากน้อยต่างกันแล้วแต่ลักษณะงานที่จะต้องทำ สิ่งที่ควบคู่กับการแนะนำงานก็คือการปฐมนิเทศ

2. การฝึกอบรมระหว่างประจำการ (In-service training) เป็นการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานแล้วระยะหนึ่ง และต้องการการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้นหรือเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของหน่วยงานให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีขึ้นและมีปริมาณมากขึ้น การฝึกอบรมระหว่างประจำการจำแนกได้ดังนี้

2.1 การฝึกอบรมขณะปฏิบัติหน้าที่ (On-the-job training) เป็นการฝึกอบรมพร้อมๆ กับการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ทดลองปฏิบัติงานในหน้าที่โดยมีหัวหน้างานคอยดูแลให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิด ถ้ามีปัญหาสามารถสอบถามจากหัวหน้างานได้ การฝึกอบรมประเภทนี้จึงช่วยให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การฝึกอบรมแบบหมุนเวียนการทำงาน (Job rotation) มีลักษณะเดียวกับการฝึกอบรมขณะทำงาน แต่พนักงาน 1 คนเรียนรู้งานได้หลากหลายในหน่วยงานเพราะจะผ่านการฝึกอบรมการทำงานแบบหมุนเวียน บางครั้งเรียกการฝึกอบรมแบบนี้อีกอย่างหนึ่งว่าการฝึกอบรมแบบไขว้ (Cross training) ข้อดีของวิธีนี้คือสามารถยืดหยุ่นบุคลากรในองค์กรได้เช่น พนักงานคนหนึ่งไม่มาก็สามารถนำพนักงานอีกคนหนึ่งมาทำงานแทนได้ (Byars; & Rue. 1994: 219-220)

2.3 การฝึกอบรมในลักษณะฝึกงาน (Apprenticeship) วิธีนี้เป็นการฝึกอบรมเพื่อเตรียมพนักงานผู้ซึ่งเข้ามาใหม่ เป็นการเตรียมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรู้ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติในงานที่ต้องการทักษะสูง การฝึกอบรมแบบฝึกงานเป็นการผสมผสานระหว่างการฝึกอบรมขณะทำงานและการฝึกอบรมในห้องอบรม การฝึกอบรมในลักษณะฝึกงานส่วนใหญ่ใช้สำหรับงานเฉพาะ (Byars; & Rue. 1994: 219-221)

2.4 การฝึกอบรมโดยพักการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างการฝึกอบรม (Off-the-job training) เป็นการฝึกอบรมนอกระบบการทำงานและนิยมทำกันโดยทั่วไป เป็นการฝึกอบรมที่ผู้รับการฝึกอบรมจะพัก

จากการปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องที่สัมพันธ์กับงาน เพื่อช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในบางกรณีอาจเป็นการเตรียมการเพื่องานที่จะได้รับมอบหมายในอนาคต เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ให้การเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว นิยมใช้กับกลุ่มใหญ่และไม่มีความรู้ในเรื่องที่จัดอบรมใช้สำหรับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ หลักการและทฤษฎี ซึ่งบายอาร์และรู เรียกรูปแบบการฝึกอบรมชนิดนี้ว่า การฝึกอบรมในห้องอบรม (Classroom training) (Byars; & Rue. 1994: 222)

สำหรับสุเทพ สังข์เพชร (2536: 15) แบ่งประเภทการฝึกอบรมไว้ตามเกณฑ์ที่แตกต่างจากท่านที่กล่าวมาแล้ว โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ

1. แบ่งตามลักษณะเป้าหมาย เช่น

- 1.1 การฝึกอบรมเพื่อเตรียมตัวการปฐมนิเทศและการเสริมทักษะงาน สำหรับผู้แรกเข้าทำงานก่อนเริ่มปฏิบัติงานจริงที่เป็นงานถาวร
- 1.2 การฝึกอบรมเพื่อแก้ไขและให้การรักษาข้อบกพร่องของพนักงาน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรม
- 1.3 การฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมและปรับปรุง เรียกว่าอัปเกรดดิ้ง (Upgrading) รวมทั้งขยายทักษะและความรู้เกี่ยวกับงาน
- 1.4 การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของพนักงานให้กว้างขวางและรอบด้านขึ้น รวมทั้งการเตรียมตัวพนักงานในการรับตำแหน่งบริหารหรือตำแหน่งสูงขึ้น

2. แบ่งตามหลักสูตรของหน่วยงาน เช่น หลักสูตรปฐมนิเทศ ความปลอดภัยในงานด้านเทคนิค มนุษยสัมพันธ์ เตรียมเป็นหัวหน้างาน นักบริหาร โครงการพิเศษรวมทั้งอบรมขณะปฏิบัติงาน การสอนงาน การหมุนเวียนงาน การศึกษาและเรียนงาน การพัฒนาตนเอง เป็นต้น

ส่วนธงชัย สันติวงษ์ (2539: 201) เป็นอีกผู้หนึ่งที่เสนอประเภทการฝึกอบรมที่ใช้กระบวนการของการฝึกอบรมเป็นเกณฑ์ไว้ 3 ประการคือ วิทยาการเป็นศูนย์กลาง ผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์กลาง และเทคนิคผสม คือผู้เข้าอบรมและวิทยาการเป็นศูนย์กลาง ซึ่งในการฝึกอบรมจะใช้เทคนิควิธีการใดขึ้นอยู่กับความเหมาะสมสำหรับกิจกรรมที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรมไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมแบบใด จะใช้กิจกรรมในการฝึกอบรมคล้ายกัน ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและเทคนิคของวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรม กิจกรรมที่สำคัญมีดังนี้

1. การบรรยาย (Lecture) เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาที่เตรียมไว้แล้วให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยวิธีการพูดของวิทยากร
2. การอภิปรายเป็นคณะ (Panel discussion) เป็นการสนทนาระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3-6 คน ในหัวข้อเรื่องที่กำหนดโดยมีพิธีกรเป็นผู้ดำเนินรายการ
3. การบรรยายเป็นชุด (Symposium) เป็นการบรรยายโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความสนใจในหัวข้อเรื่องจำนวนหลาย ๆ คนในแง่มุมต่าง ๆ กันโดยมีลักษณะเป็นการสนทนา
4. การสาธิต (Demonstration) เป็นวิธีการที่วิทยากรแสดง (การกระทำ) ให้ผู้เข้าอบรมรู้ถึงกระบวนการหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

5. การอภิปรายกลุ่มย่อย (Group discussion) เป็นการจัดแบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกเป็นกลุ่มย่อยจำนวนระหว่าง 5-20 คน (ขึ้นอยู่กับลักษณะสถานที่ หัวข้ออภิปรายและคุณสมบัติของสมาชิก) เพื่ออภิปรายกันในหัวข้อและเวลาที่กำหนดให้ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีมา จนได้ผลสรุปจากกลุ่มโดยอาจมีการเลือกประธาน และเลขานุการกลุ่มหรืออาจมีวิทยากรประจำกลุ่มคอยเป็นที่ปรึกษาด้วย

6. การประชุมกลุ่ม (Syndicate) เป็นการประชุมอภิปราย เช่นเดียวกับการอภิปรายกลุ่มย่อยแต่จะเน้นให้มีการจัดกลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกที่มีประสบการณ์ต่างๆ กัน และไม่เพียงแต่สมาชิกจะอภิปรายกันโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่มีมาเท่านั้น ในการประชุมกลุ่ม จะทำให้กลุ่มทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และมีวิทยากรที่ปรึกษาประจำกลุ่ม เพื่อกอยให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็นตลอดเวลา การคัดเลือกประธานและเลขานุการและผลสรุปที่ได้ ก็จะต้องจัดทำออกมาในรูปแบบของรายงานเสนอให้กลุ่มใหญ่พิจารณา อภิปรายกันอีกครั้งหนึ่ง

7. กรณีศึกษา (Case study) เป็นการเสนอเหตุการณ์ซึ่งรวบรวมหรือจำลองมาจากเหตุการณ์จริงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้พิจารณา วิเคราะห์ อภิปราย และดำเนินการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจโดยวิทยากรอาจเสนอเหตุการณ์ในลักษณะของสิ่งพิมพ์ เทปโทรทัศน์ หรือ ใช้การเล่าให้ฟังก็ได้แล้วกำหนดคำถาม หรือประเด็นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อภิปรายกันโดยใช้ข้อมูลในเหตุการณ์นั้นเป็นแนวทางของการอภิปราย ทั้งนี้วิทยากรจะต้องคอยควบคุมดูแลพยายามให้การอภิปรายอยู่ในขอบเขตที่กำหนดไว้

8. การแสดงบทบาทสมมุติ (Role playing) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงบทบาทในสถานการณ์เหมือนในชีวิตจริง โดยจะมีการสังเกต ประเมิน และอภิปรายพฤติกรรมของผู้แสดงบทบาทในภายหลัง

9. การระดมสมอง (Brainstorming) เป็นการกระตุ้นให้กลุ่มได้ใช้ความคิดอย่างเสรี ในหัวข้อที่กำหนดในเวลาจำกัด เช่น 5 นาทีหรือ 30 นาที เป็นต้น

10. การฝึกปฏิบัติ (Practical exercise) คือการจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติในสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วจากวิทยากร เพื่อตรวจสอบความเข้าใจหรือทักษะในเรื่องนั้นๆ

11. กิจกรรมการเรียนรู้ (Game) หมายถึง การจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมลงมือทำหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

12. การสอนงาน (Coaching) เป็นการฝึกอบรมแบบตัวต่อตัวระหว่างผู้มีประสบการณ์ในงานกับผู้ปฏิบัติงานในขณะที่ปฏิบัติงานจริง โดยฝึกอบรมตามความต้องการ ในงานนั้นและเป็นการสอนอย่างมีระบบ คือมีการวางแผนกันล่วงหน้าระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

13. ใ้บทเรียนสำเร็จรูป (Programmed learning) คือการจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้ในลักษณะเหมือนกับการสอนตัวเอง คือ เรียนจากบทเรียนที่ได้รับการจัดลำดับเอาไว้เหมาะสมและแต่ละช่วงของบทเรียนจะมีแบบทดสอบให้ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง

การฝึกอบรมปฏิบัติการ

วิจิตร อาวะกุล (2537: 30-93) กุลยา ตันติผลาชีวะ (2537: 5) สมคิด บางโม (2544: 95) บีช (Beach. 1980: 3) และพรามเลย์ (Pramley. 1991: 15) ได้กล่าวถึงการฝึกอบรมปฏิบัติการไว้อย่างสอดคล้องกันว่า การฝึกอบรมปฏิบัติการเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมที่มีความสนใจร่วมกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ฝึกปฏิบัติร่วมกันอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านนั้นๆ คอยเป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ เพื่อช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การประชุมปฏิบัติการจะเน้นชั่วโมงปฏิบัติมากกว่าการอภิปรายหรือ การบรรยายทำให้สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีไปสู่ การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและแนวคิดใหม่ๆ ที่จะนำไปริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับตัวเองเข้าใจในความสามารถของตนเอง ช่วยในการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ช่วยเพิ่มพูนความสามารถและพัฒนาศักยภาพในการทำงานของตนเองให้ดีขึ้น

จากความรู้เรื่องประเภทของการฝึกอบรมและการฝึกอบรมปฏิบัติการ สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการฝึกอบรมปฏิบัติการนอกห้องเรียน โดยพักหน้าที่ระหว่างการอบรม ที่ใช้กิจกรรมต่างๆ ที่ยึดผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลาง และมีวิทยากรประจำกลุ่ม เป็นรูปแบบวิธีการฝึกอบรมวิธีที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ช่วยพัฒนาให้เกิดการนำหลักการและกระบวนการที่ต้องการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ดี ทั้งในส่วนของบุคลากร และหน่วยงาน

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรม เป็นขอบเขตสาระวิชาและวิธีดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สำหรับการฝึกอบรมในแต่ละโครงการ ลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วยหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องกัน อาจมีหลายสาระวิชาหรือสาระวิชาเดียวกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการฝึกอบรมว่าต้องการขอบเขตกว้างขวางมากน้อยเพียงใด และใช้ระยะเวลาของหลักสูตรยาวนานเท่าใด ขึ้นอยู่กับนโยบายและหลักการของหลักสูตร ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมแบบใดก็จะต้องมีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยนักวิชาการแต่ละท่านมีแนวคิดในการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมเสนอไว้เป็นรูปแบบต่างๆ ดังนี้

บีบี มอทเทต์ และโรช (Beebe; Mottet; & Roach. 2004: 17-19) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมโดยใช้ความต้องการของผู้เข้าอบรมเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์งานของผู้ที่จะต้องรับการฝึกอบรม (Analyze the training task) เป็นการวิเคราะห์ว่าสิ่งใดที่เราต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกระทำ หรือเกิดทักษะอย่างไรบ้างที่ต้องการให้เกิดในการฝึกอบรม รวมถึงกำหนดลำดับขั้นในการฝึกอบรม

2. กำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรม (Develop training objectives) หลังจากวิเคราะห์งานของผู้เข้ารับการอบรมแล้ว จะทำให้สามารถกำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรมได้

3. กำหนดเนื้อหาของการฝึกอบรม (Organize training content) เป็นขั้นตอนของการร่างเนื้อหาของการฝึกอบรมตามเป้าหมายของการฝึกอบรม

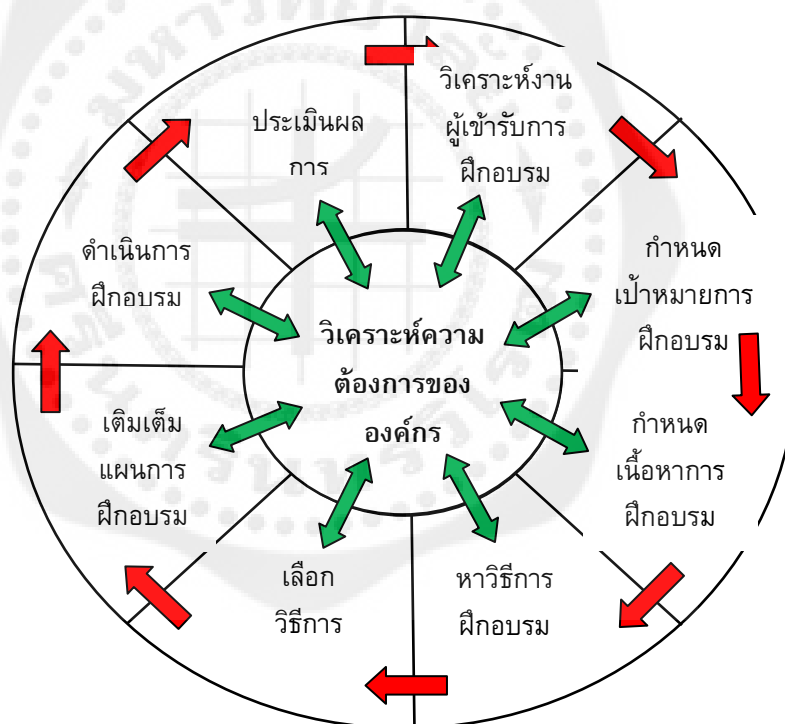
4. หาวิธีการในการฝึกอบรม (Determine training method) โดยการหากระบวนการในการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและความต้องการของการฝึกอบรม

5. หาแหล่งข้อมูลและแหล่งอื่นในการฝึกอบรม (Select training resource) เป็นการหาแหล่งของข้อมูล แหล่งสื่อ ที่จะทำให้การฝึกอบรมสมบูรณ์ที่สุด

6. เติมเต็มแผนการฝึกอบรมที่วางไว้ให้สมบูรณ์ (Complete training plans) ทบทวนแผนงานที่ได้กำหนดไว้และเพิ่มเติมในสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพมากที่สุด

7. ดำเนินการฝึกอบรม (Deliver training) จัดการฝึกอบรมตามแผนที่วางไว้มีประสิทธิภาพ

8. ประเมินผลการฝึกอบรม (Assess the training process) เมื่อการฝึกอบรมเสร็จสิ้นกระบวนการฝึกอบรมยังไม่ยุติตาม แต่จะต้องมีการประเมินผล ทั้งกระบวนการ ความรู้สึกของผู้เข้าอบรม การนำเอาผลการฝึกอบรมไปใช้และ ผลที่ได้ต่อหน่วยงานแนวคิดการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมดังกล่าว แสดงดังภาพประกอบ 2

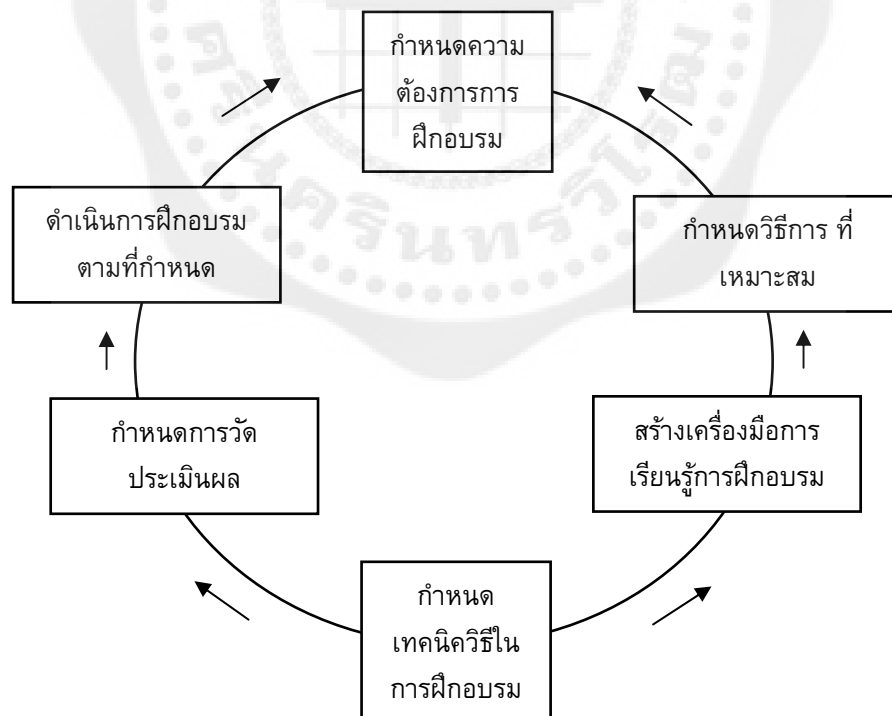
ภาพประกอบ 2 รูปแบบการดำเนินการฝึกอบรมโดยใช้ความต้องการของผู้เข้าอบรมเป็นสำคัญ

ที่มา: Beebe, Steven A; Mottet, Timothy P; & Roach, David K. (2004). *Training and Development: Enhancing Communication and Leadership*. p. 17.

ซาง (Chang. 1994: 15-16) ได้เสนอแนวคิดในการดำเนินการฝึกอบรมแบบ High-IMPACT โดยมีกระบวนการดังนี้

1. กำหนดความต้องการของการฝึกอบรม (Identify training needs) โดยการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการและความเป็นไปได้ของการฝึกอบรม เมื่อการฝึกอบรมสิ้นสุดลง
2. กำหนดวิธีการที่เหมาะสม (Map the approach) โดยการเลือกวิธีการที่สามารถทำให้การฝึกอบรมบรรลุเป้าหมายตามต้องการ
3. สร้างเครื่องมือการเรียนรู้ในการฝึกอบรม (Produce learning tools) เป็นขั้นตอนที่ผู้วางแผนการฝึกอบรม กำหนดสิ่งประกอบต่างๆที่จะใช้ในการฝึกอบรมทั้งหมด เช่น วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม เครื่องมือสื่อดัดแปลงอุปกรณ์ แบบฝึก กิจกรรม ฯลฯ เพื่อให้การฝึกอบรมสมบูรณ์แบบมากที่สุด
4. กำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรม (Apply training techniques) เป็นกระบวนการออกแบบรูปแบบการฝึกอบรม โดยการเลือกเทคนิคต่างๆ ที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการฝึกอบรม
5. กำหนดการวัดและประเมินผล (Calculate measurable result) เป็นการนำผลการประเมินการฝึกอบรมมาพิจารณาว่าการฝึกอบรมสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้หรือไม่ ผลของการฝึกอบรมเป็นอย่างไร ซึ่งอาจต้องกำหนดวิธีการใหม่ ถ้ามีความจำเป็น
6. ทดลองดำเนินการฝึกอบรมตามที่กำหนด (Track ongoing follow-through) เป็นขั้นตอนฝึกหัดและทบทวนดำเนินการตามที่กำหนดไว้ให้แน่ใจว่าไม่มีสิ่งใดส่งผลกระทบให้การฝึกอบรมมีข้อบกพร่อง

รูปแบบการพัฒนาการฝึกอบรมแบบ High-IMPACT ของชาง แสดงดังภาพประกอบ 3

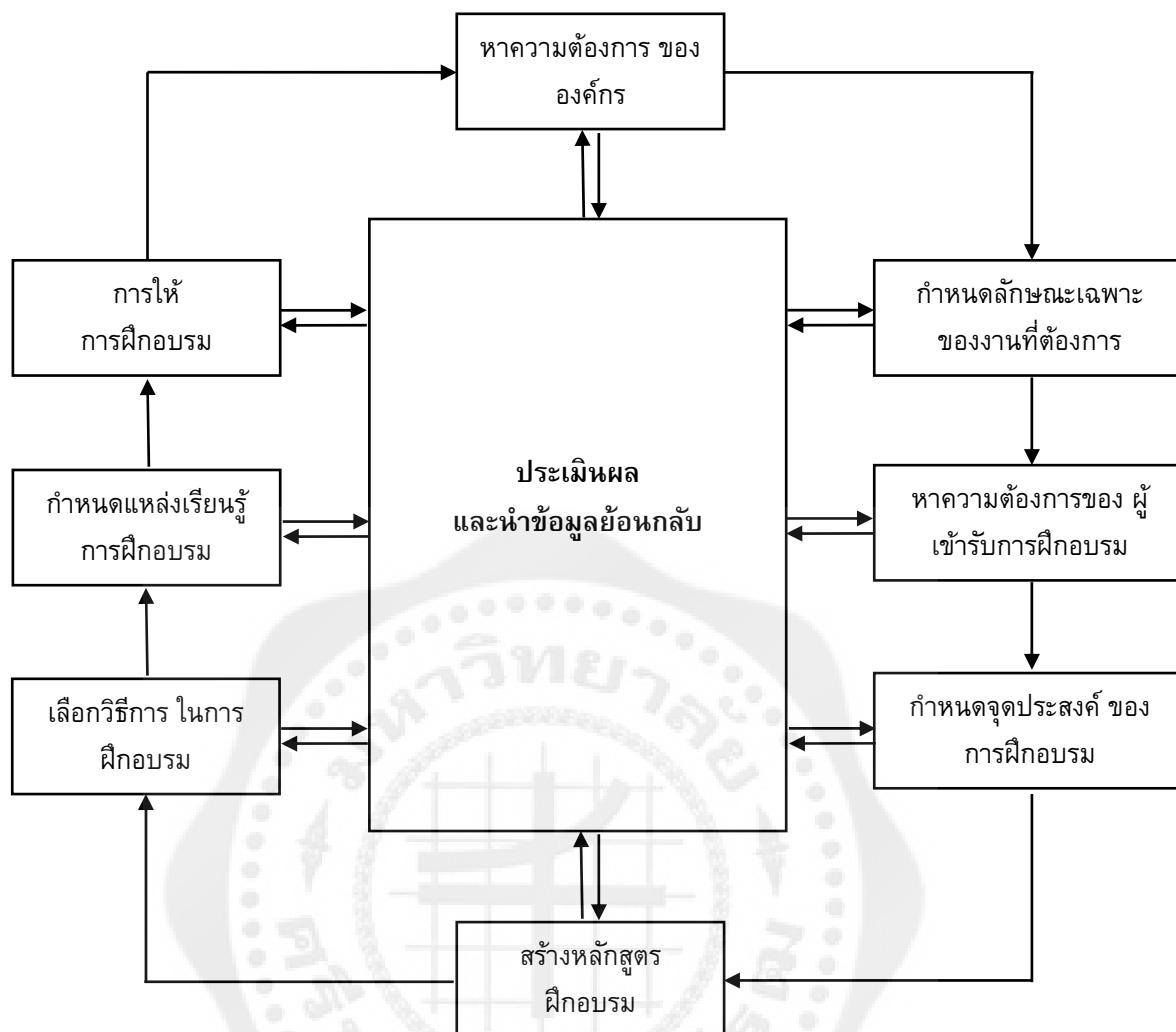

ภาพประกอบ 3 รูปแบบการพัฒนาการฝึกอบรมแบบ High-IMPACT

ที่มา: Chang, Richard Y. (1995). *Creating High-IMPACT Training: A Practice Guide to Successful Training Outcomes*. p. 15.

แนดเลอร์ (Nadler, L; & Nadler, Z. 1994: 240-251) ได้พัฒนาการฝึกอบรมแบบวิเคราะห์ขั้นตอน (Critical events model) หรือที่เรียกว่า ซี อี เอ็ม (CEM) ที่ประยุกต์ใช้ในการศึกษา โดยเสนอขั้นตอนต่างๆ ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมดังกล่าวไว้เป็น 9 ขั้นตอนดังนี้

1. หาความต้องการขององค์กร (Identify the need of organization) เป็นการศึกษาความต้องการให้เกิดสิ่งใดต่อองค์กรนอกเหนือจากสิ่งที่ทำอยู่ในปัจจุบันหรือศึกษาว่าองค์กรต้องการเครื่องมือ เทคโนโลยี มาตรการ หรือบางสิ่งบางอย่างมาแทนสิ่งที่มีอยู่แล้วหรือไม่อย่างไร
 2. กำหนดลักษณะเฉพาะของงานที่ต้องการ (Specify job performance) เป็นการกำหนดคุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษาของที่เข้าฝึกอบรมตามที่องค์กรต้องการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการฝึกอบรม
 3. หาความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Identify learner need) เป็นการศึกษาว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความต้องการการเรียนรู้และมีธรรมชาติของการเรียนรู้อย่างไร
 4. กำหนดจุดประสงค์ของการฝึกอบรม (Determine objectives) เป็นการกำหนดความต้องการที่จะให้ผู้เข้าอบรมเกิดพฤติกรรมอย่างไร เพื่อให้มีลักษณะที่ต้องการ
 5. สร้างหลักสูตรฝึกอบรม (Build curriculum) ในขั้นตอนนี้ต้องกำหนดสิ่งต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกันระหว่าง จุดประสงค์ของการฝึกอบรม ทฤษฎีการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับ
 6. เลือกวิธีการในการฝึกอบรม (Select instructional strategies) เป็นกระบวนการที่ผู้ออกแบบเลือกวิธีการเรียนรู้ของการฝึกอบรม เพื่อให้กระบวนการฝึกอบรมมีสามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม
 7. กำหนดแหล่งเรียนรู้ในการฝึกอบรม (Obtain instructional resources) เป็นการหาแหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการเรียนรู้ระหว่างการฝึกอบรม
 8. การให้การฝึกอบรม (Conduct training) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมาย ตามที่หลักกำหนดไว้
 9. การประเมินผลและนำข้อมูลย้อนกลับ (Evaluation and feedback)
- รูปแบบการฝึกอบรมตาม แนวคิดของแนดเลอร์ แสดงดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 รูปแบบการพัฒนาการฝึกอบรมแบบ Critical Event Model ของ Nadler

ที่มา: Nadler, L; & Nadler, Z. (1994). *Designing Training Programs*. p. 15.

นอกจากนั้น มิลาโนและอัลเลียส (Milano; & Ullius. 2002: 3) ได้เสนอแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมไว้คล้ายๆ กับหลายท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยใช้แนวคิดการพัฒนาการฝึกอบรมแบบลำดับขั้น (Sequential-iterative model) หรือ SIM ซึ่งประกอบด้วยลำดับขั้นดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ (Goal & objectives) เป็นขั้นตอนการประเมินความต้องการขององค์กร มี 6 ขั้นตอน คือ

- 1.1 หาความต้องการที่จะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
- 1.2 วิเคราะห์ลักษณะผู้เข้าฝึกอบรมโดยรวม
- 1.3 ศึกษาองค์ประกอบของการจัดการฝึกอบรม
- 1.4 หาแหล่งเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์
- 1.5 กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 1.6 ศึกษาความเป็นไปได้และส่วนสนับสนุนในการจัดการฝึกอบรม

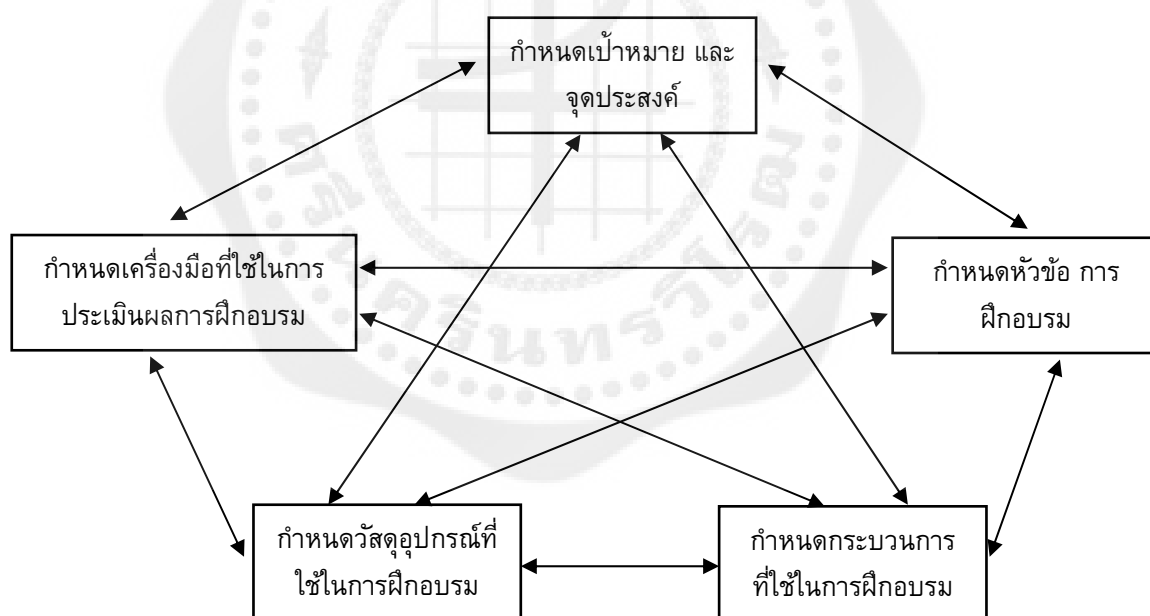
2. กำหนดหัวข้อในการฝึกอบรม (Key topic) เป็นขั้นตอนของการกำหนดเนื้อหาและสิ่งที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้และด้านทักษะ เพื่อให้การฝึกอบรม ประสบความสำเร็จและบรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องเขียนโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมไว้ก่อน

3. กำหนดกระบวนการที่ใช้ในการฝึกอบรม (Training flow) เป็นการกำหนดขั้นตอนและลำดับของกิจกรรมในการฝึกอบรม ซึ่งกิจกรรมที่กำหนดขึ้นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ

4. กำหนดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม (Training materials) เป็นการกำหนดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งที่จำเป็น รวมทั้งสิ่งที่จะช่วยเสริมในการจัดการฝึกอบรม

5. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการฝึกอบรม (Evaluation tool) ซึ่งเครื่องมือที่กำหนดในการประเมินผลการฝึกอบรม จะต้องสามารถประเมินได้ตามจุดประสงค์ ตามแนวทางของเคิร์ก แพททริก 4 อย่างคือ ประเมินปฏิกิริยาผู้เข้ารับการฝึกอบรม การเรียนรู้ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงและ ผลที่ได้รับ

รูปแบบของแนวคิดในการพัฒนาการฝึกอบรมตามแบบ SIM ของมิลานและอัลเลียส แสดงดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการฝึกอบรมแบบ SIM ของ Milano และ Ullius

ที่มา: Milano, Michael.; & Ullius, Diane. (2002). *Designing Powerful Training*. p. 3.

สำหรับนักวิชาการในการฝึกอบรมของไทย ได้แก่ สมชาติ กิจยรรยง (2544: 40) อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (สมชาติ กิจยรรยง. 2544: 45-50; อ้างอิงจาก อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. 2539) กุลยา ตันติผลาชีวะ (2537: 35-37) พงศ์ หรดาล (สุภาพร พิศาลบุตร; และยงยุทธ เกษสาคร. 2543: 78-79; อ้างอิงจาก

พงศ์ หรดาล. 2539: 21-25) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรไว้คล้ายๆ กัน โดยสรุปมี 6 ขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินความจำเป็นในการฝึกอบรม เป็นขั้นต้นของการจัดฝึกอบรมที่มีความสำคัญมาก สำหรับการแก้ปัญหาเกี่ยวกับคน เมื่อผู้บริหารตกลงใจใช้การฝึกอบรมแก้ปัญหา จะต้องศึกษาว่าปัญหาคืออะไร สาเหตุเกิดจากสิ่งใด อาจต้องใช้เวลาในการศึกษาวิเคราะห์แต่ก็คุ้ม เพราะสามารถช่วยให้ผู้จัดฝึกอบรมสามารถจัดการฝึกอบรมเพื่อการแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นการประเมินความจำเป็นในการฝึกอบรมช่วยให้จำแนกปัญหาได้ชัดเจน สามารถออกแบบการฝึกอบรมเพื่อไปสู่จุดประสงค์ที่ต้องการเพื่อแก้ปัญหาได้

2. วางแผนพัฒนาการฝึกอบรม จากความจำเป็นของการฝึกอบรม ให้นำข้อมูลที่ได้มาเรียงลำดับความสำคัญในการฝึกอบรมตามความจำเป็นก่อนหลัง โดยพิจารณาถึงเหตุวิกฤติและความเร่งด่วนของปัญหา ประกอบกับระยะเวลาที่จะใช้เพื่อการฝึกอบรมงบประมาณ นโยบาย และเป้าหมายของหน่วยงานแม่ เมื่อได้ลำดับแล้วให้กำหนดโครงการฝึกอบรมตลอดปีงบประมาณหรือแผนพัฒนาแผนพัฒนาการฝึกอบรมนี้จะเป็นแผนแม่บท (Master plan) สำหรับการพัฒนาโครงการฝึกอบรม ในรายละเอียดต่อไป

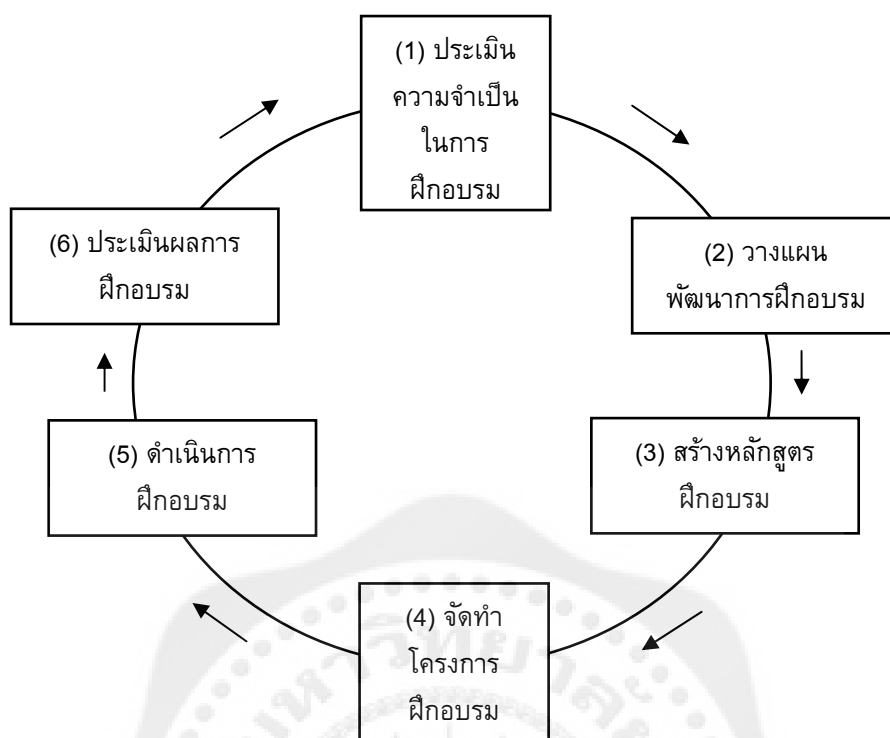
3. สร้างหลักสูตรฝึกอบรม หลักสูตรที่พัฒนาต้องครอบคลุมความจำเป็นในการฝึกอบรม และสัมพันธ์กับปัจจัยเกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ เวลา งบประมาณและวิทยากร มีความรู้ในเนื้อหาสาระที่ต้องสนองตอบจุดประสงค์ภายในเวลาที่กำหนดตรงกับความต้องการ มีวิธีการฝึกอบรม และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้เข้าอบรมสามารถสร้างการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์

4. จัดทำโครงการฝึกอบรม เมื่อได้รูปแบบและวิธีการฝึกอบรมแล้วจะเป็นขั้นตอนของการกำหนดโครงการฝึกอบรม ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการที่จะกำหนดถึงวิทยากร สถานที่ การใช้งบประมาณ การประสานงานการฝึกอบรม ตลอดจนการเตรียมเอกสารและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกอบรม

5. ดำเนินการฝึกอบรม การเตรียมการฝึกอบรมเป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินการฝึกอบรมที่จะสำคัญต่อการดำเนินการฝึกอบรมมาก ความพร้อมจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินการฝึกอบรม การฝึกอบรมที่ดีต้องมีความคล่องตัว มีบรรยากาศของการเรียนรู้ มีความเป็นกันเอง

6. ประเมินผลการฝึกอบรม ขั้นตอนสุดท้ายของการจัดฝึกอบรมคือ การประเมินผล ซึ่งมีหลายวิธีการ อาจเป็นการทดสอบการประเมินการทำงาน การสังเกตพฤติกรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการประเมิน

กระบวนการตามแนวคิดดังกล่าว แสดงดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 กระบวนการฝึกอบรมตามรูปแบบ 6 ขั้นตอน

ที่มา: กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2537). *การฝึกอบรม*. หน้า 37.

สรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาการฝึกอบรมจะประกอบด้วยกระบวนการ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาหาความจำเป็นในการฝึกอบรม
2. วางแผนในการพัฒนาหลักสูตร อันประกอบด้วย การกำหนดจุดประสงค์ การวิเคราะห์ลักษณะผู้เข้ารับการฝึกอบรม การกำหนดขอบเขตของเนื้อหา การกำหนดกิจกรรมของการฝึกอบรม การกำหนดสื่อประกอบการฝึกอบรม และองค์ประกอบอื่น ๆ
3. การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม ที่ครอบคลุมความจำเป็นในการฝึกอบรม และสัมพันธ์กับปัจจัยเกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ เวลา งบประมาณ และวิทยาการ โดยกำหนดความรู้ในเนื้อหาสาระจะต้องสนองตอบจุดประสงค์ ภายในเวลาที่กำหนดตรงกับความต้องการ มีวิธีการฝึกอบรม และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้เข้าอบรม
4. การนำหลักสูตรที่สร้างไปใช้ในการฝึกอบรม ให้มีกิจกรรมและส่วนต่างๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในการสร้างหลักสูตร
5. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู

เกลทฮอร์น และฟอกซ์ (Glatthorn; & Fox. 1995: 3-7) ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับปัจจัยที่จะพัฒนาวิชาชีพครูที่เกี่ยวกับการฝึกอบรม โดยผู้พัฒนาจะต้องใส่ใจในสิ่งต่อไปนี้

หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

การสอนหรือเรียกว่าการจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ (Learning experience) แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยเฉพาะครูซึ่งมีลักษณะเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งในการฝึกอบรมผู้ใหญ่ นั้น การเข้าใจถึงลักษณะที่สำคัญของผู้ใหญ่และกระบวนการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการจัดการความรู้ที่ควรคำนึงถึง (พนิจดา วีระชาติ. 2543: 51; พรธิดา วิเชียรปัญญา. 2547: 116) ซึ่งเกลททอร์น และฟอกซ์ (Glatthorn; & Fox. 1996: 8) กล่าวถึงสิ่งที่มีความสำคัญในการฝึกอบรมเรียนรู้ของผู้ใหญ่ไว้ 4 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. การจัดประสบการณ์ที่ต้องการ
2. บรรยากาศในการเรียน
3. จุดเน้นในการเรียนรู้
4. วิธีการสอนและสื่อ

องค์ประกอบดังกล่าว สรุปรวมแล้วมีนักการศึกษาและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมได้ให้เสนอแนวคิดในหลักในการจัดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ไว้มากมาย ซึ่งกล่าวถึง การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ไปในทำนองเดียวกัน ได้แก่ โนลส์ (Milano & Ullius. 2000: 24; citing Knowles. 1984: 38) เดลาเฮย์ (Delahaye. 2000: 34-36) มิลาโนและอัลเลียส (Milano; & Ullius. 2000: 24) โดลาซินสกี (Dolasinski. 2004: 54-55) วิจิตร อาวะกุล (2540: 204-207) ซึ่งสรุปลักษณะที่ผู้ใหญ่ต้องการในการเรียนรู้เป็นหัวข้อใหญ่ๆ ได้ดังนี้ (Glatthorn; & Fox. 1996: 7-8)

1. การจัดประสบการณ์ที่ต้องการ
 - 1.1 ผู้ใหญ่ต้องการกำหนดการที่ยืดหยุ่นได้ ซึ่งทำให้มีเวลาในการเรียนรู้
 - 1.2 ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดี เมื่อมีโอกาสให้มีกิจกรรมเป็นรายบุคคล
 - 1.3 ชอบการสอนลักษณะเฉพาะตัวต่อตัวและมีการปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์
 - 1.4 การจัดการเรียนรู้จะได้ประโยชน์ ถ้ามีการจัดห้องให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์ในลักษณะ คณะ

อายุ และมีหลากหลายมุมมอง

- 1.5 การเรียนรู้ตรงกับประสบการณ์ ความต้องการ และความสนใจของตน
2. บรรยากาศในการเรียน
 - 2.1 ในการเรียนรู้ต้องจัดบรรยากาศให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 2.2 ไม่ต้องการบรรยากาศการเรียนที่มีลักษณะต้องฝืนใจปฏิบัติ แต่ต้องการความเชื่อถือและการยอมรับในสิ่งที่แตกต่างออกจากกิจกรรมที่กำหนด
 - 2.3 ต้องการมีโอกาสแสดงออกและเรียนรู้จากผู้อื่น
 - 2.4 ผู้ใหญ่จะพร้อมใจศึกษาหรือปฏิบัติเมื่อมีจุดหมายที่ชัดเจนและแน่นอนจากผู้ให้การ

ฝึกอบรม

3. จุดเน้นในการเรียนรู้

3.1 ต้องการการเรียนรู้ที่เน้นการโต้ตอบ การวิเคราะห์ และแบบฝึกที่ใช้วิจารณ์ญาณ

3.2 มีความสนใจการเรียนรู้ที่เน้นคำถามที่ว่า “อย่างไร” ซึ่งช่วยให้สามารถไปประยุกต์ใช้กับงานที่ทำอยู่ได้ เรียนแล้วจะนำไปใช้ประโยชน์อะไรในการประกอบอาชีพ ผู้สอนจึงต้องชี้จุดหมายให้เขาเห็นอย่างชัดเจน

4. วิธีการสอนและสื่อ

4.1 ชอบการสอนแบบแก้ปัญหาและการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ

4.2 ต้องการให้เกิดการสอนให้ ผู้เรียนรู้เกิดความกระตือรือร้นในการสร้างองค์ความรู้โดยมีการย้อนกลับข้อมูล

4.3 ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีเมื่อได้รับความพอใจในการเรียน ซึ่งอาจจะเกิดจาก

4.3.1 ได้รับผลการเรียนเป็นที่พอใจ ฉะนั้น ควรให้คำชมเชย ให้กำลังใจ อย่าตำหนิตีเยียน หรือวางเฉย เมื่อผู้ใหญ่ได้แสดงความสามารถ อย่าให้ผู้ใหญ่เสียใจ กลุ้มใจ กังวลใจน้อยใจ ผู้ใหญ่ไม่ชอบการวิจารณ์ การใช้ประสบการณ์ของผู้ใหญ่ ช่วยในการสอนหรือให้เป็นวิทยากรในบางเรื่องบางวิชาได้

4.3.2 การต้อนรับ การพูดจา การปฏิบัติ การเอาใจใส่ การให้เกียรติ ความเคารพนับถือจากผู้สอน วิทยากร

4.3.3 การได้รับรางวัล ซึ่งอาจจะประกาศนียบัตร คำชมเชยในผลงานที่ทำ

4.3.4 เกิดความพอใจในวิทยากร เนื้อหาวิชา เพื่อนร่วมการฝึกอบรม พอใจในผลงานหรือประสบความสำเร็จในผลผลิตที่ปรากฏออกมา ได้ปรับปรุงกิจการงานที่ตนทำอยู่

ซึ่งในการสอนผู้ใหญ่ให้ปฏิบัติกิจกรรมตามหลักการดังกล่าว วิจิตร อาวะกุล ได้เสนอขั้นตอนไว้ดังนี้ (วิจิตร อาวะกุล. 2537: 201-203)

1. เรียกร้องความสนใจ (Draw attentions) ชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อแก้ปัญหาชีวิตและการทำงาน

2. กระตุ้น (Stimulate) จูงใจ (Persuasion) ให้เกิดความกระตือรือร้น ซึ่งมีวิธีการดังนี้

- อธิบาย ทำให้ดู ขณะสอน
- แสดงให้ดูอีกครั้ง
- ให้ผู้เรียนลองพูดขั้นตอนต่างๆ ด้วยปากเปล่า
- ผู้ฝึกพูด และทำปฏิบัติประกอบการพูดด้วย
- ปลอ่ยให้ทำด้วยตนเอง
- ชี้ บอก ข้อผิดพลาด
- ทำให้ดูซ้ำอีกครั้ง
- ให้ทำเองอีกครั้ง

3. กระตุ้นเตือน (Motivate) ให้กำลังใจ ช้าอีก เตือนอีก

4. หลีกเลียงการกระทำให้เกิดเสียความรู้สึก (Avoid feeling)

5. ประเมินผล (Evaluate) ด้วยการสังเกตลับ ๆ อย่างเปิดเผยหรือวิจารณ์ในทางเชิงลบแต่ควรวิจารณ์ในทางบวก

จากทฤษฎีและหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ รวมถึงหลักการสอนผู้ใหญ่ สามารถสรุปรูปแบบ การดำเนินจัดกิจกรรมของการฝึกอบรมในการวิจัยครั้งนี้ว่า จะต้องมีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจและให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพและการเรียนการสอน แล้วจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเข้ารับการฝึกอบรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ เป็นส่วนใหญ่ ทั้งการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจากผู้ร่วมงานที่หลากหลายและปฏิบัติ เป็นรายบุคคลตามความสนใจที่สอดคล้องกับประสบการณ์และงานที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกำลังปฏิบัติอยู่ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปพัฒนางานของตนเองได้ มีกิจกรรมการนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นอกจากนี้จะต้องมีการให้กำลังใจ ให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด และมีการประเมินผลตามสภาพจริงเป็นส่วนใหญ่

หลักการพัฒนารับรู้ของครู

โดยมีการสื่อสารโดยใช้สื่อ กิจกรรมและวิทยาการที่ให้การฝึกอบรมที่สามารถทำให้ครูเกิดการเรียนรู้ได้ดี

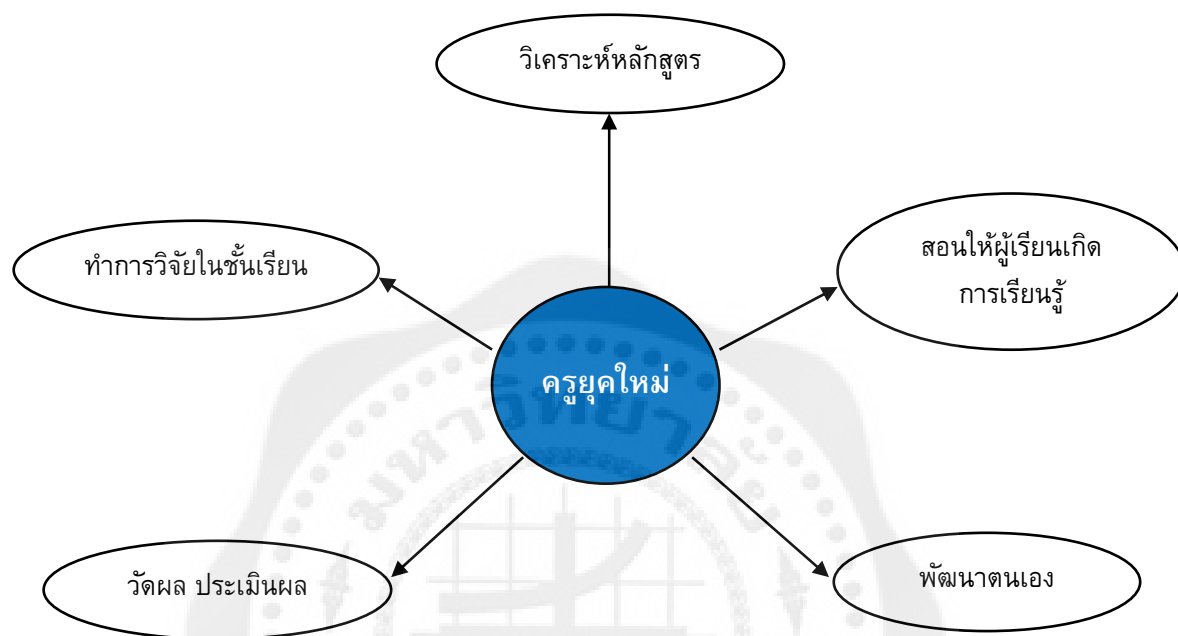
แรงจูงใจของครู โดยให้ครูเข้าใจสิ่งต่อไปนี้คือ

1. สิ่งแวดล้อมที่จะเอื้อให้ครูเกิดการพัฒนาคุณภาพได้
2. การปฏิบัติงานอย่างมีความหมาย
3. ความศรัทธาในระบบที่ครูมีอยู่
4. จุดมุ่งหมายในงานที่จะพัฒนางานในส่วนเฉพาะของครู
5. รางวัลหรือสิ่งที่ครูจะได้รับ
6. ข้อมูลย้อนกลับหลังจากที่ได้รับการพัฒนาแล้ว
7. ศักยภาพที่จะเกิดกับตัวครู

หลักการพัฒนาวิชาชีพของครู

ครูเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่จะต้องอยู่กับผู้เรียนตลอดเวลา ต้องใช้กระบวนการเรียนการสอนกับนักเรียนทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติ ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ (สุวิทย์ มูลคำ, 2549: 10) บุคลิกและความสามารถของครูมีความหมายต่อการนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการศึกษา (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2543: 22) ดังคำกล่าวของสปาร์ค (Huffman; & Thomas, 2003: 379; citing Sparks, 2002) ที่กล่าวว่า การสอนที่มีคุณภาพจะสามารถนำไปสู่คุณภาพของการเรียนรู้ของนักเรียนได้ คุณภาพของการสอนที่ดีขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ในการพัฒนาวิชาชีพของครูและวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ในอาชีพของครู ดังนั้นครูจึงต้องได้รับการพัฒนา และครูที่ดี

จะต้องมีความตั้งใจพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีคุณภาพ มีความสามารถเหมาะสมกับเป็นครูรุ่นใหม่ ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์หลักสูตรเป็น สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการวัดผลการเรียนรู้ (สุธีรา สรียวงศ์. 2550: 34) ลักษณะที่คาดหวังดังกล่าว แสดงในภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 ลักษณะครูยุคใหม่ที่คาดหวัง

ที่มา: สุธีรา สรียวงศ์. (2550, มกราคม). ครูยุคใหม่. *วิทยจารย์*. 106(3): 34.

ในการเตรียมครูให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว ดาร์ลิง-แฮมมอนด์ (Darling-Hammond. 2006: 303) ได้ให้แนวคิดในบริบทของการเตรียมความรู้ให้ครูในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้พื้นฐานสำหรับการจัดการเรียนรู้ไว้ 3 ประการคือ

1. ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และการพัฒนาในบริบทของสังคม รวมถึงการพัฒนาด้านภาษา

2. ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในหลักสูตร รวมถึงสิ่งที่เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ทักษะที่จะต้องสอนให้เกิดแก่นักเรียน ความต้องการของนักเรียนและจุดมุ่งหมาย ของสังคม ในการพัฒนาการศึกษา

3. ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการสอน รวมถึงความรู้เกี่ยวกับวิชาครู ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้ การวัดประเมินผล และการจัดการชั้นเรียน

ซึ่งทั้ง 3 ส่วนจะต้องผสมกลมกลืนกัน และครูจะต้องมีการพัฒนาสร้างสรรค์ให้เหมาะสมโดยใช้ ความรู้ความเข้าใจทั้งหมดที่ได้รับ มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 รูปแบบในการพัฒนาครูในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในอนาคต

ที่มา : Darling-Hammond, Linda. (2006, May-June). Constructing 21st-Century Teacher Education. *Journal of Teacher Education*. 57(3): 304

จากหลักการพัฒนานักวิชาชีพครูของนักวิชาการที่กล่าวมาแล้ว ซีล (Sheal. 1994: 19-37) มีความเห็นว่าการพัฒนาครูในรูปแบบของการใช้หลักการจัดการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงหลักทฤษฎีการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งปัจจัยที่มีส่วนให้การจัดการฝึกอบรมสำเร็จมีดังนี้

1. แรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivation to learn) ผู้ใหญ่จะเกิดการเรียนรู้ได้ต้องอาศัยเหตุผลหลายอย่าง ซึ่งผู้ให้การฝึกอบรม จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1.1 ให้เกิดความสนใจ

1.2 เชื่อมโยงเนื้อหาที่ฝึกอบรมให้เข้ากับสิ่งที่ต้องการพัฒนา

1.3 ให้ความมั่นใจว่าสิ่งที่ได้รับการฝึกอบรม สามารถนำไปใช้ได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.4 ให้ความพึงพอใจในการเข้ารับการฝึกอบรม โดยการให้โอกาสแสดงออกในสิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประสบความสำเร็จ นอกจากนั้นยังอาจต้องมีสิ่งอื่น เช่น วุฒิบัตร รางวัล ฯลฯ

2. บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Comfortable learning environments) เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งผู้ใหญ่มีความรู้สึกว่าจะต้องกลับมาเข้าเรียนในชั้นเรียนอีกครั้ง ต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่สะดวกและทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่มีความรู้สึกวิตกกังวลในการเรียนรู้ นอกจากนั้นยังต้องให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม

3. ความต้องการและรูปแบบในการเรียนรู้ของแต่ละคน (Individual learning need and styles) เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความถนัดในการใช้สมองซีกซ้ายและซีกขวาไม่เหมือนกัน จึงทำให้มีความชอบในรูปแบบของการเรียนรู้ไม่เหมือนกัน จึงต้องออกแบบกิจกรรมในการเรียนรู้ที่หลากหลาย นอกจากนั้นยังต้องสังเกตการตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระหว่างการทำกิจกรรม

4. ความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Previous knowledge and experience) การให้ความรู้แก่ครูซึ่งเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย ผู้ให้การฝึกอบรมต้องตระหนักในสิ่งต่อไปนี้

4.1 ผู้ใหญ่พร้อมที่จะให้ความรู้แก่ผู้อื่น ดังนั้น แต่ละคนจึงนับเป็นแหล่งข้อมูลของการฝึกอบรมด้วย

4.2 ประสบการณ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอยู่ จะทำให้สามารถนำความรู้ที่มีอยู่เดิมมาใช้สร้างความรู้ใหม่ จากสิ่งที่เก็บไว้ในความจำของตนได้

4.3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีแนวคิดที่สะสมในตนเองมานาน จึงทำให้ยากที่จะรับสิ่งใหม่ๆ ที่มีในการจัดกิจกรรม จึงต้องวางแผนการฝึกอบรมให้ดีและเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยน ข้อมูลกันได้

5. การควบคุมการดำเนินการฝึกอบรมให้อยู่ในเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ (Control over learning content and activity) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะมีความสุขในการเรียนรู้มากขึ้น ถ้ามีการควบคุมองค์ประกอบต่างๆ ให้อยู่ในทิศทางที่จะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรมได้ดีและมาก

6. การมุ่งไปสู่ปัญหาด้วยสิ่งที่มีอยู่ในชีวิตจริงและสามารถนำไปประยุกต์ได้ (Focus on dealing with realistic problem and applying learning) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมุ่งให้ มีความรู้ ทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต จึงต้องให้มีกิจกรรมการปฏิบัติให้ใกล้เคียงกับสิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติอยู่ในชีวิตจริง

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู ในทัศนะของเมลโล (Mello. 2002: 273-280) และ ซิลเบอร์แมน (Silberman. 1998: 3) มีแนวทางการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมครูที่คล้ายกับการพัฒนาหลักสูตรทั่วๆ ไป สรุปรวมได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินความต้องการของการฝึกอบรม (Need assessment) เป็นการวิเคราะห์วัฒนธรรมองค์กร ลักษณะโครงสร้างของงาน ผลงานที่ผ่านมา ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับทักษะและความรู้ของบุคลากรในหน่วยงานความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสิ่งที่สามารถใช้ในการ

งานที่ทำอยู่เมื่อดำเนินการฝึกอบรมแล้ว ซึ่งมีวิธีการประเมินความต้องการของการฝึกอบรม 5 วิธีคือ (Byars; & Rue. 1994: 217-218; วิจิตร อาวะกุล. 2537: 193)

1.1 การสัมภาษณ์ (Interviews) เป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เพื่อต้องการทราบปัญหาในการทำงาน มีสิ่งใดบ้างที่ต้องการพัฒนาและต้องการการฝึกอบรมแบบใด

1.2 การสำรวจ (Surveys) โดยใช้แบบสำรวจเป็นวิธีการหนึ่งที่นิยมกันมาก

1.3 การสังเกต (Observations) เป็น การสังเกตพฤติกรรมขณะพนักงานทำงาน จากนั้นผู้ชำนาญการจะวิเคราะห์และนำมาใช้เป็นความต้องการของการฝึกอบรม

1.4 การสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นการสนทนาที่ประกอบด้วยพนักงานจากหลายหน่วยงานและหลายระดับในองค์กร ผู้ชำนาญการในหน่วยงานหรือผู้ชำนาญการภายนอก จะเป็นผู้วิเคราะห์หาความต้องการของการฝึกอบรม สิ่งที่ใช้สนทนาในกลุ่มควรจะเป็นปัญหาในการทำงานมีสิ่งใดบ้างที่ต้องการพัฒนา

1.5 การศึกษาข้อมูล (Document examination) ประกอบด้วยการศึกษาข้อมูลจากบันทึกของหน่วยงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการศึกษาปัญหาที่ปรากฏ ถ้าพบว่ามีปัญหาที่สามารถนำมาจัดทำเป็นความต้องการของการฝึกอบรมให้แก่หน่วยงานได้ การดำเนินการเช่นนี้ มีประโยชน์อีกอย่างหนึ่ง คือ การได้มาซึ่งลักษณะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันขององค์กรนั้น

จึงกล่าวได้ว่า การหาความต้องการของการฝึกอบรม ในการกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสามารถใช้วิธีการได้หลากหลายวิธี ซึ่งการศึกษาข้อมูล จากผลการวิจัย รายงานผลการศึกษา และข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาความจำเป็นในการฝึกอบรม เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถพบปัญหาที่มีลักษณะเป็นปัจจุบันขององค์กรได้

2. การกำหนดจุดประสงค์ของการฝึกอบรม (Objectives) เป็นการกำหนดสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นหลังจากการฝึกอบรม จุดประสงค์ดังกล่าว ได้มาจากการประเมินความต้องการการฝึกอบรม และ การศึกษาสมรรถนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งต้องคำนึงว่าสามารถใช้เครื่องมือใดมาวัดได้

3. การออกแบบหลักสูตรและการดำเนินการฝึกอบรม หลังจากกำหนดจุดประสงค์ของการฝึกอบรมแล้ว สิ่งที่ต้องทำต่อไปคือการออกแบบและการดำเนินการฝึกอบรม ซึ่งจากการศึกษาวิจัยของ ชินวัฒน์ นิจนตรและคนอื่น ๆ กล่าวถึงหลักสูตรฝึกอบรมควรจะเป็นหลักสูตรแบบผสมผสานระหว่างทฤษฎี และปฏิบัติ โดยเน้นการปฏิบัติ ร้อยละ 80 เป็นหลักสูตรแบบบูรณาการ ที่เหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น เป็นหลักสูตรที่เน้นวัตถุประสงค์หรือหลักสูตรสมรรถฐาน (Competency based) มุ่งพัฒนาทั้ง 3 ด้านคือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยเป็นหลักสูตรที่เน้นประสบการณ์ มีลักษณะมุ่งงาน (Task oriented) และเป็นหลักสูตรแบบเร่งรัด (Intensive course) ในการออกแบบกิจกรรมต้องแตกต่างไปจาก กิจกรรมที่ทำอยู่ในปกติในสิ่งแวดล้อมที่ใกล้เคียงกับงานที่ทำอยู่ โดยการกำหนดกิจกรรมในการฝึกอบรม ต้องมั่นใจว่าจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ สิ่งที่สำคัญที่ต้องพิจารณาในการออกแบบการฝึกอบรม 2 ประการคือ (Mello. 2002: 275)

3.1 อุปสรรคต่างๆที่จะรบกวนกระบวนการในการจัดการฝึกอบรม

3.2 ขณะดำเนินการจัดการฝึกอบรม จะต้องกำหนดวิธีการที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติได้ และมีความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น

4. การประเมินผลการฝึกอบรม (Evaluation) หลักในการประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่ง สมชาติ กิจยรรยง (2544: 28) และเฟอร์จันนิซ; และทรอทแมน (Furjanic; & Trotman. 2000: 81-84) ได้เสนอแนวคิดของการประเมินคุณลักษณะที่เกิดจากการฝึกอบรมไว้ในแนวทางเดียวกันสรุปได้เป็น 2 ประการคือ

4.1 คุณลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่การประเมินในสิ่งต่อไปนี้

4.1.1 การเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ (Knowledge) ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความก้าวหน้าของผลการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาหรือข้อมูลที่ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม การประเมิน ส่วนนี้ประเมินหลังจบการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบ และแบบประเมินอื่นๆ การเปลี่ยนแปลงด้านทักษะ (Skill) ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งรวมถึงทักษะใหม่ที่ได้รับจากการฝึกอบรมด้วย

4.1.2 การเปลี่ยนแปลงด้านเจตคติ (Attitude) ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยพิจารณาว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด และมากน้อยเพียงใด

4.1.3 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน เป็นการพิจารณาผลรวมของบุคคล จากลักษณะการปฏิบัติงานหรือการใช้ความรู้ ทักษะและการมีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน เช่น การพิจารณาว่ามีผลงานเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

การประเมินดังกล่าวถือว่าเป็นการประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมการฝึกอบรมและกระบวนการที่ให้การฝึกอบรม

4.2 ผลงานของหน่วยงานหรือองค์กร ได้แก่การพิจารณาว่า การฝึกอบรมก่อให้เกิดผลต่อการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เป็นการประเมินผลกระทบของการฝึกอบรมที่มีต่อจุดประสงค์ของงาน

การประเมินผลการฝึกอบรมบางครั้งอาจต้องประเมินทุกองค์ประกอบ แต่บางครั้งอาจทำการประเมินเฉพาะบางจุดหรือบางองค์ประกอบ ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์หรือจุดเน้นของการฝึกอบรมในครั้งนั้น และช่วงเวลาของการประเมินผลการฝึกอบรม ในทางปฏิบัติจริงควรมีการประเมินผล 4 ช่วงคือ (สมชาติ กิจยรรยง. 2537: 175)

1. ก่อนการเริ่มฝึกอบรม การประเมินช่วงนี้เป็นการดูสภาพหรือหาข้อมูลเพื่อใช้ประเมินในช่วงต่อไป ซึ่งมักทำการประเมินสภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสภาพหน่วยงาน

2. ระหว่างที่กำลังดำเนินการฝึกอบรม เป็นการประเมินเพื่อดูสถานการณ์ในการฝึกอบรม เพื่อการแก้ไขปรับปรุงหรือการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการฝึกอบรม ได้แก่ การประเมินปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อสภาพแวดล้อมในการฝึกอบรม

3. สิ้นสุดการฝึกอบรม เป็นการประเมินเพื่อดูผลจากการฝึกอบรมในระยะแรก ตรงจุดนี้จะได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความจริงมาก เพราะเหตุการณ์ต่างๆ เพิ่งสิ้นสุดลง เหมาะสำหรับการประเมินเกี่ยวกับตัววิทยากร สภาพการจัดการฝึกอบรม และคุณลักษณะที่เกิดกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4. หลังจากการฝึกอบรมสิ้นสุดแล้วระยะหนึ่ง การประเมินช่วงนี้เป็นการติดตามผลของการฝึกอบรม เพื่อดูว่าการฝึกอบรมสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวหรือไม่ อย่างไร ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นที่พฤติกรรมการทำงาน ผลการปฏิบัติงาน และสภาพของหน่วยงาน

สำหรับอุทุมพร ทองอุไร (พินิจดา วีระชาติ. 2543: 99-100 อ้างอิงจาก อุทุมพร ทองอุไร. 2525.) ได้เสนอรูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรมครู เรียกว่า IPOO Model ซึ่งหมายถึง Input Process Output Outcome ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สาราญ มีแจ้ง (2539) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สิ่งนำเข้า (Input) เพื่อประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมและสภาพแวดล้อมในสภาวะแรก เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติและสภาพแวดล้อม
2. กระบวนการ (Process) เป็นการประเมินในระหว่างที่ดำเนินการฝึกอบรม ว่าดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่
3. สิ่งออก (Output) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการฝึกอบรม ว่าบรรลุตามความมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด
4. ผลที่ตามมา (Outcome) เป็นการประเมินติดตามผลของโครงการ โดยทั้งช่วงระยะหนึ่งเพื่อตรวจสอบว่าเป้าหมายของโครงการได้รับการตอบสนองมากน้อยเพียงใด

นอกจากแนวคิดการประเมินผลโครงการฝึกอบรมดังกล่าวข้างต้น สาราญ มีแจ้ง (2539) ไบอาร์ และรู (Byars; & Rue. 1994) ชีล (Sheal. 1994) ซิลเบอร์แมน (Silberman. 1998) เมลโล (Mello. 2002) และ มิลาโนและอัลเลียส (Milino; & Allius. 2002) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การประเมินผลการฝึกอบรมที่เหมาะสมคือ การประเมินผลการฝึกอบรมของเคิร์คแพทริก (Kirkpatric) ซึ่งได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินการฝึกอบรมไว้ 4 อย่าง ได้แก่

1. การประเมินปฏิกิริยา (Reaction)
2. การประเมินการเรียนรู้ (Learning)
3. การประเมินพฤติกรรม (Behavior)
4. การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results)

รายละเอียดของการประเมินดังนี้ (สาราญ มีแจ้ง. 2539: 13-22; Kirkpatric. 1998)

1. การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) มีวัตถุประสงค์ที่จะให้รู้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้สึกอย่างไรต่อการฝึกอบรม เช่น ผู้เข้ารับการฝึกอบรมพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งที่ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมได้รับจากการฝึกอบรมและมากน้อยเพียงใด หลักสูตรหรือเนื้อหาสาระถูกต้องตรงกับ ความต้องการและเป็นที่น่าสนใจหรือไม่ ชอบวิธีการสอนในการอบรมแบบไหน สัดส่วนของการบรรยาย และอภิปรายเป็นอย่างไร ฉะนั้นผู้ประเมินจะต้องกำหนดว่าต้องการถามอะไร แล้วจึงตั้งคำถามในสิ่งนั้น และในตอนท้ายควรมีคำถามแบบปลายเปิด(Opened end) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แสดงความคิดเห็นให้ตรงกับความต้องการ การประเมินปฏิกิริยาต้องการให้ได้รับข้อมูลที่เป็นปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจริงๆ เพราะข้อมูลเหล่านั้น จะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของการฝึกอบรม อันดับแรก แนวทางในการประเมินปฏิกิริยา จะประเมินในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความคิดเห็นต่อความรู้ที่ได้รับจากโครงการหรือหลักสูตรฝึกอบรม

- ได้รับความรู้ ความเข้าใจในระดับใด (มาก ปานกลาง น้อย)
- มีความรู้สึกต่อหลักสูตรอย่างไร
- มีทักษะในการฝึกปฏิบัติเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด

1.2 ความคาดหวังที่จะนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในงาน

1.3 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา วิทยากรบรรยาย มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

1.4 ความคิดเห็นต่อสถานที่ สัณตัทธูปกรณ์ ระยะเวลาในการฝึกอบรมว่าเหมาะสมมาก

น้อยเพียงใด

2. การประเมินการเรียนรู้ (Learning) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รู้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้และทักษะอะไรบ้าง มีเจตคติอะไรบ้างที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ความรู้ ทักษะและทัศนคติล้วนแต่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานอันสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เคิร์คแพททริก ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินการเรียนรู้ไว้ดังนี้

2.1 ต้องวัดความรู้ ทักษะและเจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม

2.2 การวิเคราะห์ผลการทดสอบ ควรวิเคราะห์ทั้งคะแนนรายข้อ และคะแนนรวมโดยเปรียบเทียบกันระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม

2.3 ถ้าเป็นไปได้ควรมีการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ ทักษะและเจตคติของกลุ่มผู้ไม่ได้รับการฝึกอบรมกับกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ สามารถแยกเทคนิคและวิธีการในการประเมินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ดังนี้

1. ความรู้ ความคิด (Cognitive) ซึ่งเป็นการวัดความสามารถทางสมอง เทคนิคและวิธีการที่ใช้เป็นแบบทดสอบข้อเขียนทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ตามแนวคิดของเบนจามิน บลูม (Benjamin S. Bloom) แบ่งพฤติกรรมย่อยได้ 6 ระดับ ดังนี้ (นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. 2547: 37-38)

1.1 ความรู้ความจำ เป็นความสามารถในการระลึกได้ จากประสบการณ์ ตำรา ฯลฯ จำแนกเป็นรายละเอียด ข้อสรุป ตัวทฤษฎี วิธีการ และแนวคิด

1.2 ความเข้าใจ เป็นความสามารถในการนำความรู้จากตำรามาคิดต่อ ในลักษณะแปลความ ตีความ ขยายความ จำแนกเป็นถามความหมายโดยนัยที่ซ่อนเร้น การยกตัวอย่างเปรียบเทียบความหมาย และการคาดคะเนสถานการณ์

1.3 การนำไปใช้ เป็นความสามารถในการนำสิ่งที่เรียนแล้ว ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ จำแนกเป็นการอธิบายเรื่องราวปรากฏการณ์ที่แปลกใหม่และการหาผลลัพธ์

1.4 การวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกส่วนประกอบย่อยๆ จำแนกเป็นการวิเคราะห์ความสำคัญ (หาเหตุผล) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (ความสัมพันธ์ของเหตุและผล) การวิเคราะห์หลักการ แยกหลักการและโครงสร้าง

1.5 การสังเคราะห์ เป็นความสามารถในการผสมผสานหน่วยย่อยให้เป็นหน่วยใหญ่ (เป็นของใหม่) เช่น ประมวล เขียน แต่ง ประดิษฐ์สิ่งที่ต่างไปจากเดิม ตั้งสมมติฐาน หาข้อยุติจำแนกเป็น การสังเคราะห์ข้อความ การสังเคราะห์แผนงาน การสังเคราะห์ความสัมพันธ์

1.6 การประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสินคุณค่า โดยใช้เกณฑ์ภายในและภายนอก

2. เจตคติ (Attitude) เป็นการวัดความรู้สึก เช่น ความสนใจ ค่านิยม ศรัทธา ต่อสิ่งหนึ่ง สิ่งใดในทางบวกหรือทางลบ จนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจจะเป็นทางดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคติไม่เป็นพฤติกรรมแต่เป็นตัวการที่จะทำให้เกิดพฤติกรรม เป็นคุณลักษณะของความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ในใจ (ลัวัน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2542: 54; นิโบล นิมกัรัตน์. 2543: 156) เป็นสิ่งที่มีเป้าหมาย มีทิศทางและมีความเข้ม (ลัวัน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2542: 54; แอนเดอร์สัน (วรรณดี แสงประทีปทอง. 2544: 6; อ้างอิงจาก Anderson. 1988: 422) ซึ่งในการวัดเจตคติ วัดจากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลโดยตรงหรืออาจใช้วิธีการวัดจากเครื่องมือที่สร้างขึ้นเรียกว่า มาตรวัด เจตคติ (Attitude scale) ประกอบด้วยข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ วิธีที่นิยมใช้ได้แก่ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 105-109)

2.1 วิธีของเธอร์สโตน (Thurstone's method of equal-appearing intervals) เป็นการกำหนดช่วงความรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดไว้เป็น 11 จากน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดแต่ละช่วงมีระยะห่างเท่ากัน ข้อความที่บรรจุลงในมาตรวัด จะต้องนำไปให้ผู้ตัดสิน (Judge) พิจารณาว่าควรจะอยู่ในตำแหน่งใดของมาตรา

2.2 วิธีของลิเคิร์ต (Likert's method of summated rating) เป็นมาตรวัดความรู้สึกของคน เป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่บรรจุในมาตรวัด ประกอบด้วยข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อสิ่งใดทั้งในทางที่ดี (ทางบวก) และในทางที่ไม่ดี (ทางลบ) และมีจำนวนพอๆ กัน

2.3 วิธีของกัทท์แมน (Guttman's salogram) เป็นแนวคิดในการวัดที่มีการจัดมาตราที่มีความเข้มต่างกันตามลำดับ เพื่อวัดองค์ประกอบที่มีมิติเดียว ใช้ในการวัดโครงสร้างทางสมองและการวัดความรู้สึก

2.4 วิธีของออสกู๊ด (Osgood's semantic differential) เป็นแบบวัดเจตคติทางภาษา โดยใช้คำคุณศัพท์มาอธิบายความหมายของสิ่งเร้า เรียกว่า มโนคติ (Concept) และมีคำคุณศัพท์ตรงข้ามกันเป็นขั้วของมาตรวัด คุณศัพท์ที่ใช้อธิบายสิ่งเร้ามี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการประเมินค่า เช่น ดี-ชั่ว จริงเท็จ ฯลฯ องค์ประกอบด้านศักยภาพ เช่น หนัก-เบา หนา-บาง ฯลฯ และองค์ประกอบด้านกิจกรรม เช่น ช้า-เร็ว เงียบ-กระตือรือร้น เป็นต้น

3. ทักษะ (Skill) เป็นการวัดความสามารถในการปฏิบัติ สามารถใช้การทดสอบการปฏิบัติงานแต่ละบุคคล เช่น หลังการฝึกอบรมการผลิตสื่อการสอนแล้วให้ผู้เข้ารับฝึกอบรมมาปฏิบัติให้ดู เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนอกจากแบบทดสอบวัดทักษะแล้ว เครื่องมืออีกอย่างหนึ่งที่สามารถประเมินทักษะการปฏิบัติได้คือการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งประเมินโดยการสร้างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะ (Rubric score) เป็นเครื่องมือที่มีการกำหนดเกณฑ์แนวทางให้คะแนนโดยพิจารณาจาก ผลงานงานที่ประจักษ์

เช่น ผลงานที่ดูจากการให้ผู้เรียนเขียน การนำเสนอผลงานด้วยปากเปล่า การสร้างสรรค์งาน เป็นต้น (ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. 2544: 86; Kasimatis. 2005: 1) ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบคือ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2546: 240-244; Mertler. 2006: 2)

3.1 การประเมินโดยให้คะแนนในภาพรวม (Holistic score) เป็นการให้คะแนนในการประเมิน โดยมองหลายๆ ด้านโดยทั่วไป เป็นการพิจารณาผลงานโดยรวม (Kasimatis. 2005: 1)

3.2 การประเมินโดยให้คะแนนในลักษณะแยกองค์ประกอบ (Analytic rubric) เป็นการให้คะแนนโดยมีการวิเคราะห์ผลงานอย่างละเอียด ซึ่งจะต้องทำคะแนนที่ได้นั้นมาทำให้มีความหมายของคุณภาพงานในภาพรวมอีกครั้งหนึ่ง (Mertler. 2006: 3)

3. การประเมินพฤติกรรม (Behavior) มีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้ผู้รับการฝึกอบรมได้มีประสบการณ์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ การประเมินผลในขั้นนี้เน้นว่ายากและใช้เวลามากกว่าการประเมินในสองขั้นแรก เพราะต้องออกไปติดตามประเมินผลในสถานที่ทำงานจริง ของผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งจะมีคำถามอยู่หลายข้อที่ผู้ประเมินจะต้องตอบให้ได้ เช่น ควรออกไปประเมินผลเมื่อไร ควรเก็บข้อมูลจากใครจึงจะเชื่อถือได้มากที่สุด

ข้อควรคำนึงในการประเมินพฤติกรรม

3.1 ควรมีการวัดพฤติกรรมการทำงานของผู้รับการฝึกอบรมทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม

3.2 ระยะเวลาระหว่าง การฝึกอบรมกับการประเมินผลหลังการฝึกอบรมนั้นควรให้ห่างกันพอควร เพื่อให้แน่ใจว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานได้เกิดขึ้นจริง และควรมีการประเมินหลายๆ ครั้ง เป็นระยะ เช่น ประเมินทุกๆ 3 เดือน

3.3 ควรเก็บข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ของผู้รับการฝึกอบรม

4. การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results) มีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ก่อให้เกิดผลต่อหน่วยงานอย่างไร ซึ่งนับว่าเป็นการประเมินผลที่ยากที่สุด แนวทางในการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร มีดังนี้

4.1 ควรมีการวัดสภาวะการณ์หรือเงื่อนไขต่างๆ ก่อนการฝึกอบรมเอาไว้ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับสภาวะการณ์หรือเงื่อนไขภายหลังการฝึกอบรม โดยใช้ข้อมูลที่สังเกตได้หรือวัดได้

4.2 พยายามหาทางควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งคาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในผลที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นกับองค์กร วิธีการหนึ่งที่พอจะทำได้ก็คือการใช้กลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

สรุปได้ว่าการประเมินผลการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมครู จะต้องมีการประเมินทั้งก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องจากศาสตร์ต่างๆ ของรายวิชาเดียวกันหรือรายวิชาต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่างๆ มาใช้ในชีวิตจริงได้ (หน่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ งานบริการการศึกษา. 2551: 1-3)

สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management) หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะและ เจตคติไปสร้างงาน แก้ปัญหาและใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง

เหตุผลในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1. สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั้นจะเป็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันกับศาสตร์ในสาขาต่างๆ ผสมผสานกันทำให้ผู้เรียนที่เรียนรู้ศาสตร์เดียวๆ มาไม่สามารถนำความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาได้ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะช่วยให้สามารถนำความรู้ ทักษะจากหลายๆ ศาสตร์มาแก้ปัญหาได้กับชีวิตจริง
2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning) ของศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียนและนำไปใช้ได้จริงได้
3. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาต่างๆ ในหลักสูตรจึงทำให้ลดเวลาในการเรียนรู้เนื้อหาบางอย่างลงได้ แล้วไปเพิ่มเวลาให้เนื้อหาใหม่ๆ เพิ่มขึ้น
4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะตอบสนองต่อความสามารถในหลายๆ ด้านของผู้เรียน ช่วยสร้างความรู้ ทักษะและเจตคติ “แบบพหุปัญญา” (Multiple intelligence)
5. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism) ที่กำลังแพร่หลายในปัจจุบัน

แนวคิด / ทฤษฎี

กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ

1. ปรัชญาการศึกษาแบบ Progressivism ของ John Dewey
 - การศึกษาคือชีวิต : คนต้องศึกษาตลอดชีวิต (ความรู้มากมายนานาชาติ)
 - เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
 - การเรียนโดยการแก้ปัญหา

- ส่งเสริมร่วมมือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- สร้างเสริมการอยู่ร่วมกันในวิถีประชาธิปไตย

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ในด้าน Cognitive ที่ใช้ Constructivism Approach

หลักสำคัญของ Constructivism คือ ผู้เรียนต้องสร้างความรู้เอง ครูเป็นผู้ช่วยโดยจัดหาข้อมูลข่าวสารที่มีความหมายให้แก่ผู้เรียน หรือให้โอกาสผู้เรียนได้ค้นพบด้วยตนเองและเป็นผู้ลงมือกระทำ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของ Ausubel

ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Ausubel เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ที่มีความเข้าใจและมีความหมาย การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมที่อยู่ในสมองของผู้เรียน

4. การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

การถ่ายโอนการเรียนรู้ หมายถึง การนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเตรียมผู้เรียนให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในอนาคตทั้งในด้านประกอบอาชีพและการแก้ปัญหาต่างๆ

ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่าเป็นการเชื่อมโยงวิชาหรือศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น ได้แก่

1. บูรณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้ ปัจจุบันเนื้อหาความรู้มีมากมายที่จะต้องเรียนรู้หากไม่ใช้วิธีการเรียนรู้ที่ทันสมัยมาใช้จะทำให้เรียนรู้ไม่ทันตามเวลาที่กำหนดได้ จึงต้องมีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ มาใช้ เช่น การสอนโดยวิธีการบอกเล่า การท่องจำจะทำให้ได้ปริมาณความรู้หรือเนื้อหาสาระไม่เพียงพอกับสิ่งที่ต้องเรียนรู้ จึงต้องเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่เหมาะสม
2. บูรณาการระหว่างพัฒนาการความรู้และทางจิตใจ การเรียนรู้ที่ดีนั้นผู้เรียนต้องมีความอยากรู้อยากเรียนด้วย ดังนั้นการให้ความสำคัญแก่เจตคติ ค่านิยม ความสนใจและสุนทรียภาพแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ ก่อให้เกิดความซาบซึ้งก่อนลงมือศึกษาซึ่งเป็นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี
3. บูรณาการระหว่างความรู้และการกระทำ การเรียนรู้ที่สามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้นั้นถือเป็นการดีมาก ดังนั้นการให้ความสำคัญระหว่างองค์ความรู้ที่ศึกษากับการนำไปปฏิบัติจริงโดยนำความรู้ไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
4. บูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนรู้ในโรงเรียนและชีวิตประจำวัน การตระหนักถึงความสำคัญแห่งคุณภาพชีวิต เมื่อผ่านการเรียนรู้แล้วต้องมีความหมายและคุณค่าต่อชีวิตของผู้เรียนอย่างแท้จริง
5. บูรณาการระหว่างวิชาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ เจตคติและการกระทำที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง ตอบสนองต่อคุณค่าในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

รูปแบบของการบูรณาการ (Model of integration)

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พบโดยทั่วไปมีอยู่ 4 แบบ

1. การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion)

การเรียนรู้แบบนี้ผู้สอนจะนำเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาสอดแทรกในรายวิชาของตนเองเป็น การวางแผนการสอนและทำการสอนโดยผู้สอนเพียงคนเดียว

ข้อดี

- 1) ผู้สอนคนเดียวบริหารจัดการทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้โดยสะดวก
- 2) ไม่มีผลกระทบกับผู้สอนผู้อื่นและการจัดตารางสอน

ข้อจำกัด

- 1) ผู้สอนคนเดียวอาจไม่มีความชำนาญในเนื้อหาวิชาบางเรื่อง
- 2) เนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดอาจซ้ำซ้อนกับของวิชาอื่น
- 3) ผู้เรียนจะมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

2. การบูรณาการแบบขนาน (Parallel)

การเรียนรู้แบบนี้ผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตนเองแต่จะมาวางแผน ตัดสินใจร่วมกันว่าจะจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งสอนในหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) และปัญหา (Problem) เดียวกันในส่วนหนึ่ง

ข้อดี

- 1) ผู้สอนแต่ละคนยังคงบริหารทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ เวลาโดยสะดวก
- 2) ไม่มีผลกระทบกับผู้สอนผู้อื่นและการจัดตารางสอน
- 3) เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ลดการซ้ำซ้อนลง ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกัน

ข้อจำกัด

- 1) ผู้สอนยังคงต้องรับภาระเนื้อหาวิชาที่ไม่ชำนาญ
- 2) ผู้เรียนยังมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline)

การเรียนรู้แบบนี้คล้ายกับแบบคู่ขนาน ผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ มาวางแผนการสอนร่วมกันในการให้งานหรือโครงการที่มี หัวเรื่อง แนวคิดหรือความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน

ข้อดี

- 1) สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม
- 2) ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน
- 3) ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง

ข้อจำกัด

- 1) มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดการเรียน

4. การบูรณาการแบบข้ามวิชา (Transdisciplinary)

การเรียนรู้แบบให้ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ จะมาร่วมกันสอนเป็นคณะ ร่วมกันวางแผน กำหนด หัวเรื่อง ความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน

ข้อดี

- 1) สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม
- 2) ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน
- 3) ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง

ข้อจำกัด

- 1) มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดแผนการเรียน
- 2) ผู้สอนต้องควบคุมการเรียนรู้ให้ทันตามกำหนด

แนวคิดและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549: 6-12) ตามหมวดที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับการศึกษา ขั้น พื้นฐาน มีดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป : ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- (1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
- (3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
- (4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
- (5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
- (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

หมวด 5 การบริหารและการจัดการการศึกษา

มาตรา 33 สภาการศึกษา มีหน้าที่

- (1) พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ
- (2) พิจารณาเสนอนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผน (1)
- (3) พิจารณาเสนอนโยบายและแผนในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (4) ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาตาม (1)
- (5) ให้ความเห็นหรือคำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 33 บัญญัติให้มีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549: 163) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559) ที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการนำสาระของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาลสู่การปฏิบัติ และเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาแผนการศึกษาแห่งชาติ ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญาพื้นฐานในการกำหนดแผน โดยมีศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และธรรมชาติ บูรณาการเชื่อมโยงเป็นกระบวนการโดยรวมที่ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม และมุ่งไปสู่การอยู่ดีมีสุขของคนไทยทั้งปวง

เจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549: 164) คือ

- (1) พัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- (2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง ละมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน

เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนและแนวนโยบายเพื่อมุ่งมั่นพัฒนาคนและสังคมไทยโดยรวม ดังนี้

วัตถุประสงค์ 1: พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 1: พัฒนาทุกคนให้มีโอกาสเท่าถึงการเรียนรู้

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 2: ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อผู้เรียน

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 3: ปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์ 2 สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 5: พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของคน

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 6: ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 7: สร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ความรู้และการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 8: ส่งเสริมและสร้างสรรค์ทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 9: จำกัด ลด ขจัดปัญหาทางโครงสร้าง เพื่อความเป็นธรรมทางสังคม

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 10: พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 11: จัดระบบทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559) ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนามนุษย์เป็นองค์รวม อันได้แก่ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ก็ได้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้ อย่างเท่าทันให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืนต่อไป ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทยให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 3) มีวิสัยทัศน์ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมคูลนั้น ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ 8) ภาษาต่างประเทศ สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สุขภาพ หรือ สุขภาวะ หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคมและทางปัญญาหรือจิตวิญญาณ สุขภาพหรือสุขภาวะจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต ซึ่งทุกคนควรจะได้เรียนรู้เรื่องสุขภาพ เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ คุณธรรมและค่านิยม รวมทั้งมีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นนิสัย ซึ่งส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพสุขศึกษาและพลศึกษาเป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมาย เพื่อดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน

สุขศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน

พลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพ เพื่อสุขภาพและกีฬา

สาระที่เป็นกรอบเนื้อหาหรือขอบข่ายองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีดังนี้

1. การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ความสัมพันธ์เชื่อมโยงในการทำงานของระบบต่างๆ ของร่างกาย รวมถึงวิธีปฏิบัติตนเพื่อให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่สมวัย
2. ชีวิตและครอบครัว ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องคุณค่าของตนเองและครอบครัว การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ความรู้สึกทางเพศ การสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น สุขปฏิบัติทางเพศ และทักษะในการดำเนินชีวิต
3. การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา ทั้งประเภทบุคคล และประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งไทยและสากล การปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ และข้อตกลงในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย และกีฬา และความมีน้ำใจนักกีฬา
4. การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการเลือกบริโภคอาหาร ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ และการป้องกันโรคทั้งโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ
5. ความปลอดภัยในชีวิต ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ทั้งความเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ ความรุนแรง อันตรายจากการใช้ยาและสารเสพติด รวมถึงแนวทางในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชีวิต

สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ประกอบด้วย 5 สาระด้วยกันได้แก่

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมสุนทรีภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ได้มีการพัฒนาตนเองและฝึกประสบการณ์ด้านต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ มีนักการศึกษาให้ความหมายการจัดการเรียนการสอนไว้หลายท่านดังนี้

ทิตนา แชมมณี (2545: 26) ให้ความหมายว่าการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการด้านการเรียนการสอน โดยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนการสอนจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยพิจารณาจากหลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน วิธีการสอน และการประเมินผล ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

สุมิตร คุณานุกร (2518: 137) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่า เป็นการนำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ เช่นเดียวกับบุญมี เณรยอด (2536: 157) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการนำเอาหลักสูตรที่กำหนดไว้มาปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งผลของการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินงานของการจัดระบบที่ดี จะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กาเย และบริกส์ (ทิตนา แชมมณี. 2545: 30; อ้างอิงจาก Gagne; & Briggs. 1979) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบว่า หมายถึงการวางรูปแบบโครงสร้างระดับหลักสูตร (System Level) ระดับวิชา (Course Level) ระดับบทเรียน (Lesson Level) และระดับการนำไปปฏิบัติ (Implementation Level)

เอลลิสและเฮอर्स (Ellis; & Hurs. 2002: 1016) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้จัดกระทำในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลที่ตั้งเป้าหมายไว้แก่ผู้เรียน

ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวไว้ชัดเจนว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2544: 10-13) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตผู้พึงประสงค์เพื่อเป้าหมายการผลิตที่ชัดเจน ฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ ปลูกฝังพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี ด้านภาษาและการสื่อสาร พัฒนาทักษะด้านความคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและปลูกฝังจริยธรรม
2. ด้านผู้สอน ทำให้การสอนของอาจารย์มีประสิทธิภาพโดยเน้นการประเมินผลเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้อาจารย์ทำวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน
3. ด้านการเรียนการสอน มีการจัดรูปแบบและวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อประกอบการเรียนมากขึ้น
4. ด้านหลักสูตร การจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งลักษณะเด่นของหลักสูตรเหล่านี้คือ มีความยืดหยุ่นสูง และมีความทันสมัยเนื่องจากมีการพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ
5. ด้านผู้บริหาร ตัวผู้บริหารเองได้รับการพัฒนาทักษะด้านการจัดการ และเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์จำเป็นต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ การจัดการเรียนการสอนนั้นมีความสำคัญอย่างมากที่จะช่วยส่งเสริมในด้านของผู้เรียนและผู้สอน ตลอดจนการจัดหลักสูตร และการบริหารจัดการให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในที่สุด และส่งผลต่อคุณภาพของเยาวชน ประชาชน และบัณฑิตที่จะออกไปปรับใช้สังคมต่อไป

วิธีการสอนแบบต่าง ๆ (ฤกษ์ สุวรรณฉาย. 2557: ออนไลน์)

1. การสอนแบบสั่งการ (Teaching by command)

การสอนแบบสั่งการ เป็นแบบการสอนที่มีความสามารถที่จะให้ผู้เรียนไปถึงจุดมุ่งหมายที่น้อยที่สุดหรือต่ำสุด เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบอื่นๆ แต่ก็ยังเป็นแบบที่เราใช้มากที่สุดในการสอนวิชาพลศึกษาในปัจจุบันนี้ เนื่องจากว่าห้องเรียนหนึ่งๆ มีนักเรียนมากเกินไปนั่นเอง การสอนแบบสั่งการนี้ดูเหมือนว่าจะเป็นแบบวิธีสอนที่เป็นพื้นฐานและโครงสร้างของวิธีสอนแบบอื่นๆ ที่ใช้กันอยู่เป็นประจำในปัจจุบันนี้ด้วย

2. การสอนแบบมอบงานให้ทำ (Teaching by Task)

การสอนแบบมอบงานให้ทำ มีความแตกต่างกับการสอนแบบสั่งการ คือ การสอนแบบสั่งการนั้นทุกสิ่งอย่างจะขึ้นอยู่กับครูสอนเพียงคนเดียวเด็กไม่มีอิสระในการฝึกกิจกรรม แต่การสอนแบบมอบงานให้ทำนี้เด็กจะมีอิสระในการฝึกกิจกรรมของเขามากยิ่งขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามการสอนลักษณะนี้

ก็ถือว่าเป็นการสอนที่คล้ายคลึงกับการสอนแบบสั่งการ คือสั่งให้เด็กไปทำ การทำนั้นก็คือสิ่งที่ครูมอบและกำหนดให้ ซึ่งถือว่าเป็นงานในเนื้อหาวิชาที่กำหนดโดยเด็กจะรู้ว่าเขาจะเริ่มเมื่อไร และจะหยุดเมื่อไร ถึงอย่างไรก็ตาม การมอบหมายงานให้เด็กไปฝึกหรือกระทำการนั้น ก็คงอยู่ในความควบคุมของครูแต่ครูจะมีเวลาได้พักไม่ต้องเหนื่อยมากเหมือนการสอนแบบสั่งการซึ่งครูจะต้องอยู่หรือคอยควบคุมเด็กตลอดเวลา การสอนแบบมอบงานให้ทำจะเปิดโอกาสให้เด็กกับครูมีความสัมพันธ์กันมากยิ่งขึ้น เด็กมีโอกาสนจะพัฒนาตัวของเขาอย่างอิสระมากขึ้นกว่าการสอนแบบสั่งการ

3. การสอนแบบจับคู่ (Reciprocal Teaching)

การสอนแบบจับคู่ เป็นแบบการสอนที่เด็กจะมีอิสระและเป็นตัวของตัวเองมากกว่าการสอนแบบสั่งการ และแบบมอบงานให้ทำ การสอนแบบนี้ครูจะมีบทบาทเป็นอย่างมากเกี่ยวกับเรื่องการวัดผลและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนก็มีมากขึ้นด้วย

4. การสอนแบบแบ่งเป็นกลุ่มย่อย (Use of Small Group)

การสอนแบบแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ก็คล้ายกับวิธีสอนแบบจับคู่ แต่การสอนแบบกลุ่มย่อยมีเพียงมากขึ้นมากกว่าแบบจับคู่ ก็คือ มีผู้สังเกตและผู้บันทึกการสอนแบบเป็นกลุ่มเล็กๆ มีประโยชน์มากในกรณีที่อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีจำนวนจำกัด การแบ่งกลุ่มย่อย มักจะแบ่งเป็นกลุ่มละ 3-4 คน (บางกรณีอาจจะมากกว่านี้)

5. การสอนเป็นรายบุคคล (The Individual program)

หัวใจสำคัญในการสอนก็คือ การเรียนเป็นรายบุคคล เพราะในการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้เป็นหน้าที่ของแต่ละคน จะเรียนแทนกันไม่ได้ การจัดโปรแกรมในการสอนจะต้องมีเนื้อหาวิชามาพอที่จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาส ทดลอง หรือเลือก และเข้าใจให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียน

6. การสอนโดยวิธีแนะแนวให้ค้นคว้า (Guide Discovery)

การสอนแบบแนะแนวให้เกิดการค้นคว้า เป็นวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนได้ประกอบพิจารณาอันจะก่อให้เกิดความงอกงามทางด้านสติปัญญา เมื่อพูดถึงกิจกรรมอันจะก่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญานั้นก็ความหมายมาก ซึ่งต่างกับกิจกรรมอื่นๆ นักจิตวิทยาและนักวิจัยที่มีชื่อเสียงได้เสนอข้อคิดเห็นไว้ว่ากิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญานั้นคือ กิจกรรม ซึ่งจะทำให้ผู้กระทำมีความสามารถในสิ่งต่อไปนี้คือ

- 1) ความสามารถในการถาม
- 2) ความสามารถในการเปรียบเทียบ
- 3) ความสามารถในการสรุปความหรือลงความเห็นจากการเปรียบเทียบจากของสองสิ่งหรือหลายสิ่ง
- 4) ความสามารถในการตัดสินใจ
- 5) มีความสามารถในการใช้กลวิธีต่าง ๆ เข้าช่วยในการแก้ปัญหา
- 6) มีความสามารถในการคิดประดิษฐ์
- 7) มีความสามารถในการค้นคว้า
- 8) มีความสามารถในการตอบโต้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

ความสำคัญของพลศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพลศึกษาไว้ว่า พลศึกษาเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาการในทุกๆ ด้าน โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาที่เหมาะสมเป็นสื่อทำให้สมรรถภาพทางกายและจิตใจ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเต็มใจ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมที่นำมาใช้ในการปฏิบัติต้องเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ใช้กล้ามเนื้อและอวัยวะต่างๆ ของร่างกายทำงานมากกว่าการเคลื่อนไหวปกติที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการออกกำลังกายเพื่อรักษาไว้ซึ่งสมรรถภาพและสุขภาพที่ดี และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า กิจกรรมพลศึกษาเป็นกิจกรรมที่ใช้ร่างกายเป็นสื่อในการประกอบกิจกรรมต่างๆ และมีผลต่อการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมพลศึกษามีส่วนในการตอบสนองความต้องการของเด็กในด้านการเคลื่อนไหว การเล่น การออกกำลังกาย เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อ พัฒนาการเคลื่อนไหว รวมทั้งการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะและการทรงตัว ให้เด็กเกิดความมั่นใจในการเคลื่อนไหว ซึ่งจะส่งผลถึงบุคลิกภาพของตัวเด็กเอง อีกทั้งยังสามารถปลูกฝังความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้จักการให้อภัย มีคุณธรรม มีความเอื้อเอื้อให้เกิดขึ้นในตัวเด็กโดยผ่านกิจกรรมการเล่นต่างๆ

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2540: 80) ได้กล่าวว่า การที่วิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาอย่างหนึ่งดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้น ก็เนื่องมาจากการพลศึกษาได้มีการตัดสินใจในสิ่งที่สำคัญสองอย่างคือ การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงความมุ่งหมายของการพลศึกษาเอง และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโปรแกรมที่เกี่ยวกับการฝึกกายบริหารที่เป็นการฝึกแบบหมู่ออกไป การพลศึกษานั้นควรจะมุ่งความสนใจของตนเองและทำตัวเองให้มีความเกี่ยวข้องกับโปรแกรมของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย การตัดสินใจในสิ่งเหล่านี้เป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานของความเข้าใจที่ว่า พลศึกษานั้นเป็นกระบวนการการศึกษาที่มีประโยชน์ที่จะช่วยทำให้เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกัตบุคลและเพื่อความเป็นพลเมืองดีได้ ประโยชน์เหล่านี้เกิดขึ้นจากพัฒนาการที่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ใน 4 ประการคือ 1) พัฒนาการทางระบบอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย 2) พัฒนาการทางด้านทักษะในการทำงานประสานกันระหว่างกล้ามเนื้อและประสาท 3) พัฒนาการทางความสนใจในการเล่นและนันทนาการ และ 4) พัฒนาการในมาตรฐานของพฤติกรรม

สมาคมกีฬาและพลศึกษานานาชาติ (NASPE) ได้สรุปเนื้อหาที่เป็นมาตรฐานของพลศึกษาในการพัฒนากีฬาและพลศึกษาของประเทศไว้ว่า “เคลื่อนที่ไปสู่อนาคต : มาตรฐานพลศึกษาระดับนานาชาติ (1995)” ซึ่งเป็นตัวชี้วัดมาตรฐานของเนื้อหาพลศึกษา คือ นักเรียนมีความรู้ มีคุณค่า และสามารถปฏิบัติได้ ประกอบด้วยมาตรฐาน 7 มาตรฐานด้วยกัน (Kovar; et al. 2004: 6-7) ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 : นักเรียนมีความสามารถในการเคลื่อนไหวและมีทักษะการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 2 : นักเรียนประยุกต์ความคิดรวบยอดของการเคลื่อนไหวและหลักการของการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 3 : นักเรียนมีความสามารถในการใช้กิจกรรมทางกายในการดำเนินชีวิต

มาตรฐานที่ 4 : นักเรียนได้รับผลสำเร็จและดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีในระดับของสมรรถภาพทางกาย

มาตรฐานที่ 5 : นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อบุคคลและพฤติกรรมทางสังคมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย

มาตรฐานที่ 6 : นักเรียนมีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย

มาตรฐานที่ 7 : นักเรียนเข้าใจในการจัดกิจกรรมทางกายที่เหมาะสม เพื่อความสนุกสนาน เพื่อความท้าทาย เหมาะสมกับความรู้สึกร่างกายของตนเอง และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

จากความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ว่า พลศึกษาเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับศาสตร์ทางการศึกษาอื่นๆ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีการพัฒนาเป็นองค์รวมนั่นคือ พัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา คุณค่าและประโยชน์ของพลศึกษาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลได้พัฒนาความซาบซึ้งของการเคลื่อนไหวจนถึงขั้นที่ระลึกได้ว่า กิจกรรมเหล่านั้น คือส่วนที่จำเป็นอย่างหนึ่งของชีวิตประจำวันของตน นั่นแสดงว่าบุคคลได้เห็นความสำคัญของการประกอบกิจกรรมพลศึกษาให้เป็นกิจนิสัยนั่นเอง

จุดมุ่งหมายของการสอนพลศึกษา

พลศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาจิตใจ ศีลธรรม และวัฒนธรรมของบุคคล และเป็นการศึกษาที่ไม่สิ้นสุดในตัวของมันเอง แต่เป็นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้สึก และความมุ่งมั่น ความแน่วแน่ ความบริสุทธิ์และประโยชน์ให้ผู้เรียนมากยิ่งขึ้นจุดมุ่งหมาย ของการสอนพลศึกษามี 5 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545: 50-51) คือ

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย (Physical development) คือ ความต้องการให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพสมบูรณ์อยู่เสมอ เพราะการเคลื่อนไหวหรือการออกกำลังกายนั้นจะทำให้ระบบประสาทกับระบบกล้ามเนื้อ (Neuromuscular) ทำงานสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความแข็งแรง ความอดทน กำลัง ความเร็ว ความคล่องตัว ปฏิบัติการตอบสนอง ความยืดหยุ่น ความสมดุล ที่รวมเรียกว่า สมรรถภาพทางกาย (Physical fitness) ได้เป็นอย่างดี และทำให้ร่างกายเกิดความเจริญเติบโตตามกฎของการใช้และไม่ใช้ (Law of use and disuse) คือ กล้ามเนื้อส่วนใดที่ถูกใช้งานอยู่เสมอก็จะเจริญเติบโต แต่ถ้าไม่ใช้ก็จะเล็กลีบลงขาดความแข็งแรง ธอร์นไตร์ (Corsi. 2002: 540; อ้างอิงจาก Thondike. 2000)

2. การพัฒนาทางด้านจิตใจ (Mental development) คือ ความต้องการให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นคนที่มีเหตุผล รู้จักใช้สติปัญญาไตร่ตรอง ตัดสินใจได้เด็ดขาดถูกต้องและรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นในการเล่นกีฬา เพราะต้องใช้ไหวพริบ สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นแล้วยังต้องการให้นักเรียนเป็นผู้มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว ระวังแค้นใจอยู่เสมอ

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาจะนำไปสู่ชีวิตที่มีความสุขทั้งกายและใจ ดังที่เพลโต นักปราชญ์ชาวกรีก (อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 50) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา ทำให้สุขภาพทางกายและจิตใจดีขึ้น เพราะสุขภาพทางกายและทางจิตใจมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดมาก และถ้าสุขภาพทางกายดีแล้วสุขภาพทางจิตใจก็จะดีด้วย (Sound mind in sound body)

3. พัฒนาการทางด้านอารมณ์ (Emotional development) คือ ความต้องการให้นักเรียนรู้จักควบคุมอารมณ์ มีความยับยั้งใจ อุดหนุน อดกลั้น ไม่โกรธง่าย ภูมิใจในตนเองเมื่อประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬา การปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเองและรู้จักควบคุมอารมณ์ เพื่อจะได้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. พัฒนาการทางด้านสังคม (Social development) คือ ความต้องการให้นักเรียนฝึกการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น เป็นเรื่องเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์ การอยู่ร่วมกันในสังคม ประชาธิปไตย มารยาท และประเพณี สิ่งต่างๆ เหล่านี้นักเรียนจะได้รับการฝึกฝนเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา และต่อไปจะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม หรือการเลือกหัวหน้าทีม การเล่นกีฬาเป็นทีม เป็นกลุ่ม ทำให้ทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยกันสามัคคีและรับผิดชอบร่วมกัน รู้จักการวางตัวเมื่อเป็นผู้แพ้หรือผู้ชนะ เป็นต้น ในชั่วโมงพลศึกษาจึงเปรียบเสมือนห้องทดลองปฏิบัติการทางพฤติกรรมของนักเรียน สิ่งที่ต้องเน้นคือ พฤติกรรมแสดงออกของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม และความมีน้ำใจนักกีฬา (Sportsmanship)

5. พัฒนาการทางด้านทักษะ (Skill development) คือ ความต้องการให้นักเรียนได้เกิดการพัฒนากการทำงานสัมพันธ์กันระหว่างระบบกล้ามเนื้อ ระบบประสาท โดยเป็นการทำงานสัมพันธ์กันระหว่างระบบกล้ามเนื้อต่างๆ (Muscular coordination) ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งทำงานสัมพันธ์กันระหว่างระบบประสาทและระบบกล้ามเนื้อ (Muscular and nervous coordination) ผลจากการสัมพันธ์กันของระบบดังกล่าวจะก่อให้เกิดทักษะ ซึ่งทักษะนั้นจะเกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ เป็นทักษะในการใช้วัยวะต่างๆ ของร่างกายประกอบการใช้สติปัญญาในขณะที่เล่นกีฬา เมื่อมีทักษะแล้วนักเรียนก็จะอยากเล่นกีฬาต่อไป ทำให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นแล้ว การมีทักษะยังทำให้เกิดความภาคภูมิใจ เกิดความสนใจ และต้องการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่อไป

หลักการสอนพลศึกษา

การสอน (Teaching skill phase) เป็นขั้นที่มีความสำคัญสูงสุดสำหรับการสอนพลศึกษา โดยเฉพาะการสอนทักษะ เป็นขั้นที่ต้องอาศัยกระบวนการของการใช้ความรู้และเทคนิคของครูเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงควรเลือกกิจกรรมการสอนทักษะมาปฏิบัติให้ถูกต้องมากที่สุดและควรใช้เวลาให้น้อยที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายหลักในการสอนพลศึกษาคือ เพื่อให้นักเรียนได้รู้วิธีการและท่าทางที่ถูกต้องของการ

ปฏิบัติทักษะต่าง ๆ และเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. 2545: 55-56) หลักการสอนพลศึกษา มีดังนี้

1. ใช้เวลาสอนหรือแสดงอย่างรวบรัดและใช้เวลาน้อยที่สุด ประมาณ 5-8 นาที เพราะนักเรียน
อยากเล่นหรือปฏิบัติอย่างรวดเร็วมากกว่านั่งฟังเฉยๆ นานๆ
2. ต้องจัดรูปแบบของชั้น ให้นักเรียนสามารถได้ยินและได้เห็นครูอย่างชัดเจน และทั่วถึง เช่น
เครื่องวงกลม แถวหน้ากระดาน
3. ไม่ควรให้นักเรียนหันหน้าเข้าหาแสงแดด เพราะอาจทำให้ตาพร่ามัว มองไม่เห็นหรือไม่
ชัดเจน แต่ก็อย่าให้แสงแดดส่องท่ายทอยเด็กมากเกินไปเพราะอาจทำให้เกิดอันตราย
4. ควรใช้อุปกรณ์ประกอบการอธิบายและสาธิต เพราะจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ง่าย
ขึ้น ช่วยประหยัดเวลา และนักเรียนก็จะได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ของทักษะได้ชัดเจนขึ้น
5. ใช้วิธีสอนรวม-แยก-รวมในการสอนทักษะ ซึ่งเป็นการแยกแยะและแสดงถึงความสัมพันธ์
ส่วนย่อยๆ ของทักษะให้นักเรียนเห็นอย่างชัดเจน
6. อธิบายหรือสอนทักษะจากง่ายไปหายากตามลำดับ และอธิบายจุดเน้นสำคัญๆ ของทักษะ
แต่ละอย่าง
7. หลักการสอนควรให้นักเรียนลงปฏิบัติด้วยตนเอง
8. บางครั้งอาจให้นักเรียนช่วยสาธิต แต่ต้องตกลงและต้องทำความเข้าใจกันก่อนเพื่อให้การ
สาธิตเป็นไปอย่างตรงจุด ไม่ควรให้นักเรียนช่วยสาธิตแทนครูบ่อยเกินไป เพราะนักเรียนอาจขาดความ
เชื่อถือในตัวครูได้
9. อย่าเน้นการสอนมากเกินไป เพราะจะทำให้ นักเรียนไม่มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองบ้าง นั่นก็
คือ อย่าใช้วิธีการสอนแบบอธิบายและสาธิตมากเกินไปในทุกๆ เรื่อง นักเรียนควรได้ทดลองหรือแก้ปัญหา
เองบ้าง
10. ถ้าใช้ทฤษฎีถ่วงโยงการเรียนรู้ จะทำให้ช่วยประหยัดเวลาและพลังงานลงไปได้อีกและ
นักเรียนก็จะเข้าใจง่ายขึ้นด้วย

ลำดับและขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนพลศึกษา

ตามหลักการและปรัชญาของการเรียนการสอนพลศึกษาที่ถูกต้องจะช่วยให้บรรลุผลตาม
จุดประสงค์การเรียนรู้ที่แท้จริงได้นั้น คือ กระบวนการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ลงเล่นกีฬาหรือปฏิบัติ
จริงด้วยตนเองเป็นสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน
คือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านคุณธรรม 3) ด้านเจตคติ 4) ด้านทักษะการกีฬา และ 5) สมรรถภาพทางกาย
ควบคู่กันไปพร้อมๆ กันไปด้วย ดังนั้น การที่จะจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียน ได้
ปฏิบัติด้วย การลงเล่นกีฬาจริงๆ ด้วยตนเองตามที่กล่าวนี้และบรรลุผลตามที่วางไว้ด้วยดีตามกระบวนการ
ของการจัดและดำเนินการเรียนการสอนพลศึกษาที่ถูกต้อง จึงมีความจำเป็นจะต้องเป็นไปตามลำดับและ

ตามขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 264) ได้เสนอหลักการที่สำคัญๆ ในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ

เป็นกระบวนการในการเตรียมร่างกายและจิตใจของนักเรียนทุกครั้งก่อนที่จะมีการเรียนวิชาพลศึกษา กระบวนการนี้นับว่าเป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นและสำคัญมากก่อนที่จะเริ่มเรียนวิชาพลศึกษา ทั้งนี้ด้วยเหตุผลต่อไปนี้ คือ 1) ทำให้นักเรียนมีความตื่นตัวพร้อมที่จะเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ได้ด้วยความปลอดภัย หลังจากได้นั่งเรียนในห้องเรียนมาเป็นเวลานานมาแล้ว 2) ทำให้ระบบต่างๆ ของร่างกาย เช่น ระบบกล้ามเนื้อ ระบบไหลเวียนเลือด และระบบหายใจ ได้รับการกระตุ้นให้ตื่นตัวและพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้โดยไม่เกิดการบาดเจ็บจากการกดขี่ของกล้ามเนื้อหรือเกิดการพลิกแพลงของข้อต่อได้

2. กระบวนการสร้างความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติในสิ่งที่เรียนได้

กระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่ครูช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในสิ่งที่เรียน เช่น หลักการ วิธีการ เห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จำเป็นและสำคัญของกีฬาหรือกิจกรรมที่จะสอนนั้น แล้วสามารถปฏิบัติและลงเล่นได้อย่างปลอดภัย และด้วยความสนุกสนาน ทั้งนี้รวมทั้งระเบียบ กติกาการเล่นหรือข้อตกลงอื่นๆ ที่จำเป็น ที่ง่าย ๆ และช่วยให้การเล่นนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้วางไว้

3. กระบวนการปฏิบัติจริงเพื่อความสนุกสนาน

กระบวนการนี้นับว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของกระบวนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เพราะว่าเป็นกระบวนการที่จะทำให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสเล่นสิ่งที่ได้เคยเรียนมาแล้วในกระบวนการก่อนๆ มาใช้เล่นเพื่อความสนุกสนานในสภาพการณ์จริง ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และเกิดประสบการณ์จริง และได้มีการพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามที่จุดประสงค์การเรียนรู้ได้วางไว้อย่างแท้จริง และการที่นักเรียนจะมีความรัก ความชอบ เห็นคุณค่าของการเล่นกีฬาหรือการออกกำลังกายและมีความผูกพันกับการเล่นกีฬาหรือการออกกำลังกายในภายภาคหน้าต่อไปอีกหรือไม่ มากน้อยเพียงใดนั้น จะขึ้นอยู่กับบรรยากาศและประสบการณ์จริงที่นักเรียนได้รับจากการเรียนการสอนของกระบวนการนี้เป็นสำคัญ

4. กระบวนการสรุป ประเมินผลและสรุปปฏิบัติ

กระบวนการนี้แม้จะเป็นกระบวนการสุดท้ายของการเรียนการสอนก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน เพราะว่าเป็นกระบวนการที่ครูจะสรุปและประเมินผลของการเรียนการสอนที่เพิ่งผ่านมาใหม่ๆ ให้นักเรียนได้ทราบเพื่อปรับปรุงในสิ่งต่างๆ ที่ยังไม่ดีขึ้น หรือในสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นต่อไปอีก สิ่งที่ครูควรแจ้งให้นักเรียนทราบนี้จะมีทั้งในด้านการเล่น วิธีการเล่น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เล่นที่เกี่ยวกับระเบียบและกติกาการเล่นและการมีน้ำใจนักกีฬา ทั้งในระหว่างการเล่น หลังจากการเล่นเมื่อเป็นผู้ชนะ หรือหลังจากการเล่นเมื่อเป็นผู้แพ้ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่ครูเห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้ดีขึ้น หรือที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นต่อไปอีก และในขณะเดียวกันนักเรียนจะได้เวลาพักก่อนที่จะทำความสะอาดร่างกายเพื่อเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวให้พร้อมที่จะเข้าเรียนในวิชาอื่นต่อไป

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา

ในระดับชั้นประถมศึกษา พลศึกษาจะช่วยให้เด็กได้พัฒนาการไปตามศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่นเดียวกับวัตถุประสงค์พื้นฐานทางการศึกษาทั่วไป ศักยภาพเหล่านี้ประกอบด้วยการให้เด็กได้พัฒนาทางด้านทักษะ สติปัญญา การเรียนรู้ การรู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์ การรู้จักสื่อสาร มีความคิดเป็นของตนเอง การมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น รวมถึงการพัฒนาด้านทักษะกลไกการเคลื่อนไหวของร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพและสวยงาม วิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งการที่จะช่วยให้เป้าหมายเหล่านี้เป็นจริงขึ้นมาได้ จิรกรณ ศิริประเสริฐ (2543: 9-13) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ร่างกายมีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการ

เด็กทุกคนที่เกิดมามีพันธุกรรมเป็นตัวกำหนดส่วนสูง น้ำหนัก และคุณลักษณะต่างๆ นอกจากนี้แล้วปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม เช่น การได้รับโภชนาการที่เหมาะสม การนอนหลับพักผ่อนที่เพียงพอ การปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และการเลี้ยงดูของบิดามารดา จะมีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก นอกเหนือจากปัจจัยที่กล่าวมาแล้ว มีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าการเจริญเติบโตปกติและการพัฒนาของกระดูก กระดูกอ่อน และกล้ามเนื้อ จะเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กได้รับการออกกำลังกายที่ต่อเนื่องและเหมาะสมในระยะเวลาที่เด็กกำลังเจริญเติบโตเท่านั้น การออกกำลังกายโดยสม่ำเสมอจะช่วยเพิ่มความหนาของกระดูก เนื่องจากการเพิ่มการสะสมของแร่ธาตุในกระดูกทำให้กระดูกใหญ่ขึ้นและแข็งแรง

2. เพื่อพัฒนาและคงไว้ซึ่งประสิทธิภาพสูงสุดของสมรรถภาพทางกาย

เด็กที่มีร่างกายแข็งแรงจะไม่เหนื่อยง่ายในการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน และยังมีพลังเหลือสำรองไว้ใช้อีกต่างหากในคราวที่ร่างกายจำเป็นต้องใช้ มีแนวโน้มว่าเด็กที่มีร่างกายแข็งแรงจะมีการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี มีการปรับตัว และชอบเข้าสังคม การออกกำลังกายที่หนักจะช่วยให้เด็กมีน้ำหนักที่เหมาะสมกับวัย สมรรถภาพทางกายที่สูงสุดในวัยเด็ก จะช่วยให้เด็กมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมเล่นกีฬาและกิจกรรมพลศึกษาอื่นๆ นอกจากนี้แล้วการมีสมรรถภาพทางกายที่ดีจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความแข็งแรง ความทนทานของระบบไหลเวียนโลหิต การมีสุขภาพดี ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรงและมีความสามารถในการแสดงออกของร่างกายสูงสุด การพัฒนาทางด้านร่างกายเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา การเรียนรู้ และการจินตนาการ

3. เพื่อพัฒนาทักษะทางกายที่เป็นประโยชน์

การเคลื่อนไหวทุกอย่างที่ใช้ในการทำกิจกรรม ซึ่งได้แก่ การเดิน การวิ่ง การปีนป่าย การเคลื่อนไหวที่ใช้ในการเล่นกีฬายิมนาสติกและกิจกรรมการเต้นรำเข้าจังหวะต่างๆ เหล่านี้ ถือได้ว่าเป็นทักษะทางกายที่เป็นประโยชน์ทั้งสิ้น ทักษะเหล่านี้ไม่สามารถทำให้มีขึ้นในเวลาอันสั้นได้ หากต้องใช้เวลาดึกัดเป็นเวลานาน วัยเด็กซึ่งเป็นวัยที่ระบบประสาทและกล้ามเนื้อกำลังปรับตัว การเรียนรู้หรือการฝึกหัดจึงเกิดขึ้นได้ง่าย ท่าทางและทักษะที่ถูกต้องจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ทางด้านกลไกการ

เคลื่อนไหวเหล่านี้ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ในการทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตประจำวันและกิจกรรมการพักผ่อน

4. เพื่อพัฒนาทางด้านสังคมและอารมณ์

บุคคลที่มีวุฒิภาวะทางสังคมคือ บุคคลที่ทำงานกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเป็นที่ยอมรับนับถือของผู้อื่น มีบุคลิกภาพดีและมีน้ำใจนักกีฬา สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ทางหนึ่งโดยการเล่นกีฬาที่เป็นทีมหรือการทำกิจกรรมที่เป็นกลุ่ม ในสถานการณ์ของการเล่นต้องมีการวางกฎกติกาให้ชัดเจน เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามในแง่ของความซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวง มีความยุติธรรมสำหรับทุกคน ตระหนักถึงสิทธิของผู้อื่น สิ่งที่ได้จากการเล่นเหล่านี้จะช่วยให้เด็กได้ปรับพฤติกรรมทางสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเป็นการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย การเข้าร่วมในกิจกรรมกีฬายังมีผลต่อการพัฒนาทางด้านอารมณ์ ทำให้ความสามารถในการควบคุมตนเองได้ในสถานการณ์ต่างๆ มีการคิดการตัดสินใจได้ดี ผลของการแพ้ชนะจากการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาจะช่วยให้เด็กยอมรับในความเป็นจริงเมื่อตนเองเป็นผู้แพ้ และรู้จักยินดีในชัยชนะของผู้อื่น โดยเฉพาะนักกีฬาประเภททีมจะช่วยให้เด็กยอมรับในตัวในการเป็นผู้แพ้ของเด็กได้เป็นอย่างดี สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมจากการวิจัยพบว่า การออกกำลังกายแบบแอโรบิคที่เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมที่โรงเรียนจัดให้ สามารถช่วยพัฒนาด้านอารมณ์และการปรับพฤติกรรมของเด็กได้

5. เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านนันทนาการ

การคร่ำเคร่งในชั่วโมงทำงาน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้มนุษย์ไม่ได้ออกแรงมากเหมือนสมัยก่อน การเดินทางที่สะดวกสบาย การใช้เครื่องทุ่นแรงในชีวิตประจำวัน ทำให้มนุษย์มีเวลามากขึ้น จึงทำให้นันทนาการและการพักผ่อนเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวัน ครูจะต้องสนใจให้เด็กรู้จักนำกิจกรรมพลศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในยามว่าง ถือว่าเป็นการพักผ่อนโดยการเล่นกีฬา ทักษะของกีฬาต่างๆ ที่มีการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญสำหรับชีวิตประจำวัน เพราะจะเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเล่นกีฬาต่อไปอีกได้ อีกทั้งกิจกรรมการออกกำลังกายเหล่านี้จะช่วยทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการ และเป็นการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้กับชีวิตอีกด้วย

6. เพื่อพัฒนาทางด้านสติปัญญา

ความสามารถทางด้านสติปัญญาเกี่ยวข้องกับความสามารถในการที่จะจดจำและระลึกถึงสิ่งที่เคยเรียนมาแล้ว เช่น รู้ความหมายของศัพท์ การรู้จักผูกคำเข้าด้วยกันเป็นวลีหรือประโยค รู้แนวคิดเบื้องต้น รู้หลักการและทฤษฎีต่างๆ รู้วิธีดำเนินการ มีกระบวนการในการคิด นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าใจ การรู้จักตีความ การอธิบาย การแปลหรือการคาดคะเนต่างๆ การรู้จักสิ่งที่รู้และเข้าใจไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงๆ ได้ รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล โดยมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนและใช้ได้ ธรรมชาติของกิจกรรมทางพลศึกษาจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางด้านสติปัญญานี้ได้ เพราะในกิจกรรมพลศึกษา เช่น เกม กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมการเคลื่อนไหวต่างๆ และยิมนาสติก เป็นต้น จะมีคำศัพท์มากมายที่เด็กต้องจำตามความหมายของคำศัพท์ที่ครูให้มา ความสามารถในการนำคำศัพท์นั้นมาสร้างเป็นวลีและประโยค เพื่อใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางพลศึกษา ทำให้เด็กรู้จักคิด

เกี่ยวกับการเล่นและรู้จักสร้างแนวคิดในการเล่นเกมนั้น ไม่ว่าจะเป็นเกมที่เล่นคนเดียวหรือหลายคนก็ตาม ผู้เล่นจะต้องรู้จักพัฒนาแนวคิดของการเล่นเกมนี้ว่าสัมพันธ์กับกำลัง ทิศทาง เวลา ที่ว่าง และจุดศูนย์ถ่วงอย่างไร ดังนั้นครูจึงไม่ควรมองวิชาพลศึกษาว่าเป็นวิชาการล้วนๆ แต่เปรียบเสมือนสื่อของการเคลื่อนไหว ซึ่งช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทางด้านการรู้จักคำศัพท์ การสร้างแนวคิด และกระบวนการคิด ครูควรเลือกกิจกรรมพลศึกษาที่เหมาะสม และเทคนิควิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการเรียนการสอน

7. เพื่อพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์

ในการให้การศึกษาทุกระดับจำเป็นต้องสร้างความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้เรียน เช่น การระบายสี การปั้นและการเล่นดนตรี ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้นเพียงแต่แตกต่างกันในรูปขององค์ประกอบ สี และรูปภาพ ทางด้านพลศึกษานั้น ความคิดสร้างสรรค์หมายถึง วิธีทางการแสดงที่มีลีลาสวยงามของการเคลื่อนไหว หรือการเคลื่อนไหวที่ได้คิดขึ้นอย่างมีจินตนาการ

8. การเพิ่มจินตนาการเกี่ยวกับตนเองของเด็ก

พลศึกษาสามารถทำให้เกิดประโยชน์ หรือโทษต่อการจินตนาการทางด้านบวกของเด็ก ถ้าเด็กประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมในกิจกรรมพลศึกษา จะทำให้เด็กมีความรู้สึที่ดีต่อตนเองเพิ่มขึ้น รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสุขจากผลของความสำเร็จ และทำให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นที่จะพยายามอีกในครั้งต่อไป แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็กไม่ประสบความสำเร็จจากการเข้าร่วมกิจกรรมก็จะรู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถ ทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง ถอนตัวจากสังคม และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมได้

นอกจากนี้ เฮสตี (Hastie, 2006: 7-11) ก็ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย หรือกิจกรรมพลศึกษาในชั้นประถมศึกษาไว้ 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่

1. ประโยชน์ด้านสุขภาพ

เด็กๆ จะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย เพราะกิจกรรมจะช่วยให้พวกเขามีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรงขึ้น ได้แก่ กระดูก กล้ามเนื้อ และข้อต่อ พัฒนาให้กล้ามเนื้อแข็งแรง มีความอ่อนตัว มีความสมดุล และทำงานประสานสัมพันธ์กันดี เด็กที่มีความแข็งแรงมีความอ่อนตัวดีช่วยลดการบาดเจ็บเมื่อเขาโตขึ้น และหัวใจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างออกกำลังกายและขณะพัก

ทางการแพทย์ ปัจจุบันแนะนำว่า เด็กชั้นประถมศึกษาควรใช้เวลาอย่างน้อย 60 นาทีของการทำกิจกรรมทางกายในแต่ละวันหรือมากกว่าหนึ่งวันในแต่ละสัปดาห์ การออกกำลังกายควรเหมาะสมกับอายุและความหลากหลาย

2. ประโยชน์ด้านสติปัญญา

เด็กเล็กจะเรียนรู้โดยการสำรวจและการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขา เช่น การเล่น ห้อยโหน การจับ สัมผัสวัตถุที่หลากหลายรอบตัวพวกเขา การกระตุ้นด้วยการสำรวจค้นหา จะเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่การพัฒนาสมอง ประสบการณ์เหล่านี้ช่วยให้เด็กๆ สร้างรอยต่อเซลล์ประสาท หรือการเชื่อมต่อระหว่างเซลล์ประสาทเป็นล้านๆ เซลล์ในสมอง การเชื่อมของเซลล์ประสาทเหล่านี้จะพัฒนาการเคลื่อนไหวในอนาคต ทักษะอันชาญฉลาด และแสดงออกโดยการแสดงทักษะเฉพาะอย่าง เช่น การเอื้อม การเดิน หรือการพูดคุย

3. ประโยชน์ด้านสังคม

ทฤษฎีความต้องการด้านสังคมของมาสโลว์ (Hastie. 2006: 10) อธิบายว่า ความปรารถนาอย่างแรงกล้าของแต่ละบุคคลนั้น คือการได้รับความรัก และการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ซึ่งเป็นปฏิกริยาพื้นฐานด้านชีววิทยาของมนุษย์ ที่ต้องการจากสังคม กิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะเป็นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ กระบวนการทางสังคม คือสิ่งสำคัญอย่างมากของการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย ตัวอย่างเช่น การเล่นกีฬาประเภทคู่ เช่น เทนนิส การเล่นกีฬาประเภททีม เช่น ฟุตบอล ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยอย่างน้อยหนึ่งคนขึ้นไป ดังนั้น กิจกรรมทางกายจึงช่วยให้เด็ก ๆ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสร้างทักษะทางสังคม ซึ่งช่วยให้พวกเขาารู้สึกว่าไม่ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวหรืออยู่คนเดียว

4. ประโยชน์ด้านอารมณ์

เด็ก ๆ จะแสดงความสามารถอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ช่วงเวลาที่เด็กประสบความสำเร็จจากการแสดงความสามารถ เขาหรือเธอจะได้รับประโยชน์ด้านอารมณ์ เพราะว่ามันจะเพิ่มความรู้สึกของการนับถือตนเอง กิจกรรมทางกายเหล่านั้นจะมีผลกระทบในทางบวกด้านจิตวิทยาของเด็กให้ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น การให้เด็กออกมาสาธิตกิจกรรมจะทำให้ระดับของการนับถือตนเองและความคิดของตนเองสูงขึ้น และระดับความวิตกกังวลและความเครียดลดลง (Calfas; & Taylor. 1994; Hastie. 2006: 10)

จากวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการสอนพลศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า พลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่จำเป็นในหลักสูตรในระดับประถมศึกษา ที่ช่วยให้เด็กมีใช้เพียงแต่พัฒนาทางด้านร่างกายเท่านั้น หากยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาในด้านอื่นๆ ที่สำคัญ เช่น ด้านสติปัญญา ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านสังคม การยอมรับนับถือในตนเอง การมีสุขภาพจิตที่ดี และการรู้จักใช้เวลาว่าง นอกจากนี้วิชาพลศึกษายังสามารถจัดการเรียนการสอนข้ามหลักสูตร เพื่อให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย ในการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ ด้านคุณธรรม ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ความสามารถในการอ่านเขียน ความสามารถในการคิดคำนวณ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทักษะการคิด ความสัมพันธ์ในการทำงาน และการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

นอกจากนี้ Hastie (2006: 54-57) ยังได้สรุปโปรแกรมพลศึกษาสำหรับชั้นประถมศึกษาว่าควรมุ่งสอนทักษะการเคลื่อนไหวที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

1. ความคิดรวบยอดของการเคลื่อนไหว

ความคิดรวบยอดของการเคลื่อนไหวบอกได้ว่าเด็กนั้นมีความสามารถในการเคลื่อนไหวอย่างไรบ้าง เช่น เมื่อสอนให้นักเรียนเตะลูกบอล ช่วยให้นักเรียนแสดงการเตะลูกบอลหรือตำแหน่งของร่างกายได้อย่างไร คำพูดที่ว่า “ฉันต้องการเตะลูกฟุตบอลโดยใช้แรงเบา หรือการทรงตัวของร่างกายที่ระดับต่ำบนเท้าทั้งสองข้าง” คำว่าแรงเบาหรือระดับต่ำนั้นบอกได้ว่านักเรียนมีความสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างไร

ความคิดรวบยอดของการเคลื่อนไหวนั้น รวมถึงการรับรู้ระยะห่างของวัตถุพลัง และความสัมพันธ์ในโปรแกรมพลศึกษามีเนื้อหาที่มุ่งสอนให้เด็กปฏิบัติตามคำศัพท์การเคลื่อนไหว เขาจะคิดแตกต่างกันระหว่างคำว่าข้างหน้าและข้างหลัง ข้างบนและข้างล่าง การเคลื่อนไหวอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน ความคิดรวบยอดของการเคลื่อนไหวในวิชาพลศึกษามีดังนี้

1.1 การรับรู้ระยะห่างของวัตถุ ประกอบด้วย 1) ทิศทาง ได้แก่ ข้างบน ข้างล่าง ข้างหน้า ข้างหลัง ซ้าย ขวา ตามเข็มนาฬิกา และทวนเข็มนาฬิกา 2) ระดับ ได้แก่ ต่ำ ปานกลาง และสูง 3) แนวทางเคลื่อนที่ ได้แก่ ทางตรง ทางโค้ง และทางซิกแซก 4) ตำแหน่งที่ตั้ง ได้แก่ ระยะห่างของตนเองหรือระยะห่างทั่วไป

1.2 พลัง ประกอบด้วย 1) เวลา ได้แก่ ช้าหรือเร็ว 2) แรง ได้แก่ หนักหรือเบา 3) การเคลื่อนที่ ได้แก่ แบบอิสระหรือกระโดด

1.3 ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้แก่ ผู้ถูกกระทำ เป็นผู้กระทำ การเคลื่อนที่ไปด้วยกัน แยกจากกัน ปฏิบัติเหมือนกัน และปฏิบัติต่างกัน ความสัมพันธ์กับการใช้อุปกรณ์หรือเคลื่อนที่ในสนามหญ้า ได้แก่ เคลื่อนที่ไปข้างหน้า กลับหลัง ด้านข้าง เหนือกว่า ต่ำกว่า ข้างๆ หายขึ้น และพลิกคว่ำ

2. ทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้น

เมื่อร่างกายของเราเคลื่อนที่ เราจะแสดงความสามารถของทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะการเคลื่อนไหวบางอย่างอาจเคลื่อนที่จากอีกที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เช่น การงอและการเหยียด ความสามารถในการอยู่กับที่ ทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้น ประกอบด้วย ทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบอยู่กับที่ ทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบเคลื่อนที่ ทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบประกอบอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบเคลื่อนที่ (Locomotor skill) คือ การเคลื่อนที่ของร่างกายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งในลักษณะเป็นแนวตั้งกับพื้นราบ ประกอบด้วยทักษะพื้นฐาน 8 ประการด้วยกัน คือ การเดิน (Walking) การวิ่ง (Running) การก้าวกระโดดลอยตัว (Leaping) การกระโดด (Jumping) การก้าวกระโดด (Hopping) การควมม้า (Gallop) การก้าวไปด้านข้างหรือสไลด์ (Sliding) และการก้าว-ซิด-ก้าว (Skipping)

2.2 ทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบประกอบอุปกรณ์ (Manipulative skill) การจดจำทักษะได้มากที่สุดนั้น จะเป็นทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นที่มีการใช้อุปกรณ์หรือวัตถุอื่นประกอบ และเป็นทักษะเบื้องต้นที่รวมด้วยกันกับทักษะกีฬา ตัวอย่างเช่น การตี คือทักษะความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ เช่น แบดมินตัน แร็กเกต หรือพายเรือ การวอลเลย์ คือความสามารถในการใช้ศีรษะ แขน หรือเท้าในการเข้าถึงวัตถุก่อนที่มันจะสัมผัสพื้น ทักษะการเคลื่อนไหวแบบประกอบอุปกรณ์นี้ มีความซับซ้อนมากที่สุดและมีความยากมากที่สุดสำหรับเด็กที่จะเรียนรู้ได้ ทักษะเหล่านี้ ได้แก่ การขว้าง (Throwing) การจับ (Catching) การเลี้ยงบอล (Dribbling ; Hands/Feet) การเตะ (Kicking) การโยนบอลด้วยมือและเตะออกไป (Punting) การวอลเลย์ (Volleying) และการตี (Sticking ; Long/Short handles)

2.3 ทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบอยู่กับที่ (Non-locomotor skill) ทักษะการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่นี้ไม่เหมือนทักษะการเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ ทักษะการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ไม่ทำ

ให้มีผลต่อวัตถุ ไม่เหมือนกับทักษะการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ที่ไม่สามารถเคลื่อนที่จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้ ในความเป็นจริงนั้นทักษะการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่เป็นความสามารถที่สัมพันธ์กับตำแหน่งอยู่กับที่ขณะที่ยืนหรือนั่ง ได้แก่ การบิดตัว (Twisting) การหมุน (Turning) การก้มตัว (Bending) การเหยียดตัว (Stretching) การทรงตัว (Balancing) การโยกตัว (Rocking) และการม้วนตัว (Curling)

สำหรับ โคเวอร์และคณะ (Kovar; et al. 2004: 54-56) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบการเคลื่อนไหวและพัฒนาทักษะไว้ดังนี้

1. กิจกรรมของร่างกาย (Activities of the body) ได้แก่ การเคลื่อนไหวของร่างกายสามารถเคลื่อนไหวได้ดังนี้

1.1 การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ (Locomotor skills) ได้แก่ การเดิน (Walking) การวิ่ง (Running) การก้าวกระโดดลอยตัว (Leaping) การกระโดด (Jumping) การกระโดดเขย่ง (Hopping) การควมม้า (Galloping) การลื่นไถล (Sliding) และการวิ่งสลับเท้า (Skipping)

1.2 การเคลื่อนไหวแบบไม่เคลื่อนที่ (Axial (Non-Locomotor) skill) ได้แก่ การบิดตัว (Twisting) การหมุน (Turning) การก้มตัว (Bending) การเหยียดตัว (Stretching) การดัน (Pushing) การดึง (Pulling) การก้าวขึ้น (Rising) การล้มลง (Collapsing) การเหวี่ยง (Swinging) การแกว่ง (Swaying) การหลบอย่างรวดเร็ว (Dodging) การหมุน (Spinning) การสั่น (Shaking) และการทรงตัว (Balancing)

1.3 การเคลื่อนไหวแบบประกอบอุปกรณ์ (Manipulative skill) ได้แก่ การกลิ้ง (Rolling) การขว้าง (Throwing) การจับ (Catching) การเลี้ยงบอลด้วยมือ (Dribbling with hand) การเลี้ยงบอลด้วยเท้า (Dribbling with foot) การเตะ (Kicking) การโยนบอลด้วยมือและเตะออกไป (Punting) การวอลเลย์ใช้มือหรือแขนส่วนหน้าสัมผัสลูกบอล (Volleying) การตี (Sticking) การใช้มือทั้งสองข้างลูกในลักษณะโค้งไปยังห่วงบาสเกตบอล (Setting shot) การเสิร์ฟลูกมือบน (Overhand Serve) และการใช้มือทั้งสองส่งบอล (Passing)

2. การรับรู้การเคลื่อนไหวของร่างกาย (Body awareness) ได้แก่

2.1 การถ่ายโยงน้ำหนักของร่างกาย

2.2 ความสมดุล หรือความสัมพันธ์กับน้ำหนักของร่างกาย

2.3 การรับรู้การวิ่งหนี

2.4 รูปร่าง ได้แก่ เส้นตรง แนวกว้าง ทรงกลม โค้งหรืออ การม้วน/กลิ้ง และทำเป็นมุม

2.5 ศูนย์กลางความสนใจ/ทิศทางที่จ้องมองนานๆ

3. การรับรู้พื้นที่ในการเคลื่อนไหว (Space awareness) ได้แก่

3.1 พื้นที่ที่บุคคลสามารถเคลื่อนไหวได้หรือพื้นที่ที่จำกัด

3.2 พื้นที่โดยทั่วไป

3.3 ทิศทาง (Directions) ได้แก่ ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านข้าง ด้านบน และด้านล่าง

3.4 ระดับ (Levels) สูง ปานกลาง และต่ำ

3.5 ขนาด (Size) ใหญ่ และเล็ก

3.6 เส้นทาง (Pathways) ได้แก่ ทางตรง ทางโค้ง และทางซิกแซก

4. คุณภาพในการเคลื่อนไหว (Qualities of movement) ได้แก่

4.1 เวลาหรือความเร็วของการเคลื่อนไหว ได้แก่ รวดเร็วทันที ค่อยข้างช้า เร่งให้เร็วขึ้น ทำให้ช้าลงตามจังหวะการเต้นของหัวใจ และตามรูปแบบการเข้าจังหวะ

4.2 การออกแรงกระทำในการเคลื่อนไหว ได้แก่ ความหนัก-เบา การเน้นย้ำ และความสม่ำเสมอ

4.3 การเคลื่อนไหวที่โดยอิสระ

5. ความสัมพันธ์ของร่างกายในการเคลื่อนไหว ได้แก่

5.1 การใช้เครื่องมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ ไกล ใกล้ ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านข้าง และด้านบน

5.2 การเคลื่อนไหวโดยการจับคู่กัน ได้แก่ จับคู่กับสิ่งที่สะท้อนออกมาเหมือนกัน จับคู่กับสิ่งที่มาบรรจบกัน และส่วนที่เข้าด้วยกัน

5.3 การเคลื่อนไหวที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านบน-ด้านล่าง และด้านกว้าง-ด้านแคบ

5.4 การเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นและทำให้เสร็จในขณะเดียวกัน ได้แก่ การทำตามหรือการเลียนแบบ

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 132) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะเบื้องต้น เป็นความสามารถพื้นฐานเป็นความจำเป็นต่อคุณภาพ และประสิทธิภาพของการเคลื่อนไหวในกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของทุกๆ คนต่อไปข้างหน้า และในขณะเดียวกันก็จะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นและสำคัญในการช่วยให้บุคคลมีทักษะในการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ ทำให้สามารถเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ เพื่อมิตรภาพและเพื่อความสนุกสนานในเวลาว่างตามอัธยาศัยของตนได้ในโอกาสอื่นๆ ต่อไป ดังนั้น ตามหลักของพลศึกษา จึงได้มีการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเบื้องต้นประเภทต่างๆ เพื่อให้นักเรียนทุกๆ คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเน้นการสอนทักษะการเคลื่อนไหวที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนได้เกิดความคิดรวบยอดของการเคลื่อนไหว ซึ่งทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นนั้นประกอบไปด้วย การเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบไม่เคลื่อนที่ การเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบเคลื่อนที่ และการเคลื่อนไหวเบื้องต้นแบบประกอบอุปกรณ์ ซึ่งการเคลื่อนไหวเบื้องต้นเหล่านี้เป็นความสามารถพื้นฐานที่เป็นจุดเริ่มต้นที่มีความจำเป็นที่จะนำไปสู่คุณภาพ และประสิทธิภาพของการเคลื่อนไหวในกิจกรรมต่างๆ

ข้อควรคำนึงในการจัดโปรแกรมพลศึกษาให้สอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ได้แก่

1. เด็กต้องการความช่วยเหลือในด้านความเชื่อมโยงระหว่างการเคลื่อนไหวพื้นฐานกับการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับกีฬา ดังนั้นครูจะต้องสอนทักษะการเคลื่อนไหวตั้งแต่การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่และการเคลื่อนไหวที่ยากสลับซับซ้อน เพื่อให้เด็กนำไปใช้ในสถานการณ์การเล่นจริง

2. เด็กจะให้ความสำคัญในเรื่องของการได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าของความเป็นคน ดังนั้น การจัดสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนและบ้านให้มีความรู้สึกปลอดภัยและมั่นคงจะช่วยให้
 3. เด็กต้องการแรงกระตุ้นและแรงเสริมจากผู้ใหญ่เป็นอย่างมาก ซึ่งจะช่วยพัฒนาในด้านการสร้างความคิดอัตโนมัติของเด็ก
 4. การให้โอกาสและการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกในกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายและการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดี จะเพิ่มประสิทธิภาพด้านกลไกการรับรู้
 5. มีการจัดระเบียบการเล่นกับเพื่อนที่โรงเรียนและที่บ้าน แต่ต้องระวังไม่ให้ขัดต่อทักษะการเรียนรู้ด้านสังคมของเด็ก
 6. ควรจัดกิจกรรมให้ร่วมเล่นเป็นทีมในเวลาที่เหมาะสม
 7. กิจกรรมประเภทจินตนาการและการเล่นโดยเล่าเรื่อง ควรจัดให้มีในระยะแรกของวัยนี้ เพราะเป็นช่วงอายุที่มีจินตนาการที่แจ่มชัด
 8. กิจกรรมเข้าจังหวะ ทำให้เด็กสนุกสนานอีกทั้งยังเป็นการพัฒนาความสามารถในการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานให้เข้ากับจังหวะและดนตรี
 9. การให้เด็กได้เข้าร่วมปฏิบัติจริง ๆ ด้วยตนเองจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น
 10. ความคิดรวบยอดของการผสมผสานวิชาการต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม ศิลปะ และภาษา สามารถทำได้โดยการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวเข้าช่วย
 11. ควรจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการปีนป่ายและการห้อยโหนในโปรแกรม
 12. ความสนใจในเรื่องของกีฬาจะเริ่มในระยะสุดท้ายของวัยนี้ ดังนั้นจึงควรสอนทักษะเบื้องต้นของกีฬาประเภทต่างๆ และเกมง่ายๆ
 13. การสอนพลศึกษาต้องเน้นถึงทักษะที่ถูกต้อง
 14. สนับสนุนให้เด็กได้คิดก่อนที่จะเข้าร่วมในกิจกรรม เช่น อันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งช่วยให้เด็กระมัดระวังในพฤติกรรมที่เสี่ยง
 15. สนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ และกีฬาที่เล่นเป็นทีม
 16. กิจกรรมที่สอน จะต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีบุคลิกภาพที่สง่างาม
 17. ใช้กิจกรรมเข้าจังหวะ ในการสอนที่จะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างระบบประสาทและระบบกล้ามเนื้อ
 18. สอนทักษะการเคลื่อนไหวเฉพาะอย่างและเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกหัด โดยครูคอยให้กำลังใจและสนับสนุน
 19. ให้โอกาสเด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเยาวชนตามความต้องการ ความเหมาะสม และความสนใจของเด็ก
 20. สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเสนอในการสอน
- กล่าวได้ว่า ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะพัฒนาการ ความต้องการและความสนใจของเด็ก เป็นการเตรียมพร้อมสำหรับครูที่จะได้นำไปตั้งวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาวะต่างๆ ของเด็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาการไปอย่าง

สมบูรณ์ในแต่ละคน ทั้งทางด้านร่างกาย ทักษะกลไก สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อกัน และเกี่ยวพันกัน พัฒนาการแต่ละด้านเหล่านี้จะมีผลต่อพัฒนาการโดยทั่วๆ ไปของเด็ก การพัฒนาทางด้านร่างกายจะเริ่มก่อนแล้วจึงค่อยพัฒนาไปทางด้านอื่นๆ พัฒนาทางด้านร่างกายของเด็กระดับชั้น ประถมศึกษามีความแตกต่างระหว่างเพศน้อย เด็กจะมีส่วนสูงและน้ำหนักเพิ่มขึ้นอย่างคงที่และเป็นสัดส่วน แต่จะไม่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมากเหมือนวัยก่อนเข้าเรียน ระบบกล้ามเนื้อและระบบกระดูกยังไม่แข็งแรง อัตราชีพจรและอัตราการหายใจจะค่อยๆ ลดลง ดังนั้น ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีลักษณะปะทะอย่างรุนแรงหรือกิจกรรมที่ต้องใช้ความทนทานของระบบกล้ามเนื้อและระบบไหลเวียนโลหิต ซึ่งจะทำให้เกิดการบาดเจ็บและเป็นอันตรายได้ ดังนั้น ครูจึงควรจัดประสบการณ์และโปรแกรมพลศึกษาให้แก่เด็ก โดยคำนึงถึงลักษณะการเจริญเติบโต พัฒนาการ และความต้องการของเด็กในช่วงแต่ละวัยเป็นสำคัญ เพื่อให้การเรียนรู้การสอนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งเอาไว้

ประชาคมอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน ก่อตั้งขึ้นในประเทศไทย เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยประเทศสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และราชอาณาจักรไทย ได้ร่วมลงนามในปฏิญญาอาเซียน หรือ ปฏิญญากรุงเทพ (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2555: 3-9)

คำว่า ASEAN เป็นคำย่อมาจาก Association of Southeast Asian Nations และคำว่า ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) นั้นเป็นการสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมืองทั้งสิบประเทศ สมาชิกอยู่ร่วมกันฉันญาติมิตรในครอบครัวเดียวกัน หรือเป็นเพื่อนร่วมชุมชนคนหมู่บ้านเดียวกัน ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ โดยมี บรูไนดารุสซาลาม ได้เข้ามาเป็นสมาชิก ลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้เข้ามาเป็นสมาชิก ลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เป็นลำดับที่ 8 และ 9 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และราชอาณาจักรกัมพูชา เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 10 เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งอาเซียน ตามปฏิญญากรุงเทพ มีดังนี้

1. เพื่อเร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาด้านวัฒนธรรมในภูมิภาค ด้วยการผนึกความร่วมมือบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียม และความเป็นหุ้นส่วนระหว่างกัน เพื่อเสริมรากฐานสำหรับประชาคมที่มีความรุ่งเรือง และสันติสุขแห่งประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยการเคารพหลักยุติธรรม และหลักแห่ง นิติธรรมในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค ตลอดจนยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

3. ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
4. จัดให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการอำนวยความสะดวก การฝึกอบรม และวิจัยทางการศึกษา วิชาชีพ วิชาการ และการบริหาร
5. ร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อการใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การขยายการค้า รวมทั้งการศึกษาปัญหาในเรื่องการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ การปรับปรุงบริการความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่งและการคมนาคม และการยกระดับการครองชีพของประชาชน
6. ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
7. ขำรงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างอาเซียนกับองค์การระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค ที่มีความมุ่งหมายและจุดประสงค์คล้ายคลึงกัน และที่จะแสวงหาเส้นทางทั้งหลายเพื่อให้มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างกัน

สัญลักษณ์อาเซียน

สัญลักษณ์อาเซียน ได้แก่ ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้น ที่ถูกมัดรวมกันไว้ หมายถึง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ รวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดสีที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียน (ขาว แดง เหลือง และน้ำเงิน) เป็นสีที่สำคัญของธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ภาพประกอบ 9 สัญลักษณ์ประชาคมอาเซียน

ที่มา: สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). การศึกษาเพื่ออาเซียน: หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม. กรุงเทพฯ ฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

คำขวัญอาเซียน

คำขวัญอาเซียน ได้แก่ “One Vision, One Identity, One Community” “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม”

สำนักเลขาธิการอาเซียน

สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 โดยมีรัฐมนตรีต่างประเทศของอาเซียน ที่ตั้งปัจจุบันอยู่ที่ เลขที่ 70 Jalan Sisingamangaraja ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย มีภารกิจหลักในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของอาเซียนเพื่อให้สามารถดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก (Pillars) ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2555: 12-22)

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

อาเซียนมุ่งที่จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งของหลักการประชาธิปไตย พัฒนาระบบการปกครองที่ดี ยึดมั่นในหลักนิติธรรม ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐาน ให้การเคารพในสิทธิและอธิปไตยของประเทศสมาชิก เพื่อร่วมสร้างอาเซียนไปสู่การเป็นประชาคมที่มีกฎกติกา ผูกพันเป็นหนึ่งเดียวด้วยค่านิยมและปทัสถานร่วมกัน

ผู้นำอาเซียนจึงได้ตกลงร่วมกันที่จะจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ในโลกที่มีความยุติธรรม เป็นประชาธิปไตยและมีสันติภาพ

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน จึงเป็นความร่วมมือเพื่อสร้างสังคมประชาธิปไตย สังคมที่มีความมั่นคง ปราศจากปัญหาขัดแย้งทางการเมืองในภูมิภาค และหากเกิดปัญหาขัดแย้งอาเซียนได้กำหนดให้ยึดแนวทางสันติในการคลี่คลายปัญหาระหว่างกัน ในฐานะที่อาเซียนตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ระบอบการเมืองการปกครองของรัฐสมาชิกจึงต้องมีเป้าหมายร่วมกันในการสร้าง “สังคมประชาธิปไตย” เพื่อความมั่นคงร่วมกันในภูมิภาค องค์ประกอบอื่นๆ ทางการเมืองที่อาเซียนถือเป็นแนวทางร่วมกัน รวมถึงหลักการปกครองที่ดี การเคารพในสิทธิมนุษยชน อิสรภาพ เสรีภาพ และความเสมอภาคกันในหมู่พลเมืองอาเซียน

เพื่อรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Blueprint) โดยมีเป้าหมาย 3 ประการ คือ

1. มีกฎกติกาเป็นพื้นฐานภายใต้ค่านิยมร่วมกัน
2. มีความสงบสุข มีความรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุมอย่างรอบด้าน
3. มีพลวัตและมีปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอกอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มุ่งหวังพัฒนาอาเซียนให้เป็นภูมิภาคที่เจริญมั่งคั่ง มั่นคง ขจัดความยากจน และลดความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้อาเซียนพัฒนาอยู่ในระดับที่เทียบเคียงกัน โดยตั้งเป้าหมายว่า ภายในปี พ.ศ. 2558 อาเซียนจะมีการค้าขาย การแลกเปลี่ยนบริการและการลงทุนข้ามพรมแดนกันอย่างเสรี ผู้ใช้แรงงาน รวมทั้งพลเมืองอาเซียน 10 ประเทศ สามารถเดินทางไปประกอบอาชีพในประเทศอาเซียนอื่นได้อย่างเสรี

อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการ การดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจ มีเป้าหมายหลัก 4 เป้าหมาย คือ

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว โดยให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุนและแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม
2. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน ซึ่งให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น กรอบนโยบายการแข่งขันของอาเซียน การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน)
3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค โดยการพัฒนา SMEs และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่างๆ เช่น โครงการริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IAI) เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิต/จำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

นอกจากนี้ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียนให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การยอมรับคุณสมบัติด้านวิชาชีพร่วมกัน การส่งเสริมให้มีการหารือร่วมกันอย่างใกล้ชิดในการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจและการเงิน การส่งเสริมการเชื่อมโยงด้านโครงสร้างและการคมนาคม การพัฒนาการติดต่อสื่อสารทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การบูรณาการด้านอุตสาหกรรมข้ามภูมิภาคเพื่อส่งเสริมทรัพยากรของภูมิภาค และการเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนเพื่อการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

อาเซียนมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเสริมสร้าง

อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอาเซียน โดยมีแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งครอบคลุมความร่วมมือในหลายสาขา เช่น ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด การพัฒนาชนบท การจัดการความยากจน สิ่งแวดล้อม การศึกษา วัฒนธรรม สตรี สาธารณสุข โรคเอดส์ และเยาวชน เป็นต้น เป็นกลไกสำคัญเพื่อการบรรลุจุดมุ่งหมายของประชาคมนี้ และรองรับการเป็นประชาคมซึ่งเน้น 4 ด้าน ได้แก่

1. การสร้างประชาคมแห่งสังคมที่เอื้ออาทร
2. แก้ไขผลกระทบต่องสังคมอันเนื่องมาจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ
3. ส่งเสริมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและการจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง
4. ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในระดับรากหญ้า การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมทั้งการรับรู้ข่าวสารซึ่งเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

แผนงานจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (A Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อก้าวสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประเทศในภูมิภาคในขอบข่ายด้านการศึกษา โดยเฉพาะความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน

การจัดการศึกษาในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบด้วย

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

อาเซียนจะส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยประชาชนเข้าถึงโอกาสอย่างเที่ยงธรรมในการพัฒนามนุษย์ ด้วยการส่งเสริมและลงทุนในด้านการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรม และการเสริมสร้างขีดความสามารถ ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบการ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์เชิงประยุกต์และเทคโนโลยี ในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ให้ความสำคัญการศึกษา

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

เน้นการบูรณาการด้านการศึกษาให้เป็นวาระการพัฒนาของอาเซียน การสร้างสังคมรอบรู้ โดยส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กปฐมวัย และการสร้างความตระหนักรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มเยาวชนผ่านทางการศึกษา และกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างอัตลักษณ์อาเซียนบนพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือซึ่งกันและกัน

มาตรการ

ประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานในปี พ.ศ. 2558 เพื่อจัดการไม่รู้หนังสือ โดยมีเป้าหมายที่จะบรรลุร้อยละ 70 ภายในปี พ.ศ. 2554 ประกอบด้วย

1. ปรับปรุงคุณภาพและความเหมาะสมของการศึกษารวมทั้งการฝึกอบรมทางด้านเทคนิค วิชาชีพและทักษะในการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน โดยจัดทำโครงการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ รวมทั้งการฝึกอบรมครูผู้สอน และจัดโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาระดับสูง โดยเฉพาะในประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม
2. บทวนเรื่องโครงการให้ทุนของอาเซียนเป็นระยะ เพื่อให้ทุนการศึกษามีลักษณะสมเหตุสมผล และสอดคล้องกันเพื่อผลลัพธ์ที่ดีขึ้น
3. ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มที่ถูกกละเลย โดยการเปิดกว้างการศึกษาทางไกล และการศึกษาทางอินเทอร์เน็ต
4. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางด้านการศึกษาในทุกๆระดับ ระหว่างสถาบันการศึกษา และ สถานต่อการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนนักเรียน เจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งจัดตั้งกลุ่มวิจัยระหว่าง สถาบันการศึกษาขั้นสูงในอาเซียน โดยประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (เอยูเอ็น)
5. ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมสำหรับสตรีและเด็กผู้หญิง และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องความละเอียดอ่อนทางเพศในหลักสูตรการศึกษา
6. เสริมสร้างการประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ และองค์การในระดับภูมิภาค ทางด้านการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของการศึกษาในภูมิภาค
7. บรรลุเรื่องค่านิยมร่วมและมรดกทางวัฒนธรรมในหลักสูตร รวมทั้งพัฒนาสื่อการสอนในเรื่องดังกล่าว โดยเริ่มปี พ.ศ. 2551
8. จัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ การศึกษาขั้นสูง
9. สนับสนุนโครงการพัฒนาผู้นำเยาวชนอาเซียน และโครงการใกล้เคียงที่มีเป้าหมายเดียวกัน และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายศิษย์เก่าโครงการเยาวชนอาเซียน เพื่อส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และความเข้าใจซึ่งกันและกัน
10. สนับสนุนการเรียนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน และส่งเสริมการแลกเปลี่ยน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา
11. จัดการแข่งขันกีฬาอาเซียนระดับมหาวิทยาลัย เยาวชนอาสาสมัครอาเซียนเพื่อสันติภาพ เกมคอมพิวเตอร์อาเซียน การแข่งขันโอลิมปิกวิทยาศาสตร์อาเซียน เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และความเข้าใจในหมู่เยาวชนของภูมิภาค
12. สนับสนุนการดำเนินโครงการรางวัลเยาวชน อาทิ รางวัลวันเยาวชนอาเซียน และโครงการสืบทอดการเยาวชนที่ประสบความสำเร็จ (เทโยอาเซียน) เพื่อเป็นการแสดงการยกย่องบุคคลและองค์กร

เยาวชนที่มีบทบาทช่วยส่งเสริมความคิดเกี่ยวกับอาเซียน และคุณค่าเกี่ยวกับอาเซียนในหมู่เยาวชนทั่วภูมิภาค

13. ดำเนินการจัดตั้งกองทุนสำหรับเยาวชนอาเซียน เพื่อสนับสนุนโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชนในอาเซียน
14. จัดตั้งเวทีเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในเรื่องยุทธศาสตร์และกลไกการพัฒนาเด็กและเยาวชนในอาเซียน
15. แลกเปลี่ยนนักแสดงทางวัฒนธรรมและนักวิชาการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านระบบการศึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน
16. ส่งเสริมให้มีทางเลือกในการศึกษาระดับสูงในประเทศสมาชิกอาเซียน ผ่านโครงการ 1 หลักสูตรในต่างประเทศ หรือ 1 ปีในต่างประเทศ
17. สนับสนุนให้ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนนานาชาติ
18. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
19. ดำเนินการจัดตั้งตัวชี้วัดการพัฒนาเยาวชนอาเซียน เพื่อประเมินผลที่ได้รับ
20. ส่งเสริมการพัฒนาเรื่องการดูแลเด็กเล็กโดยการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในประสบการณ์ และการเสริมสร้างขีดความสามารถ

แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีพลังต่อรองในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าของอาเซียนมีปัจจัยจากความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิก อันก่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์และเอื้อต่อความร่วมมือระหว่างกัน ทำให้สถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เปลี่ยนผ่านจากสภาวะแห่งความตึงเครียดและการเผชิญหน้าในยุคสงครามเย็นมาสู่ความมีเสถียรภาพ ความมั่นคงและความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียนจำนวน 68 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ 1) โรงเรียน Sister School จำนวน 30 โรงเรียน 2) โรงเรียน Buffer School จำนวน 24 โรงเรียน 3) ASEAN Focus School จำนวน 14 โรงเรียน ทั้งนี้มีโรงเรียนที่เป็นเครือข่าย มากกว่า 500 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน และจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาโรงเรียนได้จัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านสื่อ อุปกรณ์รูปภาพ วิดีทัศน์ นิทรรศการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อ ICT (Information Communication Technology) ซึ่งกิจกรรมที่กล่าวมาเป็นการออกแบบและจัดประสบการณ์ให้โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนและโรงเรียนเครือข่ายได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง และมีกิจกรรมค่ายสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้างความตระหนักเรื่องประชาคมอาเซียน

ในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาเป็นการพัฒนาความรู้ และเสริมสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนได้ ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด อันจะเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา พิจารณาเห็นว่าการสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กไทย เพื่อการอยู่ร่วมกับประชาชนของประเทศต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน ในปี 2558 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2554: 1-2)

คุณลักษณะเด็กไทยและตัวชี้วัดความสำเร็จ

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการจัดประชุมโต๊ะกลมและประชาพิจารณ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมการและดำเนินการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ เช่น สถานทูต มหาวิทยาลัยภาครัฐและเอกชน ในการร่วมกำหนดคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2554: 3-9)

คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียนกำหนดเป็นลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2554: 5)

1. ด้านความรู้

- 1.1 มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- 1.2 มีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

2.1 ทักษะพื้นฐาน

2.1.1 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศในอาเซียนอีกอย่างน้อย 1 ภาษา)

2.1.2 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

2.1.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

2.1.4 มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

2.2 ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2.1 เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2.2.2 มีภาวะผู้นำ

2.2.3 เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

2.3 ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน

2.3.1 เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

2.3.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.3.3 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง

2.3.4 มีความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง

3. ด้านเจตคติ

3.1 มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ ความเป็นอาเซียน

3.2 ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน

3.3 มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน

3.4 มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี /สันติธรรม

3.5 ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา

3.6 ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

การพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน จะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ต้องมีตัวชี้วัดความสำเร็จทั้งคุณภาพเด็ก คุณภาพครู และคุณภาพผู้บริหาร เพื่อใช้ประเมินความสำเร็จ

ตัวชี้วัดคุณภาพนักเรียน

1. ด้านความรู้

คุณลักษณะของผู้เรียน	ตัวชี้วัดประเมินศึกษา
1. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน 1.1 ด้านการเมือง ได้แก่ - ระบบการปกครอง - ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - สิทธิเด็ก / สิทธิมนุษยชน - กฎหมายระหว่างประเทศ 1.2 ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ - ระบบเงินตราของประเทศในกลุ่มอาเซียน - ระบบเศรษฐกิจ - ปัจจัยการผลิต - แรงงาน การค้าเสรี ข้อตกลงทางการค้า ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ	1.1 ร้อยละของนักเรียนที่สามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับระบบการปกครอง สิทธิเด็ก ในด้านการเมือง 1.2 ร้อยละของนักเรียนที่สามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับระบบเงินตรา ระบบเศรษฐกิจ ปัจจัยการผลิต แรงงาน
1.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ - ชาติพันธุ์ - ภาษา - ศาสนา - การแต่งกาย - สาธารณสุข - สภาพทางภูมิศาสตร์ - เอกลักษณ์ไทย - บุคคลสำคัญ - ประวัติศาสตร์	1.3 ร้อยละของนักเรียนที่สามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับ ภาษา ศาสนา บุคคลสำคัญ สภาพทางภูมิศาสตร์ สาธารณสุข เอกลักษณ์ไทย ประวัติศาสตร์ ในด้านสังคมและวัฒนธรรม
2. มีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน ได้แก่ 2.1 ความหมาย ความสำคัญ 2.2 สาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน - เป้าหมายและหลักการ - องค์กรอาเซียน - องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน - กระบวนการตัดสินใจ - การระงับข้อพิพาท - อัตลักษณ์ สัญลักษณ์ - ความสัมพันธ์กับภายนอก	2.1 ร้อยละของนักเรียนที่สามารถอธิบายความหมาย ความสำคัญของอาเซียน 2.2 ร้อยละของนักเรียนที่สามารถอธิบายเป้าหมายและหลักการ อัตลักษณ์ สัญลักษณ์กฎบัตรอาเซียน

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

คุณลักษณะของผู้เรียน	ตัวชี้วัดประถมศึกษา
ทักษะพื้นฐาน 1. สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียนอีกอย่างน้อย 1 ภาษา) 2. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ 3. มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี 4. มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น	1. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้สื่อสาร 3. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างสันติวิธี 4. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม 1. เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. มีภาวะผู้นำ 3. เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง	1. ร้อยละของนักเรียนที่เคารพและยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. ร้อยละของนักเรียนที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมอาเซียนศึกษา 3. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถเสนอปัญหาและแสดงความคิดเห็น
ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน 1. เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน (สิทธิเด็ก/สิทธิมนุษยชน) 2. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง 4. มีความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง (การวางแผน การดำเนินการตามแผน ประเมินผล)	1. ร้อยละของนักเรียนที่ยอมรับความเท่าเทียมกันของความเป็นมนุษย์บนความแตกต่าง 2. ร้อยละของนักเรียนที่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถอธิบายเหตุผลในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง 4. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถปฏิบัติตนตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

3. ด้านเจตคติ

คุณลักษณะของผู้เรียน	ตัวชี้วัดประเมินศึกษา
1. มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน 2. ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน 3. มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน 4. มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาบาล (การระบธรรม ปญญาธรรม สามัคคีธรรม) สันติวิธี/สันติธรรม 5. ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา 6. ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. ร้อยละของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น 2. ร้อยละของนักเรียนที่แสดงความเอื้ออาทร แบ่งปันระหว่างสมาชิกในประเทศอาเซียน 3. ร้อยละของนักเรียนที่ยอมรับและเห็นประโยชน์ของการเป็นอาเซียน 4.1 ร้อยละของนักเรียนที่มีการระบธรรม ปญญาธรรม สามัคคีธรรม 4.2 ร้อยละของนักเรียนที่สามารถแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี/สันติธรรม 5. ร้อยละของนักเรียนที่ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา 6. ร้อยละของนักเรียนที่สามารถดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดคุณภาพครู

1. ครูผู้สอนมีความรู้ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
2. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
3. ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้
4. ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)
5. ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้
6. ครูสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศ และในกลุ่มประชาคมอาเซียน
7. ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดคุณภาพผู้บริหาร

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
2. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะในการใช้ ICT

4. ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (เช่น โรงเรียน องค์กรเอกชน หน่วยงานราชการ ฯลฯ)
5. ผู้บริหารมีความสามารถในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน
6. ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน

แนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะทำงาน และอยู่ร่วมกับประชากรในกลุ่มอาเซียน ซึ่งต้องเรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียนและประเทศในกลุ่มอาเซียนด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้นในอาเซียน โดยกิจกรรมที่จัดให้กับผู้เรียนมุ่งหล่อหลอม ปลุกฝังให้เป็นบุคคลที่มีความเฉลียวฉลาด เจียบคม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกและเทคโนโลยีสมัยใหม่และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียน มีความก้าวหน้าในการเรียน มีความรู้ มีทักษะ มีความสามารถ และเจตคติ ตามคุณลักษณะเด็กไทย ในประชาคมอาเซียน และตัวชี้วัด ที่กำหนดไว้มากนักน้อยเพียงใด โดยจัดให้การวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลและนำผลไปใช้พัฒนา ปรับปรุง แก้ไขและส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขโดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

1. เน้นกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Evaluation) และประเมินเพื่อตัดสิน (Summative Evaluation) ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้
2. เน้นการนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. เน้นการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ประเมินตามสภาพจริง ประเมินการสะท้อนความสามารถ และการแสดงออกของผู้เรียน
4. เน้นการบูรณาการประเมินผล ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินจากคุณภาพของงาน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ส่งเสริมให้มีการประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อนและกลุ่มเพื่อน ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
6. เน้นการประเมินผู้เรียน ซึ่งต้องพิจารณาให้ครอบคลุมจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2554: 73)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮา (Ha. 2003) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยม จำนวน 5,283 คน เกี่ยวกับหลักสูตรพลศึกษาในปัจจุบันที่ช่วยในการเตรียมและจัดโปรแกรมพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพในประเทศฮ่องกง เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม A-10-item ตามความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา คือ ก) วัตถุประสงค์ ข) การประเมินผล ค) กิจกรรมในชั้นเรียน และ ง) ความชอบของหลักสูตรหรือเนื้อหาที่สอน ผลการวิจัยพบว่า ก) นักเรียนต้องการให้มีการตั้งวัตถุประสงค์ด้านพัฒนาการของสมรรถภาพทางกายและเจตคติมากกว่าด้านทักษะการเคลื่อนไหวและด้านความรู้ความจำ ข) ความมีน้ำใจนักกีฬา ทศนคติ และการมีส่วนร่วม 3 ปัจจัยนี้ควรจะนำมาใช้ในการพิจารณากำหนดเกรด ค) เทนนิส บาสเกตบอล และแบดมินตัน 3 กีฬานี้ควรจะนำมาเป็นกิจกรรมในชั้นเรียน และ ง) 40% ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับโปรแกรมพลศึกษาในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่า 75% ของนักเรียนมีความเชื่อว่าเนื้อหาของหลักสูตรควรจะขึ้นอยู่กับทั้งครูและนักเรียน ซึ่งนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความต้องการที่จะเห็นหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

ไรอันและคณะ (Ryan, et al. 2003) ทำการศึกษาทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสที่มีต่อครูพลศึกษาและวิชาพลศึกษาและศึกษาความสัมพันธ์ของผลการวิจัยที่คล้ายคลึงกับการศึกษาในนักเรียนโรงเรียนระดับมัธยม (Rice. 1988) นอกจากนี้เพศของนักเรียนและการแข่งขันได้นำมาวิเคราะห์กับความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูพลศึกษาและวิชาพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่คัดเลือกจากนักเรียนเกรด 6 เกรด 7 และเกรด 8 จำนวน 611 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสในเมือง 1 โรงเรียน และจากชนบท 2 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 46 ข้อ เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนชอบและไม่ชอบเกี่ยวกับครูพลศึกษาและวิชาพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส 83% มีความสุขกับกิจกรรมที่หลากหลาย 80% ชอบครู และ 79% มีความสนุกสนาน ในการเรียนวิชาพลศึกษา และ 38% ไม่ชอบชั่วโมงเรียนสั้น ๆ และ 27% ไม่ชอบการเปลี่ยนชุดแต่งกาย คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสที่ชอบครู เนื่องจาก 76% ครุมีทักษะทางกายที่ดี และ 75% มีความเป็นมิตร ขณะที่นักเรียนที่ไม่ชอบ 21% ครูไม่สามารถสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนได้ และ 20% ครูไม่เป็นส่วนหนึ่งกับนักเรียนเมื่อจัดลำดับผลการวิจัยทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในการศึกษาครั้งนี้ และนักเรียนโรงเรียนระดับมัธยม (Rice. 1988) พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ซึ่งตัวแปรเพศและการแข่งขันแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันอย่างมากในการตอบสนองต่อสิ่งที่นักเรียนชอบและไม่ชอบเกี่ยวกับครูพลศึกษาและวิชาพลศึกษา

พีเบิล (Peebles. 2004) ได้ศึกษาผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรมครูเชิงปฏิบัติการแก่ครูใหม่และครูประจำการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐ 5 แห่ง จากพื้นที่ต่างกันของรัฐจอร์เจีย เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อสนองตามแนวการปฏิรูปโรงเรียน โดยความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยและซึ่งประกอบด้วย ครูวิทยากร 12 คน ผู้บริหารโรงเรียน ศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัยและนิสิตที่กำลังทำวิจัยเกี่ยวกับการสอนในชั้นสุดท้าย โดยการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลของการ

พัฒนาการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้จากการสำรวจและการสัมภาษณ์ครูที่เข้ารับการฝึกอบรม ผลการศึกษาพบว่า การฝึกอบรมสามารถพัฒนาและเติมเต็มในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แก่ครูใหม่ได้ แต่สำหรับครูเก่าการฝึกอบรมดังกล่าว เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้แต่ไม่เด่นชัด

การ์น และคอธราน (Garn; & Cothran. 2006) ศึกษาเกี่ยวกับความสนุกสนานในการเรียน พลศึกษาตามการรับรู้ของครูและนักเรียน กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 191 คน เป็นครูสอนพลศึกษาจำนวน 45 คน (หญิง 37 คน และชาย 8 คน) และนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาจำนวน 146 คน (หญิง 56 คน และชาย 90 คน) โดยจำแนกเป็นกลุ่มที่ลงทะเบียนเรียนกีฬาประเภททีม 46 คน กิจกรรมเกี่ยวกับสมรรถภาพ/สุขภาพ 52 คน และกีฬาประเภทบุคคล/ประเภทคู่ จำนวน 48 คน เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบบรรยายเหตุการณ์สำคัญที่ครูสร้างขึ้น 2 แบบ คือ แบบแรกให้กลุ่มตัวอย่างบรรยายเหตุการณ์ในวันที่เรียน/สอนพลศึกษาสนุกที่สุด และแบบที่สองเป็นการบรรยายเหตุการณ์ในวันที่เรียน/สอนพลศึกษาไม่สนุกเลย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีอุปนัยโดยเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูลเพื่อหาหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสนุกสนาน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสำรวจเกี่ยวกับความสนุกสนานซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 21 ข้อ ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทางแบบวัดซ้ำ และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของบอนเฟอรอนี (Bonferroni) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งครูและนักเรียนมีความคาดหวังว่าวิชาพลศึกษาต้งสนุกสนานและเชื่อว่าความสนุกสนานเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนพลศึกษา ความสนุกสนานยังทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจทำให้ผู้เรียนตั้งใจ เอาใจใส่ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น สำหรับสาเหตุของความสนุกสนานนั้นมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับครูผู้สอน กิจกรรม/การฝึก และกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมหรือแบบฝึกที่ครูมอบหมายให้มีความสนุกสนานมากกว่าผู้เรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนและให้แบบฝึกที่หลากหลายเพื่อให้เด็กนักเรียนมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

แจนกินส์ และคณะ (Jankins,; et al. 2006) ได้ศึกษาเพื่อระบุลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับแนวคิดของหลักสูตรพลศึกษาที่สนับสนุนการรับรู้ของนักเรียนในทางบวกและทางลบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในชั้นเรียนกิจกรรม 10 แนวคิดของพลศึกษา จำนวน 157 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบบรรยายเหตุการณ์สำคัญและจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล ผลการวิจัย ระบุได้ว่ารูปแบบของหลักสูตร ผู้สอน และสภาพแวดล้อม ทางสังคมที่เอื้อทั้งทางบวกและทางลบมีผลต่อการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างในการเรียนการสอน โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายและการประเมินสุขภาพ ใช้เทคนิคการสอน และการประชุมเป็นไปในทางบวก การรับรู้ทางลบประกอบด้วย เวลาประชุมในชั้นเรียน การจัดการชั้นเรียน และขาดการทำงานร่วมกันเป็นทีม สรุปได้ว่าหลักสูตรที่สอดคล้องกันและพฤติกรรมการเรียนการสอนทางอารมณ์มีส่วนสนับสนุนต่อการรับรู้ของนักเรียนในทางบวก

ริการ์ด และแบรนวิลล์ (Rikard; & Banville. 2006) ทำการศึกษาทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีผลต่อสมรรถภาพทางกายและกิจกรรมกีฬาที่สอนในวิชาพลศึกษาและประสิทธิภาพการรับรู้ของหลักสูตรพลศึกษาเพื่อพัฒนาระดับสมรรถภาพทางกายและทักษะ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 17 ห้องเรียน ที่ยินยอมให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนักเรียน จำนวน 515 คน และใช้นักเรียนจำนวน 159 คนเข้าร่วมในการสัมภาษณ์กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอย่างมากต่อกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมการออกกำลังกายที่หลากหลาย ต้องการเพิ่มระดับของความท้าทายในชั้นเรียนพลศึกษาให้มากขึ้น และนักเรียนต้องการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกโรงเรียน นักเรียนมีทัศนคติและเห็นด้วยว่ากิจกรรมการออกกำลังกายนั้นมีประโยชน์ต่อสุขภาพ นักเรียนส่วนใหญ่ชอบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่มีรูปแบบของการเล่นเกมเข้ามาใช้ นอกจากนี้นักเรียนยังต้องการและให้ความสนใจในการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องการและเป็นกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน โดยผู้เรียนได้มีข้อเสนอแนะในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้จัดกลุ่มตามระดับทักษะความสามารถที่เหมาะสมเพื่อความท้าทายกับผู้อื่น

สเตรนและเบนเดอร์ (Strand; & Bender. 2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้และการใช้กลยุทธ์การสอนในโปรแกรมพลศึกษา K - 12 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพลศึกษาจำนวน 308 คน จาก 2 รัฐในแถบภาคกลางของสหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 36 ข้อ กลุ่มตัวอย่างถูกถามเพื่อระบุว่าพวกเขาเชื่อว่ากลยุทธ์การสอนที่อธิบายไว้ในคำสั่งเป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และเพื่อระบุว่า พวกเขาจะใช้กลยุทธ์นั้นในระหว่างการเรียนการสอนของพวกเขาบ่อยเพียงใด ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ครูพลศึกษามีความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ครูใช้กลยุทธ์การสอนในเวลาที่เหมาะสมและไม่ใช้กลยุทธ์การสอนในเวลาที่ไม่เหมาะสม

เบรินสเตรน และคณะ (Bernstein.; et al. 2011) ศึกษาทัศนคติและการรับรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสที่มีต่อกิจกรรมการแข่งขันในวิชาพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 10 คน และนักเรียนหญิง 14 คน ที่ยินยอมเข้าร่วมการศึกษาคั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีทักษะในระดับสูง 11 คน มีทักษะระดับปานกลาง 11 คน และมีทักษะในระดับต่ำ 2 คน เป็นนักเรียนเกรด 6 และเกรด 7 จากโรงเรียนจำนวน 6 โรงเรียน ทั้ง 6 โรงเรียนให้โปรแกรมกิจกรรมการแข่งขัน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่มประกอบด้วยกลุ่มนักเรียนที่มีระดับทักษะผสมผสานกัน การสังเกตจากกิจกรรมการแข่งขันในชั้นเรียน และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจากครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า มี 3 สิ่งสำคัญที่เกิดขึ้นคือ มีความสนุกสนานในกิจกรรมการแข่งขัน นักเรียนทุกคนไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะทางกลไกในการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากขาดเวลาในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติที่เหมาะสม และโครงสร้างของการจัดกิจกรรมการแข่งขันทำให้นักเรียนมีประสบการณ์

งานวิจัยในประเทศ

ชัชวาลย์ มาอยู่วัง (2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2547 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 390 คน เป็นเพศชาย 164 คน เพศหญิง 226 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ นำมาเขียนเป็นความเรียง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน แบ่งตามระดับชั้นพบว่ามัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพลักษณะครูผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากที่สุด มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพลักษณะครูผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกิจกรรมการเรียนการสอนด้านบุคลิกภาพลักษณะครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ธวัช เต็มญวน (2548) ได้ทำการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร การวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 สำรวจสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร ตามองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ขั้นตอนที่ 3 สร้างรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร โดยนำสภาพปัญหาข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติมาร่างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แล้วนำไปสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร เขตภาคกลาง จำนวน 231 คน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ ได้แก่ การสรรหาอาจารย์ การกำหนดภารกิจของอาจารย์ การประเมินผลการปฏิบัติงานอาจารย์ และการพัฒนาอาจารย์ 3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การทำแผนการสอน การจัด ทำประมวลการสอน การจัดตารางสอน การจัดอาจารย์เข้าสอน วิธีการสอน และการสอนซ่อมเสริม 4) ด้านนักศึกษา ได้แก่ การคัดเลือกนักศึกษา การพัฒนานักศึกษา และคุณภาพบัณฑิต 5) ด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ หลักเกณฑ์การวัดและ

ประเมินผล และความรับผิดชอบ ในการวัดและประเมินผล และ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องสมุด อุปกรณ์การสอน และห้องพยาบาล

ศุภชัย กุหาพงศ์ (2548) ได้วิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2547 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคใต้ ที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาพลศึกษา ปีการศึกษา 2547 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รวมจำนวน 354 คน เป็นชาย 222 คน หญิง 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียน การสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2547 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น .98 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ พบว่า

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา ด้านเนื้อหาวิชาและหลักสูตรวิชาพลศึกษา ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.13, 40.81, 40.13, 39.45, 41.08 และ 40.54 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา ด้านเนื้อหาวิชาและหลักสูตรวิชาพลศึกษา ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.73, 44.62, 43.88, 43.43, 43.13 และ 44.47 ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ด้านจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา ด้านเนื้อหาวิชาและหลักสูตร ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.16, 35.00, 34.45, 41.08, 38.37 และ 36.75 ตามลำดับ

4. ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ด้านจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา ด้านเนื้อหาวิชาและหลักสูตร ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.38, 47.07, 46.00, 47.84, 51.38 และ 49.23 ตามลำดับ

5. ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ด้านจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา ด้านเนื้อหาวิชาและหลักสูตรวิชาพลศึกษาด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.45, 35.94, 35.81, 35.94, 37.16 และ 37.97 ตามลำดับ

จารุวรรณ บุญรอด (2549) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียน การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2548 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 330 คน แบ่งเป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 110 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 110 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 110 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนทั้ง 3 ชั้นปีที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2548 ด้านครูผู้สอน ด้านการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 4.10 และ 4.09 ตามลำดับ สำหรับด้านการสอน นักเรียนทั้ง 3 ชั้นปี เห็นด้วยมากที่สุดกับการอธิบายและสาธิตให้นักเรียนดูทักษะ ในเนื้อหาที่เรียน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียน นักเรียนชั้นปีที่ 2 และ 3 เห็นด้วยมากที่สุดในการจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับอุปกรณ์และสถานที่

พัชรวรรณ คำหงส์ (2549) ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจะเข้เพรา ปีการศึกษา 2548 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 380 คน เป็นเพศชาย 173 คน เพศหญิง 207 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.61 ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.53 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอุปกรณ์สถานที่ที่ใช้ในการสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.68 ด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60.58

กนกพร ปราชญ์นคร (2550) ได้ศึกษาการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะข้าราชการประจำศูนย์เพื่อเอาชนะยาเสพติด ขั้นตอนการวิจัยมี 5 ขั้นตอน คือศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พัฒนาหลักสูตร ประเมินผลหลักสูตร ทดลองใช้ การติดตามผล สรุปและประชุมกลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของหลักสูตรตามเกณฑ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการฝึกอบรมและผลการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ 80/80 (E1/E2) พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นทุกหัวข้อวิชามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับผล การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและทักษะของผู้เข้ารับการทดลองภายหลังทดลองใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนทดลองใช้ หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5 และผลการประเมินความเหมาะสมของ การใช้หลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญพบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

นรินทร์ สุทธิศักดิ์ (2550) ทำการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านพลศึกษาของนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา โดยใช้แนวคิดของกิลฟอร์ด (Guilford) ทอร์เรนซ์ (Torrance) วอลลาซและโคแกน (Wallach and Kogan) เจลเลนและเออร์แบน (Jellen and Urban) ซึ่งกำหนดองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 4 องค์ประกอบ คือ ความคิดคล่อง (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดริเริ่ม (Originality) และความละเอียดลออ (Elabolation) และใช้

แนวคิดของสแตนนิช (Stanish) อัลบาโน (Albano) และอัลเบรชท์ (Albrech) กำหนดทักษะสำคัญในการฝึกฝนซึ่งประกอบด้วยทักษะด้านการรับรู้ (Perception) ทักษะด้านการอุปมา (Analogy) ทักษะด้านการโยงความสัมพันธ์ (Association) และทักษะด้านการจินตนาการ (Imagination) โดยการวิจัยมีกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนา คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ขั้นที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม และขั้นที่ 4 การตรวจสอบประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านพลศึกษาของนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา และเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ด้านพลศึกษาภายหลังการฝึกอบรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ด้านพลศึกษาภายหลังการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านพลศึกษาของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านพลศึกษาของกลุ่มทดลองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ศกลวรรณ เปลี่ยนขำ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูสำหรับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) และเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องทางด้านสุขศึกษา พลศึกษา การพัฒนาบุคลากรหรือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 17 คน และผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ที่เป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม และคู่มือสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาครูสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นรูปแบบเชิงข้อความมืองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทิศทางการพัฒนา ประกอบด้วยแนวคิดที่เป็นจุดเน้นในการพัฒนา และจุดมุ่งหมายในการพัฒนา 2) กระบวนการพัฒนา ประกอบด้วยข้อความรู้ที่ใช้ในการพัฒนา วิธีการที่ใช้ในการพัฒนาภายในและภายนอกสถานศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลและโดยกลุ่ม ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนา สื่อที่ใช้ในการพัฒนา และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนา 3) การประเมินผลการพัฒนา ได้แก่ การประเมินและการติดตามผลการพัฒนา

เกรียงศักดิ์ จิตรเนื่อง (2551) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เขต ที่ 2 ปีการศึกษา 2550 กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนา เขตที่ 2 จำนวน 432 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น ผู้บริหาร 0.87 ครูผู้สอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา 0.92 และครูผู้สอนทั่วไป 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่มีต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เขตที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ด้านงบประมาณและการจัดการอบรม ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยด้านที่ผู้บริหารเห็นว่ามีเหมาะสมที่สุดคือ ด้านการวัดผล และ ประเมินผล สำหรับความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระ สุขศึกษา และพลศึกษา ในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เขตที่ 2 ปี การศึกษา 2550 โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ด้านงบประมาณและการจัดการอบรม ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมที่สุด คือ ด้านงบประมาณ และการจัดการ และความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาทั่วไป ที่มีต่อการเรียน การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด ใน พระพุทธศาสนา เขตที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบุคลากร ด้าน หลักสูตร ด้านการสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ด้านงบประมาณและการจัดการอบรม ด้าน การวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ครูผู้สอนวิชาทั่วไปมี ความ คิดเห็นว่ามีเหมาะสมที่สุด คือด้านการจัดบุคลากรผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

วิชาญ พันธุ์ประเสริฐ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์เพื่อ ออกแบบบทปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ 1) พัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบบทปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ศึกษา ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบบทปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับครูที่สอนสาระวิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 3 โดยมีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอนคือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ประกอบการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและสร้างหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร และการประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร การดำเนินการใน 2 ขั้นตอนแรกทำให้สามารถสร้างและพัฒนาหลักสูตรสำหรับ ฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรที่ผ่านการพิจารณาด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องจาก ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบที่เหมาะสมและสอดคล้องกัน โดยหลักสูตรที่ผ่าน การปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างครูวิทยาศาสตร์ที่สอนสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มี 2 ขั้นตอนคือ 1) ทดลอง นำร่องกับครู จำนวน 5 คน และปรับปรุงหลักสูตร 2) ทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มตัวอย่าง ครู 13 คน โดย ให้ครูที่ผ่านการฝึกอบรมในขั้นนำร่อง มาเป็นพี่เลี้ยงในการฝึกอบรม ใช้ระยะเวลาการทดลอง 5 วัน โดย ใช้รูปแบบการทดลองแบบหนึ่งกลุ่ม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง พบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมครู วิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบบทปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 2) ความรู้ความคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและการออกแบบบทปฏิบัติการ ทางวิทยาศาสตร์ของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสามารถด้านการออกแบบและจัดทำบทปฏิบัติการที่ สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อน การเข้า รับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ และ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูผู้เข้ารับ การ ฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) เจตคติของครูผู้เข้ารับการ

ฝึกอบรมต่อการออกแบบแบบปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับดีมาก 6) ความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อหลักสูตรฝึกอบรมครุวิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบแบบปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมมากที่สุด 7) นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสามารถในการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์อธิบายภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และ 8) นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนโดยใช้แบบปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับดี

อำนาจ ดวงหิรัญ (2551) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2550 การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2550 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 300 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น .93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2550 ด้านหลักสูตร ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.70 44.04 47.48 47.84 และ 46.20 ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2550 ด้านหลักสูตร ด้านสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและด้าน การวัดและประเมินผล โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.00 41.11 48.18 49.93 และ 48.20 ตามลำดับ และความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอ่างทองที่มีต่อการเรียน การสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ปีการศึกษา 2550 ด้านหลักสูตร ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 46.40 42.78 45.55 45.07 และ 45.00 ตามลำดับ

จักรพันธ์ ศรีมังกู (2552) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 432 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 216 คน เป็นนักเรียนหญิง 216 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ

เซฟเฟ่ โดยกำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.24 และ 0.30 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 ตามตัวแปรเพศ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 ตามตัวแปรระดับชั้น คือมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในด้านอุปกรณ์และสถานที่ ด้านครูผู้สอน ด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงนำไปทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ เซฟเฟ่ (Scheffe') พบว่าความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แตกต่างกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ราชศักดิ์ เอกพิชิตมาร (2552) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. ปทุมธานี ปีการศึกษา 2551 ในด้านจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้ ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อ อุปกรณ์ และสถานที่ และด้านการวัดและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเห็นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. ปทุมธานี ปีการศึกษา 2551 รวมทั้งสิ้น 75 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 จำนวน 77 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที (t-test) และกำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. ปทุมธานี ปีการศึกษา 2551 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ได้ดังนี้คือ ด้านจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = .80) ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = .80) ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = .74) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = .80) และด้านสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = .76) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. ปทุมธานี ปีการศึกษา 2551 ระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า ไม่แตกต่างกัน ระหว่างนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 พบว่าไม่แตกต่างกันแต่ระหว่างประเภท การมองเห็น โดย

ภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มองไม่เห็นมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่านักเรียนที่มองเห็นเลียนราง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่แตกต่างกันได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้ ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยทั้ง 4 ด้าน นักเรียนที่มองไม่เห็นมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่านักเรียนที่มองเห็นเลียนราง ส่วนด้านสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ศุภชาติ พงษ์ขาว (2552) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 400 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 161 คน นักเรียนหญิง 239 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างเป็นรายคู่ ใช้การทดสอบของเชฟเฟ่ กำหนดค่าความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบว่า 1) ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16, SD=0.44 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้น ที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน และ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านอุปกรณ์และสถานที่ ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ต่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ดังนั้นจึงนำไปทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่าความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ด้านอุปกรณ์และสถานที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาด้านอุปกรณ์และสถานที่แตกต่างกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระ พลศึกษาด้านครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระ พลศึกษาด้านครูผู้สอนแตกต่างกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

กุลธิดา เหมเพชร (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา โดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาของนักเรียนระดับ

ประถมศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีพุทัญญาเป็นฐานและศึกษาผลการใช้รูปแบบดังกล่าวพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาของนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางสะแกใน สังกัด กรุงเทพมหานคร ซึ่งสุ่มมาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา โดยการสังเคราะห์สาระสำคัญของทฤษฎีพุทัญญาและเชื่อมโยงสาระสำคัญที่สังเคราะห์ได้กับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา 2) ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา โดยเปรียบเทียบผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบนี้ และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยวิธีปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ คุณธรรม เจตคติ ทักษะการเคลื่อนไหว และสมรรถภาพทางกาย และ 3) ประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียน การสอนพลศึกษาโดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการทดสอบค่าที ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีพุทัญญาเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการได้แก่ หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล วิเคราะห์ ความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence) ได้ค่าเท่ากับ 0.71 นับว่าเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปรับใช้ได้ จากผลการทดลองใช้รูปแบบ แสดงว่า 1) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านความรู้ คุณธรรม เจตคติ ทักษะการเคลื่อนไหว (การเดินทรงตัว การวิ่งซิกแซก และการส่งลูกแชร์บอลกระทบผนัง) และสมรรถภาพทางกาย (การนั่งงอตัวไปข้างหน้า การเดินวิ่ง 600 เมตร การวิ่งเก็บของ และการโยนกระโดดไกล ส่วนการลุก-นั่ง 30 วินาที มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน) 2) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบ การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 คือ ด้านความรู้ คุณธรรม เจตคติ ทักษะการเคลื่อนไหว (การเดินทรงตัว การวิ่งซิกแซก และการส่งลูกแชร์บอลกระทบผนัง) และสมรรถภาพทางกาย (การเดินวิ่ง 600 เมตร และการวิ่งเก็บของ ส่วนการลุก-นั่ง 30 วินาที การนั่งงอตัวไปข้างหน้าและการโยนกระโดดไกล มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน)

มนตรี วงษ์สะพาน (2554) ทำการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การจัดทำร่างหลักสูตร การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตร และการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู ในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ทำให้ได้หน่วย การเรียนรู้ และรายละเอียดของเนื้อหา แบ่งออกเป็น 5 หน่วย ซึ่งครูผู้เข้าอบรมโดยรวมมีพื้นฐานความรู้ระดับ

ปานกลาง และมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ หน่วยที่ 2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย หน่วยที่ 3 โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับสร้างข้อมูลมัลติมีเดีย หน่วยที่ 4 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย และ หน่วยที่ 5 การสร้างนวัตกรรม ผลการประเมินความเหมาะสมโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จากผลการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ พบว่า ครูผู้เข้าอบรมมีคะแนนการทดสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ หลังได้รับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ร้อยละ 52 มีความสามารถในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียและการสร้างนวัตกรรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลงานนวัตกรรมที่ครูผู้เข้าอบรมสร้างขึ้นผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพทุกคน และความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อนุชิตร์ แท้สูงเนิน (2554) ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา และพลศึกษา ในช่วงพ.ศ. 2554-2564 โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR และเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องทางด้าน สุขศึกษาและ/หรือพลศึกษา จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามแบบประเมินค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในช่วง พ.ศ. 2554-2564 ประกอบไปด้วย 9 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะด้านตนเอง สมรรถนะด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะด้านการวิจัย สมรรถนะด้านเทคโนโลยี สมรรถนะด้าน การสื่อสาร สมรรถนะด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษา สมรรถนะด้านการพัฒนาชุมชน และสมรรถนะด้านการเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังมีการจัดสนทนากลุ่มระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้ ซึ่งได้ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในช่วง พ.ศ. 2554-2564 อีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

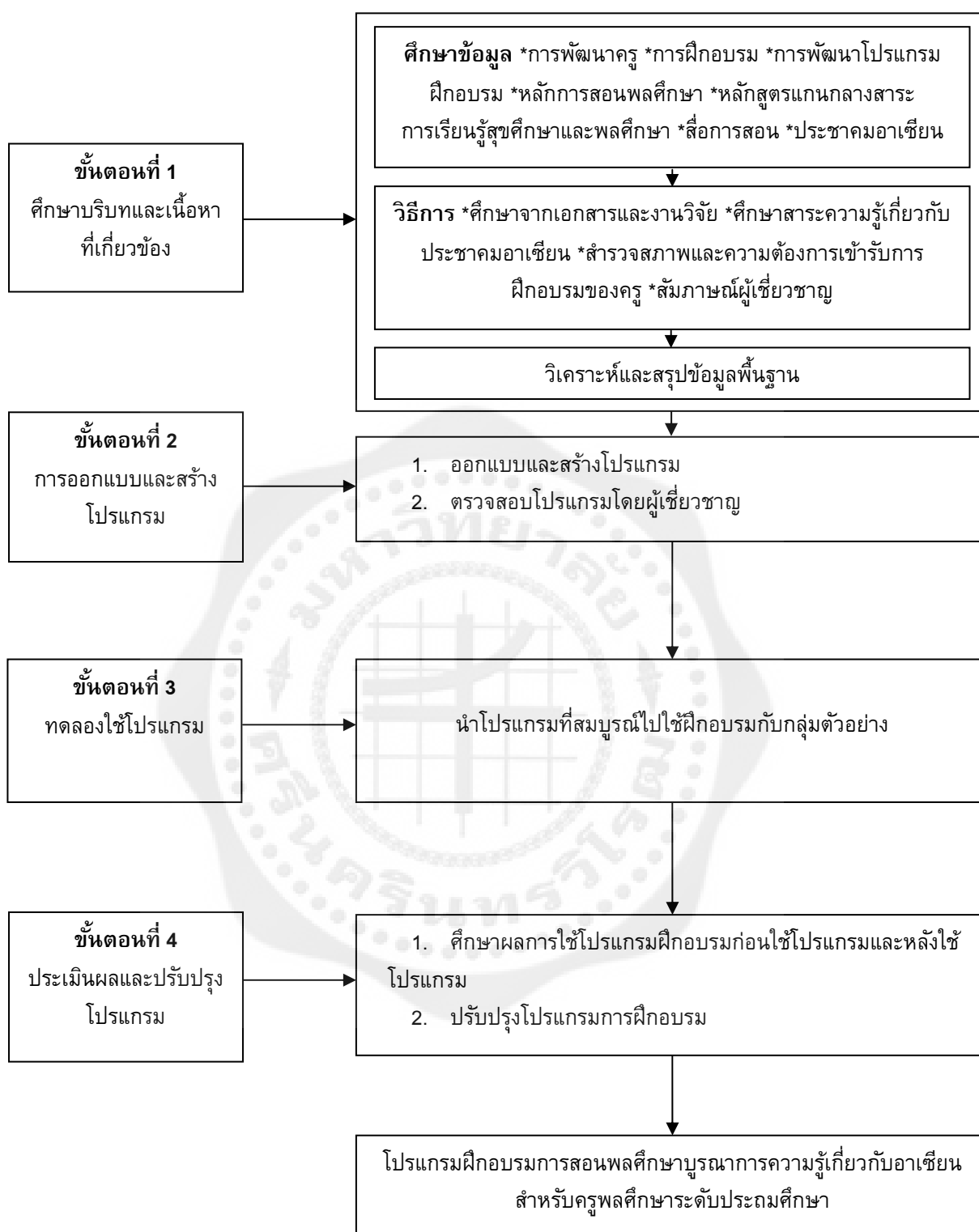
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาครู การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมครู หลักการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และสำรวจสภาพปัจจุบัน ความต้องการพัฒนาครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากเอกสารงานวิจัย จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการออกแบบและสร้างโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม เป็นการกำหนดและจัดทำโครงร่างโปรแกรม กำหนดองค์ประกอบของโปรแกรม เขียนโครงร่างโปรแกรม และประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องของโครงร่างโปรแกรมและนำมาปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม โดยการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมกับครูพลศึกษา ระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการพัฒนาโปรแกรมทุกขั้นตอน ทั้งก่อนใช้โปรแกรมและหลังใช้โปรแกรม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นพร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาครูต่อไป

ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 10 ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ
อาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

การดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การศึกษบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา เพื่อสำรวจสภาพและความต้องการของครูที่จะเข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนตามสภาพจริง และศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง เช่น จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย วารสาร ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับ การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมครู หลักการสอนพลศึกษา หลักสูตรแกนกลางสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สื่อการสอน ประชาคมอาเซียน และการศึกษาไทยกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. สำรวจสภาพและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม

3. ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษาที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 ท่าน เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview)

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้มี 2 ประเภท คือ แบบสำรวจความต้องการเข้ารับการอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำนวน 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการสำรวจสภาพและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมของครู ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูล

เชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม

การออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อเขียนโครงร่างโปรแกรมการฝึกอบรมครูฯ เพื่อสร้างและพัฒนการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เพื่อประเมินและปรับปรุงโครงร่างโปรแกรม และเพื่อเตรียมการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม โดยมีการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

กำหนดองค์ประกอบในโครงร่างโปรแกรม ดังนี้

1. ชื่อโปรแกรมฝึกอบรม
2. หลักการและเหตุผล
3. เป้าหมายและวัตถุประสงค์
4. เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม
5. รูปแบบกิจกรรมการฝึกอบรม
6. สื่อการฝึกอบรม
7. การประเมินผลการฝึกอบรม

การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้โปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา สามารถแบ่งได้ 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เครื่องมือรวบรวมข้อมูลก่อนการฝึกอบรม เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของครูก่อนการฝึกอบรม

ชุดที่ 2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูลหลังการฝึกอบรม ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของครูหลังการฝึกอบรม (ฉบับเดียวกับก่อนการฝึกอบรม)
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

โดยสรุป เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา มีดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก่อนและหลังการฝึกอบรม

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

การสร้างเครื่องมือแต่ละประเภท มีวิธีดำเนินงานดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนก่อนและหลังการฝึกอบรม เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 20 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 วิเคราะห์เนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โดยครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

1.2 เขียนข้อสอบให้มีข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาของโปรแกรมฝึกอบรมที่วิเคราะห์ไว้ ชนิดเลือกตอบรวม 20 ข้อ จัดทำเป็นแบบทดสอบ

1.3 นำแบบทดสอบ ให้ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมปริญญาโท ตรี ตรวจสอบ ความตรงและความถูกต้อง ด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา การใช้ภาษา และความเหมาะสมของข้อความ แล้วนำมาแก้ไขให้ถูกต้อง

1.4 นำแบบทดสอบ ที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และโครงสร้าง โดยพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระของการฝึกอบรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 นำแบบทดสอบชนิดเลือกตอบไปทดลองใช้กับครูพลศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 27% ในการแบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-1.00

1.6 นำแบบทดสอบที่ได้ในข้อ 1.5 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน KR 20

1.7 จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เป็น 2 ฉบับ แบ่งเป็นแบบทดสอบฉบับก่อนการฝึกอบรมและฉบับหลังการฝึกอบรม

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นแบบประเมินความคิดเห็นของครูผู้เข้าฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมและการดำเนินการฝึกอบรม เพื่อตรวจสอบวัตถุประสงค์เนื้อหาสาระของเอกสารในโปรแกรมฝึกอบรม วิธีดำเนินการฝึกอบรม ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม และโปรแกรมฝึกอบรมโดยรวม เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดและปลายเปิด มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินโปรแกรมฝึกอบรม การสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

2.2 เขียนข้อความสอบถามความคิดเห็นแบบผสม โดยสร้างข้อคำถามปลายปิดแบบ มาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2544: 251-253) โดยสร้างเป็นแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็น 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 (เหมาะสมมากที่สุด) 4 (เหมาะสมมาก) 3 (เหมาะสม ปานกลาง) 2 (เหมาะสมน้อย) และ 1 (เหมาะสมน้อยที่สุด) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ที่กำหนดไว้ และมีข้อคำถามปลายเปิดในส่วนท้าย เพื่อให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม แสดงความคิดเห็นและ ให้ข้อเสนอแนะ

2.3 นำแบบสอบถาม ให้ประธานกรรมและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ พิจารณา เพื่อตรวจแก้ไขให้เหมาะสม

2.4 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ท่านพิจารณาด้านความตรง ด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา ความเหมาะสม ของข้อความและการใช้ภาษา

2.5 นำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาหาความสอดคล้อง โดยนำมาแปลงเป็นคะแนน ดังนี้

สอดคล้อง	กำหนดค่าคะแนนเป็น	1
ไม่แน่ใจ	กำหนดค่าคะแนนเป็น	0
ไม่สอดคล้อง	กำหนดค่าคะแนนเป็น	-1

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency = IOC) ที่ได้ค่า มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ถ้าน้อยกว่า 0.5 ต้องปรับปรุงตามที่ ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ในประเด็นคำถามที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จนได้ข้อ คำถามทั้งฉบับเหมาะสม แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม

2.7 การพิจารณาระดับความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อความเหมาะสม ของโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับ ได้ ไว้ที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป โดยกำหนดช่วงของการประเมินความ คิดเห็นไว้ดังนี้

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00
ระดับความเหมาะสมมาก	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49
ระดับความเหมาะสมปานกลาง	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49
ระดับความเหมาะสมน้อย	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49

ประเมินโครงสร้างโปรแกรม

เป็นการนำโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ที่จัดทำขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน

1.1 เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม โดยพิจารณาสภาพปัญหา หลักการของโปรแกรมฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรมฝึกอบรม เนื้อหาสาระ กิจกรรมที่ใช้ในกระบวนการฝึกอบรม สื่อและนวัตกรรมที่ใช้ ระยะเวลาที่ใช้ฝึกอบรม ความชัดเจนของภาษา การประเมินผลของโปรแกรมฝึกอบรม องค์ประกอบต่างๆ ของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ว่ามีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในสภาพจริงได้เพียงใด

1.2 เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมโดยพิจารณาสภาพปัญหา หลักการของโปรแกรมฝึกอบรม จุดประสงค์ของโปรแกรมฝึกอบรม เนื้อหาสาระ กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม สื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม ระยะเวลาที่ใช้ฝึกอบรม ความชัดเจนของภาษา การประเมินผลโปรแกรมฝึกอบรมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด

2. ผู้ประเมิน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูและด้านการสอนพลศึกษากับประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ท่าน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม เป็นแบบสอบถาม ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของโปรแกรมฝึกอบรม ได้แก่ สภาพปัญหาและหลักการในการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรมฝึกอบรม เนื้อหาสาระของโปรแกรมฝึกอบรม รูปแบบ กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม สื่อและนวัตกรรมที่ใช้ การประเมินและติดตามผล การใช้โปรแกรมฝึกอบรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด มีขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษารายละเอียดของส่วนต่างๆ ของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กำหนดประเด็นต่างๆ แล้วนำมาเขียนเป็นข้อคำถาม

3.1.2 นำข้อคำถามที่สร้างเป็นแบบประเมิน ให้ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ ความเหมาะสมของแบบสอบถาม การใช้ภาษาของข้อคำถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

3.1.3 นำแบบสอบถามที่ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม

3.1.4 นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 3.1.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมฝึกอบรม การสอนพลศึกษา 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมในประเด็นต่างๆ ของโครงสร้างโปรแกรม ฝึกอบรมที่กำหนดไว้

3.1.5 นำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาค่าน้ำหนักคะแนนความเหมาะสม โดยให้เกณฑ์ความเหมาะสมขององค์ประกอบของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมกำหนดค่าดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535: 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม คือ ถ้าค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสม ของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 117) ถือว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีความ เหมาะสม

3.2 แบบประเมินความสอดคล้อง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง ประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบโปรแกรม ฝึกอบรม ได้แก่ สภาพปัญหาและหลักการในการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของ โปรแกรมฝึกอบรม เนื้อหาสาระของโปรแกรมฝึกอบรม รูปแบบและกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม สื่อ และนวัตกรรมที่ใช้ และการประเมิน ติดตามผลโปรแกรมฝึกอบรม ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบ ประเมินความสอดคล้อง ดังต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษารายละเอียดในแต่ละส่วนประกอบของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม กำหนดประเด็นต่างๆ แล้วนำมาเขียนเป็นข้อคำถาม

3.2.2 นำแบบสอบถามที่เขียนแล้วให้ประธานกรรมการและกรรมการควบคุม ปฏิญญานิพนธ์ ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ ความเหมาะสมของ แบบสอบถาม การใช้ภาษาของข้อคำถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

3.2.3 นำแบบสอบถามมาแก้ไขให้เหมาะสมแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้องของหลักสูตร

3.2.4 นำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาหาความสอดคล้อง โดยนำมาแปลง เป็นคะแนนดังนี้

สอดคล้อง กำหนดค่าคะแนนเป็น 1

ไม่แน่ใจ กำหนดค่าคะแนนเป็น 0

ไม่สอดคล้อง กำหนดค่าคะแนนเป็น -1

3.2.5 นำค่าคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

3.2.6 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency = IOC) ที่ได้ค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ถ้าน้อยกว่า 0.5 ต้องปรับปรุงตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

4. สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปรับปรุงโครงร่างโปรแกรม

หลังจากผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างโปรแกรมที่ออกแบบและสร้างขึ้นแล้ว นำโปรแกรมในส่วนที่มีข้อบกพร่องมาปรับปรุงให้สมบูรณ์และพร้อมที่จะใช้ในการจัดการฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เตรียมการทดลองใช้โปรแกรม

1. เตรียมผู้เข้ารับการฝึกอบรม
2. เตรียมเอกสารในการฝึกอบรม
3. เตรียมประสานงานกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม

การทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมกับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

เป็นกระบวนการนำโปรแกรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน จาก 40 โรงเรียน โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทดลองใช้โปรแกรม เป็นเวลา 3 วัน มีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

1. จุดประสงค์ของการทดลอง เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีจุดประสงค์ย่อย คือ

1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลของการฝึกอบรมด้านความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก่อนและหลังการฝึกอบรม

1.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 113 คน จาก 268 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน จาก 40 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. แบบแผนการทดลอง แบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design)

4. การดำเนินการทดลอง ทดลองการใช้โปรแกรมฝึกอบรม

5. การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการทดลอง

5.1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก่อนและหลังการฝึกอบรม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ Dependent samples t-test

5.2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรม ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม

การดำเนินการในขั้นตอนการประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา หลังจากการนำโปรแกรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง มีกระบวนการ 2 ขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินผลการใช้โปรแกรม

การประเมินผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรม มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรม คือ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยวัดความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

2. การปรับปรุงโปรแกรม

การปรับปรุงโปรแกรม มีจุดประสงค์เพื่อนำโปรแกรมที่นำไปทดลองใช้และประเมินผลการใช้ แล้วมาปรับปรุงเป็นโปรแกรมฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปใช้และเผยแพร่ โดยการนำผลจากการประเมินโปรแกรมจากเครื่องมือต่างๆ ข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนนำข้อมูลจากการจัดอบรม ผลการนำความรู้ไปใช้พัฒนาผู้เรียนมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดต่างๆ ของโปรแกรม จนได้โปรแกรมฝึกอบรมที่สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม ดังนั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงนำเสนอตามลำดับขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
%	แทน ร้อยละ
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง แบ่งการศึกษาเป็น 3 ส่วน กล่าวคือ 1) ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สัมภาษณ์และความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมของครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว และ 3) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านประชาคมอาเซียน ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง เช่น จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย วารสาร ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประชาคมอาเซียน แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.1 การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมครู ประกอบด้วยกระบวนการสำคัญ 4 ขั้นตอนคือ การหาความต้องการของการฝึกอบรม การสร้างโปรแกรมฝึกอบรม การทดลองใช้โปรแกรม และการประเมินผล การใช้โปรแกรม ซึ่งการหาความต้องการของการฝึกอบรมสามารถใช้วิธีการศึกษาข้อมูลจากผลการวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องหรือการสำรวจสภาพและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม มีการจัดกิจกรรมการ

ฝึกอบรมแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ โดยมีการประเมินติดตามผลทั้งก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมตามแนวคิดของเคิร์กแพททริก

1.2 การฝึกอบรมปฏิบัติการเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมที่มีความสนใจร่วมกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ฝึกปฏิบัติร่วมกันอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

1.3 การดำเนินจัดกิจกรรมของการฝึกอบรม จะต้องมีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจ และให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพและการเรียนการสอน แล้วจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความรู้สึกตื่นตัวในการเข้ารับการฝึกอบรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติซ้ำๆ ทั้งการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจากผู้ร่วมงานที่หลากหลายและปฏิบัติเป็นรายบุคคลตามความสนใจที่สอดคล้องกับประสบการณ์และงานที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมกำลังปฏิบัติอยู่ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปพัฒนางานของตนเองได้ มีกิจกรรมการนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิด นอกจากนั้นจะต้องมีการให้กำลังใจ ให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด และมีการประเมินผลตามสภาพจริงเป็นส่วนใหญ่

1.4 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้เกิดความสัมพันธเชื่อมโยงความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning) ของศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียนและนำไปใช้จริงได้

1.5 การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ ซึ่งต้องเรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียนและประเทศในกลุ่มอาเซียนด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คนในอาเซียน โดยกิจกรรมที่จัดให้กับผู้เรียนมุ่งหล่อหลอม ปลุกฝังให้เป็นบุคคลที่มีความเฉลียวฉลาด เจียมคน ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกและเทคโนโลยีสมัยใหม่และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

2. การสำรวจสภาพและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมของครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานพลศึกษาในโรงเรียนของครูพลศึกษา กับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน จาก 40 โรงเรียน ได้แบบสำรวจตอบกลับมา 40 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการสำรวจสรุปได้ดังตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=40)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	34	85.00
หญิง	6	15.00
อายุ		
< 31 ปี	13	32.50
31-40 ปี	11	27.50
41-50 ปี	8	20.00
> 50 ปี	8	20.00
ระดับชั้นที่สอน		
ประถมศึกษา	28	70.00
มัธยมศึกษา	2	5.00
ทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	10	25.00
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	30	75.00
ปริญญาโท	10	25.00
ประสบการณ์การสอนวิชาพลศึกษา		
1 – 5 ปี	11	27.50
6 – 10 ปี	10	25.00
11 – 20 ปี	9	22.50
21 ปี ขึ้นไป	10	25.00

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 85.00 มีอายุน้อยกว่า 31 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.50 ทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.00 มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75.00 และมีประสบการณ์การสอนวิชาพลศึกษาน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.50

ตาราง 2 ค่าร้อยละของสภาพปัญหาและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษา (n=40)

รายการ	สภาพปัญหา (%)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้พลศึกษาและ พลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	0	0	17.5	50.0	32.5
2. การสอนพลศึกษา	0	5.0	25.0	27.5	42.5
3. การสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	47.5	32.5	15.0	5.0	0
4. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา	25.0	20.0	12.5	30.0	12.5
5. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา	10.0	20.0	15.0	37.5	17.5
6. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	37.5	35.0	17.5	10.0	0
7. สื่อการเรียนรู้พลศึกษา	27.5	35.0	22.5	10.0	5.0
8. การวัดและการประเมินผลพลศึกษา	0	5.0	30.0	47.5	17.5
9. ความต้องการให้มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	55.0	27.5	5.0	5.0	7.5
10. ความต้องการให้มีรูปแบบการสอนบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	65.0	22.5	10.0	2.5	0

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการ เข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการให้มีรูปแบบการสอนบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และต้องการให้มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ คิดเป็นร้อยละ 55.0 ประกอบกับด้านการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.5 ปัญหาต่อมาคือด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.5

ความต้องการรูปแบบการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานพลศึกษาในโรงเรียน พบว่า

- ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้มีความหลากหลายมากขึ้น
- ควรเพิ่มเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้มากขึ้น
- ให้มีการจัดการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาควรเน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี
- ครูผู้สอนพลศึกษาควรมีกิจกรรมและรูปแบบการสอนที่หลากหลายมากขึ้น

- การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา ควรมีการวัดและประเมินผลตามความสามารถและ
พัฒนาการของผู้เรียน

3. การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษาและด้านประชาคมอาเซียน
ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านประชาคมอาเซียน พบข้อมูลที่
สอดคล้องกัน คือ

3.1 ด้านความเป็นไปได้ในการนำความรู้มาจัดฝึกอบรมครู เรื่อง การสอนพลศึกษาบูรณา
การความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่าสามารถนำกิจกรรมพลศึกษา
บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนมาใช้ในการฝึกอบรมครูได้เพราะครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจัดการ
เรียนรู้ ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย
ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ

3.2 ด้านรูปแบบของการฝึกอบรม พบว่ารูปแบบการจัดการฝึกอบรมควรมีการฝึกอบรมใน
ลักษณะให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นกิจกรรมให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติและ
สร้างความรู้ด้วยตนเอง

3.3 ด้านเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรม พบว่าเนื้อหาควรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
ช่วงชั้นวิชา จากนั้นจึงนำไปสร้างกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามสาระ โดยรูปแบบของเนื้อหา
และกิจกรรมการเรียนรู้ในโปรแกรมฝึกอบรมควรให้เป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ระหว่าง 2 วิชา
คือ วิชาพลศึกษาโดยนำทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานมาบูรณาการกับวิชาอาเซียนศึกษา โดยนำความรู้
พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน ยกตัวอย่างเช่น กำเนิดอาเซียน คำขวัญอาเซียน สัญลักษณ์อาเซียน กฎบัตร
อาเซียน ข้อมูลพื้นฐานประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (เมืองหลวง ภาษา สกุลเงิน ชุดแต่งกาย
ประจำชาติ สัตว์ประจำชาติ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ เป็นต้น)

3.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครู ผู้เชี่ยวชาญแนะนำควรเชิญวิทยากร
ที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นวิทยากรพิเศษเพื่อเพิ่มความสนใจให้กับครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม

จากการศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่
ได้มาออกแบบโปรแกรมฝึกอบรมและร่างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ
อาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

กำหนดองค์ประกอบในโครงร่างโปรแกรม ดังนี้

1. ชื่อโปรแกรมฝึกอบรม
2. หลักการและเหตุผล
3. เป้าหมายและวัตถุประสงค์
4. เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม

5. วิธีดำเนินการโปรแกรมฝึกอบรม
6. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
7. สื่อการฝึกอบรม
8. การประเมินผลการฝึกอบรม
9. กำหนดการฝึกอบรม

การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้โปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยเครื่องมือและ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง โดยพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระของการฝึกอบรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) อยู่ในช่วง 0.80 – 1.00 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับครูจำนวน 30 คน พบว่าข้อสอบ ทุกข้อมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.65 ซึ่งเป็นข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด และถ้าพิจารณาค่าอำนาจจำแนก พบว่าข้อสอบทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27 – 0.72 ซึ่งเป็นข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 1.00 จึงนับได้ว่าข้อสอบทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ นอกจากนั้น จากการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ พบว่ามีค่า 0.937 แสดงว่าข้อสอบมีความเชื่อมั่นสูง มีคุณภาพใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอน พลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) อยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีคุณภาพสามารถใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลได้

การประเมินโครงร่างโปรแกรม

ผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโปรแกรมฝึกอบรม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ผลการประเมิน ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม แสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอน
พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1) สภาพปัญหาและความจำเป็นของโปรแกรม	4.53	0.55	มากที่สุด
2) หลักการของโปรแกรม	4.73	0.48	มากที่สุด
3) เป้าหมายของโปรแกรม	4.67	0.52	มากที่สุด
4) จุดประสงค์ของโปรแกรม	4.73	0.48	มากที่สุด
5) เนื้อหาของโปรแกรม	4.67	0.63	มากที่สุด
6) กิจกรรมการฝึกอบรม	4.65	0.55	มากที่สุด
7) สื่อประกอบการฝึกอบรม	4.80	0.45	มากที่สุด
8) การประเมินผลโปรแกรม	4.47	0.66	มากที่สุด
รวม	4.65	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอน
พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา มีทั้งหมด 8 รายการ
ประเมินหลัก แต่ละรายการประเมินหลักมีรายการประเมินย่อย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) จากผล การ
ประเมินจะเห็นว่าทุกรายการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.53 – 4.80 อย่างไร
ก็ตาม เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมโดยรวม มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ย
4.65 จึงกล่าวได้ว่าโปรแกรมฝึกอบรมครูที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมมากที่สุด

ผลการประเมินความสอดคล้องของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษา บูรณาการ
ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน
5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency =IOC) และการแปลความหมายค่าดัชนีความ
สอดคล้องของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมมีความสอดคล้องของโปรแกรม
ฝึกอบรม เท่ากับ 0.80 อยู่ในระดับสอดคล้อง และเมื่อพิจารณาเป็นรายการประเมินแต่ละข้อ ทุกรายการ
ประเมินอยู่ในระดับสอดคล้อง คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แสดงว่าองค์ประกอบของโครงสร้าง
โปรแกรมฝึกอบรมทุกรายการที่ประเมินมีความสอดคล้องกัน

การปรับปรุงโครงสร้างโปรแกรม

จากผลการประเมินโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน จะพบว่าโครง
สร้างโปรแกรมฝึกอบรมมีความเหมาะสม สอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ นอกจากนั้นผู้เชี่ยวชาญยังให้

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรมให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะดังนี้

1. ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสมและชัดเจน ไม่ใช้ภาษาที่คลุมเครือ พร้อมแก้ไขคำผิดต่างๆ
2. หลักการและเหตุผลของโปรแกรมฝึกอบรม ปรับปรุงให้มีการเขียนนำเสนอความเชื่อมโยงนโยบายให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นและเพิ่มเติมเนื้อหาที่สำคัญในการนำหลักสูตรแกนกลางอาเซียนไปสู่ห้องเรียน
3. เนื้อหา มีการเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาให้สัมพันธ์กับชื่อหน่วยการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนรู้ มีการปรับให้สอดคล้องกับเนื้อหา ระยะเวลา และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นวิชา
5. การประเมินผลโปรแกรมฝึกอบรมมีการปรับการใช้ภาษาของข้อคำถามในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจ ก่อนและหลังการอบรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และปรับข้อตัวเลือกบางข้อให้มีความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม

เป็นกระบวนการนำโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน จาก 40 โรงเรียน โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทดลองใช้โปรแกรม เป็นเวลา 3 วัน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำโปรแกรมฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมฝึกอบรมรวมถึงปัญหาอุปสรรคและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้โปรแกรมฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม

การดำเนินการในขั้นตอนการประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา หลังจากการนำโปรแกรมฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง มีกระบวนการ 2 ขั้นตอนดังนี้

การประเมินผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรม

การประเมินผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรม มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรม คือ ผลที่เกิดกับครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยวัดความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีผลการประเมินดังนี้

ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอน พลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก่อนและหลังการฝึกอบรม แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอน พลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนก่อนและหลังการฝึกอบรม

การเปรียบเทียบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	40	11.78	2.65	7.574*	<0.001
หลังการทดลอง	40	15.62	1.90		

*p < .05

จากตาราง 4 การเปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูที่เข้ารับการฝึกอบรม การสอนพลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า คะแนนเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจของครูหลังทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมสูงกว่าก่อนทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าครูที่ผ่านโปรแกรมฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ มีความรู้ความ เข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสูงขึ้นจริง

ทั้งนี้ภายหลังจากการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการประเมิน ตนเองในเรื่องของทักษะเชิงปฏิบัติการที่มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning) ระหว่าง 2 วิชา คือวิชาพลศึกษาโดยนำทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน (Fundamental Movement Skills) มาบูรณาการกับวิชาอาเซียนศึกษา โดยนำความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน ยกตัวอย่างเช่น กำเนิดอาเซียน คำขวัญอาเซียน สัญลักษณ์อาเซียน กฎบัตรอาเซียน ข้อมูลพื้นฐาน ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ พบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจและสามารถ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการหลังการเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการ ฝึกอบรม

ผลการประเมินความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมการสอน พลศึกษา บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน แสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อ
โปรแกรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับ ความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การฝึกอบรมที่จัดขึ้นตรงความต้องการ/ ความสนใจของท่าน	4.30	0.65	มาก
2. การฝึกอบรมนี้มีความจำเป็นต่อการพัฒนาครู พลศึกษาให้มีความรู้และทักษะที่ทันสมัยสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.55	0.55	มากที่สุด
3. ท่านตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองจากการเข้าร่วมการฝึกอบรม	4.65	0.58	มากที่สุด
4. จุดประสงค์ของการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.32	0.69	มาก
5. ความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม	4.23	0.73	มาก
6. เนื้อหาของการฝึกอบรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ขอโปรแกรมฝึกอบรม	4.25	0.67	มาก
7. การฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	4.58	0.59	มากที่สุด
8. การฝึกอบรมช่วยเพิ่มประสบการณ์ในการจัดการเรียนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	4.58	0.54	มากที่สุด
9. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมนี้ไปใช้ในการเรียนการสอน	4.52	0.59	มากที่สุด
10. การจัดลำดับเนื้อหาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.28	0.67	มาก
11. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเข้ารับการฝึกอบรมคนอื่นๆ	4.10	0.84	มาก
12. ความเหมาะสมของระยะเวลาการฝึกอบรม	4.05	0.74	มาก
13. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม (ได้แก่ เอกสารชุดฝึกอบรม โปรแกรมนำเสนอด้วย Power Point และเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ) ช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุจุดประสงค์	3.90	0.74	มาก
14. การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโปรแกรมฝึกอบรม	4.27	0.64	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
15. กระบวนการฝึกอบรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับ			
ความสนใจของผู้เข้ารับการอบรม	4.38	0.74	มาก
รวม	4.33	0.45	มาก

จากตาราง 5 พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนโดยรวมมีค่าเท่ากับ 4.33 จัดว่ามีความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก จึงสรุปได้ว่า ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการนำมาจัดการฝึกอบรมมาก

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. การได้เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมถือว่ามีความคุ้มค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้จริง เพื่อพัฒนาตนเองในการนำไปถ่ายทอดสู่นักเรียน
2. ต้องการให้มีการนำเสนอเกมหรือทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานในรูปแบบวีดิทัศน์ หรือหนังสือ
3. ควรปรับสื่อการสอน นวัตกรรม ที่นำเสนอให้มีความยาก – ง่าย สลับกันไป เช่น กิจกรรมหาชื่อประเทศอาเซียนเป็นภาษาอังกฤษมีความยากพอสมควร เนื่องจากตัวอักษรมีค่อนข้างมากและตัวอักษรมีขนาดเล็กน่าจะทำให้ใหญ่ขึ้น เพื่อลดความยากในการเล่น
4. น่าจะมีการนำสื่อหรือกิจกรรมใส่แผ่น CD ให้ด้วย จะช่วยให้ผู้ฝึกอบรมได้นำไปใช้ ที่โรงเรียนสะดวกขึ้น
5. เนื้อหาเข้ากับอาเซียนได้เป็นอย่างดี
6. ควรเพิ่มตัวอย่างกิจกรรมการสอนมากขึ้น
7. ควรมีเวลาทำกิจกรรมมากกว่านี้ เพื่อนำไปใช้กับนักเรียน

การปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม

การปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม มีจุดประสงค์เพื่อนำโปรแกรมที่นำไปทดลองใช้และประเมินผลการใช้แล้วมาปรับปรุงเป็นโปรแกรมฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้และเผยแพร่ จากผลการประเมินโปรแกรมฝึกอบรมจากเครื่องมือต่าง ๆ ข้อเสนอแนะของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนข้อมูลจากการจัดอบรม ทำให้ผู้วิจัยค้นพบจุดบกพร่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงหลายประการ บางข้อเสนอแนะผู้วิจัยสามารถปรับปรุงได้ทันที แต่บางข้อเสนอแนะเกินความสามารถของผู้วิจัยที่จะทำได้ในครั้งนี้อย่างไรก็ตาม

ตามมิได้ละเลยข้อเสนอแนะเหล่านั้น ผู้วิจัยได้นำไปเสนอแนะไว้ในข้อเสนอแนะของการวิจัย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจทำการวิจัยทำนองเดียวกันนี้ได้ดำเนินการต่อไป ผลการปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรมมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ปรับระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมให้มากขึ้น
2. ด้านสื่อการสอน ปรับสื่อการสอนให้มีความหลากหลายเริ่มจากระดับความง่ายไปหายาก เพื่อให้เกิดความท้าทายในการทำกิจกรรม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยแต่ละขั้นนั้น กล่าวโดยภาพรวมได้ว่า ข้อมูลที่ได้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัยทุกประการ โดยเฉพาะข้อมูลที่ได้จากการศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม ทำให้ได้โครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมที่มีคุณภาพ คือ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ และเมื่อนำมาทดลองใช้พบว่าได้ผลเป็นไปตามสมมติฐานการทดลองทั้ง 2 ข้อ และจากการประเมินผลโปรแกรมฝึกอบรมได้พบข้อบกพร่องของหลักสูตรทั้งก่อนทดลองใช้และหลังทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงในส่วนของเนื้อหา กิจกรรมฝึกอบรม และเอกสารประกอบโปรแกรมฝึกอบรม โดยเฉพาะ ภาษา และรูปแบบการนำเสนอให้พร้อมที่จะนำไปเผยแพร่ต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา มีความมุ่งหมายย่อย เพื่อศึกษา

1. ผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับ ครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

1.2 ความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง เช่น จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย วารสาร ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

2. สัมภาษณ์และสอบถามความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนกับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน

3. ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 ท่าน เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) เกี่ยวกับความเป็นไปได้ แนวทางในการจัดทำโปรแกรมฝึกอบรมและการดำเนินการฝึกอบรมรวมทั้งการ

วัดประเมินผลการฝึกอบรมครู โดยผู้วิจัยติดต่อประสานงานและสัมภาษณ์เอง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม เป็นการนำข้อมูลจากการศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมฝึกอบรม ประกอบด้วย การดำเนินการ 5 ขั้นตอนคือ

1. การกำหนดองค์ประกอบโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล เป้าหมายและจุดประสงค์ เนื้อหาของการฝึกอบรม กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรม มีเอกสารประกอบโปรแกรมฝึกอบรม 2 ชุดหลัก คือ (1) คู่มือโปรแกรมฝึกอบรม การสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา (2) เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลการวิจัย

2. การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม ประกอบด้วย เครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ท่าน มี 2 ชุด คือ เครื่องมือรวบรวมข้อมูลก่อนการฝึกอบรมและเครื่องมือรวบรวมข้อมูลหลังการฝึกอบรม

3. การประเมินโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม เป็นการนำโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสอดคล้องโดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

4. การปรับปรุงโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม เป็นการพิจารณาค่าความเหมาะสม ค่าดัชนี ความสอดคล้องและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งปรับปรุง/พัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม

5. เตรียมการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม เป็นการเตรียมผู้เข้ารับการฝึกอบรม เตรียมเอกสารในการฝึกอบรม และเตรียมประสานงานกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม เป็นการนำโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาแล้วในขั้นตอนที่ 2 มาทดลองใช้กับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 40 คน จาก 40 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทดลองใช้โปรแกรม เป็นเวลา 3 วัน ใช้แบบแผน การทดลองแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม เป็นกระบวนการตรวจสอบผลที่เกิดจากการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมทุกขั้นตอน ทั้งก่อนการใช้โปรแกรมฝึกอบรมและหลังการใช้โปรแกรมฝึกอบรม เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรมตามข้อบกพร่องที่พบและข้อเสนอแนะจากครู ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้โปรแกรมฝึกอบรมมีประสิทธิภาพพร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาครูต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการสำรวจสภาพและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมของครู ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาคำแนะนำหาคะแนนความเหมาะสม โดยให้เกณฑ์ความเหมาะสมขององค์ประกอบของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมกำหนดค่าดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม คือ ถ้าค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป (Taweerat, 2000) ถือว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสม

3. การประเมินความสอดคล้องของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยนำมาแปลงเป็นคะแนนดังนี้

สอดคล้อง กำหนดค่าคะแนนเป็น 1

ไม่แน่ใจ กำหนดค่าคะแนนเป็น 0

ไม่สอดคล้อง กำหนดค่าคะแนนเป็น -1

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency = IOC) ที่ได้ค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ถ้าน้อยกว่า 0.5 ต้องปรับปรุงตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

4. สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก่อนและหลังการฝึกอบรม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ Dependent samples t-test

6. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรม ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา สามารถสรุปผลตามขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความคิดเห็นของครูพลศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการให้มีรูปแบบการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และต้องการให้มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ คิดเป็นร้อยละ 55.0 อีกทั้งต้องการให้มีการพัฒนาครูเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาที่หลากหลายและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ดังนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำ การสอนพลศึกษามบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และสามารถนำมาใช้พัฒนาครูในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาโดยบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ครู พลศึกษาปรับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย รวมทั้งจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (A Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2555: 3) ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการสำหรับประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เน้นการบูรณาการด้านการศึกษาให้เป็นวาระการพัฒนาของอาเซียน นอกจากนั้นยังจะทำให้ให้นักเรียนสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษามากขึ้น การพัฒนาครูดังกล่าวควรใช้กิจกรรมการฝึกอบรมที่เน้นให้ครูได้รับความรู้ภาคทฤษฎีด้วยการบรรยาย และการอบรมทักษะเชิงปฏิบัติการ

2. ผลการออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม

ผลการออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรม จากการศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้สามารถออกแบบและเขียนโครงร่างโปรแกรมฝึกอบรมได้ทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักการและเหตุผล 2. เป้าหมายและจุดประสงค์ 3. เนื้อหาของการฝึกอบรม 4. กิจกรรมการเรียนรู้ 5. สื่อการฝึกอบรม และ 6. การประเมินผลการฝึกอบรม การประเมินผลความเหมาะสมของโครงร่างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีการประเมินทั้งหมด 8 รายการ พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 การประเมินผลความสอดคล้องของโครงร่างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าในทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) มีค่า = 0.8 ถือได้ว่าโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกันเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้

3. ผลการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม

ผลการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมกับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ใช้เวลาฝึกอบรม 3 วัน พบว่าการจัดกิจกรรมฝึกอบรม

สามารถช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้ทั้งหลักการทางทฤษฎีและหลักการปฏิบัติไปพร้อมกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สนับสนุนสมมติฐานข้อ 2 ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่าโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมมาก

4. ผลการประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม

ผลการประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ ความรู้ความเข้าใจของครูหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม และครูมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับการปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม ผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นและข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม จนได้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การออกแบบและสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา การประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม มีการประเมินทั้งหมด 8 รายการ พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และในทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) มีค่า = 0.8 แสดงว่าโปรแกรมฝึกอบรมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องทุกประเด็นถือว่าโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทำให้สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการกระบวนการจัดทำและพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ทำให้โปรแกรมฝึกอบรมมีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ คือ หลักการและเหตุผล เป้าหมายและจุดประสงค์ เนื้อหาของการฝึกอบรม กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรม คือ การศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำรวจสภาพและความต้องการของครู การออกแบบและสร้างโปรแกรม การทดลองใช้โปรแกรม และการประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรม ซึ่งเป็นไปตามแนวคิด การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูของเมลโลและซิลเบอร์แมน (Mello. 2002; Silberman. 1998) ที่มี แนวทางการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมครู สรุปรวมได้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นประเมินความต้องการของ การฝึกอบรม (Needs Assessment) ขั้นกำหนดจุดประสงค์ของการฝึกอบรม (Objectives) ขั้นออกแบบและดำเนินการฝึกอบรม (Training) และขั้นประเมินผลการฝึกอบรม (Evaluation) สอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ สุทธิศักดิ์ (2550) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนา

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านพลศึกษาของนักศึกษาในสถาบันการพลศึกษา โดยการวิจัยมีกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ขั้นตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม และขั้นตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม

2. ผลของการใช้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ผลด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จากการประเมินผลพบว่า การจัดกิจกรรมฝึกอบรมสามารถช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้ทั้งหลักการทางทฤษฎีและหลักการปฏิบัติไปพร้อมกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการประเมินตนเองในเรื่องของทักษะเชิงปฏิบัติการที่มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจและสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ หลังการเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม ทั้งนี้เป็นผลมาจากกระบวนการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งหลักการทางทฤษฎีและหลักการปฏิบัติ โดยเน้นการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2544) กล่าวว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมที่มีความสนใจร่วมกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ฝึกปฏิบัติร่วมกันอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และแนวคิดใหม่ๆ ที่จะนำไปริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับตัวเอง เข้าใจในความสามารถของตนเอง ช่วยในการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ช่วยเพิ่มพูนความสามารถและพัฒนาศักยภาพในการทำงานของตนเองให้ดีขึ้นสนับสนุนแนวคิดของ จงกลนี ชูติมาเทวินทร์ (2544) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตั้งแต่การวางแผน การเตรียมการออกแบบโปรแกรมฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรม รวมทั้งการติดตามประเมินผล เป็นการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อประโยชน์ของผู้เข้าอบรมอย่างแท้จริง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะรู้สึกว่าการเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรทำให้เกิดความกระตือรือร้น เพิ่มความมุ่งมั่นให้กับผู้รับการฝึกอบรม ที่จะกระทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชาญ พันธุ์ประเสริฐ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบบทปฏิบัติการที่สอดคล้องกับปัญหาท้องถิ่น พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมจริง และผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ดีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์เพื่อออกแบบบทปฏิบัติการที่สอดคล้องกับปัญหาท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น

ผลของความคิดเห็นของครูที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรม จากการวิเคราะห์ผลของความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา พบว่า ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมมาก เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 เหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากครูเห็นว่าโปรแกรม

ฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นสามารถทำให้ครูมีความรู้เพิ่มขึ้นรวมทั้งให้ประโยชน์กับครู ให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น อีกทั้งกิจกรรมการฝึกยังเหมาะสมกับการนำไปจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ที่ต้องเรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียนและประเทศในกลุ่มอาเซียนด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คนในอาเซียน โดยกิจกรรมที่จัดให้กับผู้เรียนมุ่งหล่อหลอมปลูกฝังให้เป็นบุคคลที่มีความเฉลียวฉลาด ฉะฉาน ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกและเทคโนโลยีสมัยใหม่และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 7) ทำให้ครูเห็นว่าโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำไปพัฒนาครู

โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นภายหลังผู้วิจัยได้ทำการศึกษาริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย จากการสำรวจสภาพและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษากับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านประชาคมอาเซียน จากการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรมกับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ใช้เวลาฝึกอบรม 3 วัน รวมทั้งนำข้อคิดเห็นและข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม จนได้โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ครูพลศึกษาปรับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม หลากหลาย ทั้งถึงและต่อเนื่อง รวมทั้งใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย อีกทั้งเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลให้ครูพลศึกษา อันจะส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (A Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2555: 4) ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการสำหรับประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เน้นการบูรณาการด้านการศึกษาให้เป็นวาระการพัฒนาของอาเซียน การสร้างสังคมรอบรู้โดยส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง โดยมีมาตรการปรับปรุงคุณภาพและความเหมาะสมของการศึกษารวมทั้งการฝึกอบรมทางด้านเทคนิค วิชาชีพ และทักษะในการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน โดยจัดทำโครงการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ รวมทั้งการฝึกอบรมครูผู้สอนโดยเฉพาะนักเรียน ในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการพัฒนาความรู้และเสริมสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนได้ โดยรูปแบบของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในโปรแกรมฝึกอบรมเป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning) ระหว่าง 2 วิชา คือ วิชาพลศึกษาโดยนำทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน (Fundamental Movement Skills) มาบูรณาการกับวิชาอาเซียนศึกษา โดยนำความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน ยกตัวอย่างเช่น กำเนิดอาเซียน คำขวัญอาเซียน สัญลักษณ์อาเซียน กฎบัตรอาเซียน ข้อมูลพื้นฐานประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (เมืองหลวง ภาษา สกุลเงิน ชุดแต่งกายประจำชาติ สัตว์ประจำชาติ

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ เป็นต้น) ซึ่งการบูรณาการในลักษณะนี้ ถวัลย์ มาตรฐาน และคณะ (2546: 3) ได้กล่าวไว้ว่าเป็นการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการบูรณาการเนื้อหา จุดประสงค์ ความคิดรวบยอด โดยใช้ความรู้ความเข้าใจและทักษะในศาสตร์หรือความรู้ในวิชาต่างๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไปเพื่อแก้ปัญหาหรือการแสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเชื่อมโยงความรู้และทักษะระหว่างวิชาต่างๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง ไม่ใช่เพียงผิวเผินและมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น มุ่งให้เกิดการพัฒนารอบด้าน (พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 5) ได้กำหนดคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียนเป็นลักษณะ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ต้องมีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน ด้านทักษะต้องมีทักษะพลเมืองความรับผิดชอบต่อสังคม มีทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน และด้านเจตคติต้องมีรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน และยังสอดคล้องกับบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 7) ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความเข้มแข็งในการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลากหลายวิชา อีกทั้งครูต้องออกแบบสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนอีกด้วย จากที่กล่าวมาข้างต้น กระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ ก็คือ “ครู” ครูยังคงเป็นผู้ที่มีความหมายและปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียน และเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู (McKinsey, 2007: 35; วรากรณ์ สามโกเศศ, 2553: 8; ดิเรก พรสีมา, 2554: 16) ครูเป็นปัจจัยสำคัญในระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนมากที่สุด การพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กหรือผู้เรียน ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมอันดีงาม รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นคนดีของชุมชน สังคม ประเทศชาติ และอาเซียน (วรากรณ์ สามโกเศศ และคณะ, 2553: 8)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา สำหรับด้านกิจกรรมการฝึกอบรมควรปรับระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมให้มากขึ้น ด้านสื่อการสอนควรปรับสื่อการสอนให้มีความหลากหลายโดยเริ่มจากระดับความง่ายไปหายาก เพื่อให้เกิดความท้าทายในการทำกิจกรรม อีกทั้งมีการเพิ่มเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย
2. โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา มีประสิทธิภาพสามารถนำไปปรับใช้กับครูพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้
3. หากมีความประสงค์นำโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาไปใช้สามารถเพิ่มเติมสื่อในการฝึกอบรมเพื่อสร้าง ความ

หลากหลายในการเรียนรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม และสามารถเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ มาบรรยายเพื่อเพิ่มเติมความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายให้กับผู้เข้ารับการอบรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามประสิทธิผลของครูพลศึกษา ภายหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล
2. ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการระหว่างวิชา พลศึกษากับวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เช่น สังคม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กรมอาเซียน. (2552). *มารู้จักอาเซียนกันเถอะ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการต่างประเทศ.
- การนรัช หอมสะอาด. (2554). *การศึกษา กลไกขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน*. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2555, จาก http://region4.prd.go.th/ewt_news.php?nid=6271
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2537). *การฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิรกรณ์ ศิริประเสริฐ. (2543). *ทักษะและเทคนิคการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฤกษ์ สุวรรณฉาย. (2557). *หลักการสอนพลศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 31 กรกฎาคม 2557, จาก <http://www.gotoknow.org/posts/212176>
- ชินวัฒน์ นิเจนตร; และคนอื่นๆ. (2536, ตุลาคม-ธันวาคม). รายงานการวิจัย : การฝึกอบรมครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2535-2544). *วารสารการวิจัยการศึกษา*. 23(4): 76-86.
- สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์. (2552). *ประเทศไทยกับอาเซียน*. กรุงเทพฯ: เปเปอร์เฮาส์.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *การศึกษาเพื่ออาเซียน: หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *การศึกษา: การสร้างประชาคมอาเซียน 2558*. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2555, จาก <http://www.bic.moe.go.th/th/images/stories/book/other/ASEAN/ed-building-ASEANcommunity.pdf>
- อนุชิตร์ แท้สูงเนิน. (2554). *สมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในช่วง พ.ศ. 2554-2564*. ปรินทิพนิพนธ์ ค.ด. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- Darling-Hammond, Linda. (2006, May-June). Constructing 21st-Century Teacher Education. *Journal of Teacher Education*. 57(3): 300-314.
- Delahaye, Brian L. (2000). *Human Resource Development : Principles and Practice*. Melbourne: John Wiley & Son.
- Dolasinski, M. J. (2004). *Training the Trainer : Performance-base for Today's Workplace*. New Jersey: Pearson Education.

- Glatthorn, Allan A.; & Fox, Linda E. (1996). *Quality Teaching Through Professional Development*. California: Corwin Press.
- Hastie, Peter A. (2006). *Teaching Elementary Physical Education : Strategies for the Classroom Teacher*. United States: Pearson Benjamin Cumming is a Trademark of Pearson Education.
- Kovar, Susan K.; et al. (2004). *Elementary Classroom Teachers as Movement Educators*. New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอน
พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนี ขวัญบุญจัน
ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย บุญรอด
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร.ภัทริยา งามมุข
ผู้ช่วยคณบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
4. อาจารย์वासนา เจียนสุวรรณ
ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์มีฤทธิศ
5. อาจารย์ว่าที่ ร.ต.มนตรี โสภิสเชื่อนพันธ์
ครูชำนาญการ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์วัฒนา สุทธิพันธุ์
อาจารย์ประจำหลักสูตรภาควิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
2. รองศาสตราจารย์สุนทร แม้นสงวน
อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี ศุภวิบูลย์
ข้าราชการบำนาญ
4. อาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช
อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ผกามาศ รัตนบุษย์
อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้เชี่ยวชาญประเมินโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรม

1. อาจารย์ ดร.พิชิต เมืองนาโพธิ์
อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ชาญณรงค์ แสงนวล
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขารวก (ร่วมมิตรพัฒนา)
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ อ่อนศิริ
หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ ศิลป์รุ่งธรรม
อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
5. อาจารย์อรรควรธน วีระเดโช
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเรื่อง
สภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานพลศึกษา
ในโรงเรียนของครูพลศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 6	ข้อ
ตอนที่ 2	การสอนพลศึกษา	จำนวน 10	ข้อ
ตอนที่ 3	กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนทางพลศึกษา	จำนวน 1	ข้อ
ตอนที่ 4	ความต้องการและข้อเสนอแนะ	จำนวน 2	ข้อ

2. การสอบถามในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานพลศึกษาในโรงเรียนของครูผู้สอนพลศึกษา ซึ่งคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะดำเนินการรวบรวมวิเคราะห์ และนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานพลศึกษาในโรงเรียนต่อไป ดังนั้นขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

1.2 ปัจจุบันท่านอายุ.....ปี

1.3 ระดับการศึกษา (โปรดตอบทุกระดับ)

☐ ปริญญาตรี ☐ คุรุวุฒิ ☐ กศ.บ. ☐ ค.บ. ☐ ศษ.บ. ☐ วท.บ.

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

สาขาวิชาเอก.....

จากสถาบันการศึกษา.....

☐ ปริญญาโท สาขาวิชาเอก.....

จากสถาบันการศึกษา.....

☐ ปริญญาเอก สาขาวิชาเอก.....

จากสถาบันการศึกษา.....

1.4 ประสบการณ์สอนวิชาพลศึกษาเป็นระยะเวลา.....ปี

1.5 ระดับชั้นเรียนที่ท่านสอนวิชาพลศึกษา

☐ ประถมศึกษา ☐ ป.1 ☐ ป.2 ☐ ป.3 ☐ ป.4 ☐ ป.5 ☐ ป.6

☐ มัธยมศึกษา ☐ ม.1 ☐ ม.2 ☐ ม.3 ☐ ม.4 ☐ ม.5 ☐ ม.6

1.6 รายวิชาอื่นๆ ที่ทำการสอน

☐ วิชาสุขศึกษา

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานพลศึกษา ในโรงเรียนด้านการสอนพลศึกษา

2.1 การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สภาพปัญหาที่พบ

☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

.....

.....

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.2 การสอนพลศึกษา

สภาพปัญหาที่พบ

☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

.....

.....

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.3 การสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

สภาพปัญหาที่พบ

☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

.....

.....

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.4 ท่านใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนพลศึกษารูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การบรรยาย ☐ การอภิปราย ☐ การสาธิต ☐ การทดลอง ☐ การระดมสมอง
- ☐ การแสดงบทบาทสมมติ ☐ การแสดงละคร ☐ การเล่นเกมการศึกษา
- ☐ การรายงาน ☐ การศึกษานอกสถานที่ ☐ การเชิญวิทยากร
- ☐ การใช้บทเรียนสำเร็จรูป ☐ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

สภาพปัญหาที่พบ

- ☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

.....

.....

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.5 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา

สภาพปัญหาที่พบ

- ☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

.....

.....

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.6 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

สภาพปัญหาที่พบ

- ☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

.....

.....

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.7 ท่านใช้สื่อการเรียนรู้พลศึกษาแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ หนังสือเรียน ☐ หนังสือพิมพ์ ☐ วารสาร/นิตยสาร ☐ สถิติ ☐ ภาพพลิก
- ☐ ภาพถ่าย ☐ การ์ตูน ☐ ของตัวอย่าง ☐ หุ่นจำลอง ☐ เครื่องมือวิทยาศาสตร์
- ☐ เพลง ☐ แผนภูมิ กราฟ ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

สภาพปัญหาที่พบ

- ☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

.....

.....

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.8 การวัดและการประเมินผลพลศึกษา

สภาพปัญหาที่พบ

- ☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

.....

.....

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.9 โรงเรียนของท่านมีความต้องการให้มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

- ☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

2.10 ท่านต้องการให้มีรูปแบบการสอนบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

- ☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานโปรแกรมพลศึกษา

3.1 การดำเนินงานโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนที่โรงเรียนของท่านได้ดำเนินงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การจัดกีฬาภายในโรงเรียน (โปรดระบุ).....
- ☐ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด (โปรดระบุ).....
- ☐ งานวินัยนักเรียน (โปรดระบุ).....
- ☐ การส่งเสริมการกีฬาสำหรับครู (โปรดระบุกิจกรรม).....
- ☐ การส่งเสริมการกีฬาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (โปรดระบุกิจกรรม).....
- ☐ การส่งเสริมการกีฬาสำหรับเด็กพิเศษ (โปรดระบุกิจกรรม).....
- ☐ กิจกรรมทางพลศึกษาอื่นๆ (โปรดระบุ).....
- ☐ การสอนในชั่วโมงเรียนพลศึกษาอื่นๆ (โปรดระบุ)

สภาพปัญหาที่พบ

- ☐ น้อยที่สุด ☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก ☐ มากที่สุด

ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการในเรื่องนี้

ท่านมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

ตอนที่ 4 ความต้องการรูปแบบการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานพลศึกษาในโรงเรียน

4.1 ท่านมีความต้องการเพิ่มเติมประเด็นใดบ้าง ในรูปแบบการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา
- ☐ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
- ☐ การใช้สื่อการเรียนรู้พลศึกษา
- ☐ การวัดและการประเมินผลพลศึกษา
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4.2 ข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ความต้องการในการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้
เกี่ยวกับอาเซียน

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ตำแหน่ง.....
 วุฒิการศึกษา..... สาขา.....
 สถานที่ทำงาน.....

สัมภาษณ์และบันทึกเทป วันที่ เดือน..... พ.ศ. 2560

เวลา..... สถานที่.....
 ผู้สัมภาษณ์.....

ข้อมูลความคิดเห็น

1. ท่านคิดว่าเป็นไปได้ให้มีการจัดฝึกอบรมการสอนพลศึกษาโดยบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาเพียงใด
2. ท่านคิดว่ารูปแบบของการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับ ครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นไปได้ในทิศทางใดและรูปแบบใด
3. ท่านคิดว่าเนื้อหาและกิจกรรมสำหรับการพัฒนาครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาโดยบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนเป็นไปได้ในลักษณะใด
4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา (ถ้ามี)

**แบบประเมินคุณภาพโครงร่างโปรแกรม
โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา**

คำชี้แจง

แบบประเมินโครงร่างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของโปรแกรม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและ ขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงโปรแกรมต่อไป

แบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของโครงร่างโปรแกรม เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของโครงร่างโปรแกรมว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

ตอนที่ 2 ประเมินความสอดคล้องของโครงร่างโปรแกรม เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของโครงร่างโปรแกรมว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1) สภาพปัญหาและความจำเป็นของโปรแกรม					
1.1 โปรแกรมมีเหตุผลสมควรได้รับการพัฒนาโปรแกรม					
1.2 โปรแกรมตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น					
1.3 โปรแกรมมีความเหมาะสมต่อแนวทางการแก้ปัญหา					
2) หลักการของโปรแกรม					
2.1 มีความเป็นไปได้					
2.2 สามารถนำไปใช้จริง					
2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ					
3) เป้าหมายของโปรแกรม					
3.1 มีความเป็นไปได้					
3.2 มีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
3.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
4) จุดประสงค์ของโปรแกรม					
4.1 มีความชัดเจน					
4.2 มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย					
4.3 มีความเป็นไปได้					
5) เนื้อหาของโปรแกรม					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของโปรแกรม					
5.2 ครอบคลุมสาระที่จำเป็นในการปฏิบัติการ					
5.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม					
6) กิจกรรมการฝึกอบรม					
6.1 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์					
6.2 กิจกรรมมีความเป็นไปได้					
6.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม					
6.4 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลา					

**แบบประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัย
การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้
เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา**

คำชี้แจง

แบบประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัยการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม การสอน พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบ ต่างๆ ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้ เกี่ยวกับอาเซียน ก่อนและหลังการฝึกอบรม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงต่อไป แบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของแบบทดสอบว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

ตอนที่ 2 ประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของแบบทดสอบว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด

ขอขอบคุณอย่างยิ่ง
นางสาวปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์
(ผู้วิจัย)

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของแบบทดสอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ รวมกันเพื่อมีมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันคือความหมายของสัญลักษณ์ใด ก. รวงข้าว ข. ตัวอักษรคำว่า asean สีน้ำเงิน ค. รวงข้าวสีเหลือง 10 รวงมัดรวมกัน ง. พื้นที่วงกลมสีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน					
2. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> วัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มของอาเซียน ก. เพื่อขีดความสามารถของกลุ่มในการลงทุน การทำการค้า ข. เพื่อให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นได้ ค. เพื่อให้กลุ่มประเทศอาเซียนสามารถดำเนินเศรษฐกิจได้อย่างมั่นคง ง. เพื่อร่วมกันต่อต้านการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ					
3. การเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงการเคลื่อนย้ายอาจารย์ ผู้บรรยาย และนักวิจัยที่ให้บริการด้านการสอน เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายหลักของเสาใดใน ASEAN Community ก. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ข. ประชาคมการค้าและการลงทุนอาเซียน ค. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ง. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน					
4. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> สาระสำคัญของการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน ก. การรู้จักอาเซียน ข. การตระหนักถึงคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย ค. การค้าเสรีอาเซียน ง. การส่งเสริมความเสมอภาคและยุติธรรม					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ก. มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ข. มีทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม ค. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ง. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง					
6. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> ตัวชี้วัดคุณภาพครูในประชาคมอาเซียน ก. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ข. ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ค. ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลาย ง. ครูฝึกอบรมด้านทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
7. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> บทบาทของครูพลศึกษาระดับอาเซียน ในศตวรรษที่ 21 ก. ครูพลศึกษาควรเน้นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และเสริมสร้างส่วนบุคคลและอาชีพ โดยไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ข. ครูพลศึกษาต้องเข้าใจพัฒนาการของแต่ละบุคคลและสามารถจัดหาโอกาสที่จะสนับสนุนการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ค. ครูพลศึกษามีการวางแผนและพัฒนาวิธีสอนให้ได้้อย่างหลากหลายเพื่อที่จะพัฒนาร่างกายนักเรียนให้ได้ระดับมาตรฐานของประเทศ ง. คุณภาพของครูพลศึกษาต้องพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลากหลายวิชา					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8. ข้อใดต่อไปนี้ ไม่ใช่ เป้าหมายด้านการจัดการเรียน การสอน พลศึกษาในการรวมกลุ่มของอาเซียน ก. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข. เพื่อให้กลุ่มประเทศในอาเซียนประสบความสำเร็จในการ ยุติปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศในภูมิภาค ค. ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาราชการของอาเซียน บุคลากร ทางพลศึกษาต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้ สามารถสื่อสารได้ ง. สนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนและครูอาจารย์					
9. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน ก. การเล่นซ่อนแอบ ข. การวิ่งไล่จับ ค. การแข่งขันกีฬาบาสเกตบอล ง. การปั่นจักรยาน					
10. ข้อใดเป็นสิ่งที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนวิชา พล ศึกษาในระดับประถมศึกษา ก. การที่นักเรียนมีสมรรถภาพร่างกายที่ดี ข. การให้นักเรียนเล่นกีฬาและแข่งขันได้ ค. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานและเกม ง. นักเรียนสามารถอธิบายกฎ กติกา ของกีฬาต่างๆ ได้					
11. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน แบบ Locomotive skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. การวิ่งและการสไลด์ไปหยิบธงอาเซียน ข. การยืดเหยียดกล้ามเนื้อตามแผนที่ประเทศอาเซียน ค. การกระโดดและลงสู่พื้นตามแผนที่ประเทศอาเซียน ง. การเสิร์ฟลูกวอลเลย์บอลให้ตกที่ชื่อประเทศอาเซียน					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบ Manipulative skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. การแข่ง ก้าว กระโดด ไปจับคู่สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศอาเซียน ข. การกระโดดตบลังกาไปหยิบคำถามเกี่ยวกับอาเซียน ค. การเล่นเกมก้านกล้วยรอบๆ ประเทศอาเซียน ง. การขว้างลูกเทนนิสไปที่บอร์ดธงชาติประเทศอาเซียน					
13. กิจกรรมใดต่อไปนี้ <u>ไม่ใช่</u> การพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบ Non-manipulative skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. การม้วนหน้าไปรับคำใบ้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ข. การถ่ายโยงน้ำหนักของร่างกายตามแผนที่ประเทศอาเซียน ค. การเดินไปหยิบชิ้นส่วนตัวต่อธงชาติประเทศอาเซียน ง. การทรงตัวบนแผนที่ประเทศอาเซียน					
14. ข้อความใดต่อไปนี้ <u>กล่าวไม่ถูกต้อง</u> เกี่ยวกับการสอน พลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. การจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนและทักษะการเคลื่อนไหว ขั้นพื้นฐาน ข. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะตอบสนองต่อความสามารถในหลายๆ ด้านของผู้เรียน ช่วยสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ค. การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลากหลายวิชาเป็นหนึ่งในบทบาทของครูพลศึกษาในประชาคมอาเซียน ง. ไม่มีข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
15. ข้อใดต่อไปนี้ <u>ไม่</u> เกี่ยวข้องกับการสอนพลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. ครูพลศึกษาต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเท่านั้น ข. ครูพลศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียน ค. ครูพลศึกษาต้องใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ ง. ครูพลศึกษาต้องใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้					
16. ข้อใดเป็นการนำทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานมาบูรณาการความรู้อาเซียน ก. ยิงประตูบาสเกตบอลในจุดที่กำหนด สลับกันไปทีละคน ข. จับคู่ตราแผ่นดินประเทศอาเซียนกับธงชาติประเทศอาเซียน ค. วิ่งไปหยิบธงชาติประเทศอาเซียนโดยก่อนไปต้องกระโดดตบ 20 ครั้ง แล้วนำธงไปวางที่จุดเริ่มต้น ง. วิ่งซิกแซกทั้งไปและกลับ ระยะทาง 10-15 เมตร					
17. ข้อใดต่อไปนี้ <u>ไม่ใช่</u> การจัดกิจกรรมการสอนพลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. วิ่งไปยังตำแหน่งวางชิ้นส่วนจิ๊กซอว์ธงชาติประเทศอาเซียน โดยการกระโดดข้ามสิ่งกีดขวาง และการคลาน ลอดสิ่งกีดขวาง ที่วางไว้ทั้งไปและกลับ ข. กระโดดข้ามรั้วกระโดด จำนวน 3 อัน หลังจากนั้นวิ่งซิกแซกผ่านมาร์คเกอร์ จำนวน 5 อัน เพื่อไปหยิบรูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศอาเซียน ค. ผู้เล่นคนที่ 1 ของแต่ละทีม ทำท่าวิดพื้นในท่าเตรียม จากนั้นรอฟังคำถามเกี่ยวกับอาเซียนจากครูผู้สอน เมื่อฟังคำถามจบให้วิ่งไปหยิบชื่อประเทศที่ถูกต้องตรงตามคำถามนั้น ง. อันเดอร์ลูบบอลส่งไปให้เพื่อนที่โยนมา อันเดอร์เสิร์ฟ ไปต่อท้ายแถว ปฏิบัติแบบนี้จนอันเดอร์ลูบบอลรวมกัน ครบ 30 ครั้ง					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
จงใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 18-20 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 “เตะบอลเตะลูอาเซียน” จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น อุปกรณ์ ลูกฟุตบอล ปากกาเมจิก และการ์ดตัวอักษร ภาษาอังกฤษ วิธีการเล่น - แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน โดยแต่ละทีมมีลูกฟุตบอล ทีมละ 1 ลูก - เรียงลำดับผู้เล่น เริ่มเล่นโดยผู้เล่นคนที่ 1 เลี้ยงลูกฟุตบอลหลบหลีกมาร์คเกอร์ที่ตั้งไว้ไปยังจุดที่กำหนดและเตะบอลเข้าประตู สลับกันไปครั้งละ 1 คน - คนไหนเตะบอลเข้าประตู ให้เก็บลูกบอลและนำปากกาเมจิก วังไปวางชื่อประเทศอาเซียนที่อยู่ในการ์ดตัวอักษร ภาษาอังกฤษ ครั้งละ 1 ประเทศ คนไหนเตะบอลไม่เข้าประตู ให้เก็บลูกบอลและวิ่งกลับ ไปยังแถวตนเองเพื่อส่งบอลให้คนถัดไป - ทีมใดวางชื่อประเทศอาเซียนได้ครบ 10 ประเทศและ ทำเวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ การตัดสินเกม ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ 18. จากกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้นใช้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในเรื่องใด - สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของประเทศสมาชิกในอาเซียน - ชื่อภาษาอังกฤษของประเทศสมาชิกในอาเซียน - ชื่อเมืองหลวงของประเทศสมาชิกในอาเซียน - ธงชาติของประเทศสมาชิกในอาเซียน					
19. จากกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้นเน้นการพัฒนาทักษะ การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบใด - Locomotive skills - Manipulative skills - Non-locomotive skills - Non-manipulative skills					

ตอนที่ 2 ความสอดคล้องของแบบทดสอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	(1)	(0)	(-1)
1. การที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ รวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันคือความหมายของสัญลักษณ์ใด ก. รวงข้าว ข. ตัวอักษรคำว่า asean สีน้ำเงิน ค. รวงข้าวสีเหลือง 10 รวงมัดรวมกัน ง. พื้นที่วงกลมสีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน			
2. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> วัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มของอาเซียน ก. เพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มในการลงทุน การการค้า ข. เพื่อให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นได้ ค. เพื่อให้กลุ่มประเทศอาเซียนสามารถดำเนินเศรษฐกิจได้อย่างมั่นคง ง. เพื่อร่วมกันต่อต้านการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ			
3. การเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงการเคลื่อนย้ายอาจารย์ ผู้บรรยาย และนักวิจัยที่ให้บริการด้านการสอน เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายหลักของเสาใดใน ASEAN Community ก. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ข. ประชาคมการค้าและการลงทุนอาเซียน ค. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ง. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน			
4. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> สำคัญของการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน ก. การรู้จักอาเซียน ข. การตระหนักถึงคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย ค. การค้าเสรีอาเซียน ง. การส่งเสริมความเสมอภาคและยุติธรรม			

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	(1)	(0)	(-1)
5. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ก. มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ข. มีทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม ค. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ง. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง			
6. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> ตัวชี้วัดคุณภาพครูในประชาคมอาเซียน ก. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ข. ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ค. ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลาย ง. ครูฝึกอบรมด้านทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน			
7. ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> บทบาทของครูพลศึกษาในระดับอาเซียนในศตวรรษที่ 21 ก. ครูพลศึกษาควรเน้นการจัดการเรียนการสอน พลศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และเสริมสร้างส่วนบุคคลและอาชีพ โดยไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ข. ครูพลศึกษาต้องเข้าใจพัฒนาการของแต่ละบุคคล และสามารถจัดหาโอกาสที่จะสนับสนุนการพัฒนาการ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ค. ครูพลศึกษามีการวางแผนและพัฒนาวิธีสอนให้ได้้อย่างหลากหลาย เพื่อที่จะพัฒนาร่างกายนักเรียนให้ได้ระดับมาตรฐานของประเทศ ง. คุณภาพของครูพลศึกษาต้องพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลากหลายวิชา			

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	(1)	(0)	(-1)
8. ข้อใดต่อไปนี้ <u>ไม่ใช่</u> เป้าหมายด้านการจัดการเรียน การสอนพลศึกษาในการรวมกลุ่มของอาเซียน ก. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข. เพื่อให้กลุ่มประเทศในอาเซียนประสบความสำเร็จในการยุติปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศในภูมิภาค ค. ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาราชการของอาเซียน บุคลากรทางพลศึกษาต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้สามารถสื่อสารได้ ง. สนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพ พลศึกษา เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนและครูอาจารย์			
9. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน ก. การเล่นซ่อนแอบ ข. การวิ่งไล่จับ ค. การแข่งขันกีฬาบาสเกตบอล ง. การปั่นจักรยาน			
10. ข้อใดเป็นสิ่งที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ก. การที่นักเรียนมีสมรรถภาพร่างกายที่ดี ข. การให้นักเรียนเล่นกีฬาและแข่งขันได้ ค. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานและเกม ง. นักเรียนสามารถอธิบายกฎ กติกา ของกีฬาต่างๆ ได้			
11. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบ Locomotive skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. การวิ่งและการสไลด์ไปหยิบธงอาเซียน ข. การยืดเหยียดกล้ามเนื้อตามแผนที่ประเทศอาเซียน ค. การกระโดดและลงสู่พื้นตามแผนที่ประเทศอาเซียน ง. การเสิร์ฟลูกวอลเลย์บอลให้ตกที่ชื่อประเทศอาเซียน			

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	(1)	(0)	(-1)
12. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบ Manipulative skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. การแข่ง ก้าว กระโดด ไปจับคู่สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศอาเซียน ข. การกระโดดตลังกาไปหยิบคำถามเกี่ยวกับอาเซียน ค. การเล่นม้าก้านกล้วยรอบๆ ประเทศอาเซียน ง. การขว้างลูกเทนนิสไปที่บอร์ดธงชาติประเทศอาเซียน			
13. กิจกรรมใดต่อไปนี้ <u>ไม่ใช่</u> การพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบ Non-manipulative skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. การม้วนหน้าไปรับคำใบ้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ข. การถ่ายโยงน้ำหนักของร่างกายตามแผนที่ประเทศอาเซียน ค. การเดินไปหยิบชิ้นส่วนตัวต่อธงชาติประเทศอาเซียน ง. การทรงตัวบนแผนที่ประเทศอาเซียน			
14. ข้อความใดต่อไปนี้ <u>กล่าวไม่ถูกต้อง</u> เกี่ยวกับการสอน พลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. การจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนและทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน ข. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะตอบสนองต่อความสามารถในหลายๆ ด้านของผู้เรียน ช่วยสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะเด็กไทย ในประชาคมอาเซียน ค. การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลากหลายวิชาเป็นหนึ่งในบทบาทของครูพลศึกษาในประชาคมอาเซียน ง. ไม่มีข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย			

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	(1)	(0)	(-1)
15. ข้อใดต่อไปนี้ <u>ไม่</u> เกี่ยวข้องกับการสอนพลศึกษา แบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. ครูพลศึกษาต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการเท่านั้น ข. ครูพลศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียน ค. ครูพลศึกษาต้องใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศ ในการจัดการเรียนรู้ ง. ครูพลศึกษาต้องใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้น กิจกรรมหรือกระบวนการในการจัด การเรียนรู้			
16. ข้อใดเป็นการนำทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน มาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. ยิงประตูบาสเกตบอลในจุดที่กำหนด สลับกันไป ทีละคน ข. จับคู่ตราแผ่นดินประเทศอาเซียนกับธงชาติประเทศอาเซียน ค. วิ่งไปเหยียบธงชาติประเทศอาเซียนโดยก่อนไปต้องกระโดดตบ 20 ครั้ง แล้วนำธงไปวางที่จุดเริ่มต้น ง. วิ่งซิกแซกทั้งไปและกลับ ระยะทาง 10-15 เมตร			
17. ข้อใดต่อไปนี้ <u>ไม่ใช่</u> การจัดกิจกรรมการสอนพลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ก. วิ่งไปยังตำแหน่งวางชิ้นส่วนจิ๊กซอร์ธงชาติประเทศอาเซียน โดยการ กระโดดข้ามสิ่งกีดขวาง และการคลาน ลอดสิ่งกีดขวาง ที่วางไว้ทั้งไป และกลับ ข. กระโดดข้ามรั้วกระโดด จำนวน 3 อัน หลังจากนั้นวิ่งซิกแซกผ่านมาร์คเกอร์ จำนวน 5 อัน เพื่อไปเหยียบรูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญใน ประเทศอาเซียน ค. ผู้เล่นคนที่ 1 ของแต่ละทีม ทำท่าวิดพื้นในท่าเตรียม จากนั้นรอฟัง คำถามเกี่ยวกับอาเซียนจากครูผู้สอน เมื่อฟังคำถามจบให้วิ่งไปเหยียบ ชื่อประเทศที่ถูกต้องตรงตามคำถามนั้น ง. อันเดอร์ลูกบอลส่งไปให้เพื่อนที่โยนมา อันเดอร์เสร็จไปต่อท้ายแถว ปฏิบัติแบบนี้จนอันเดอร์ลูกบอลรวมกัน ครบ 30 ครั้ง			

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	(1)	(0)	(-1)
จงใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 18-20 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 “เตะบอลเตะลูยอาเซียน” จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น อุปกรณ์ ลูกฟุตบอล ปากกาเมจิก และการ์ดตัวอักษรภาษาอังกฤษ วิธีการเล่น 1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน โดยแต่ละทีมมีลูกฟุตบอล ทีมละ 1 ลูก 2. เรียงลำดับผู้เล่น เริ่มเล่นโดยผู้เล่นคนที่ 1 เลี้ยงลูกฟุตบอลหลบหลีกมาร์คเกอร์ที่ตั้งไว้ไปยังจุดที่กำหนดและเตะบอลเข้าประตู สลับกันไปครั้งละ 1 คน 3. คนไหนเตะบอลเข้าประตู ให้เก็บลูกบอลและนำปากกาเมจิกวิ่งไปวงชื่อประเทศอาเซียนที่อยู่ในการ์ดตัวอักษรภาษาอังกฤษ ครั้งละ 1 ประเทศ คนไหนเตะบอลไม่เข้าประตู ให้เก็บลูกบอลและวิ่งกลับ ไปยังแถวตนเองเพื่อส่งบอลให้คนถัดไป 4. ทีมใดวงชื่อประเทศอาเซียนได้ครบ 10 ประเทศและ ทำเวลาได้น้อยที่สุด ถือเป็นทีมชนะ การตัดสินเกม ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ 18. จากกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้นใช้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในเรื่องใด ก. สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของประเทศสมาชิกในอาเซียน ข. ชื่อภาษาอังกฤษของประเทศสมาชิกในอาเซียน ค. ชื่อเมืองหลวงของประเทศสมาชิกในอาเซียน ง. ธงชาติของประเทศสมาชิกในอาเซียน			
19. จากกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้นเน้นการพัฒนาทักษะ การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบใด ก. Locomotive skills ข. Manipulative skills ค. Non-locomotive skills ง. Non-manipulative skills			

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	(1)	(0)	(-1)
20. ข้อใดต่อไปนี้เป็น <u>ไม่ใช่</u> จุดมุ่งหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้น ก. ฝึกทักษะกระบวนการคิด ข. มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ค. ฝึกสมรรถภาพทางกายด้านความแข็งแรง ง. สร้างคุณธรรมจริยธรรม			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

**แบบประเมินความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย
การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา**

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้หรือไม่ และเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “คะแนนการพิจารณา” ตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- ✓ ลงในช่อง + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินข้อนี้มีความเที่ยงตรง สอดคล้อง ตามเนื้อหาไปในทางเดียวกัน
- ✓ ลงในช่อง 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินข้อนี้มีความเที่ยงตรง สอดคล้องตามเนื้อหาไปในทางเดียวกัน
- ✓ ลงในช่อง - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินข้อนี้ไม่มีความเที่ยงตรง สอดคล้องตามเนื้อหาไปในทางเดียวกัน

โดยผู้ทรงคุณวุฒิสามารถแก้ไขเนื้อหาตามเห็นสมควรในช่องข้อเสนอแนะ หรือในเนื้อหาได้

ขอขอบคุณอย่างยิ่ง

นางสาวปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์

(ผู้วิจัย)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเลือกตอบโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับ การพิจารณา			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม				
1. เพศ				
2. อายุ				
3. ประสบการณ์ในการสอน				
4. ตำแหน่งทางวิชาการ				
5. การศึกษาสูงสุด/สาขาวิชา				
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมฝึกอบรม				
1. การฝึกอบรมที่จัดขึ้นตรงความต้องการ/ ความสนใจ ของท่าน				
2. การฝึกอบรมนี้มีความจำเป็นต่อการพัฒนาครูพลศึกษาให้มีความรู้และทักษะที่ทันสมัย สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
3. ท่านตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองจากการเข้าร่วมการฝึกอบรม				
4. จุดประสงค์ของการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม				
5. ความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม				
6. เนื้อหาของการฝึกอบรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโปรแกรมฝึกอบรม				
7. การฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน				
8. การฝึกอบรมช่วยเพิ่มประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน				
9. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมนี้ไปใช้ในการเรียนการสอน				

รายการประเมิน	ระดับ การพิจารณา			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
10. การจัดลำดับเนื้อหาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม				
11. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนอื่นๆ				
12. ความเหมาะสมของระยะเวลาการฝึกอบรม				
13. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม (ได้แก่ เอกสารชุดฝึกอบรม โปรแกรมนำเสนอด้วย Power Point และเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ) ช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุจุดประสงค์				
14. การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์ของโปรแกรมฝึกอบรม				
15. กระบวนการฝึกอบรมมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจของผู้เข้ารับการอบรม				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้
เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของโครงสร้างโปรแกรมฝึกอบรมการสอน
พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา
โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) สภาพปัญหาและความจำเป็นของโปรแกรม			
1.1 โปรแกรมมีเหตุผลสมควรได้รับการพัฒนาโปรแกรม	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 โปรแกรมตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น	4.40	0.55	มาก
1.3 โปรแกรมมีความเหมาะสมต่อแนวทางการแก้ปัญหา	4.60	0.55	มากที่สุด
2) หลักการของโปรแกรม			
2.1 มีความเป็นไปได้	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 สามารถนำไปใช้จริง	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	4.80	0.45	มากที่สุด
3) เป้าหมายของโปรแกรม			
3.1 มีความเป็นไปได้	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 มีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.60	0.55	มากที่สุด
4) จุดประสงค์ของโปรแกรม			
4.1 มีความชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3 มีความเป็นไปได้	4.60	0.55	มากที่สุด
5) เนื้อหาของโปรแกรม			
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	4.80	0.45	มากที่สุด
5.2 ครอบคลุมสาระที่จำเป็นในการปฏิบัติการ	4.60	0.89	มากที่สุด
5.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา มีความเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
6) กิจกรรมการฝึกอบรม			
6.1 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
6.2 กิจกรรมมีความเป็นไปได้	4.80	0.45	มากที่สุด
6.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด
6.4 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลา	4.20	0.84	มาก
7) สื่อประกอบการฝึกอบรม			
7.1 สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.80	0.45	มากที่สุด
7.2 สื่อมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
8) การประเมินผลโปรแกรม			
8.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.40	0.89	มาก
8.2 มีความเป็นไปได้	4.60	0.55	มากที่สุด
8.3 ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของโปรแกรมได้	4.40	0.55	มาก
รวม	4.65	0.54	มากที่สุด

ตาราง 7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงร่างโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
1. ปัญหาและความสำคัญกับหลักการของโปรแกรม	1	0	1	0	1	0.6
2. ปัญหาและความสำคัญกับเป้าหมายของโปรแกรม	1	1	1	0	1	0.8
3. ปัญหาและความสำคัญกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	1	0	1	0	1	0.6
4. หลักการกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
5. หลักการกับกิจกรรมการฝึกอบรม	1	0	1	1	1	0.8
6. หลักการกับการประเมินผลโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
7. เป้าหมายกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
8. จุดประสงค์กับเนื้อหาสาระของโปรแกรม	1	0	1	0	1	0.6
9. จุดประสงค์กับกิจกรรมการฝึกอบรม	1	0	1	1	1	0.8
10. เนื้อหากับกิจกรรมการฝึกอบรม	1	1	1	0	1	0.8
11. เนื้อหากับสื่อประกอบโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
12. กิจกรรมการฝึกอบรมกับสื่อประกอบโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
13. กิจกรรมการฝึกอบรมกับการประเมินผลโปรแกรม	1	1	1	0	1	0.8
14. การประเมินผลกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	1	1	1	0	1	0.8
15. การประเมินผลกับเนื้อหาโปรแกรม	1	1	1	0	1	0.8
รวม	1	0.68	1	0.43	1	0.82

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
1.	1	1	1	1	1	1
2.	0	1	1	1	1	0.8
3.	1	1	1	1	1	1
4.	1	1	1	1	1	1
5.	1	1	1	1	1	1
6.	1	1	1	1	1	1
7.	1	1	1	1	1	1
8.	1	1	1	1	1	1
9.	1	1	1	1	1	1
10.	1	1	1	1	1	1
11.	1	1	1	1	1	1
12.	1	1	1	1	1	1
13.	1	1	1	1	1	1
14.	1	1	1	1	1	1
15.	1	1	1	1	1	1
16.	0	1	1	1	1	0.8
17.	1	1	1	1	1	1
18.	1	1	1	1	1	1
19.	1	1	1	1	1	1
20.	1	1	1	1	1	1
รวม	0.9	1	1	1	1	0.98

ตาราง 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อ
โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษา
ระดับประถมศึกษา

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
1. ปัญหาและความสำคัญกับหลักการของโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
2. ปัญหาและความสำคัญกับเป้าหมายของโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
3. ปัญหาและความสำคัญกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	1	1	1	1	1	0.8
4. หลักการกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
5. หลักการกับกิจกรรมการฝึกอบรม	0	1	0	1	1	0.6
6. หลักการกับการประเมินผลโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
7. เป้าหมายกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
8. จุดประสงค์กับเนื้อหาสาระของโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
9. จุดประสงค์กับกิจกรรมการฝึกอบรม	1	1	1	1	1	1
10. เนื้อหากับกิจกรรมการฝึกอบรม	1	1	1	1	1	1
11. เนื้อหากับสื่อประกอบโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
12. กิจกรรมการฝึกอบรมกับสื่อประกอบโปรแกรม	1	1	0	1	1	0.8
13. กิจกรรมการฝึกอบรมกับการประเมินผลโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
14. การประเมินผลกับจุดประสงค์ของโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
15. การประเมินผลกับเนื้อหาโปรแกรม	1	1	1	1	1	1
รวม	0.93	1	0.8	1	1	0.95

ภาคผนวก ง

คู่มือโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

คู่มือโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพล
ศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

พัฒนาโดย

นางสาวปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์

นิสิตปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

คู่มือโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นภายหลังผู้วิจัยได้ทำการศึกษาบริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย สำนวจสภาพและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการสอน พลศึกษากับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ครูพลศึกษาปรับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม หลากหลายทั่วถึงและต่อเนื่อง รวมทั้งใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย อีกทั้งเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลให้ครูพลศึกษา อันจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเป็นพลโลกพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โปรแกรมฝึกอบรมฉบับนี้ประกอบด้วย 1. หลักการและเหตุผล 2. เป้าหมายและจุดประสงค์ 3. เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม 4. วิธีดำเนินการโปรแกรมฝึกอบรม 5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 6. สื่อการฝึกอบรม และ 7. การประเมินผลการฝึกอบรม

ปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์

สารบัญ

	หน้า
1. หลักการและเหตุผล	163
2. เป้าหมายและจุดประสงค์	164
3. เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม	164
4. วิธีดำเนินการโปรแกรมฝึกอบรม	165
5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	165
6. สื่อการฝึกอบรม	165
7. การประเมินผลการฝึกอบรม	166
8. กำหนดการฝึกอบรม	166
9. เอกสารความรู้เพิ่มเติม	168
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทบาทของครูพลศึกษาระดับอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21	168
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เป้าหมายครูพลศึกษาในประชาคมอาเซียน	174
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสอนพลศึกษาในโลกปัจจุบัน	177
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หลักสูตรอาเซียนกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา	179
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	190
10. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	216
11. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	223

โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

หลักการและเหตุผล

คำว่า “ASEAN” เป็นคำย่อมาจาก “Association of Southeast Asian Nations” แปลเป็นภาษาไทยอย่างเป็นทางการ โดยกระทรวงการต่างประเทศของไทย ว่า “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” เป็นที่มาของชื่อ “ASEAN” ปรากฏในคำประกาศปฏิญญาอาเซียน ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ว่า “รัฐมนตรีแห่งสภาเพรชเดียมด้านการเมือง/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย รองนายกรัฐมนตรีแห่งมาเลเซีย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฟิลิปปินส์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย ประกาศ ณ ที่นี้ให้ก่อตั้งสมาคมเพื่อความร่วมมือแห่งภูมิภาคสำหรับประเทศแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยให้ใช้ชื่อว่า Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)” และคำว่า “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community) เป็นการสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมืองของทั้งสิบรัฐสมาชิกอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างฉันญาติมิตรในครอบครัวเดียวกัน หรือเป็นเพื่อนร่วมชุมชนคนหมู่บ้านเดียวกัน อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา

การจัดการศึกษากับประชาคมอาเซียน ได้กำหนดให้เปิดเสรีการค้าด้านการศึกษาและการบูรณาการ การเป็นประชาคมอาเซียนเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดทำกรอบแผนการศึกษาระยะยาว เพื่อให้ระบบการศึกษาของประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ โดยสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องเสริมหลักสูตรในทุกสาขาวิชา ให้นักเรียนตระหนักในเรื่องของอาเซียนมากขึ้นทั้งรายวิชาอาเซียนทั่วไป รายวิชาที่เปรียบเทียบมิติต่างๆ ในอาเซียน รายวิชาที่เจาะลึกเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน การเตรียมความพร้อมในเรื่องของภาษา ทั้งภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาในการทำงานของอาเซียน และภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ได้มีการสร้างความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบุคลากรไปยังประเทศเพื่อนบ้านในระยะเริ่มต้น และขยายวงให้กว้างขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนพัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาในอาเซียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียน

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาเป็น

การพัฒนาความรู้และเสริมสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนได้ ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด อันจะเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน ในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา จึงควรจัดให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรให้สอดคล้องกับลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมสากล และสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 กล่าวว่าการพัฒนาครูและผู้สอนพลศึกษาในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ คือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้อำนาจผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นด้วยตนเอง โดยมุ่งพัฒนาความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปพร้อม ๆ กัน จากเหตุผลและข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ความจำเป็นในการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบันคือการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในเรื่องของวิธีการสอนพลศึกษาโดยบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในระดับอาเซียนและระดับสากล

โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษา ระดับประถมศึกษา เป็นโปรแกรมฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นภายหลังผู้วิจัยได้ทำการศึกษาริบทและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย สรรวจสภาพและความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนกับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษา

เป้าหมายของการฝึกอบรม

โปรแกรมฝึกอบรมในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเป้าหมายไว้ดังนี้

1. ครูพลศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
2. ครูพลศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นที่ดีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

จุดประสงค์ของการฝึกอบรม

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
2. เพื่อเสริมสร้างทักษะเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม

โปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครู พลศึกษาในระดับประถมศึกษา ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมจำนวน 3 วัน โดยกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เป็นการฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ภาคทฤษฎีด้วยการบรรยาย จำนวน 3 หัวข้อ คือ
 - 1.1 บทบาทของครูพลศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21
 - 1.2 เป้าหมายครูพลศึกษาในประชาคมอาเซียน
 - 1.3 การสอนพลศึกษาในโลกปัจจุบัน
2. เป็นการบรรยายและการอบรมทักษะเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนพลศึกษา จำนวน 2 หัวข้อ คือ
 - 2.1 หลักสูตรอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
 - 2.2 การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

วิธีดำเนินการโปรแกรมฝึกอบรม

1. ก่อนการฝึกอบรมดำเนินการให้มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายของโปรแกรมฝึกอบรม การเตรียมการในด้านต่างๆ เช่น ด้านวิทยากร ด้านเอกสารและเครื่องมือที่ใช้ในการอบรมด้านสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ เป็นต้น รวมทั้งมอบหมายบทบาทหน้าที่รับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการในแต่ละฝ่ายที่รับผิดชอบ
2. วิธีการดำเนินการการฝึกอบรมจะประกอบด้วย
 - 2.1 การให้ความรู้ภาคทฤษฎีด้วยการบรรยายจากวิทยากรเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและเนื้อหาที่ถูกต้อง
 - 2.2 การสร้างบรรยากาศการฝึกอบรมให้เป็นกันเอง เน้นการร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการให้แรงเสริมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้สึกเห็นคุณค่าในผลงานของตนเองและเกิดความภาคภูมิใจ
 - 2.3 การอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างกัน ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับมุมมองทางทัศนคติต่างๆ ทางวิชาการที่หลากหลาย
 - 2.4 การจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้จากภาคทฤษฎีมาสู่การเรียนรู้จากสถานการณ์การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
 - 2.5 วิทยากรสรุปประเด็นและองค์ความรู้ที่ได้รับจากการบรรยายและกิจกรรมเสริมทักษะให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทบทวนและทำความเข้าใจอย่างถูกต้องพร้อมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการซักถามประเด็นคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม
3. ภายหลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ที่เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ จำนวน 40 คน

สื่อการฝึกอบรม

1. สื่อการนำเสนอของวิทยากร ประกอบด้วย เอกสารประกอบการบรรยาย และ Power Point
2. เอกสารฝึกอบรม ประกอบด้วย คู่มือการฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา
3. อุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์กีฬา
4. เครื่องมือวัดและประเมินผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรม

การประเมินผลโปรแกรมฝึกอบรม

โปรแกรมฝึกอบรมจะมีการประเมินผลภายหลังการฝึกอบรม คือ

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

กำหนดการโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ อาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

วันที่ 1

- เวลา 08.00 – 08.30 น. ลงทะเบียน
- เวลา 08.30 – 10.30 น. บรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 “บทบาทของครูพลศึกษาระดับอาเซียนในศตวรรษที่ 21”
- เวลา 10.30 – 10.45 น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- เวลา 10.45 – 12.30 น. บรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 “เป้าหมายครูพลศึกษาในประชาคมอาเซียน”
- เวลา 12.30 – 13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา 13.30 – 15.00 น. บรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 “การสอนพลศึกษาในโลกปัจจุบัน”
- เวลา 15.00 – 15.15 น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- เวลา 15.15 – 16.30 น. บรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 “การสอนพลศึกษาในโลกปัจจุบัน” (ต่อ)

วันที่ 2

- เวลา 08.00 – 08.30 น. ลงทะเบียน
- เวลา 08.30 – 12.00 น. บรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 “หลักสูตรอาเซียนกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา”
- เวลา 12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา 13.00 – 16.00 น. อบรมทักษะเชิงปฏิบัติการ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 “หลักสูตรอาเซียนกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา”

วันที่ 3

- เวลา 08.00 – 08.30 น. ลงทะเบียน
- เวลา 08.30 – 12.00 น. บรรยาย หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 “การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน”
- เวลา 12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา 13.00 – 16.00 น. อบรมทักษะเชิงปฏิบัติการ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 “การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน”
- เวลา 16.00 – 16.30 น. อภิปรายและซักถาม
- เวลา 16.30 – 17.00 น. สรุปการฝึกอบรมและประเมินความคิดเห็นของโปรแกรมฝึกอบรม

เอกสารความรู้เพิ่มเติม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

“บทบาทของครูพลศึกษาระดับอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21”

ระยะเวลา	2 ชั่วโมง
สื่อประกอบการฝึกอบรม	Power Point ประกอบการบรรยาย
เนื้อหา	สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

ครูไทยในอนาคต

เมื่อสังคมโลกเปลี่ยนไป ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้จากโรงเรียนเพียงแห่งเดียว แต่สามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกที่เป็นสังคมรอบตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอินเทอร์เน็ต บทบาทของครูไทยในศตวรรษที่ 21 จึงต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยครูต้องช่วยแก้ไข และชี้แนะความรู้ที่ถูก ผิด ที่ผู้เรียนได้รับจากสื่อภายนอก รวมทั้งสอนให้รู้จักการคิดวิเคราะห์ กลั่นกรองความรู้อย่างมีวิจารณญาณ ก่อนนำข้อมูลมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ครูยังต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและต้องพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของตนเอง ดังที่ รศ.ดร.ถนอมพร เลาหจรัสแสง (ม.ป.ป.) ได้เสนอทักษะที่จำเป็นสำหรับครูไทยในอนาคต (C-Teacher) ไว้อย่างน่าสนใจ 8 ประการคือ

1. Content ครูต้องมีความรู้และทักษะในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี หากไม่รู้จักจริงในเรื่องที่สอนแล้ว ก็ยากที่นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาจริงๆ
2. Computer (ICT) Integration ครูต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีจะช่วยกระตุ้นความสนใจให้กับนักเรียน และหากออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมความรู้และทักษะที่ต้องการได้เป็นอย่างดี
3. Constructionist ครูผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่ภายในเข้ากับการได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นครูจึงควรนำแนวคิดนี้ไปพัฒนาวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ที่คงทนและเกิดทักษะที่ต้องการ
4. Connectivity ครูต้องสามารถจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนกับครู ครูภายในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา และสถานศึกษากับชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับนักเรียน
5. Collaboration ครูมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างนักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะสำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. Communication ครูต้องมีทักษะการสื่อสาร ทั้งการบรรยาย การยกตัวอย่าง การเลือกใช้สื่อ และการนำเสนอ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

7. Creativity ครูต้องออกแบบ สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนมากกว่าการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้หน้าห้องเพียงอย่างเดียว

8. Caring ครูต้องมีจิตใจต่อนักเรียน ต้องแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยอย่างจริงใจต่อนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อใจ ส่งผลให้เกิดสภาพการเรียนรู้ตื่นตัวแบบผ่อนคลาย ซึ่งเป็นสภาพที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด

เมื่อนำที่และบทบาทของครูผู้สอนได้เปลี่ยนจากการบรรยายหน้าชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวมาเป็นการกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้แนะนำ ให้คำปรึกษา และแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียน จึงเกิดวิธีการสอนที่หลากหลายมากขึ้น มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านเครือข่าย (Network) อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ครูต้องมีการปรับทัศนคติใหม่ พัฒนาความรู้และทักษะความสามารถที่จำเป็นตามแนวทาง C-Teacher ที่ได้กล่าวมาข้างต้น

ขณะที่ศาสตราจารย์ Thomas B. Corcoran, Columbia University กล่าวย่ำว่า ในความหมายของครูที่จะก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 นักเรียนและครูต่างมีหน้าที่ของตนเองที่ต้องช่วยกันพัฒนามากขึ้นเพราะในยุคปัจจุบันโครงสร้างของครอบครัวมีสภาพที่อ่อนแอมากขึ้น เด็กมีสิ่งยั่วยวนมากขึ้นทั้งเรื่องเกม ยาเสพติด หรือแม้กระทั่งการเสพสื่อทางเทคโนโลยีที่ผิด จึงทำให้การพัฒนาระบบการศึกษาของครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อเด็กในศตวรรษนี้เป็นเรื่องที่ยากและท้าทายที่จำเป็นต้องรีบหาทางแก้ไข ทั้งนี้ปัญหามักพบกับครูในหลายประเทศทั่วโลกคือกระบวนการการสอน ครูมักจะเน้นสอนในทางทฤษฎีมากกว่า วิชาปฏิบัติซึ่งถือเป็นความรู้ที่มีมากกว่าในห้องเรียนซึ่งตรงส่วนนี้ก็ทำให้การพัฒนาระบบการสอนของครูหยุดชะงักลงได้ นอกจากนี้สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการต่อมาคือต้องปลูกฝังครูรุ่นใหม่ให้มีประสบการณ์ในการสอนทางด้านทักษะวิธีคิดต่างๆ ให้เข้มข้นมากกว่าเดิม ถ้าเป็นไปได้ก่อนที่ครูจบใหม่จะไปสอนจะต้องมีครูพี่เลี้ยงคอยแนะนำให้คำปรึกษาอย่างเข้มข้น และควรต้องมีการประเมินการฝึกสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

สรุป ครูในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึงการที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ โดยใช้เทคโนโลยีมาเป็นแรงกระตุ้นสรรหาเทคนิคการสอนแบบใหม่โดยสอดคล้องกับความจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่ทันสมัย ผู้คนในยุคใหม่ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลา ครูจะต้องฝึกนิสัยให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนความคิดได้ง่าย มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสอนวิธีเรียนมากกว่าสอนเนื้อหา เพราะเนื้อหาในยุคสมัยนี้จะมากเกินไปที่จะเรียนรู้ได้อย่างพอเพียง มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

คุณลักษณะ 10 ประการของครูสอนดี (Great Teachers) ของสหรัฐอเมริกา (พินสุตา สิริธรรศรี. 2557: 21) มีดังนี้

1. การใส่ใจด้านการสอนและการดูแลนักเรียน

2. มีการวางแผนเป้าหมายและจุดประสงค์การสอนในแต่ละครั้งอย่างชัดเจนและดำเนินการให้บรรลุผลตามที่ได้วางไว้

3. มีทักษะการจัดการเชิงบวกในห้องเรียน
4. มีทักษะการจัดการห้องเรียนที่ดี
5. การสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครอง
6. มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง
7. มีความรู้ด้านหลักสูตรและมาตรฐาน
8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน
9. รักเด็กและรักการสอน
10. ความเป็นมิตรและความวางใจต่อนักเรียนสูง

สำนักงานพัฒนาการศึกษาครูของสิงคโปร์ (Office of Teacher Education, National Institute of Education Singapore) เป็นหน่วยงานจัดการศึกษาและพัฒนาให้แก่ทั้งครูและผู้อำนวยการโรงเรียนของสิงคโปร์ และเป็นผู้พัฒนากรอบคุณลักษณะของครูสิงคโปร์ใน ศตวรรษที่ 21 ที่พึงประสงค์ การพัฒนาครูให้เป็นมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สิงคโปร์เน้นการเตรียมและพัฒนา ครูใน 3 ด้าน ดังนี้ 1) เจตคติและค่านิยม 2) ทักษะ และ 3) ความรู้ (พิณสุตา สิริรังศรี. 2557: 22)

เจตคติและค่านิยม 3 ด้าน

1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้
 - ความเห็นอกเห็นใจ
 - ความเชื่อมั่นที่เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้
 - ความเชื่อมั่นในการพัฒนาเด็กอย่างเต็มศักยภาพ
 - การเห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลาย
2. ลักษณะของครู
 - มีมาตรฐานสูงในการทำงาน
 - ความรักในธรรมชาติ
 - รักการเรียนรู้
 - พัฒนาตนเองต่อเนื่อง
 - มีความปรารถนาอันแรงกล้า
 - รู้จักปรับตัวและมีความยืดหยุ่น
 - มีศีลธรรม
 - ความเป็นมืออาชีพ
3. การช่วยเหลือบุคลากรในวิชาชีพและต่อชุมชน
 - ทำงานและเรียนรู้ร่วมกัน
 - การพัฒนาตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติและระบบพี่เลี้ยง

- ความรับผิดชอบต่อสังคม
- ความเอื้ออาทร

ทักษะทั้ง 10 ทักษะ

1. ทักษะการสะท้อนและการคิด
2. ทักษะด้านการเรียนการสอน
3. ทักษะด้านการจัดการคน
4. ทักษะด้านการบริหารจัดการตนเอง
5. ทักษะด้านการจัดการและการบริหาร
6. ทักษะด้านการสื่อสาร
7. ทักษะด้านการประสานงาน
8. ทักษะด้านเทคโนโลยี
9. ทักษะด้านนวัตกรรมและผู้ประกอบการ
10. ทักษะด้านอารมณ์และสังคม

ความรู้ 9 ความรู้

1. ตนเอง
2. นักเรียน
3. ชุมชน
4. เนื้อหาวิชาที่สอน
5. วิธีการเรียนการสอน
6. นโยบายและพื้นฐานทางการศึกษา
7. ความรู้พหุวัฒนธรรม
8. ความตระหนักรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงไปของโลก
9. ความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

บทบาทของครูพลศึกษาและสุขศึกษาในศตวรรษที่ 21

1. Content Knowledge ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ต้องเข้าใจเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการทางร่างกาย และพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน
2. Growth and Development ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ต้องเข้าใจการพัฒนาของแต่ละบุคคล และสามารถจัดหาโอกาสที่จะสนับสนุนการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและอารมณ์
3. Diverse Students ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมและปรับให้เหมาะกับความต้องการนั้น

9. Management and Motivation ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ให้แรงจูงใจนักเรียนแต่ละบุคคลและเสริมแรงจูงใจเป็นกลุ่ม เพื่อทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่จะสนับสนุนปฏิสัมพันธ์ทางบวก การเรียนรู้ อย่างกระตือรือร้น

10. Communication ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ใช้ความสามารถทั้งในส่วนที่เป็นคำพูด ไม่เป็นคำพูด และเทคนิคการสื่อสารในการทำให้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนด

11. Planning and Instruction ครูพลศึกษา-สุขศึกษา วางแผนและพัฒนาวิธีสอนให้ได้อย่างหลากหลายเพื่อที่จะพัฒนาร่างกายนักเรียนให้ได้ระดับมาตรฐานของประเทศ

12. Student Assessment ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ต้องเข้าใจและใช้การประเมินผลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ สังคมและอารมณ์ของนักเรียนโดยผ่านกระบวนการทางกิจกรรมต่างๆ

13. Reflection ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ควรให้ผู้ปฏิบัติงานอื่นเป็นกระจกสะท้อนการทำงานของตนเองและเพื่อเป็นการแสวงหาโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

14. Information and Technology ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และเสริมสร้างส่วนบุคคลและอาชีพ

15. Collaboration ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ต้องมีความสัมพันธ์มีความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง หน่วยงานชุมชนที่จะสนับสนุนการพัฒนาการทางร่างกายและการมีสุขภาพดีของนักเรียน

16. Languages ครูพลศึกษา-สุขศึกษา ควรมีความสามารถในการใช้ภาษาที่สองในการสนับสนุนการทำงานเป็นมืออาชีพ

17. Strengthening the quality PE and HE for Holistic Education คุณภาพของครูพลศึกษา-สุขศึกษา ต้องพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลากหลายวิชา

คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน กำหนดคุณลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554: 5-6)

1. ด้านความรู้

1.1 มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

1.2 มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

1.2.1 จุดกำเนิดอาเซียน

1.2.2 กฎบัตรอาเซียน

1.2.3 ประชาคมอาเซียน

1.2.4 ความสัมพันธ์กับภายนอกอาเซียน

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

2.1 ทักษะพื้นฐาน

2.1.1 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา)

2.1.2 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

2.1.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

2.1.4 มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

2.2 ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม

2.2.1 เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2.2.2 มีภาวะผู้นำ

2.2.3 เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

2.3 ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน

2.3.1 เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

2.3.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.3.3 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง

2.3.4 มีความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง

3. ด้านเจตคติ

3.1 มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ ความเป็นอาเซียน

3.2 ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน

3.3 มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน

3.4 มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี /สันติธรรม

3.5 ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา

3.6 ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

“เป้าหมายครูพลศึกษาในประชาคมอาเซียน”

ระยะเวลา 1

ชั่วโมง 45 นาที

สื่อประกอบการฝึกอบรม

Power Point ประกอบการบรรยาย

เนื้อหา

ปัญหาของครูไทยและอาเซียนในปัจจุบัน

คำว่าครูในประเทศไทยและประเทศในอาเซียนถือได้ว่าเป็นคำศักดิ์สิทธิ์ในเวียดนามเองเชื่อกันว่าครูเหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคมจะเป็นรองก็แต่พระเจ้าแผ่นดินเท่านั้น ส่วนของไทยครูถือว่าเป็นพ่อแม่คนที่สอง แต่ปัจจุบันการยอมรับนับถือได้ลดลงไปมาก ความสำคัญก็ลดน้อยลง ทำให้คนเป็นครูลดความภาคภูมิใจไปด้วย นอกจากนั้นบทบาทของครูในอดีตจะเป็นผู้ชี้แนะและชี้นำชีวิตและสังคมในชุมชนด้วย แต่บทบาทเหล่านั้นก็ลดลงไป ปัญหาใหม่ที่พบมากอีกประการหนึ่ง ภาระงานมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งการสอนและงานอื่นๆ อีกทั้งสังคมก็เรียกร้องให้ครูมีบทบาทใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาของสังคมด้วย เช่น แก้ปัญหาคอร์รัปชัน สุดท้ายแล้วรายได้ครูก็ยังน้อยเมื่อเทียบกับค่าครองชีพในปัจจุบัน (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2557)

1. เกียรติและการยกย่องลดลงอย่างมาก ครูไทยในอดีตโดยเฉพาะสมัยแรกๆ ในสังคมเกษตรบทบาทครูมีมากและมีสูง เป็นทั้งผู้ให้คำแนะนำแก่ชุมชนและเด็กนักเรียนด้วยพร้อมกันไป ในขณะที่เวียดนามเองยกย่องครูสูงกว่าอาชีพอื่นๆ และคนอื่นๆ จะเป็นรองก็แต่พระเจ้าแผ่นดินเท่านั้น ในเขมรลาว และอินโดนีเซียเองก็ยกย่องครูให้อยู่ในฐานะที่มีตำแหน่งสูงแต่สถานการณ์ดังกล่าวเปลี่ยนไปมากในปัจจุบัน ครูอยู่ในฐานะผู้ทำงานอาชีพหนึ่งเท่านั้น

2. จากการชี้นำชีวิตสู่การบอกวิชาเป็นหลัก แม้ว่าฐานะจะได้รับการยอมรับแล้ว บทบาทของครูยังต้องมีมากโดยเฉพาะบทบาทในการชี้นำแนวทางชีวิตของคนในชุมชนและเด็กนักเรียนแต่ละคนด้วยพร้อมกันไป แต่ความเปลี่ยนแปลงของสังคมกับระบบของของวิชาชีพทำให้ครูเป็นได้แค่ผู้บอกวิชาเสียเป็นหลักใหญ่ไม่สามารถชี้นำไปในทางใดได้

3. ภาระงานมากขึ้นเรื่อยๆ แม้จะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความรู้เป็นหลักแต่ครูต้องมีภาระอื่นๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งการสอน การอบรม การบริหารการบริการ สารพัดอย่าง

4. ข้อเรียกร้องของสังคมมีมากขึ้นตลอดเวลา นอกจากภาระที่เพิ่มขึ้นแล้วเสียงเรียกร้องจากสังคมมากขึ้นด้วย เมื่อมีปัญหาอะไรในสังคมก็จะเรียกร้องให้ครูมีบทบาทมากเข้าไปเช่น เรียกร้องให้ครูสอนเรื่องประชาธิปไตย เรียกร้องให้ครูสอนแก้ปัญหาคอร์รัปชัน ตลอดจนเรียกร้องให้ครูแก้ปัญหาการบริโภคนิยมของสังคมไทยอีกด้วย เป็นต้น

5. ค่าครองชีพเพียงแค่อาตั่วรอด ความเป็นอยู่ของครูในอดีตมีรายได้พอที่จะรักษาศักดิ์ศรีและเกียรติยศวิชาชีพได้อย่างดีบางประเทศราชสำนักดูแลให้มีความสุขความสบาย แต่ในปัจจุบัน

สังคมมองครูว่าเป็นอาชีพที่คนไม่ยากเลือก ไม่อยากเรียน การต่อรองในเชิงค่าตอบแทนจึงมีน้อย บางประเทศรายได้ครูได้น้อยกว่าอาชีพอื่นๆ เสียอีก

ตัวชี้วัดคุณภาพครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554: 8)

1. ครูผู้สอนมีความรู้ เกี่ยวกับอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียน
2. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
3. ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้
4. ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)
5. ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้
6. ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศและในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน
7. ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

การศึกษาในประชาคมอาเซียน

1. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพนักเรียน นักศึกษาทุกระดับให้มีความรู้ และทักษะที่เหมาะสมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ด้วยการให้ความรู้ และจัดฝึกอบรมด้านทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทักษะสำหรับโลกแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานและการประกอบอาชีพข้ามพรมแดนอย่างเสรี

2. การพัฒนาศักยภาพของเยาวชนและประชาชนด้านภาษาอังกฤษ ภาษาของประเทศในอาเซียน รวมถึงประเทศอาเซียนบวกสาม ได้แก่ จีน เกาหลีและญี่ปุ่น เพื่อการแข่งขันในเวทีการค้าระหว่างประเทศ และในโลกแห่งการทำงาน

3. ส่งเสริมให้มีกรอบคุณวุฒิวิชาชีพระดับภูมิภาคอาเซียน เพื่อรองรับระบบการถ่ายโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศในภูมิภาคอาเซียนโดยใช้กลไกสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

4. ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยร่วมในอาเซียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของอาเซียนให้มีมาตรฐานสากลและรองรับการเปิดเสรีการศึกษาของอาเซียน

กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษา เพื่อกำหนดเป็นนโยบายดังนี้

1. การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและความพร้อมของครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน

2. การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชน ให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความชำนาญที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชน

3. การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษาและครูอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมทางอาชีพทั้งในขั้นต้นและขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

4. การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีทางการศึกษาในอาเซียน เพื่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่างๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษาควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน

5. การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในประชาคมอาเซียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้องค์กรหลักเตรียมจัดทำแผนการดำเนินงานและแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมการในเรื่องดังกล่าว โดยให้พิจารณาถึงระบบการศึกษาในอาเซียน และนโยบายของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างแท้จริงในอาเซียนต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

“การสอนพลศึกษาในโลกปัจจุบัน”

ระยะเวลา	2 ชั่วโมง 45 นาที
สื่อประกอบการฝึกอบรม	Power Point ประกอบการบรรยาย
เนื้อหา	

วิธีการสอนแบบต่าง ๆ (ฤกษ์ สุวรรณฉาย. 2557: ออนไลน์)

1. การสอนแบบสั่งการ (Teaching by command)

การสอนแบบสั่งการ เป็นแบบการสอนที่มีความสามารถที่จะให้ผู้เรียนไปถึงจุดมุ่งหมายที่น้อยที่สุดหรือต่ำสุด เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบอื่นๆ แต่ก็ยังเป็นแบบที่เราใช้มากที่สุดในการสอนวิชาพลศึกษาในปัจจุบันนี้ เนื่องจากว่าห้องเรียนหนึ่งๆ มีนักเรียนมากเกินไปนั่นเอง การสอนแบบสั่งการนี้ดูเหมือนว่าจะเป็นแบบวิธีสอนที่เป็นพื้นฐานและโครงสร้างของวิธีสอนแบบอื่นๆ ที่ใช้กันอยู่เป็นประจำในปัจจุบันนี้ด้วย

2. การสอนแบบมอบงานให้ทำ (Teaching by Task)

การสอนแบบมอบงานให้ทำ มีความแตกต่างกับการสอนแบบสั่งการ คือ การสอนแบบสั่งการนั้นทุกสิ่งอย่างจะขึ้นอยู่กับครูสอนเพียงคนเดียวเด็กไม่มีอิสระในการฝึกกิจกรรม แต่การสอนแบบมอบงานให้ทำนี้เด็กจะมีอิสระในการฝึกกิจกรรมของเขามากยิ่งขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามการสอนลักษณะนี้ก็ถือว่าเป็นการสอนที่คล้ายคลึงกับการสอนแบบสั่งการ คือสั่งให้เด็กไปทำ การทำนั้นก็คือสิ่งที่ครูมอบและกำหนดให้ ซึ่งถือว่าเป็นงานในเนื้อหาวิชาที่กำหนดโดยเด็กจะรู้ว่าเขาจะเริ่มเมื่อไร และจะหยุดเมื่อไร ถึงอย่างไรก็ตาม การมอบหมายงานให้เด็กไปฝึกหรือกระทำการนั้น ก็คงอยู่ในความควบคุมของครูแต่ครูจะมีเวลาได้พักไม่ต้องเหนื่อยมากเหมือนการสอนแบบสั่งการซึ่งครูจะต้องอยู่หรือคอยควบคุมเด็กตลอดเวลา การสอนแบบมอบงานให้ทำจะเปิดโอกาสให้เด็กกับครูมีความสัมพันธ์กันมากยิ่งขึ้น เด็กมีโอกาสจะพัฒนาตัวของเขาอย่างอิสระมากขึ้นกว่าการสอนแบบสั่งการ

3. การสอนแบบจับคู่ (Reciprocal Teaching)

การสอนแบบจับคู่ เป็นแบบการสอนที่เด็กจะมีอิสระและเป็นตัวของตัวเองมากกว่าการสอนแบบสั่งการ และแบบมอบงานให้ทำ การสอนแบบนี้ครูจะมีบทบาทเป็นอย่างมากเกี่ยวกับเรื่องการวัดผลและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนก็มีมากขึ้นด้วย

4. การสอนแบบแบ่งเป็นกลุ่มย่อย (Use of Small Group)

การสอนแบบแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ก็คล้ายกับวิธีสอนแบบจับคู่ แต่การสอนแบบกลุ่มย่อยมีเพียงมากขึ้นมากกว่าแบบจับคู่ ก็คือ มีผู้สังเกตและผู้บันทึกการสอนแบบเป็นกลุ่มเล็กๆ มีประโยชน์มากในกรณีที่อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีจำนวนจำกัด การแบ่งกลุ่มย่อย มักจะแบ่งเป็นกลุ่มละ 3-4 คน (บางกรณีอาจจะมากกว่านี้)

5. การสอนเป็นรายบุคคล (The Individual program)

หัวใจสำคัญในการสอนก็คือ การเรียนเป็นรายบุคคล เพราะในการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้เป็นหน้าที่ของแต่ละคน จะเรียนแทนกันไม่ได้ การจัดโปรแกรมในการสอนจะต้องมีเนื้อหาวิชามากพอที่จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาส ทดลองหรือเลือก และเข้าใจให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียน

6. การสอนโดยวิธีแนะแนวให้ค้นคว้า (Guide Discovery)

การสอนแบบแนะแนวให้เกิดการค้นคว้า เป็นวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนได้ประกอบพิจารณาอันจะก่อให้เกิดความงอกงามทางด้านสติปัญญา เมื่อพูดถึงกิจกรรมอันจะก่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญานั้นกินความหมายมาก ซึ่งต่างกับกิจกรรมอื่นๆ นักจิตวิทยาและนักวิจัยที่มีชื่อเสียงได้เสนอข้อคิดเห็นไว้ว่ากิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญานั้นคือ กิจกรรมซึ่งจะทำให้ผู้กระทำมีความสามารถในสิ่งต่อไปนี้คือ

- 6.1 ความสามารถในการถาม
- 6.2 ความสามารถในการเปรียบเทียบ
- 6.3 ความสามารถในการสรุปความหรือลงความเห็นจากการเปรียบเทียบจากของสองสิ่งหรือหลายสิ่ง
- 6.4 ความสามารถในการตัดสินใจ
- 6.5 มีความสามารถในการใช้กลวิธีต่าง ๆ เข้าช่วยในการแก้ปัญหา
- 6.6 มีความสามารถในการคิดประดิษฐ์
- 6.7 มีความสามารถในการค้นคว้า
- 6.8 มีความสามารถในการตอบโต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

“หลักสูตรอาเซียนกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา”

ระยะเวลา 6 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. อุปกรณ์กีฬา

เนื้อหา

หลักสูตรแกนกลางอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook)

ความเป็นมาของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน

สำนักเลขาธิการอาเซียน สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ASEAN - US Technical Assistance (USAID) และกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกได้ร่วมกันจัดทำเอกสารต้นฉบับหลักสูตรแกนกลางอาเซียน เพื่อให้สถานศึกษา ครูใช้เป็นแนวทางสำหรับการให้ความรู้/สอนเรื่องอาเซียนในมุมมองของการเป็นภูมิภาคเดียวกัน โดยเอกสารฉบับนี้ได้มีการเปิดตัวในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 7 เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2556 ที่สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อให้ประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน นำต้นฉบับหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ ตามวิธีการเรียนการสอน ความต้องการ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมของแต่ละประเทศต่อไป

เป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน

หลักสูตรแกนกลางอาเซียน จัดทำขึ้นโดยมุ่งเน้นในประเด็นต่อไปนี้

1. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เสริมสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และความเป็นอัตลักษณ์อาเซียน
2. การสร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ซึ่งรวมเป็นหนึ่งเดียว
3. การสร้างรากฐานที่แข็งแกร่ง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดี การเป็นมิตรประเทศที่ดี และมีความรับผิดชอบร่วมกันมากยิ่งขึ้น
4. การส่งเสริมการพัฒนามนุษย์และสังคม เคารพในหลักพื้นฐานของเสรีภาพ ความเท่าเทียมทางเพศ การส่งเสริมและปกป้องด้านสิทธิมนุษยชน และการเสริมสร้างความยุติธรรมทางสังคม
5. การส่งเสริมความตระหนักในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา และมุ่งเน้นค่านิยมร่วมกัน

6. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ความยุติธรรมและสิทธิ และส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

สาระสำคัญ (Theme)

สาระสำคัญของการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน จะเน้นใน 5 ประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN – Cultural Community: ASCC) และรองรับ Roadmap for an ASEAN Community

1. การรู้จักอาเซียน (Knowing ASEAN)
2. การตระหนักถึงคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย (Valuing Identity and Diversity)
3. การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local)
4. การส่งเสริมความเสมอภาคและยุติธรรม (Promoting Equity and Justice)
5. การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Working together for a Sustainable Future)

แนวทางการเรียนรู้ (Pathways)

แนวทางสำหรับการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน แบ่งออกเป็น 4 แนวทาง ได้แก่

1. ประชาชน (People) เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับบุคคล กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกทางวัฒนธรรม เป็นต้น
2. สถานที่ (Place) เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ระบบนิเวศ เป็นต้น
3. วัตถุ (Materials) เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น สิ่งประดิษฐ์ งานศิลปะ เป็นต้น
4. แนวคิด (Ideas) ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นของศาสนา ความเชื่อ ปรัชญา ค่านิยม เป็นต้น

สาขาวิชา (Subject Areas)

หลักสูตรแกนกลางอาเซียน กำหนดให้จัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียนใน 7 สาขาวิชา ได้แก่

1. ประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์ (History and Social Studies)
2. วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (Science and Mathematics)
3. หน้าที่พลเมืองและจริยศาสตร์ (Civic and Moral Education)
4. ภาษาและวรรณกรรม (Languages and literature)
5. ศิลปะ (Arts)
6. สุขศึกษาและพลศึกษา (Health and Physical Education)
7. เทคโนโลยี (Technology)

ภาพรวมกรอบเนื้อหาหลักสูตรแกนกลางอาเซียน

สาระสำคัญ แนวทางการเรียนรู้	การรู้จักอาเซียน	การตระหนักถึงคุณค่าของ อัตลักษณ์และความ หลากหลาย	การเชื่อมโยงโลกและ ท้องถิ่น	การส่งเสริมความเสมอ ภาคและยุติธรรม	การทำงานร่วมกันเพื่อ อนาคตที่ยั่งยืน
ประชาชน	การยอมรับว่าประชาชนในอาเซียนมีความเหมือนและแตกต่างด้านประวัติศาสตร์ โดยมีจุดมุ่งหมายว่า หากประเทศทั้ง ๑๐ มีการร่วมมือกัน จะนำมาซึ่งสันติภาพและความมั่งคั่งของภูมิภาคได้	การชื่นชมในความเหมือนและความแตกต่างของคน และการเห็นคุณค่าในความหลากหลาย	การเข้าใจว่าสังคมวัฒนธรรม และชาติพันธุ์ต่างได้รับอิทธิพลซึ่งกันและกัน	การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับความเท่าเทียม และความยุติธรรม เพื่อส่งผลกระทบต่อทางเลือกของประชาชน และความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง และสังคม	การตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อจัดการกับความท้าทาย และสร้างความเชื่อมั่นในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในบริบทด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม
สถานที่	การตระหนักถึงความท้าทายและโอกาสที่มีร่วมกันในภูมิภาค และเข้าใจในกลไกและนโยบายที่อาเซียนใช้จัดการกับประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมกัน	การยอมรับถึงความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ และทรัพยากรท้องถิ่น ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งส่งผลให้เกิดความแตกต่างทางด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในแต่ละสังคม	การเข้าใจถึงความแตกต่างของบริบทและทำเลที่ตั้ง แต่ละประเทศว่ามีอิทธิพลต่อประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน	การตระหนักถึงการพึ่งพา กันและกันระหว่างชุมชนเมืองและชนบท ซึ่งต่างมีความเข้มแข็งและจุดอ่อนที่แตกต่างกัน	การตระหนักว่าการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนในชุมชนหนึ่ง ส่งผลกระทบต่อประชาชนในชุมชนอื่นๆ
วัตถุ	การเข้าใจว่านโยบายของอาเซียนในบริบทของการแลกเปลี่ยนทางเทคโนโลยี พลังงาน และประเด็นความช่วยเหลือด้านสาธารณสุข จะนำมาซึ่งการขยายตัวทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และผลประโยชน์ด้านกายภาพร่วมกันในภูมิภาค	การตระหนักว่าทุกสังคม วัฒนธรรมมีความพยายามจะจัดหาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับคนในชุมชนตามความแตกต่างของทรัพยากรที่มีในแต่ละพื้นที่	การตระหนักว่ามีการหมุนเวียนทรัพยากร สินค้า เงินตรา และการบริการต่างๆ จากสถานที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน	การรับรู้ว่าการเข้าถึงทรัพยากร เทคโนโลยี และการบริการ ส่งผลกระทบต่อการศึกษา สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชากร รวมถึงความมั่นคงทางสังคมและการเมือง	การเข้าใจว่านโยบายการบริหารเศรษฐกิจ และทรัพยากร และผลจากการปฏิบัติต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ซึ่งควรต้องมีการประเมินผลดี และผลเสีย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สาระสำคัญ	การรู้จักอาเซียน	การตระหนักถึงคุณค่าของ อัตลักษณ์และความ หลากหลาย	การเชื่อมโยงโลกและ ท้องถิ่น	การส่งเสริมความเสมอ ภาคและยุติธรรม	การทำงานร่วมกันเพื่อ อนาคตที่ยั่งยืน
แนวทางการ เรียนรู้					
แนวคิด	การเข้าใจว่าการแลกเปลี่ยน ทางความคิดระหว่างกันใน อาเซียน ช่วยส่งเสริม คุณภาพชีวิตที่ดีของชาว อาเซียนและประชาชน	การตระหนักว่าคนเราก็มี แนวคิดใหม่ๆ และมีความคิด สร้างสรรค์ในเรื่องต่างๆ ในขณะที่ยังคงรักษาไว้ซึ่ง สังคม วัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์ที่ดีของตน	การตระหนักว่าการ แลกเปลี่ยนทางความคิดมี หลายวิธี เช่น ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือแบ่งปันข้อมูล ข่าวสาร แลกเปลี่ยน แนวทางปฏิบัติต่างๆ ซึ่งสิ่ง เหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อวิถี ชีวิตประจำวันในแต่ละชุมชน	การเข้าถึงความแตกต่าง ของความหมาย ในเรื่อง ความเสมอภาค และความ ยุติธรรมของแต่ละชุมชน ซึ่งสะท้อนผ่านวิธีการคิด และการกระทำของคน	การตระหนักว่าในการ จัดการกับประเด็นที่มีความ ซับซ้อนด้วยการหาแนวคิด หรือมุมมองใหม่ๆ จะ ส่งเสริมให้เกิดผลที่มั่นคง และยั่งยืน

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางอาชีว

สาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา

	1. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN)	2. การเห็นคุณค่าความเป็นหนึ่งและความหลากหลาย (Valuing and Diversity)	3. การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local)	4. การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice)	5. ทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Work Together a Sustainable Future)
ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา	สาเหตุของการรวมกันเป็นประชาคมอาเซียน ความเชื่อมโยงกันของภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ก่อนการรวมตัวกันเป็น ASEAN ในเชิงภูมิศาสตร์/ประวัติศาสตร์/ พาณิश्य/วัฒนธรรม	การผลิตและการบริโภคสินค้า เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความหลากหลาย ความเข้มแข็งของกลุ่มชนต่างๆ เกิดจากความเคารพในความแตกต่าง	การอพยพย้ายถิ่นของประชาชนมาจากหลายสาเหตุ การค้าของโลก ส่งผลต่อวิถีชีวิตของสังคมชุมชน	ผู้คนมีความต้องการ มีสิทธิและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ทุกสังคมมีกรอบความคิดด้านความเสมอภาคและความยุติธรรม แต่จะให้ความหมายที่แตกต่างกันไป	คนแต่ละคนเป็นสมาชิกของระบบสังคมที่ใหญ่กว่า ผู้คนสามารถสร้างระบบที่ยั่งยืนได้
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	การแบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน การร่วมกันศึกษาค้นคว้า นำไปสู่การค้นพบสิ่งสำคัญต่างๆ	ระบบนิเวศวิทยาของอาเซียนมีความหลากหลายอย่างมากของสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตในทุกระดับ	ลักษณะทางภูมิศาสตร์เชื่อมโยงและแบ่งแยกสังคมชุมชน	ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นตัวกำหนดโอกาสทางเศรษฐกิจ	ปัจเจกบุคคลและชุมชนสามารถร่วมกันเตรียมเพื่อเผชิญวิบัติภัยทางธรรมชาติ
หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา	ประชาคมอาเซียนให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียมต่อทุกประเทศสมาชิก	ธรรมเนียมปฏิบัติ และวิถีการแสดงออกต่อกันของแต่ละวัฒนธรรม	บุคคลหนึ่งสามารถเป็นสมาชิกได้หลายลักษณะ คือ สมาชิกของชุมชนของประเทศ และของภูมิภาค	ชุมชนและประเทศต่างๆ คัดเลือกผู้นำของตนจากเหตุผลที่แตกต่างกัน บุคคลบางคนอาจเป็นสมาชิกของชุมชน แต่ไม่ได้เป็นประชาชนของประเทศที่ตนอาศัยอยู่	ประชาชนมีส่วนร่วมในการยกระดับชุมชน โดยการปฏิบัติต่อกันอย่างมีน้ำใจ มีหลากหลายวิธีการในการเป็นผู้นำ

สาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา (ต่อ)

	1. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN)	2. การเห็นคุณค่าความเป็นหนึ่งและความหลากหลาย (Valuing and Diversity)	3. การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local)	4. การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice)	5. ทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Work Together a Sustainable Future)
ภาษาและวรรณคดี	1. ประชาชนสามารถเอาชนะอุปสรรคทางด้านภาษาได้ 2. ประชาชนอาเซียนแบ่งปันเรื่องราวทางวัฒนธรรมประเพณีของตน	กลุ่มภาษาหลากหลายตำนาน นิทานเป็นสิ่งหล่อหลอมอัตลักษณ์ของประชาชน	การจัดกลุ่มของภาษาเกิดได้หลายรูปแบบ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นไปถึงระดับภูมิภาค	แบบแผนของถิ่นที่อยู่อาศัยกำหนดความสัมพันธ์ของบุคคลบทบาทของเด็กๆ แตกต่างกันไปในแต่ละสังคมวัฒนธรรม	การเรียนรู้ภาษาอื่น เป็นการเปิดประตูต่อการมีเพื่อนใหม่ บทกวีสามารถบรรยายถึงความสัมพันธ์ของผู้คนกับธรรมชาติได้
ศิลปศึกษา	เด็กๆ สามารถสื่อสารกันโดยผ่านศิลปะ	วัฒนธรรม ประเพณีถูกส่งผ่านคนรุ่นต่อรุ่นโดยทางศิลปะ ศิลปะบางแขนงรังสรรค์ ปฏิรูปสิ่งก่อสร้างสถานที่ต่างๆ	วัสดุในท้องถิ่นสร้างสรรค์รูปแบบของศิลปะ	ศิลปกรรม ทำให้ค่านิยมของสังคมปรากฏชัดแจ้ง	ศิลปกรรม สามารถแสดงให้เห็นถึงความงาม และพลังของธรรมชาติ
สุขศึกษา	ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ เผชิญความท้าทายทางด้านสุขภาพอนามัยเหมือนกัน	การบริโภคที่ถูกสุขลักษณะขึ้นอยู่กับความหลากหลายของอาหาร	แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพอนามัยของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา	การเข้าถึงแหล่งน้ำสะอาด สถานที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์ สุขาภิบาลที่ดี และอาหารที่ถูกสุขอนามัย เป็นสิ่งสำคัญของความเท่าเทียมกันในสังคม	พฤติกรรมในแต่ละวันเป็นตัวกำหนดสุขภาพของผู้คน ชุมชนจะเข้มแข็งขึ้น เมื่อมีการรวมพลังกัน
เทคโนโลยี	เทคโนโลยี ช่วยให้ประชาชนอาเซียนสามารถติดต่อสื่อสารถึงกัน และพัฒนาความร่วมมือกันได้	เทคโนโลยีทำให้ประชาชนทุกเชื้อชาติสื่อสารกันได้ในชีวิตประจำวัน	รูปแบบต่างๆ ของเทคโนโลยีเชื่อมโยงชุมชนท้องถิ่นไปยังโลก	เทคโนโลยี มอบโอกาสให้กับบุคคล และชุมชน	เด็ก ๆ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นความยั่งยืน โดยผ่านทางเทคโนโลยี

สาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา (ต่อ)

	1. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN)	2. การเห็นคุณค่าความเป็นหนึ่งและความหลากหลาย (Valuing and Diversity)	3. การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local)	4. การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice)	5. ทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Work Together a Sustainable Future)
ประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา	10 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนด้วยความตระหนักในเป้าหมายเดียวกัน แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Blueprint) 2009-2015	การผลิตและการบริโภคสินค้าเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความหลากหลาย ความเข้มแข็งของกลุ่มชนต่าง ๆ เกิดจากความเคารพในความแตกต่าง	การแลกเปลี่ยนข้ามวัฒนธรรมถูกจำกัดวง แต่เกิดขึ้นในหลากหลายวิธีการ โลกทัศน์ของแต่ละบุคคลถูกหล่อหลอมจากปัจจัยแวดล้อม เช่น ถิ่นที่อยู่ ครอบครัว ชุมชน การศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัว และสิ่งที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา	ข่าวสารต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน บางประการก็เป็นสิทธิที่เหมือนกันทั่วโลก	ระบบเศรษฐกิจจะต้องมีความยั่งยืน เพื่อสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับประเทศและภูมิภาคตราบนานเท่านาน การศึกษาเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะไขประตูสู่ความสำเร็จ ทั้งของบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ประชาคมอาเซียนสนับสนุนประเทศสมาชิกในการพัฒนาแหล่งพลังงานที่มีความมั่นคง	ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นรากฐานของระบบนิเวศที่สมบูรณ์ของอาเซียน	สภาพแวดล้อมในท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศวิทยาโลก ซึ่งจะสร้างความมั่นคงยั่งยืนให้กับทุกชีวิตบนโลก	ชุมชนต่าง ๆ สามารถนำระบบ กลไกของท้องถิ่นมาปรับปรุงแก้ไขทางด้านสิ่งแวดล้อมได้	การทำการเกษตรแบบยั่งยืนช่วยรักษาสุขภาพแวดล้อม และส่งเสริมเศรษฐกิจ จำนวนประชากรที่มากเกินไป ส่งผลเชิงลบต่อสภาพแวดล้อม
หน้าที่พลเมืองและจริยศึกษา	ความตึงเครียด บางครั้งเกิดจาก ความต้องการในสิ่งที่ดีที่สุดในแต่ละประเทศ กับผลประโยชน์ของภูมิภาคโดยรวม	การดำรงอยู่ของบุคคล และกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยง เกี่ยวพันกัน	ประชาชนทุกคนควรทำความเข้าใจการที่ท้องถิ่นของตน ต้องเชื่อมโยงเข้ากับชุมชนอื่นๆ บนโลก และตระหนักถึงความรับผิดชอบของตน	เอกสารเกี่ยวกับการก่อตั้งประเทศกำหนดการดำเนินชีวิตของประชาชน การบัญญัติและบังคับใช้กฎหมายของรัฐบาล กำหนดแนวทางการใช้ชีวิตของประชาชน	สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ เพื่อคนรุ่นต่อไป บุคคลมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ช่วยเหลือ เมื่อเกิดภัยพิบัติ

สาระการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ต่อ)

	1. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN)	2. การเห็นคุณค่าความเป็นหนึ่งและความหลากหลาย (Valuing and Diversity)	3. การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local)	4. การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice)	5. ทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Work Together a Sustainable Future)
ภาษาและวรรณคดี	1. ภาษาราชการของอาเซียน นอกจากจะลดอุปสรรคด้านการสื่อสารระหว่างผู้คนที่หลากหลายแล้ว ยังเป็นข้อได้เปรียบของคนบางกลุ่ม 2. ภาษาของแต่ละประเทศ เป็นเครื่องแสดงทางวัฒนธรรมอันสำคัญของประเทศนั้น	ภาษาส่งผลให้เกิดความเอื้ออาทร มีน้ำใจ ซึ่งเชื่อมโยงผู้คนเข้าหากัน นิทานและตำนานถูกเล่าขาน ส่งต่อ ในวิธีการต่างๆ	การอพยพย้ายถิ่นของผู้คน กระตุ้นให้เกิดการแพร่ขยายของภาษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ชื่อของกลุ่มชนต่างๆ มีผลต่อการส่งเสริม และทำลายความเสมอภาคและความยุติธรรม	การให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ภาษาอื่น ๆ เป็นการสร้างความแข็งแกร่งให้กับประเทศชาติ ในขณะที่โลกเปลี่ยนแปลงไป การปฏิบัติของผู้คนต่อธรรมชาติก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย
ศิลปศึกษา	สัญลักษณ์ของอาเซียน เป็นการรวมกันของแนวคิดสำคัญในการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน	ศิลปะเชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกัน ศิลปะสร้างทัศนคติ และวิถีชีวิตที่แตกต่างกันไป	ผู้คนในภูมิภาคต่างสามารถแลกเปลี่ยนความเห็น สุนทรียภาพกันผ่านศิลปกรรม	ศิลปกรรม เป็นปัจจัยสำคัญในการแบ่งปันเจตคติ	เงื่อนไขทางสังคมและการเมืองเป็นตัวกำหนดความรุ่งเรือง และความเสื่อมโทรมของศิลปกรรม
สุขศึกษา	อาเซียนได้กำหนดเป้าหมายและนโยบายเพื่อยกระดับมาตรฐานสุขอนามัยในภูมิภาค	ร่างกายที่สมบูรณ์ของผู้คนเกิดจากการละเล่น กีฬา ประเภทต่างๆ	กิจกรรมด้านสาธารณสุขท้องถิ่นสามารถเปลี่ยนเป็นปรากฏการณ์ระดับโลก และแนวโน้มการปฏิบัติด้านสาธารณสุขของโลก ส่งผลต่อการปฏิบัติในระดับท้องถิ่น	การเข้าถึงการบริการทางสุขภาพ เกี่ยวพันกับข้อพิจารณาด้านความเสมอภาค และความยุติธรรม	สุขภาพของผู้คน ส่วนหนึ่งจะถูกกำหนดโดยปัจจัยทางสภาพแวดล้อม
เทคโนโลยี	ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในกาเข้าถึงข้อมูล ความรู้ของประเทศสมาชิกอาเซียน	เทคโนโลยีสามารถทำให้วัฒนธรรม ปรากฏเด่นชัด หรือคลุมเครือ	บางครั้งเทคโนโลยีก็ครอบงำวิถีของชุมชน แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชนได้	สื่อประเภทใหม่ สามารถส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางสังคมและความยุติธรรม	ผู้คนขยายขอบเขตความหมายของชุมชนผ่านทางเทคโนโลยี

สาระการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

	1. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN)	2. การเห็นคุณค่าความเป็นหนึ่งและความหลากหลาย (Valuing and Diversity)	3. การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local)	4. การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice)	5. ทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Work Together a Sustainable Future)
ประวัติศาสตร์ และ สังคมศึกษา	10 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ด้วยความตระหนักในเป้าหมายเดียวกัน แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Blueprint) 2009-2015	การผลิตและการบริโภคสินค้า เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความหลากหลาย ความเข้มแข็งของกลุ่มชนต่าง ๆ เกิดจากความเคารพในความแตกต่าง	การแลกเปลี่ยนข้ามวัฒนธรรม ถูกจำกัดวง แต่เกิดขึ้นในหลากหลายวิธีการ โลกทัศน์ของแต่ละบุคคลถูกหล่อหลอมจากปัจจัยแวดล้อม เช่น ถิ่นที่อยู่ ครอบครัวยุทธศาสตร์ การศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัว และสิ่งที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา	ข่าวสารต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม สิทธิมนุษยชนบางประการก็เป็นสิทธิที่เหมือนกันทั่วโลก	ระบบเศรษฐกิจจะต้องมีความยั่งยืน เพื่อสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับประเทศและภูมิภาคตราบนานเท่านาน การศึกษาเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะไขประตูสู่ความสำเร็จ ทั้งของบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ
วิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์	ประชาคมอาเซียนสนับสนุนประเทศสมาชิกในการพัฒนาแหล่งพลังงานที่มีความมั่นคง	ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นรากฐานของระบบนิเวศที่สมบูรณ์ของอาเซียน	สภาพแวดล้อมในท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศวิทยาโลก ซึ่งจะสร้างความมั่นคงยั่งยืนให้กับทุกชีวิตบนโลก	ชุมชนต่าง ๆ สามารถนำระบบ กลไกของท้องถิ่นมาปรับปรุงเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อมได้	การทำการเกษตรแบบยั่งยืน ช่วยรักษาสภาพแวดล้อม และส่งเสริมเศรษฐกิจ จำนวนประชากรที่มากขึ้นไป ส่งผลเชิงลบต่อสภาพแวดล้อม
หน้าที่พลเมือง และ จริยศึกษา	ความตึงเครียด บางครั้งเกิดจากความต้องการในสิ่งที่ดีที่สุดของแต่ละประเทศ กับผลประโยชน์ของภูมิภาคโดยรวม	การดำรงอยู่ของบุคคล และกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยง เกี่ยวพันกัน	ประชาชนทุกคนควรทำความเข้าใจถึงการที่ท้องถิ่นของตน ต้องเชื่อมโยงเข้ากับชุมชนอื่นๆ บนโลก และตระหนักถึงความรับผิดชอบของตน	เอกสารเกี่ยวกับการก่อตั้งประเทศกำหนดการดำเนินชีวิตของประชาชน การบัญญัติและบังคับใช้กฎหมายของรัฐบาล กำหนดแนวทางการใช้ชีวิตของประชาชน	สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ เพื่อคนรุ่นต่อไป บุคคลมีบทบาทสำคัญ ในการเป็นผู้ช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ

สาระการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ต่อ)

	1.ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN)	2. การเห็นคุณค่าความเป็นหนึ่งและความหลากหลาย (Valuing and Diversity)	3. การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local)	4. การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice)	5.ทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Work Together a Sustainable Future)
ภาษาและวรรณคดี	1. ภาษาราชการของอาเซียน นอกจากจะลดอุปสรรคด้านการสื่อสารระหว่างผู้คนที่หลากหลายแล้ว ยังเป็นข้อได้เปรียบของคนบางกลุ่ม 2. ภาษาของแต่ละประเทศ เป็นเครื่องแสดงทางวัฒนธรรมอันสำคัญของประเทศนั้น	ภาษาส่งผลให้เกิดความเอื้ออาทร มีน้ำใจ ซึ่งเชื่อมโยงผู้คนเข้าหากัน นิทานและตำนานถูกเล่าขาน ส่งต่อในวิถีการต่างๆ	การอพยพย้ายถิ่นของผู้คน กระตุ้นให้เกิดการแพร่ขยายของภาษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ชื่อของกลุ่มชนต่างๆ มีผลต่อการส่งเสริม และทำลายความเสมอภาคและความยุติธรรม	การให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ภาษาอื่นๆ เป็นการสร้างความแข็งแกร่งให้กับประเทศชาติ ในขณะที่โลกเปลี่ยนแปลงไป การปฏิบัติของผู้คนต่อธรรมชาติก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย
ศิลปศึกษา	สัญลักษณ์ของอาเซียน เป็นการรวมกันของแนวคิดสำคัญในการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน	ศิลปะเชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกัน ศิลปะสร้างทัศนคติ และวิถีชีวิตที่แตกต่างกันไป	ผู้คนในภูมิภาคต่างสามารถแลกเปลี่ยนความเห็น สุนทรียภาพกันผ่านศิลปกรรม	ศิลปกรรม เป็นปัจจัยสำคัญในการแบ่งปันเจตคติ	เงื่อนไขทางสังคมและการเมืองเป็นตัวกำหนดความรุ่งเรือง และความเสื่อมโทรมของศิลปกรรม
สุขศึกษา	อาเซียนได้กำหนดเป้าหมายและนโยบายเพื่อยกระดับมาตรฐานสุขอนามัยในภูมิภาค	ร่างกายที่สมบูรณ์ของผู้คนเกิดจากการละเล่น กีฬา ประเภทต่างๆ	กิจกรรมด้านสาธารณสุขท้องถิ่นสามารถเปลี่ยนเป็นปรากฏการณ์ระดับโลก และแนวโน้มการปฏิบัติด้านสาธารณสุขของโลก ส่งผลต่อการปฏิบัติในระดับท้องถิ่น	การเข้าถึงการบริการทางสุขภาพ เกี่ยวพันกับข้อพิจารณาด้านความเสมอภาค และความยุติธรรม	สุขภาพของผู้คน ส่วนหนึ่งจะถูกกำหนดโดยปัจจัยทางสภาพแวดล้อม
เทคโนโลยี	ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในกาเข้าถึงข้อมูล ความรู้ของประเทศสมาชิกอาเซียน	เทคโนโลยีสามารถทำให้วัฒนธรรม ปรากฏเด่นชัด หรือคลุมเครือ	บางครั้งเทคโนโลยีก็ครอบงำวิถีของชุมชน แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชนได้	สื่อประเภทใหม่ สามารถส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางสังคมและความยุติธรรม	ผู้คนขยายขอบเขตความหมายของชุมชนผ่านทางเทคโนโลยี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

“การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน”

ระยะเวลา 6 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. Power Point ประกอบการบรรยาย
2. อุปกรณ์กีฬา

เนื้อหา

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นการนำทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานมาบูรณาการความรู้อาเซียน โดยมีรายละเอียดและตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน (The Base Fundamental Skills)

การสอนกิจกรรมทางกาย กีฬา และพลศึกษาเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานใน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มโลโคโมเตอร์ (Locomotor) กลุ่มนอนโลโคโมเตอร์ (Non-locomotor) และกลุ่มแมนิพูเลทีฟ (Manipulative) สำหรับผู้เรียนที่เป็นเด็กเล็ก ควรเริ่มสอนเป็นเรื่องๆ ไป ส่วนผู้เรียนที่โตขึ้น เช่น เด็กมัธยมศึกษา ควรเพิ่มความยากของกิจกรรมให้มีความท้าทายกับความสามารถของผู้เรียนมากขึ้น และสอดคล้องกับรูปแบบกีฬาหรือการออกกำลังกายที่ครูสอน ทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน (The Base Fundamental Skills) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

Locomotive skills

1. Walk การเดิน
2. Run การวิ่ง
3. Hop การเขย่ง
4. Skip การสคิป
5. Gallop การควมม้า
6. Slide การสไลด์
7. Leap การกระโจน
8. Chase, flee, dodge การวิ่งหนี วิ่งไล่ หลบหลีก

Non-locomotive or Non-manipulative skills

1. Turn การหมุน
2. Twist การบิด
3. Roll การม้วน
4. Balance การทรงตัว
5. Transfer weight การถ่ายน้ำหนัก
6. Jump and land การกระโดดและลงสู่พื้น

7. Stretching การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ

8. Curl การขด งอ

Manipulative skills

1. Throw การทุ่ม ฟุ่ง ขว้าง

2. Catch & collect การรับลูก เก็บลูกบอล

3. Kick การเตะ

4. Punt การเตะในอากาศ

5. Dribble การเลี้ยงลูก

6. Volley การวอลเลย์ (ตีลูกก่อนตกพื้น)

7. Strike with rackets การตีด้วยแร็กเกต

8. Strike with long-handled implements การตีด้วยไม้ตีด้ามยาว

ความรู้เรื่องอาเซียน

อาเซียน คืออะไร

อาเซียน คือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) โดยการจัดตั้งในครั้งแรกมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและร่วมมือในเรื่องสันติภาพ ความมั่นคง เศรษฐกิจ องค์กรความรู้ สังคมวัฒนธรรม บนพื้นฐานความเท่าเทียมกันและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก

อาเซียน ได้ก่อตั้งขึ้นโดย ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยมีผู้ร่วมก่อตั้ง 5 ประเทศ คือ

1. ไทย โดย พันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ (รัฐมนตรีต่างประเทศ)

2. สิงคโปร์ โดย นายเอส ราชารัตนัม (รัฐมนตรีต่างประเทศ)

3. มาเลเซีย โดย ตุน อับดุล ราชัก บิน ฮุสเซน (รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหมและรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ)

4. ฟิลิปปินส์ โดย นายนาซิโซ รามอส (รัฐมนตรีต่างประเทศ)

5. อินโดนีเซีย โดย นายอาดัม มาลิก (รัฐมนตรีต่างประเทศ)

ต่อมาได้มีประเทศต่างๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มเติม คือ 8 มกราคม 2527 บรูไนดารุสซาลาม, 28 กรกฎาคม 2538 เวียดนาม, 23 กรกฎาคม 2540 ลาวและพม่า, 30 เมษายน 2542 กัมพูชา ทำให้ปัจจุบันมีสมาชิกอาเซียนทั้งหมด 10 ประเทศ

คำขวัญอาเซียน คือ หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม (One Vision, One Identity, One Community)

สัญลักษณ์อาเซียน

รูปรวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงิน

- รูปรวงข้าวสีเหลือง 10 ต้น มัดรวมกันไว้ หมายถึง ประเทศสมาชิกรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
 - พื้นสีวงกลม สีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกภาพ
 - ตัวอักษรคำว่า “asean” สีน้ำเงิน อยู่ใต้ภาพรวงข้าวอันแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกอาเซียน
- สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง
 สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ และความก้าวหน้า
 สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์
 สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

อาเซียน รวมตัวกันเพื่อ ความร่วมมือกันทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม และได้มีการพัฒนาการเรื่อยมา จนถึงขณะนี้เรามีกฎบัตรอาเซียน (ธรรมนูญอาเซียน หรือ ASEAN Charter) ซึ่งเป็นเสมือนแนวทางการดำเนินงานที่จะนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ

1. ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) หรือธรรมนูญอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน เปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญของอาเซียนที่จะทำให้อาเซียนมีสถานะเป็นนิติบุคคล เป็นการวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรให้กับอาเซียน โดยนอกจากจะประมวลสิ่งที่ถือเป็นค่านิยม หลักการ และแนวปฏิบัติในอดีตของอาเซียนมาประกอบกันเป็นข้อปฏิบัติอย่างเป็นทางการของประเทศสมาชิกแล้ว ยังมีการปรับปรุงแก้ไขและสร้างกลไกใหม่ขึ้น พร้อมกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์กรที่สำคัญในอาเซียนตลอดจนความสัมพันธ์ในการดำเนินงานขององค์กรเหล่านี้ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนให้สามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการรวมตัวของประชาคมอาเซียน ให้ได้ภายในปี พ.ศ. 2558 ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้

ทั้งนี้ผู้นำอาเซียนได้ลงนามรับรองกฎบัตรอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 ณ ประเทศสิงคโปร์ ในโอกาสครบรอบ 40 ของการก่อตั้งอาเซียน แสดงให้เห็นว่าอาเซียนกำลังแสดงให้ประชาคมโลกได้เห็นถึงความก้าวหน้าของอาเซียนที่กำลังจะก้าวเดินไปด้วยกันอย่างมั่นใจระหว่างประเทศสมาชิกต่างๆ ทั้ง 10 ประเทศ และถือเป็นเอกสารประวัติศาสตร์ชิ้นสำคัญที่จะปรับเปลี่ยนอาเซียนให้เป็นองค์กรที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลในฐานะที่เป็นองค์กรระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบันกฎบัตรอาเซียน ครบทั้ง 10 ประเทศแล้วเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2551 กฎบัตรอาเซียนจึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 เป็นต้นไป

วัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียน

วัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียน คือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเคารพกฎกติกาในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้ กฎบัตรอาเซียนจะให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียนเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental organization)

โครงสร้างและสาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วยบทบัญญัติ 13 หมวด 55 ข้อ ได้แก่

หมวดที่ 1 ความมุ่งประสงค์และหลักการของอาเซียน

หมวดที่ 2 สภาพบุคคลตามกฎหมายของอาเซียน

หมวดที่ 3 สมาชิกภาพ (รัฐสมาชิก สิทธิและพันธกรณีของรัฐสมาชิก และการรับสมาชิกใหม่

หมวดที่ 4 โครงสร้างองค์กรของอาเซียน

หมวดที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

หมวดที่ 6 การคุ้มครองและเอกสิทธิ์

หมวดที่ 7 กระบวนการตัดสินใจ

หมวดที่ 8 การระงับข้อพิพาท

หมวดที่ 9 งบประมาณและการเงิน

หมวดที่ 10 การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน

หมวดที่ 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน

หมวดที่ 12 ความสัมพันธ์กับภายนอก

หมวดที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย

กฎบัตรอาเซียนช่วยให้อาเซียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เสริมสร้างกลไกการติดตามความตกลงต่างๆ ให้มีผลเป็นรูปธรรม และผลักดันอาเซียนให้เป็นประชาคมเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

ประเทศอาเซียน 10 ประเทศ

ปัจจุบันประเทศในอาเซียน มีอยู่ 10 ประเทศ โดยมีข้อมูลของแต่ละประเทศดังนี้

1. ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)

เมืองหลวง : บันดาร์ เสรี เบกาวัน (Bandar Seri Begawan)

ศาสนา : อิสลาม 67%, พุทธนิกายมหายาน 13%, ศาสนาคริสต์ 10%

วันชาติ : วันที่ 23 กุมภาพันธ์

การเมืองการปกครอง : ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ สุลต่านทรงเป็นอธิปัตย์ คือเป็นทั้งประมุข นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นชาวบรูไนเชื้อสายมาเลย์โดยกำเนิด และจะต้องเป็นมุสลิมนิกายสุหนี่ นอกจากนี้ บรูไนไม่มีสภาที่ได้รับเลือกจากประชาชน

พื้นที่ : 5,769 ตร.กม. ตั้งอยู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือบนเกาะบอร์เนียว ในทะเลจีนใต้

ประชากร : มีจำนวนประชากรประมาณ 401,890 คน (น้อยที่สุดในอาเซียน) ส่วนใหญ่เป็นเชื้อชาติ มลายู รองลงมาคือ จีน และชนพื้นเมืองต่าง

ภาษา : ภาษามาเลย์เป็นภาษาราชการ และใช้ภาษาอังกฤษกันทั่วไปทั้งในราชการ การค้า ภาษาจีนใช้กันในกลุ่มคนจีน

อาหารประจำชาติ : อัมบูยัต เป็นอาหารยอดนิยมของบรูไน

สัตว์ประจำชาติ : เสือโคร่ง

สกุลเงิน : ดอลลาร์บรูไน ดารุสซาลาม

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 7 มกราคม 1984

2. ประเทศกัมพูชา (Cambodia)

เมืองหลวง : กรุงพนมเปญ

ศาสนา : พุทธ ร้อยละ 95, อิสลาม ร้อยละ 3, คริสต์ ร้อยละ 1.7, พราหมณ์-ฮินดู ร้อยละ

0.3

วันชาติ : วันที่ 9 พฤศจิกายน

การเมืองการปกครอง : ประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้

รัฐธรรมนูญ

พื้นที่ : 180,000 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของคาบสมุทรอินโดจีน

ประชากร : มีจำนวนประมาณ 14.7 ล้านคน ชาวเขมรร้อยละ 90 ชาวจีนร้อยละ 5 ชาวญวนร้อยละ 1 และอื่นๆ ร้อยละ 4

ภาษา : ภาษาเขมร เป็นภาษาราชการ รองลงมาเป็นอังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนาม และจีน

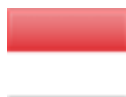
อาหารประจำชาติ : อาม็อก (Amok) อาหารยอดนิยมของกัมพูชา มีลักษณะคล้ายห่อหมก

ของไทย

สัตว์ประจำชาติ : กูปรี หรือโคไพร เป็นสัตว์ประจำชาติของประเทศกัมพูชา

สกุลเงิน : เรียล (Riel) เป็นสกุลเงินของประเทศกัมพูชา

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 30 เมษายน 1999

3. ประเทศอินโดนีเซีย (Indonesia)

เมืองหลวง : จาการ์ตา (Jakarta) เป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ศาสนา : อิสลามร้อยละ 88 คริสต์ร้อยละ 8 ฮินดูร้อยละ 2 พุทธร้อยละ 1 และศาสนาอื่นๆ

ร้อยละ 1

วันชาติ : วันที่ 17 สิงหาคม

การเมืองการปกครอง : ประชาธิปไตยที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข และหัวหน้าฝ่าย

บริหาร

พื้นที่ : 1,904,433 ตารางกิโลเมตร (หรือ 10 เท่า ของไทย)

ประชากร : มีจำนวนประชากร 241 ล้านคน ประกอบด้วย ชนพื้นเมืองหลายกลุ่ม

ภาษา : ภาษาอินโดนีเซีย เป็นภาษาราชการ

อาหารประจำชาติ : กาโด กาโด (Gado Gado) ประกอบไปด้วยผักและธัญพืช

สัตว์ประจำชาติ : มังกรโคโมโด

สกุลเงิน : รูเปียห์ (Rupiah)

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 8 สิงหาคม 1967 เป็น 1 ใน 5 ประเทศในการก่อตั้งสมาคม
ประชาชาติ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4. ประเทศลาว (Laos)

เมืองหลวง : นครหลวงเวียงจันทน์

ศาสนา : ศาสนาพุทธ (เถรวาท) 75% คริสต์ อิสลาม นับถือผี 16%

วันชาติ : วันที่ 2 ธันวาคม

การเมืองการปกครอง : สาธารณรัฐสังคมนิยม พรรคการเมืองเดียว คือ พรรคปฏิวัติ

ประชาชนลาว

พื้นที่ : ประมาณ 236,000 ตารางกิโลเมตร

ประชากร : มีจำนวนประมาณ 6.5 ล้านคน ประกอบด้วย ชาวลาวลุ่ม 68%, ลาวเทิง 22%, ลาวสูง 9% รวมประมาณ 68 ชนเผ่า

ภาษา : ภาษาลาว เป็นภาษาราชการ

อาหารประจำชาติ : ซุปไก่ (Chicken Soup)

สัตว์ประจำชาติ : ช้าง ถือเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองที่มีความผูกพันกับชาวลาวเป็นอย่างยิ่ง

สกุลเงิน: กีบ (Kip)

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : เข้าร่วมสมาชิกอาเซียนเป็นประเทศที่ 8 วันที่ 23 ก.ค. 1997

5. ประเทศมาเลเซีย (Malaysia)

เมืองหลวง : กรุงกัวลาลัมเปอร์

ศาสนา : อิสลาม ศาสนาประจำชาติ ร้อยละ 60.4, พุทธ ร้อยละ 19.2, คริสต์ ร้อยละ 11.6, ฮินดู ร้อยละ 6.3 และอื่น ๆ อีกร้อยละ 2.5

วันชาติ : วันที่ 31 สิงหาคม

การเมืองการปกครอง : ประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา

พื้นที่ : ประมาณ 329,758 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 64% ของไทย)

ประชากร : มีจำนวนประมาณ 30,018,242 ประกอบด้วย มาเลย์ 40%, จีน 33%, อินเดีย 10%, ชนพื้นเมืองเกาะบอร์เนียว 10%

ภาษา : ภาษามลายู หรือ ภาษามลายู เป็นภาษาราชการ รองลงมาเป็นอังกฤษและจีน

อาหารประจำชาติ : นาซีเลอมัก เป็นหนึ่งในอาหารยอดนิยมของมาเลเซีย เป็นข้าวผัดกับกะทิและสมุนไพร สะเต๊ะ เป็นอาหารที่รู้จักแพร่หลาย นิยมใช้เนื้อวัวหรือเนื้อไก่ย่างบนเตาถ่านรับประทานกับน้ำจิ้มรสชาติหวานหอมเผ็ด และเครื่องเคียง

สัตว์ประจำชาติ : เสือโคร่ง

สกุลเงิน : ริงกิต (Ringgit)

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 8 สิงหาคม 1967 เป็น 1 ใน 5 ประเทศในการก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

6. ประเทศเมียนมาร์ หรือพม่า (Myanmar)

เมืองหลวง เมียนมาร์ : เนปีดอ (Naypyidaw)

ศาสนา : พุทธ 90%, คริสต์ 5%, อิสลาม 3.8%

วันชาติ : วันที่ 4 มกราคม

การเมืองการปกครอง : ระบบเผด็จการทหาร ปกครองโดยรัฐบาลทหารภายใต้สภา

สันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ

พื้นที่ : 677,000 ตารางกิโลเมตร

ประชากร : มีจำนวนประมาณ 56,400,000 คน มีชาติพันธุ์พม่า 68%,

ไทใหญ่ 9%, กะเหรี่ยง 7%, ยะไข่ 3.50%, จีน 2.50%, มอญ 2%, คะฉิ่น 1.50%, อินเดีย 1.25%,
ชิน1%, คะยา 0.75% และอื่นๆ 4.50%

ภาษา : ภาษาพม่า เป็นภาษาราชการ

อาหารประจำชาติ : หล่าเพ็ด (Lahpet) เป็นอาหารยอดนิยมของพม่า คือใบชาหมักทานกับ

เครื่องเคียง

สัตว์ประจำชาติ : เสือ

สกุลเงิน เมียนมาร์ : จ๊าด (Kyat)

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 23 กรกฎาคม 1997

6. ประเทศฟิลิปปินส์ (Philippines)

เมืองหลวง : กรุงมะนิลา

ศาสนา : ร้อยละ 92.5 นับถือศาสนาคริสต์ โดยร้อยละ 83 นับถือนิกายโรมันคาทอลิก และร้อยละ 9 เป็นนิกายโปรเตสแตนต์

วันชาติ : วันที่ 12 มิถุนายน

การเมืองการปกครอง : ระบอบประชาธิปไตย แบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุข มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน

พื้นที่ : 300,000 ตารางกิโลเมตร

ประชากร : มีจำนวนประมาณ 103,000,000 คน

ภาษา : ภาษาฟิลิปปิโน และภาษาอังกฤษ เป็นภาษาราชการ

อาหารประจำชาติ : อโดโบ้ (Adobo) เป็นหนึ่งในอาหารยอดนิยม ของประเทศฟิลิปปินส์ ทำจากหมู หรือไก่ที่ผ่านกรรมวิธีหมักและปรุงรสโดยจะใส่ซีอิ๊วขาว น้ำส้มสายชู กระเทียมสับ ใบกระวาน พริกไทยดำ นำไปทำให้สุกโดยใส่ในเตาอบ หรือทอด และรับประทานกับข้าว

สัตว์ประจำชาติ : กระบือ เป็นสัตว์ประจำชาติฟิลิปปินส์ ในภาษาตากาล็อกเรียกว่า

การาบา

สกุลเงิน : เปโซ (Peso)

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 8 สิงหาคม 1967

8. ประเทศสิงคโปร์ (Singapore)

เมืองหลวง : สิงคโปร์ สิงคโปร์เป็นประเทศเดียวที่ไม่มีเมืองหลวง เนื่องจากเป็นเกาะขนาด 710 ตารางกิโลเมตร จึงบริหารประเทศทั้งหมดเป็นรัฐเดียว

ศาสนา : พุทธ 42.5%, อิสลาม 14.9%, คริสต์ 14.5%, ฮินดู 4%, ไม่นับถือศาสนา 25%

วันชาติ : วันที่ 9 สิงหาคม

การเมืองการปกครอง : ปกครองแบบสาธารณรัฐ มีรัฐสภา มีประธานาธิบดีเป็นประมุข และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล รัฐสภาวาระคราวละ 5

พื้นที่ : 697.1 ตารางกิโลเมตร

ประชากร : มีจำนวนประมาณ 5,469,700 คน ประกอบด้วยชาวจีน 75%, มาเลย์ 15%, อินเดีย 10%

ภาษา : ภาษาราชการ มี 4 ภาษาด้วยกัน คือ ภาษาอังกฤษ ภาษามลายู ภาษาจีนแมนดาริน และภาษาทมิฬ

อาหารประจำชาติ : ลักซา (Laksa) อาหารยอดนิยมของสิงคโปร์ เป็นก๋วยเตี๋ยวต้มยำ (ใส่กะทิ) ลักษณะคล้ายข้าวซอยของไทย น้ำแกงเข้มข้นด้วยรสชาติของกะทิ กุ้งแห้ง และพริก โรยหน้าด้วยกุ้งต้ม หอยแครง

สัตว์ประจำชาติ : สิงโต ซึ่งเป็นที่มาของชื่อประเทศ มาจากคำว่า สิงหปุระ (Singapura) เป็นภาษาสันสกฤต

สกุลเงิน : ดอลลาร์สิงคโปร์

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 8 สิงหาคม 1967 เป็น 1 ใน 5 ประเทศในการก่อตั้งสมาคมประชาชาติ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

9. ประเทศเวียดนาม (Vietnam)

เมืองหลวง : กรุงฮานอย

ศาสนา : ศาสนาพุทธ นิกายมหายานสูงถึงร้อยละ 70 ของจำนวนประชากร ร้อยละ 15 นับถือศาสนาคริสต์ ที่เหลือนับถือลัทธิขงจื้อ อิสลาม

วันชาติ : วันที่ 2 กันยายน

การเมืองการปกครอง : ระบอบสังคมนิยม โดยพรรคคอมมิวนิสต์เป็นพรรคการเมืองเดียว

พื้นที่ : 331,689 ตารางกิโลเมตร

ประชากร : 89,693,000 คน

ภาษา : ภาษาเวียดนาม เป็นภาษาราชการ

อาหารประจำชาติ : แหนม หรือ ปอเปี๊ยะเวียดนาม เป็นอาหารยอดนิยมของเวียดนาม หนึ่งในอาหารพื้นเมืองที่โด่งดังที่สุดของประเทศแผ่นแป้งทำจากข้าวเจ้า นามาห่อไส้ ซึ่งอาจเป็นไก่ หมู กุ้ง หรือหมูยอ รวมกับผักที่มีสรรพคุณเป็นยารักษาโรค

สัตว์ประจำชาติ : กระบือ

สกุลเงิน : ด่ง (Dong)

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 28 มกราคม 1995

10. ประเทศไทย (Thailand)

เมืองหลวง : กรุงเทพมหานคร

ศาสนา : พุทธ 93.83%, อิสลาม 4.56%, คริสต์ 0.80%, ฮินดู 0.086%, ลัทธิขงจื๊อ 0.011% และอื่นๆ 0.079% และมีประชากรที่ไม่นับถือศาสนาและไม่ทราบศาสนา 0.27% และ 0.36%

วันชาติ : วันที่ 5 ธันวาคม

การเมืองการปกครอง : ระบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พื้นที่ : 513,115.02 ตารางกิโลเมตร

ประชากร : 65,124,716 คน

ภาษา : ภาษาไทย เป็นภาษาราชการ

อาหารประจำชาติ : ต้มยำกุ้ง (Tom Yam Goong), ส้มตำ

สัตว์ประจำชาติ : ช้าง ถือเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองและมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับสถาบันหลักของประเทศ

สกุลเงิน : บาท (Baht)

วันที่เข้าร่วมอาเซียน : วันที่ 8 สิงหาคม 1967 เป็น 1 ใน 5 ประเทศในการก่อตั้งสมาคมประชาชาติ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เดิมกำหนดเป้าหมายที่จะตั้งขึ้นในปี 2563 แต่ต่อมาได้ตกลงกันเลื่อนกำหนดให้เร็วขึ้นเป็นปี 2558 และก้าวสำคัญต่อมาคือการจัดทำปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม ปี 2552 นับเป็นการยกระดับความร่วมมือของอาเซียนเข้าสู่มิติใหม่ในการสร้างประชาคม โดยมีพื้นฐานที่แข็งแกร่งทางกฎหมายและองค์กรรองรับการดำเนินการเข้าสู่เป้าหมายดังกล่าวภายในปี 2558

ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียน รวม 10 ประเทศได้แก่ ไทย พม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา บรูไน

ในอนาคต AEC จะเป็นอาเซียน +3 โดยจะเพิ่มประเทศ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เข้ามาอยู่ด้วย และต่อไปก็จะมีการเจรจา อาเซียน +6 จะมีประเทศ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดียต่อไป

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อไปนี้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยออกแบบและสร้างขึ้นโดยรูปแบบของเนื้อหาและกิจกรรมเป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning) ระหว่าง 2 วิชา คือ วิชาพลศึกษาโดยนำทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน (Fundamental Movement Skills) มาบูรณาการ กับวิชา

อาเซียนศึกษา โดยนำความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน ยกตัวอย่างเช่น กำเนิดอาเซียน คำขวัญอาเซียน สัญลักษณ์อาเซียน กฎบัตรอาเซียน ข้อมูลพื้นฐานประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (เมืองหลวง ภาษา สกุลเงิน ชุดแต่งกายประจำชาติ สัตว์ประจำชาติ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ เป็นต้น) โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 “ลูกเต๋าอาเซียน”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 “ไปค้าหาอาเซียน”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 “เลี้ยงบอลลุยอาเซียน”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 “ฟุตบอลสานสัมพันธ์กับความรู้อาเซียน”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 “ท่องเที่ยวอาเซียน”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 “จิกซอร์ธงชาติ”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7 “อันเดอร์อาเซียน”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8 “อาเซียนวิบาก”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9 “ชูตบาสทะลุอาเซียน”
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10 “ปริศนาตราแผ่นดิน”

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

“ลูกเต๋าสีเขียว”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน ความเร็ว และทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	ลูกเต๋า ตัวต่อประเทศอาเซียน และริ้วกระโดด

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน
2. เรียงลำดับผู้เล่น โดยผู้เล่นคนที่ 1 ของแต่ละทีมจะต้องใช้ทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานเคลื่อนที่ไปที่ลูกเต๋า เช่น วิ่ง กระโดด สไลด์ เป็นต้น ระยะทาง 10-15 เมตร โดยการข้ามสิ่งกีดขวาง (ริ้วกระโดด) เพื่อทำการทอยลูกเต๋า
3. ในการทอยลูกเต๋านั้นต้องทอยให้ได้เลขเดียวกับหมายเลขที่อยู่บนตัวต่อประเทศอาเซียน
4. เมื่อได้หมายเลขดังกล่าว ให้หยิบตัวต่อที่วิ่งกลับไปจุดเริ่มต้น และสลับผู้เล่นคนต่อไปเรื่อยๆ โดยทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานของแต่ละคนจะต้องไม่ซ้ำกัน
5. หากไม่ได้หมายเลขที่ตรงกับชิ้นส่วนตัวต่อ ให้วิ่งกลับไปจุดเริ่มต้น และสลับผู้เล่นคนต่อไปเรื่อยๆ
6. ทีมใดต่อตัวต่อประเทศอาเซียนได้ครบและใช้เวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

“ใบคำหรรษาอาเซียน”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน ความคล่องตัว การทรงตัว และทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	บัตรภาพประเทศอาเซียน ธงประเทศอาเซียน

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน จับคู่ผู้เล่นในแต่ละทีม หากผู้เล่นมีเศษให้ผู้เล่นที่เล่นไปแล้วมาจับคู่เป็นกรณีพิเศษ
2. โดยผู้เล่นแต่ละคู่ จะต้องเคลื่อนไหวร่างกายตามที่กำหนดไว้ในแต่ละจุด มีทั้งหมด 4 จุด
 - คู่ที่ 1 เคลื่อนที่ไปจุดที่ 1 โดยการกระโดดข้ามตัวของแต่ละคู่
 - คู่ที่ 2 เคลื่อนที่ไปจุดที่ 2 โดยการลอดตัวของแต่ละคู่
 - คู่ที่ 3 เคลื่อนที่ไปจุดที่ 3 โดยการทำควายไถนา
 - คู่ที่ 4 ยืนรอที่จุดที่ 4 เพื่อตอบคำใบ้
3. เริ่มต้นด้วยคู่ที่ 1 แสดงท่าทางตามบัตรภาพที่ได้รับด้วยการใบ้คำ ให้คู่ที่ 4 ทำการตอบคำใบ้ให้ถูกต้อง โดยคู่ที่ 4 เมื่อตอบคำใบ้ในแต่ละจุดถูกต้อง จะต้องวิเคราะห์ว่าคำใบ้ต่างๆ นั้นคือประเทศใดในอาเซียน และวิ่งไปหยิบธงประเทศนั้นๆ โดยก่อนไปต้องกระโดดตบ จำนวน 20 ครั้ง แล้วนำธงไปที่จุดเริ่มต้น
4. ทีมใดตอบคำใบ้ได้ถูกต้องและทำเวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ตอบคำใบ้ได้ถูกต้องและทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์และความสามัคคี

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

“เลี้ยงบอลลูยอาเซียน”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน ความคล่องตัว และทักษะการเลี้ยงบอล
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	มาร์คเกอร์ ลูกฟุตบอลหรือลูกฟุตบอล การ์ดชื่อประเทศอาเซียน และขวดน้ำ

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน โดยแต่ละทีมมีลูกฟุตบอล ทีมละ 1 ลูก
2. ผู้เล่นคนที่ 1 เลี้ยงลูกฟุตบอลหลบมาร์คเกอร์ที่ตั้งไว้และเลี้ยงกลับมายังแถวเพื่อเตะมือและส่งลูกฟุตบอลให้ผู้เล่นคนต่อไป ทำเหมือนผู้เล่นคนที่ 1
3. เลี้ยงลูกฟุตบอลคนละ 3 รอบ จนถึงคนสุดท้ายของรอบที่ 3 ให้คนสุดท้ายเลี้ยงลูกฟุตบอลต่อไป โดยเตะใส่ขวดที่มีคำถามให้ล้มและนำขวดนั้นกลับมายังทีม เพื่อปรึกษาคำตอบกับคนในทีม
4. เมื่อได้คำตอบให้ส่งผู้แทนจำนวน 2 คน วิ่งไปหยิบคำตอบที่วางไว้แล้วนำกลับมาพร้อมลูกฟุตบอล
5. ทีมที่ได้คำตอบและลูกฟุตบอลแล้วให้นั่งลงทุกคน ทีมใดได้คำตอบถูกต้องและทำเวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี และความพยายาม

ข้อคำถาม 10 คำถาม

1. “เรียล” เป็นสกุลเงินของประเทศใด	**Cambodia
2. “ริงกิต” เป็นสกุลเงินของประเทศใด	**Malaysia
3. “ดอกราชพฤกษ์” เป็นดอกไม้ประจำชาติประเทศใด	**Thailand
4. “ดอกลีลาวดี” เป็นดอกไม้ประจำชาติประเทศใด	**Laos
5. “กรุงมะนิลา” เป็นเมืองหลวงของประเทศใด	**Philippines
6. “กรุงจาการ์ตา” เป็นเมืองหลวงของประเทศใด	**Indonesia
7. “อ่าวหญ่าย” เป็นชุดประจำชาติประเทศใด	**Vietnam
8. “ลองยี” เป็นชุดประจำชาติประเทศใด	**Myanmar
9. “สิงโต” เป็นสัตว์ประจำชาติประเทศใด	**Singapore
10. “เสือโคร่ง” เป็นสัตว์ประจำชาติประเทศใด	**Brunei

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

“ฟุตบอลสานสัมพันธ์กับความรู้อาเซียน”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน ความคล่องตัว และทักษะความแม่นยำในการยิงประตู
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	มาร์คเกอร์ ลูกฟุตบอลหรือลูกฟุตบอล ประตูลูก และการ์ดภาพคำถาม

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน
2. เรียงลำดับผู้เล่น เริ่มต้นโดยผู้เล่นคนที่ 1 ของแต่ละทีมจะต้องวิ่งเป็นรูปสามเหลี่ยม 1 รอบแบบทวนเข็มนาฬิกา และ 1 รอบแบบตามเข็มนาฬิกาต่อเนื่องกัน
3. จากนั้นวิ่งไปเตะลูกฟุตบอลให้เข้าประตู ถ้าหากไม่เข้าให้เริ่มต้นวิ่งใหม่เหมือนเดิมอีกครั้ง หรือสามารถเปลี่ยนผู้เล่นคนต่อไปเข้ามาแทนได้ ถ้าหากเตะเข้าให้ผู้เล่นวิ่งไปจุดที่มีการ์ดภาพคำถาม แล้วตอบให้ถูกต้องว่าคุณสมบัติที่อยู่บนการ์ดภาพคำถามนั้นเป็นของประเทศใดในอาเซียน
4. เมื่อตอบถูกแล้วให้ผู้เล่นคนต่อไปเริ่มวิ่งเหมือนผู้เล่นคนที่ 1
5. ทีมใดที่ผู้เล่นทำได้ครบทุกคนและใช้เวลาได้น้อยที่สุดถือเป็น ทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์และความสามัคคี

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5

“ท่องเที่ยวอาเซียน”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน ความคล่องตัว และทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศอาเซียน รั้วกระโดด มาร์คเกอร์ และตัวอักษรภาษาอังกฤษ

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน
2. เรียงลำดับผู้เล่น โดยผู้เล่นคนที่ 1 ของแต่ละทีม เริ่มต้นโดยการกระโดดข้ามรั้วกระโดดจำนวน 3 อัน หลังจากนั้นวิ่งซิกแซกผ่านมาร์คเกอร์ จำนวน 5 อัน เพื่อไปหยิบรูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศอาเซียน จากนั้นวิ่งกลับมากลุ่มโดยไม่ต้องผ่านอุปสรรคอีก
3. เมื่อผู้เล่นคนที่ 1 วิ่งกลับมาถึงกลุ่ม ให้ทุกคนช่วยกันคิดว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญประเทศใดในอาเซียน
4. จากนั้นให้ผู้เล่นคนถัดไปวิ่งไปนำตัวอักษรภาษาอังกฤษมาต่อเป็นชื่อประเทศนั้นๆ โดยกำหนดให้ 1 รอบ จับได้ 1 ตัวอักษรเท่านั้น
5. ทีมใดนำตัวอักษรภาษาอังกฤษมาต่อเป็นชื่อประเทศนั้นได้สำเร็จ ถูกต้อง และทำเวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6

“จิกซอว์ธงชาติ”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความจำ ความรู้อาเซียน ความคล่องตัว และทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	บัตรภาพธงชาติประเทศอาเซียน จิกซอว์ธงชาติประเทศอาเซียน และรั้วกระโดด

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน จากนั้นให้ทุกคนช่วยกันดูและจดจำธงชาติของประเทศในอาเซียน และให้สุ่มจับบัตรภาพธงชาติประเทศอาเซียน ทีมละ 2 ประเทศ
2. วางชิ้นส่วนจิกซอว์ธงชาติประเทศอาเซียนที่รวมกันไว้ ห่างจากจุดเริ่มต้น 20 เมตร
3. เรียงลำดับผู้เล่น ผู้เล่นจะต้องต่อแถวกันออกทีละคน โดยใช้ทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน คือ การวิ่ง เคลื่อนที่ไปยังตำแหน่งวางชิ้นส่วนจิกซอว์ธงชาติประเทศอาเซียน โดยผู้เล่นการกระโดดข้ามสิ่งกีดขวาง และการคลานลอดสิ่งกีดขวาง ที่วางไว้ทั้งไปและกลับ
4. จับชิ้นส่วนจิกซอว์ธงชาติได้ครั้งละ 1 ชิ้น และผู้เล่นถัดไปก็ทำเหมือนกันวนต่อไปเรื่อยๆ
5. ทีมใดนำชิ้นส่วนจิกซอว์ธงชาติมาต่อได้สำเร็จ ถูกต้อง และใช้เวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

ชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7

“อันเดอร์อาเชียน”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน และทักษะพื้นฐานในกีฬาวอลเลย์บอล (การอันเดอร์)
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	ลูกวอลเลย์บอล กรวย การ์ดภาพอาเซียน

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน และมี 1 คน ยืนห่างจากแถวประมาณ 8-10 เมตร เป็นผู้โยนลูกวอลเลย์บอลให้ผู้เล่นในทีมใช้ทักษะการอันเดอร์กลับมา
2. โดยผู้เล่นคนที่ 1 จะอันเดอร์ลูกบอลส่งไปให้เพื่อนที่โยนมา อันเดอร์เสร็จไปต่อท้ายแถว ปฏิบัติแบบนี้จนอันเดอร์ลูกบอลรวมกันครบ 30 ครั้ง ในกรณีที่อันเดอร์กลับมายังผู้โยนแล้วไม่สามารถรับได้ ถือเป็นการปฏิบัติที่ไม่สมบูรณ์จะไม่นับการอันเดอร์ในครั้งนั้น
3. หลังจากทั้งทีมครบ 30 ครั้งแล้ว ให้ผู้เล่นในทีม 1 คน วิ่งไปหยิบ การ์ดภาพอาเซียน แล้วนำมาจับคู่ให้ถูกต้อง
4. ทีมใดนำการ์ดภาพอาเซียนมาจับคู่ได้สำเร็จ ถูกต้อง และทำเวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์ ความรอบคอบ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8

“อาเซียนวิบาก”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน ความคล่องตัว ความแข็งแรง และทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	มาร์คเกอร์ คำถามเกี่ยวกับอาเซียน และการ์ดชื่อประเทศในอาเซียน

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน
2. เรียงลำดับผู้เล่น เริ่มเล่นโดยผู้เล่นคนที่ 1 ของแต่ละทีม ทำท่า วิดพื้นในท่าเตรียม จากนั้นรอฟังคำถามเกี่ยวกับอาเซียนจากครูผู้สอน เมื่อฟังคำถามจบให้วิ่งไปหยิบชื่อประเทศที่ถูกต้อง ตามคำถามนั้น
3. โดยการวิ่งซิกแซกทั้งไปและกลับ ระยะทาง 10-15 เมตร จากจุดเริ่มต้น และสลับผู้เล่นคนต่อไป ในขณะที่ผู้เล่นคนที่ 1 วิ่งไปนั้นให้ผู้เล่นคนถัดไปทำท่าวิดพื้นในท่าเตรียมรอฟังคำถาม
4. เมื่อครบ 10 หรือ 15 คำถาม ทีมใดที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์

ข้อคำถาม 15 คำถาม

1. “กรุงเนปิดอร์” เป็นเมืองหลวงของประเทศใด	**Myanmar
2. ประเทศใดในอาเซียนที่มีหมู่เกาะมากที่สุด	**Indonesia
3. “ซัมปอต” เป็นชุดแต่งกายประจำชาติประเทศใด	**Cambodia
4. ประเทศใดในอาเซียนที่มีพื้นที่น้อยที่สุด	**Singapore
5. “กรุงกัวลาลัมเปอร์” เป็นเมืองหลวงของประเทศใด	**Malaysia
6. “ควาย” เป็นสัตว์ประจำชาติประเทศใด	**Philippines
7. “กีบ (Kip)” เป็นสกุลเงินของประเทศใด	**Laos
8. “กรุงฮานอย” เป็นเมืองหลวงของประเทศใด	**Vietnam
9. “Petronas Towers” เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศใด	**Malaysia
10. ประเทศใดในอาเซียนมีจำนวนประชากรน้อยที่สุด	**Brunei
11. “ช้าง” เป็นสัตว์ประจำชาติประเทศใด	**Thailand
12. “มิงกาลาบา” เป็นคำทักทายของประเทศใด	**Myanmar

13. “Sentosa” เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย **Singapore
14. “ซิน” เป็นชุดแต่งกายประจำชาติประเทศไทย **Laos
15. “กุ่มสตา” เป็นคำทักทายของประเทศไทย **Philippines

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9

“ชุดบาสตะลุยอาเซียน”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน และทักษะการยิงประตูในกีฬาบาสเกตบอล
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	ลูกบาสเกตบอล ปากกาเมจิก และการ์ดตัวอักษรภาษาอังกฤษ

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอนบริเวณ เขตโทษในสนามบาสเกตบอลทั้ง 2 ด้านๆ ละ 1 หรือ 2 ทีม
2. เรียงลำดับผู้เล่น เริ่มเล่นโดยการยิงประตูบาสเกตบอลในจุดที่กำหนด สลับกันไปทีละคน 1 คนต่อ 1 ครั้ง ทีมไหนยิงประตูลงห่วงได้ ให้นำปากกาวิ่งไปวงชื่อประเทศอาเซียนที่อยู่ในการ์ดตัวอักษรภาษาอังกฤษ
3. ทีมใดวงชื่อประเทศอาเซียนได้ครบและใช้เวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

“ปริศนาตราแผ่นดิน”

จุดมุ่งหมาย	ฝึกทักษะกระบวนการคิด ความรู้อาเซียน และทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน
จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น
อุปกรณ์	การ์ดตราแผ่นดินประเทศอาเซียน การ์ดธงชาติประเทศอาเซียน ลูกบาสเกตบอล และ รั้วกระโดด

วิธีการเล่น

1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน จากนั้นให้ทุกคนช่วยกันดูและจดจำตราแผ่นดินของประเทศในอาเซียน
2. วางการ์ดตราแผ่นดินประเทศอาเซียนและการ์ดธงชาติประเทศอาเซียนที่รวมกันไว้ ห่างจากจุดเริ่มต้น 20 เมตร
3. จับคู่ผู้เล่นในแต่ละทีม หากผู้เล่นมีเศษให้ผู้เล่นที่เล่นไปแล้วมาจับคู่เป็นกรณีพิเศษ
4. เรียงลำดับผู้เล่น ผู้เล่นจะต้องออกมาเป็นคู่โดยนำลูกบาสเกตบอลแนบติดกับส่วนใดของร่างกายทั้งสองคน (ไม่ใช่มือ) เคลื่อนที่ข้ามสิ่งกีดขวางไปยังตำแหน่งวางการ์ดตราแผ่นดินประเทศอาเซียนและการ์ดธงชาติประเทศอาเซียนทั้งไปและกลับ
5. จากนั้นค้นหาตราแผ่นดินประเทศอาเซียนและธงชาติประเทศอาเซียนที่คู่กัน นำกลับมายังจุดเริ่มต้นในลักษณะเดียวกับขามาพร้อมกับแนบลูกบาสเกตบอล หากลูกบาสเกตบอลหล่นให้กลับไปจุดเริ่มต้นเพื่อทำใหม่อีกครั้ง
6. จับคู่ได้ครั้งละ 1 คู่ และผู้เล่นถัดไปก็ทำเหมือนกันวนต่อไปเรื่อยๆ
7. ทีมใดจับคู่ตราแผ่นดินประเทศอาเซียนกับธงชาติประเทศอาเซียน ได้สำเร็จ ถูกต้อง และทำเวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม	ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ
คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับ	ความซื่อสัตย์

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน**

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอน พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
 2. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบนี้ 30 นาที
 3. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเลือกตอบ โดยกาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องตรงกับข้อเห็นว่าถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบเพียงข้อเดียว
1. การที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ รวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันคือความหมายของสัญลักษณ์ใด
 - ก. รวงข้าว
 - ข. ตัวอักษรคำว่า asean สีน้ำเงิน
 - ค. รวงข้าวสีเหลือง 10 รวงมัดรวมกัน
 - ง. พื้นที่ยกกลมสีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน
 2. ข้อใด ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มของอาเซียน
 - ก. เพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มในการลงทุน การทำการค้า
 - ข. เพื่อให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นได้
 - ค. เพื่อให้กลุ่มประเทศอาเซียนสามารถดำเนินเศรษฐกิจได้อย่างมั่นคง
 - ง. เพื่อร่วมกันต่อต้านการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ
 3. การเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงการเคลื่อนย้ายอาจารย์ ผู้บรรยาย และนักวิจัยที่ให้บริการด้านการสอน เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายหลักของเสาใดใน ASEAN Community
 - ก. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
 - ข. ประชาคมการค้าและการลงทุนอาเซียน
 - ค. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
 - ง. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
 4. ข้อใด ไม่ใช่ สำคัญของการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน
 - ก. การรู้จักอาเซียน
 - ข. การตระหนักถึงคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย
 - ค. การค้าเสรีอาเซียน
 - ง. การส่งเสริมความเสมอภาคและยุติธรรม

5. ข้อใด ไม่ใช่ คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน
 - ก. มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - ข. มีทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม
 - ค. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
 - ง. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง
6. ข้อใด ไม่ใช่ ตัวชี้วัดคุณภาพครูในประชาคมอาเซียน
 - ก. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
 - ข. ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
 - ค. ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลาย
 - ง. ครูฝึกอบรมด้านทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
7. ข้อใด ไม่ใช่ บทบาทของครูพลศึกษาในระดับอาเซียนในศตวรรษที่ 21
 - ก. ครูพลศึกษาควรเน้นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และเสริมสร้าง ส่วนบุคคลและอาชีพ โดยไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - ข. ครูพลศึกษาต้องเข้าใจพัฒนาการของแต่ละบุคคลและสามารถจัดหาโอกาสที่จะสนับสนุนการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม
 - ค. ครูพลศึกษามีการวางแผนและพัฒนาวิธีสอนให้ได้อย่างหลากหลายเพื่อที่จะพัฒนาร่างกายนักเรียนให้ได้รับมาตรฐานของประเทศ
 - ง. คุณภาพของครูพลศึกษาต้องพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลากหลายวิชา
8. ข้อใดต่อไป ไม่ใช่ เป้าหมายด้านการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในการรวมกลุ่มของอาเซียน
 - ก. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - ข. เพื่อให้กลุ่มประเทศในอาเซียนประสบความสำเร็จในการยุติปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศในภูมิภาค
 - ค. ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาราชการของอาเซียน บุคลากรทางพลศึกษาต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้สามารถสื่อสารได้
 - ง. สนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนและครูอาจารย์
9. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน
 - ก. การเล่นซ่อนแอบ
 - ข. การวิ่งไล่จับ
 - ค. การแข่งขันกีฬาบาสเกตบอล
 - ง. การปั่นจักรยาน

10. ข้อใดเป็นสิ่งที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับประถมศึกษา
 - ก. การที่นักเรียนมีสมรรถภาพร่างกายที่ดี
 - ข. การให้นักเรียนเล่นกีฬาและแข่งขันได้
 - ค. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานและเกม
 - ง. นักเรียนสามารถอธิบายกฎ กติกา ของกีฬาต่างๆ ได้
11. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบ Locomotive skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
 - ก. การวิ่งและการสไลด์ไปเหยียบธงอาเซียน
 - ข. การยืดเหยียดกล้ามเนื้อตามแผนที่ประเทศอาเซียน
 - ค. การกระโดดและลงสู่พื้นตามแผนที่ประเทศอาเซียน
 - ง. การเสิร์ฟลูกวอลเลย์บอลให้ตกที่ชื่อประเทศอาเซียน
12. กิจกรรมใดเป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบ Manipulative skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
 - ก. การเขย่ง ก้าว กระโดด ไปจับคู่สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศอาเซียน
 - ข. การกระโดดตบลังกาไปเหยียบคำถามเกี่ยวกับอาเซียน
 - ค. การเล่นม้านก่านกล้วยรอบๆ ประเทศอาเซียน
 - ง. การขว้างลูกเทนนิสไปที่บอร์ดธงชาติประเทศอาเซียน
13. กิจกรรมใดต่อไปนี้ ไม่ใช่ การพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบ Non-manipulative skills ที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
 - ก. การม้วนหน้าไปรับคำใบ้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน
 - ข. การถ่ายโยงน้ำหนักของร่างกายตามแผนที่ประเทศอาเซียน
 - ค. การเดินไปเหยียบชิ้นส่วนตัวต่อธงชาติประเทศอาเซียน
 - ง. การทรงตัวบนแผนที่ประเทศอาเซียน
14. ข้อความใดต่อไปนี้ กล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับการสอนพลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
 - ก. การจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนและทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน
 - ข. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะตอบสนองต่อความสามารถในหลายๆ ด้านของผู้เรียน ช่วยสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน
 - ค. การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลากหลายวิชาเป็นหนึ่งในบทบาทของครูพลศึกษาในประชาคมอาเซียน
 - ง. ไม่มีข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

15. ข้อใดต่อไปนี้ ไม่ เกี่ยวข้องกับการสอนพลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- ครูพลศึกษาต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเท่านั้น
 - ครูพลศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียน
 - ครูพลศึกษาต้องใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้
 - ครูพลศึกษาต้องใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้
16. ข้อใดเป็นการนำทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานมาบูรณาการความรู้อาเซียน
- ยิงประตูบาสเกตบอลในจุดที่กำหนด สลับกันไปทีละคน
 - จับคู่ตราแผ่นดินประเทศอาเซียนกับธงชาติประเทศอาเซียน
 - วิ่งไปหยิบธงชาติประเทศอาเซียนโดยก่อนไปต้องกระโดดตบ 20 ครั้ง แล้วนำธงไปวางที่จุดเริ่มต้น
 - วิ่งซิกแซกทั้งไปและกลับ ระยะทาง 10-15 เมตร
17. ข้อใดต่อไปนี้ ไม่ใช่ การจัดกิจกรรมการสอนพลศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- วิ่งไปยังตำแหน่งวางชิ้นส่วนจิ๊กซอว์ธงชาติประเทศอาเซียน โดยการกระโดดข้ามสิ่งกีดขวาง และการคลานลอดสิ่งกีดขวาง ที่วางไว้ทั้งไปและกลับ
 - กระโดดข้ามรั้วกระโดด จำนวน 3 อัน หลังจากนั้นวิ่งซิกแซกผ่านมาร์คเกอร์ จำนวน 5 อัน เพื่อไปหยิบรูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศอาเซียน
 - ผู้เล่นคนที่ 1 ของแต่ละทีม ทำท่าวิดพื้นในท่าเตรียม จากนั้นรอฟังคำถามเกี่ยวกับอาเซียน จากครูผู้สอน เมื่อฟังคำถามจบให้วิ่งไปหยิบชื่อประเทศที่ถูกต้องตรงตามคำถามนั้น
 - อันเดอร์ลูกบอลส่งไปให้เพื่อนที่โยนมา อันเดอร์เสร็จไปต่อท้ายแถว ปฏิบัติแบบนี้จนอันเดอร์ลูกบอลรวมกันครบ 30 ครั้ง

จงใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 18-20

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 “เตะบอลตะลุยกอาเซียน”

จำนวนผู้เล่น

ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

อุปกรณ์

ลูกฟุตบอล ปากกาเมจิก และการดัดตัวอักษรภาษาอังกฤษ

วิธีการเล่น

- แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีม ทีมละเท่าๆ กัน ยืนเข้าแถวตอน โดยแต่ละทีมมีลูกฟุตบอล ทีมละ 1 ลูก
- เรียงลำดับผู้เล่น เริ่มเล่นโดยผู้เล่นคนที่ 1 เลี้ยงลูกฟุตบอลหลบหลีกมาร์คเกอร์ที่ตั้งไว้ไปยังจุดที่กำหนดและเตะบอลเข้าประตู สลับกันไปครั้งละ 1 คน

3. คนไหนเตะบอลเข้าประตู ให้เก็บลูกบอลและนำปากกาเมจิกวิ่งไปวงชื่อประเทศอาเซียนที่อยู่ในการ์ดตัวอักษรภาษาอังกฤษ ครั้งละ 1 ประเทศ คนไหนเตะบอลไม่เข้าประตู ให้เก็บลูกบอลและวิ่งกลับไปยังแถวตนเองเพื่อส่งบอลให้คนอื่นต่อไป

4. ทีมใดวงชื่อประเทศอาเซียนได้ครบ 10 ประเทศและทำเวลาได้น้อยที่สุดถือเป็นทีมชนะ

การตัดสินเกม

ทีมที่ทำเวลาน้อยที่สุดจะเป็นทีมชนะ

18. จากกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้นใช้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในเรื่องใด

- ก. สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของประเทศสมาชิกในอาเซียน
- ข. ชื่อภาษาอังกฤษของประเทศสมาชิกในอาเซียน
- ค. ชื่อเมืองหลวงของประเทศสมาชิกในอาเซียน
- ง. ธงชาติของประเทศสมาชิกในอาเซียน

19. จากกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้นเน้นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานแบบใด

- ก. Locomotive skills
- ข. Manipulative skills
- ค. Non-locomotive skills
- ง. Non-manipulative skills

20. ข้อใดต่อไปนี้ ไม่ใช่ จุดมุ่งหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้น

- ก. ฝึกทักษะกระบวนการคิด
- ข. มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- ค. ฝึกสมรรถภาพทางกายด้านความแข็งแรง
- ง. สร้างคุณธรรมจริยธรรม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบครั้งนี้

นางสาวปริยาภรณ์ กุลศิริรัตน์ (ผู้วิจัย)

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสอนพลศึกษา
บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1			X	
2				X
3	X			
4			X	
5	X			
6				X
7	X			
8		X		
9		X		
10			X	
11	X			
12				X
13			X	
14				X
15	X			
16			X	
17				X
18		X		
19		X		
20			X	

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอน
พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมฝึกอบรม
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงโปรแกรมฝึกอบรม
3. แบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยได้กำหนดความหมายของคะแนนดังนี้
 - 5 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมหรือเห็นด้วยกับรายการประเมินนั้นในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมหรือเห็นด้วยกับรายการประเมินนั้นในระดับมาก
 - 3 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมหรือเห็นด้วยกับรายการประเมินนั้นในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมหรือเห็นด้วยกับรายการประเมินนั้นในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมหรือเห็นด้วยกับรายการประเมินนั้นในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์ (ผู้วิจัย)

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ☐ ชาย

2. ☐ หญิง

2. อายุ

1. ☐ ต่ำกว่า 30 ปี

2. ☐ 31 – 45 ปี

3. ☐ 46 – 50 ปี

4. ☐ 51 – 55 ปี

5. ☐ 56 – 60 ปี

3. ประสบการณ์ในการสอน

1. ☐ ต่ำกว่า 5 ปี

2. ☐ 5 – 10 ปี

3. ☐ 11 – 15 ปี

4. ☐ 15 ปี ขึ้นไป

4. ตำแหน่งทางวิชาการ

1. ☐ ครูผู้ช่วย

2. ☐ ครู คศ. 1

3. ☐ ครู คศ. 2

4. ☐ ครู คศ. 3

5. ☐ ครู คศ. 4

5. การศึกษาสูงสุด/สาขาวิชา (โปรดระบุ)

1. ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขา.....

2. ☐ ปริญญาตรี สาขา.....

3. ☐ ปริญญาโท สาขา.....

4. ☐ ปริญญาเอก สาขา.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมฝึกอบรม

คำชี้แจง โปรดเลือกตอบโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การฝึกอบรมที่จัดขึ้นตรงความต้องการ/ความสนใจ ของท่าน					
2. การฝึกอบรมนี้มีความจำเป็นต่อการพัฒนาครูพลศึกษาให้มีความรู้และทักษะที่ทันสมัยสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. ท่านตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองจากการเข้าร่วมการฝึกอบรม					
4. จุดประสงค์ของการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
5. ความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม					
6. เนื้อหาของการฝึกอบรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโปรแกรมฝึกอบรม					
7. การฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการสอนพลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน					
8. การฝึกอบรมช่วยเพิ่มประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียน					
9. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมนี้ไปใช้ในการเรียนการสอน					
10. การจัดลำดับเนื้อหาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
11. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนอื่นๆ					
12. ความเหมาะสมของระยะเวลาการฝึกอบรม					
13. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม (ได้แก่ เอกสารชุดฝึกอบรม โปรแกรมนำเสนอด้วย Power Point และเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ) ช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุจุดประสงค์					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวปรียาภรณ์ กุลศิริรัตน์
วันเกิด	วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 89 หมู่ 2 ตำบลท่าทางหลวง อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ ภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2551	ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2560	ปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ